

ПРОПОВЕДИ

от д-р Виктор Шепърд

пастор в Канада и професор по философия

Том 7

превод от английски: Димитър Працинков

2011

Информация за Виктор Шепърд

Роден през 1944, ръкоположен като пастор в Обединената църква на Канада през 1970, служил в нея повече от 25 г. и я напуснал, поради несъгласие с нейната теология. Присъединил се към Презвитерианската църква. Професор по философия и теология. Изследовател на учението на Джон Уесли. Автор е на академични монографии за Уесли, Мартин Лутер и Калвин. Преподава в университети в Канада и в Оксфорд, Англия. Автор е на няколко книги и много проповеди. Продължава да служи като пастор.

Съдържание

1. Размишления за омразата	3
2. Разпети Петък - трима човека, три вида смърт	6
3. Ритъмът на всички това	9
4. Рождество Христово – събитие в четири думи	12
5. Рут	15
6. С кого и за какво се борим?	18
7. С какво Стария Завет се отличава от Новия Завет	22
8. Светият Дух като дихание, миро, гълъб и огън	25
9. Светът и светското	28
10. Свидетелството на жените	32
11. Свидетелството на Марк	35
12. Седем въпроса за ученичеството	39
13. Сейте когато му е времето	42
14. Силата на езика	46
15. Син на Бога, Син на Мария, син на Давид	49
16. Слава, слава, благодарност	52
17. Слово в защита на чернокожите ни съседи	56
18. Споделянето	59
19. Споделяща общност	62
20. Страстта на Бога	68
21. Съдбоносна среща: Вартимей	72
22. Съдбоносна среща: жената край кладенеца	75
23. Съдбоносна среща: Закхей	78
24. Съдбоносна среща – Никодим	81
25. Съдбоносна среща: Петър	84
26. Съдбоносни думи в християнският речник: грях	87
27. Съобщението на таблото за обяви	90
28. Сърцевината на проблема	93

29. Така да броим дните си, че да придобиваме мъдро сърце	96
30. Талантите, служението и растежа на вярата	100

Размишления за омразата

Екл.3: 1-8; 1Йоан 4:7-12; Лука 14:25-33

Винаги е рисковано да насочваш младите хора към Библията. Кой знае какво ще направи младият човек? Веднъж, преди 20 години, когато беше на 6-7 годишна възраст, дъщеря ни Мери стана неспокойна преди вечерната служба в началото на Коледните пости. Тя задаваше на жена ми многобройни въпроси за живота. Без да е прекомерно скромна, жена ми все пак считаше, че 5 минути преди началото на службата в смълчаната църква не е подходящо време за подробни обяснения. Но тъй като дъщеря ни току-що се беше научила да чете, жена ми счете, че четенето е най-сигурният способ за отвлечане на вниманието на детето ни. Поради това извадила Библията си, поставила я на пейката и каза: “Чети Библията. Отвори я където и да е и чети.” Мери направи това, което ѝ беше казано. С висок глас тя прочете: “И Господ отвори утробата на Сара.” След това с още по-висок глас попита: “**Мамо, мамо, какво е утроба?**” “**Шшт! Просто чети Библията!**” “**Но аз чета Библията. Какво е утроба?**” Винаги е рисковано да насочваш младите хора към Библията. Когато самият аз бях дете, на мен постоянно ми казваха, че Бог е любов и че Исус, Синът на Бога, също е любов. Че християните трябва да бъдат обичани. Поради това бях убеден, че всеки вид омраза е лошо нещо **и считах, че да мразиш винаги и навсякъде е грешно**. За доказателство на тези неща ми казваха, че така пише в Библията.

Отваряйки Библията си на Еклисиаст 3:8, аз прочетох, **че така, както има време за любов, има и време за омраза**. На следващата сутрин по време на закуска аз казах на родителите си, че според Библията Бог мрази и то ужасно силно. Нещо повече, Исус казва, че ние даже трябва да намразим собствените си родители, брачния си партньор и децата си. **На мен винаги ми бяха казвали, че трябва да почитам родителите си. А сега се оказа, че самият Господ ми казваше, че трябва да ги мразя, ако искам да бъда негов ученик и последовател**. Но аз упорито продължавах да чета Библията и да се боря да я разбера. Оказа се, че учениците на Исус не само трябва да мразят; не само аз трябва да мразя; **оказа се, че и аз самият трябва да бъда мразен!** Аз четох заявлението на Господа, че хората му ще бъдат мразени.

В какви непонятни области навлизах? Но вероятно тъмният облак имаше сребърни очертания, защото Исус обещаваше, че до степената, в която хората му се чувстват мразени, до същата степен те ще бъдат благословени! **В същото време се чувствах много повече объркан, отколкото просветлен от четенето ми**. Скоро към объркването ми се добави една мистерия, защото когато четях Откровение (което от тогава се превърна в една от любимите ми книги от Библията), аз научих, че звярът ще дойде, **за да намрази блудницата** (Откр.17:16) Звярът? Блудницата? Аз бях само на 13 години и никога не бях ги срещал! Но във всеки случай, **според Библията, звярът и блудницата можеха да се мразят помежду си, тъй като всеки мразеше всички останали**. Да. Ето това е положението: всеки мрази. Омразата обхваща всички в падналото създание. Омразата достига по естествен начин до падналите хора. В края на краищата, падналият свят е отпаднал от Божието присъствие, който е любов. **Както ни напомня Библията от всяка своя страница, да отпаднеш от любовта, това единствено означава да попаднеш в омразата, да намразиш Бога и всички други хора**.

Атеистите, които имат повърхностни способности за разбиране, никога няма да разберат естеството, дълбочината и обхвата на това падение. **Те си мислят, че любовта господства в нашия свят, за който не вярват, че е пропаднал**. Атеистите с по-трезво и реалистично разбиране считат, че човечеството е неутрално в духовен и морален смисъл. Според тях човечеството виси по средата между доброто и злото, между любовта и омразата и чака да бъде побутнато в едната или в другата посока.

От своя страна, християните, които притежават задълбочено разбиране на евангелието знаят, че човечеството е създадено да бъде добро, но в настоящия момент е пропаднало и поради това има такова състояние на сърцето си, за което говори Библията. **Състоянието на сърцето ни е толкова лошо, че то не може да бъде излекувано**. Нищо друго **освен трансплантация и подмяна на сърцето ни** няма да свърши работа, за да се сдобием с ново сърце, с нов разум и с нов дух.

Дали преувеличавам? Замислете се за момент за онова, което казва Библията за страданията, свързани с любовта. Библията не ни казва “да се обичаме един друг,” все едно че това е толкова лесно, колкото да се хване риба поставена във варел, **въпреки че призивите за това са твърде разточителни**. Библията ни казва, че има нужда от огромна по обема си работа на милостта, толкова огромна и толкова безкомпромисна, че след нейното свършване хората, които са преминали през това лечение **говорят не за подобрене, а за смъртта на**

старата им самоличност и за раждането на нова самоличност.

Тогава Библията се окичва с гирлянди от 1001 предписания да обичаме и ясно ни учи, че даже онези хора, които са направени нови в ръката на Христос, трябва постоянно да бъдат подтиквани, да им се напомня, да бъдат призовавани, да бъдат порицавани, да бъдат склонявани и умолявани, дотогава, дотогава докато старата им склонност да мразят се проявява в тях. Нужни са всички ресурси на Отца, Сина и Светия Дух, и на църквата, за да се запази в човека способността да обича, която е толкова слаба.

Избива ме на смях, когато чуя говорителите на новините по медиите да кажат: “Избухна война” Новинарите считат, че мирът е естественото състояние на пропадналия свят и войната нахлува в него най-нелогично от време на време. Вярно е точно обратното: войната е естественото състояние на пропадналия свят, а мирът нахлува в него най-нелогично от време на време. Нека да не забравяме, че от Втората световна война (която постави рекорд по броя на загиналите хора) до сега на света е имало около 50 локални войни и общият брой на загиналите в тях хора надвишава броя на жертвите от Втората световна война. Замислете се за омразата, с която е пропила душите на нашето общество. В началото в Северна Америка имаше войни между местното население и белите нашественици, след това имаше войни между англоговорящите и френскоговорящите, след това между американците и англичаните, след това между тукашните наследници на англичаните и французите и германците от другата страна на Атлантическия океан. Сега навсякъде в Канада ние се върнахме към войната между местните хора и емигрантите. И разбира се омразата, демонстрирана в миналото чрез трудноподвижните войски сега е отстъпила път на омраза, демонстрирана чрез терористи, чиито 0,5 килограма пластичен експлозив може да причини такива поражения, за които Наполеон, Бисмарк и Уелингтън никога не са си представяли.

Тъй като на наша територия от много години не е имало военни действия, ние сме изгубили представа за факта, че подготовката за война, колкото и нужна да изглежда тя, просто потвърждава, че тлесната враждебност владее всичко в този свят. От десетилетия политиката на Англия е била да гарантира, че нейният военен флот притежава такава военна мощ, която да е по-голяма от общата военна мощ на следващите две по сила военни флоти на света, които биха решили да нападнат Британия. Още през 1932 САЩ са имали разработени планове за включване във войната, ако бъде нападната Англия. Сега, когато студената война свърши и бившият СССР нито се нуждае, нито пък може да си позволи да поддържа огромен флот от атомни подводници, съветските подводници ще бъдат продадени на развиващите се държави, които от години чакат да се слобият с такова унищожително оръжие. Когато Рене Левески дойде на власт в Квебек през 1976, ЦРУ изпрати стотици френскоговорящи агенти в Квебек, в случай, че правителството на тази канадска провинция бъде завладяно от враждебен към САЩ национализъм и се опита да попречи на достъпа на американците до морския път през езерата Сент Луис или да попречи на достъпа им до водата за пиене или на тяхната хидроенергетика. През 1985 правителството на САЩ започна да концентрира цяла авиодесантна дивизия (около 10000 човека) в щата Ню Йорк срещу Кингстон. Тези 10 000 десантчици, намиращи се на 2 часа полет от Отава и на 3 часа полет от Монреал, са на разположение за военно нахлуване, в случай че политическата нестабилност в Канада евентуално застраши интересите на САЩ.

Кой е звярът и кой е блудницата? В книгата Откровение звярът е символ на политическата сила на Римската империя, а блудницата е символ на морален упадък на изобилието в обществото. Хората се стремят към все по-голямо изобилие, независимо от упадъка, който върви заедно с изобилието. Те очакват от правителство да облекчи достъпа им до това изобилие. Но когато настъпи спад в икономиката (а това винаги става циклично), правителството започва да твърди, че не може да продължава да упражнява отговорностите си за опазване на реда и в същото време да продължава да обезпечавя безброй “добри неща.” В такъв момент възникват условията за конфликт между хората, които искат в страната да има спазване на реда и закона и други хора, които искат да имат достъп до разюзденият лукс. Звярът е дошъл, за да мрази блудницата. Омразата не е случайна проява на човечеството, а е характерна негова черта.

Тази истина е още по-шокираща, когато бъде разгледана в светлината на Бога, който е любов (1Йоан 4:8) Бог не обича в смисъла, че любовта е онова, което той прави (все едно, че той може да направи нещо друго; т.е. да не обича, ако иска); Бог обича и то непрестанно, просто защото природата на Бога е такава, че да обича. Да се каже, че природата на Бога е да обича, това означава да се каже, че Бог не може да не обича. Бог няма да пропусне да обича, просто защото не може да пропусне да обича. Той е само и единствено любов.

Аз съм наясно, че са опасни всички опити за обрисване на Бога, тъй като Бог не подлежи на обрисване. Но все пак ние трябва да си го представим по някакъв начин. Когато си мисля за Бога и за неговата непрестанно пламтяща любов, аз си го представям като слънцето. Ние знаем, че слънцето се състои от газове. Но тези газове не са някакъв лек пушек, не са никакви леки и смътни газове. Газовете, от които е съставено слънцето (по-голямата част от тези газове е водород) са стряскащо плътни и тежки.

Водородът е толкова тежък, че един литър тежи 45 кг. Представете си, плътността на този водород е по-голяма от плътността на оловото, обемът им е по-голям от обема на океаните, той винаги гори, произвеждайки топлина, светлина и живот.

След това си помислете за Бога: той е по-реален отколкото можем да си го представим, вечно горящ с любов, непрестанно раздаващ любов, вечно произвеждащ топлина, светлина и живот. Бог е изпълнил творението си с любов. Той продължава да облъчва създанието си само с онова, с което може да го облъчва – с любов – просто защото любовта е всичко, което той е. **Бог не е любов плюс нещо друго.** Нито пък Бог е нещо друго плюс любов. **Бог е пламтяща любов**, която е концентрирана до плътност, която е по-голяма, отколкото е плътността на пламтящият водороден газ на слънцето.

Но въпреки това – и това ме изумяваше, когато бях млад – **Бог мрази!** Богът, чиято природа не е смесена с нищо друго, а е само любов, чиста любов – **как може чистата любов да мрази?** Ако за чистата любов се казва, че мрази, тогава такава “омраза” единствено може да бъде израз на тази любов. Нека да се убедим, че сме схванали съществената разлика: омразата, която кипи в пропадналия свят не е израз на любов. Омразата, която изобилства в пропадналия свят е смъртоносна, както казва Исус, когато твърди, че такава омраза е смърт, която търси място, където да се случи. Обаче Божията “омраза” е напълно различна.

Целта на Божията “омраза” е да ни поправи. Тъй като Бог обича непрестанно, тъй като Бог не може да прави нищо друго, освен да обича, неговата “омраза” може да бъде единствено **неговата любов, която ни обгаря за миг, за да ни поправи.** Нека за разгледаме по-детайлно какво е казал Бог за омразата. Във Втор.12:31 се казва, че Бог мрази езическите богослужения. Една от отличителните черти на езическите богослужения на народите, заобикалящи Израел е било изгарянето на детето на някой човек като негово жертвоприношение на езическото божество. Вярващите в езически божества са считали, че техния бог се е умиловивява и даже се усмирява, когато са хвърляли деца в огъня.

Някой може да каже: “Това са отживелици от древността, това не се отнася за нас.” **Не съм съгласен.** На кое божество се извършва поклонение, **когато хиляди родители в Тайланд изпращат 12-13 момченца и момиченца да станат проститутки?** На кое божество се извършва поклонение, когато правителството на Тайван отказва да обяви за незаконна и да спре тази търговия, която е толкова високо ценена, тъй като носи високи доходи от чуждестранните туристи? Днес не се ли принасят като жертвоприношение деца? Няма съмнение, че се прави жертвоприношение с дете на някакъв езически бог, когато на детето от малко му се втъпява в главата, че то трябва да стане хокеист от Националната хокейна лига и семейството му прави всичко възможно, за да се изпълни тази заветна цел.

Нека да прочетем Ос.9:10, където се казва, че хората започват да приличат на това, на което се покланят. **Онова, на което се покланяме, поставя печат върху нас.** Да се покланяме на Бога, който е Отец на нашия Господ Исус Христос, това означава да бъдем запечатани на живо с образа, който е отпечатан върху нас при създанието. Да се покланяме на нещо друго, това означава да получим печата на това нещо и после ще установим, че този печат и образът на Бога са застрашително смесени и объркани и предвещават объркване в сърцето на човека.

Но има нещо, което Бог мрази даже повече от покланянето пред езически богове. Бог мрази богослужението на Израел (т.е. на църквата), **когато външните прояви на богослужението не са в хармония с вътрешната искреност на сърцето на хората, участващи в богослужението.** Чрез пророк Исаия Бог казва: *“Тези хора ме почитат с устните си, но сърцето им е далече от мен.”* (Ис.29:13) Ако сърцето ни е хладно към Божията любов и истина, тогава богослужението ни е лицемерно и играе ролята на димна завеса, която има за цел за измамва. За този вид богослужения Бог казва: *“Мразя и презирам церемониалните ви събрания”* (Ам.5:21)

Бог мрази и други неща, като например злото и всяка форма на порока. Но въпреки това Бог, чието сърце гори от любов, може единствено да обича. Тогава неговите проявления на омраза могат да бъдат единствено проява на изгарящата му любов, **с цел очистване на неговото създание.** Бог мрази чужди богослужения просто защото иска нещо много по-славно за хората, отколкото те могат да си представят за себе си и те никога няма да си видят това обещаващо бъдеще и няма да го опознаят, докато не се паднат по очи пред Бога. Бог мрази богослужение на Израел и на църквата, когато то е лишено на духа и истината, **просто защото той иска да види искреност и почтеност в сърцата на хората си.** Бог мрази злото и порока, просто защото иска праведността да залива създанието му.

Още докато бях юноша, аз разбирах смисъла, **в който ние никога не трябва да мразим,** защото видът омраза с който ние никога не трябва да мразим е белег на епохата, която Бог е осъдил и ако ние мразим с този вид омраза, това може единствено да означава, че ние все още сме роби на старата епоха. **Ние никога не трябва да мразим враговете си,** защото да мразим враговете си, това би означавало да обявим публично, че сме роби на пропадналия свят. Разбрах също смисълът в който християнинът винаги трябва да мрази, **защото ние винаги трябва да мразим онова, което Бог мрази.** Ние не само трябва да мразим само онова,

което Бог мрази, ние трябва да мразим само така, както Бог мрази. Трябва да страдаме заедно с Бога за света и за хората, които Бог винаги обича. Внезапно разбрах и смисълът, с който Божиите хора трябва да мразят компанията на злосторниците (Пс.26:5), да мразят колебливите (Пс.119:113) и да мразят извратеното говорене (Пр.8:13)

Когато наближих 20 годишната си възраст, аз започнах да разбирам другият смисъл, с който еврейският разум употребява думата “мразя.” (Това което ще чуете до края на тази проповед е много различно от онова, което чухте досега за омразата. Това е почти началото на изцяло нова проповед) Еврейската граматика няма сравнителна или превъзходна степен на прилагателните и наречията. На английски ние казваме: “Ябълковият сладкиш е добър, но ако отгоре му имаше сладолед, щеше да е още по-добър.” Тъй като на Иврит липсва сравнителна форма, това се казва така: “Ябълковият сладкиш със сладолед е добър, а ябълков сладкиш без сладолед е ужасен.” Тогава, когато искаме да кажем, че трябва да обичаме Бога повече от всичко друго, че любовта ни към Бога трябва да е по-силна от любовта ни към каквото и да е друго нещо, на иврит се казва, че ние трябва да обичаме Бога и да мразим останалите неща. Тъй като Исус е евреин, той казва, че за да станем негови ученици, ние трябва да мразим родителите, брачния си партньор и децата си. (Лука 14:26) Той иска да каже, че в сравнение с него, всички земни връзки отиват на второ място. Колкото и да важна връзката ни с другите хора, нищо не е толкова важно както връзката ни с него. Несъмнено, заповедта на Исус да почитаме родителите си е в сила. В същото време не трябва да даваме на родителите, на брачния си партньор или на децата си това, което дължим единствено на Бога. Първата ни любов трябва да е към Бога, който е само любов. Дотогава, докато първата ни любов е към Бога, който е любов, дотогава ние ще обичаме другите хора с любов, която е подходяща за всяка връзка. Но ако дадем на другите любовта, която дължим единствено на Бога, тогава ние ще развалим даже тази любов, с която се опитваме да ги обичаме. Поради това трябва да ги “мразим” в смисълът, влаган в тази дума според граматиката на Иврит. Т.е. ние трябва да ги обичаме с любов, която е строго подчинена на любовта ни към Бога – особено в случаите, когато те изискват от нас да ги обичаме с любовта, която дължим единствено на Бога.

Винаги е рисковано да насочваш младите хора към Библията. Но същевременно това е най-доброто нещо, което можем да направим. Преди да напусна юношеската си възраст, аз научих много неща за омразата. Първо, че омразата в лошият смисъл на тази дума е обхванала целия пропаднал свят. Второ, че Бог, който е вечна любов, мрази в смисъл, че неговата омраза е изгаряща любов, която ни поправя. Трето, че Божиите хора никога не трябва да мразят в смисъла, съдържащ смъртоносно намерение, а трябва винаги да мразят в смисъла на отхвърлянето на онова, което Бог отхвърля. И накрая, ние трябва да “мразим” (в еврейският смисъл) даже онова, което е добро, в полза на другото, което е най-добро, т.е. на нашият велик Господ и Спасител Исус Христос.

Разпети Петък - трима човека, три вида смърт

Лука 23:32-43

В средновековна Англия “Разпети Петък” е бил наричан “Божият Петък.” Мисля си, че е по-точно да наричаме този ден “Пилатовият Петък.” Защото точно поради този единствен ден, името на Пилат никога няма да бъде забравено. Или може би е още по-правилно този ден да бъде наречен “Петъкът на тълпата.” В края на краищата, тълпата е триумфирала, крещейки да бъде обезглавен Христос, докато накрая кръвожадността ѝ е била задоволена. *(Коментар: Това е добро доказателство за измамата и лъжата, която се крие в поговорките: “Глас народен – глас Божий”, “Народът винаги е прав” и “Народът никога не греши.” Д.Пр.)*

В много отношения този петъчен ден не се е отличавал с нищо уникално. Пилат е екзекутирал много хора преди този ден и както и много други в следващите дни. Тълпата не е била нито по-добра, нито по-лоша от всяка друга тълпа по света. А Ерусалим, “градът на мира”, е бил град, който винаги е убивал пророците. Този петък не е бил по-различен от другите дни.

Въпреки това християните знаят, че този ден е “Божият Петък.” Християните считат, че на този ден Бог се е справил с непокорството на създанието си. В текста на Бит.3:15 ранните християни са съзирали очакването за този ден, изразено в декларацията, че роденият от жена ще смаже главата на змията, а змията е символизираща грехът на прелъстяването. Системата за принасяне на жертвоприношения на Стария Завет ни е бил дадена, не за да я възприемаме като ефикасно средство за справяне с греховете си, а като предвестник на жертвата на Божието Агне заради греховете на всички хора по света от всички поколения.

Кулминацията на жертвената система е бил Денят на Изкуплението, когато грехът на Израел бил “възлаган” върху козел, който бил отвеждан в пустинята и там бил пускан на свобода. (Козел, а не овца, както е казано столетия по-късно в притчата разказана от Господа, поради което козата е символ на

отхвърлянето от Божията ръка.) Захарий, бащата на Йоан Кръстител, служел като свещеник в храма, когато му било казано, че синът, който ще му се роди, ще бъде предвестник на Онзи, чието отхвърляне от ръката на Отца ще направи възможно нашето приемане. Продължилата столетия система за принасяне на жертви в Израел е подготвяла хората за нещо, което ранната църква безпогрешно е знаела: Исус е умрял на Разпети Петък заради греха. Исус от Назарет, Божият Син, Месията на Израел. Той е умрял заради греха.

Всички апостоли са единни в убедеността си в тази истина. Марк казва, че Исус е дошъл, за да пожертва себе си като “откуп” заради нас. Петър казва, че Исус “*понесе греховете ни в своето тяло на дървото*.” Йоан говори многократно за “часът” на нашия Господ и чрез това сочи единствено към изкупителната му жертва. Павел пише: “*Христос, нашето Пасхално агне, беше пожертван за нас*.” Не е чудно, че днес много църкви са немощни, защото отричат централното място и ефикасността на кръста.

Колко централно е било мястото на кръста за сърцето и ума на апостолите? Петдесет процента от текста на евангелията е посветен на описанието на една единствена седмица от живота на Христос, последната седмица. Колко важно е това? Когато Исус говори за целта на неговото идване и когато учениците му говорят за целта на неговото идване, всички посочват едно единствено събитие: кръстът.

Колко ефикасен и резултатен е кръста? Павел казва, че единствената проповед, която носи в куфарчето си (която трябва да отбележим, че той повтаря отново и отново) е проповедта за кръста. Павел я нарича “слово за кръста.” Той разказва на всички, че ще говори единствено за “разпнатия Исус Христос.” И какъв е резултатът? Павел видял, как стотици невярващи се разкаjali и се предоставили в ръцете на Бога.

Преди малко споменах за козела, върху който в Денят на Изкуплението е бил поставян грехът на Израел. Аз казах, че козата, за разлика от овцата, означава отхвърляне. На Разпети Петък Божият Син е бил отхвърлен. Неговият вик, че е изоставен, не може да означава нещо друго. Но въпреки това, ние не трябва да си представяме, че Отец грубо е отхвърлил Сина, когато воден от любовта, Синът се е оприличил с грешниците. Еврейският израз “сина на” означава “имащ същата природа като.” Да се казва, че Исус е “Син на Бога” означава да се казва, че Отца и Сина са едно в своята природа, че са едно в своята цел и са едно в нейното достигане. Не трябва да си представяме, че Отец сурово осъжда греха, а неговият Син е снизходителен към греха. Отецът и Синът са единни в своето осъждане и в поемането на наказанието за греха. Следователно, когато казваме, че Синът е поел върху себе си най-болезненото отхвърляне от ръката на Бога, това означава, че сърцето на Отца е било обгорено от същата болка. Когато казваме, че Исус е умрял заради греха и поради това е изтърпял най-горчивата смърт (т.е. цялостно отчуждение от своя Отец), ние казваме, че самият Отец е изпитал вкуса на най-горчивото самоотчуждение).

Всичко това ни насочва към централната роля, към важността и към ефикасността на кръста. Чрез жертвата на разпнатия Христос, който умря заради нашите грехове, Бог ни осигури спасение. Ние знаем, че не само Исус е бил разпнат на кръста през този Разпети Петък. Но само неговото разпъване на кръста е било уникално и неповторимо, защото той се е оприличил с всички хора от всички поколения, за да осигури спасението им. Единствено той е умрял заради греха.

Ясно е, че спасението, което ни осигури нашият Господ, се е отнасяло и за двамата престъпници, които са умрели заедно с него. Трябва да отбележим, че единият от тях е умрял в грях, тъй като отхвърлил презрително спасението, което му се предлагало. Когато казваме, че той е отхвърлил презрително спасението, което му е предложено, това означава да говорим за загуба; окончателна и невъзвратима загуба, за неописуема загуба. Но ние не можем да отречем учението на нашия Господ изразено в разглеждания текст (Лука 23:32-43), така както не можем да отречем и учението му, изложено в Проповедта на планината.

Същият Исус, чието учение някои хора възприемат като “дружеско, вежливо, смирено и меко” се оказва, че е Исус, който ежедневно предупреждава за възможната невъзвратима загуба. Лука ни разказва, че през първия век в Палестина се случила строителна злополука, при която една кула паднала и убила своите строители. Когато започнали да отправят призови за въстание и бунт, някои невъздържани галилеяни подложили на изпитание търпението на Пилат, но той ги екзекутирал. Исус казал, че убитите строители на кулата и екзекутираните бунтовници не са били по-големи грешници от останалите хора. Давайки тези примери на своите слушатели, Исус казал: “*Ако не се разкаете, всички вие така ще загинете*” (Лука 13:5) Друг път Исус попитал: “Знаете ли от кого трябва да се страхувате. Не се страхувайте от хората. В края на краищата, какво могат да ви направят те? Трябва да се страхувате единствено от онзи, който може да ви унищожи – от Бога.” (Мат.10:28). В трети случай Исус казал: “*Аз съм светлината на света. Който върви след мен, няма да върви в тъмнина, а ще има светлината на живота*.” (Йоан 8:12 – мой превод). А противниците му се подигравали: “Ти лъжеш.” А той им отговорил: “*Наистина ли лъжа? Там където отивам аз, вие не можете да дойдете. Вие ще умрете в своя грях*.” (Йоан 8:21) Тогава, колкото и да ни ужасява, не трябва да ни изненадва, че единият от двамата престъпници, които са били разпнати на кръста редом до Исус, е постъпил точно така.

Библията говори за “*богатствата на Божията добрина, снизхождение и търпение*.” (Рим.2:4) Но

същевременно ни се казва, че не трябва арогантно да разчитаме на Божията добрина, снизхождение и търпение. Не трябва да разчитаме на тези неща, просто защото тяхната цел е да ни отведат до разкаянието. Божията добрина, снизхождение и търпение никога нямат за цел да ни позволят да се наслаждаваме на нашия грях, а единствено и само да ни отведат до разкаянието. В Старият Завет се казва, че разкаянието означава да се обърнем към Бога, а обръщането към Бога е обръщане към Онзи, който ни е създал, а после е страдал заради нас **и сега предявява правата си към нас**. Когато еврейският разум от Стария Завет чуе за връщане при Бога, той мисли в хармония с три живи и ежедневни картини на завръщане. Първата картина е завръщането на невярна жена при своя съпруг; втората картина е връщането на идолопоклонник при истинския и жив Бог; третата картина е връщането на бунтовници при своя законен цар. Невярната жена се свръща при дълготрайната си любов. Идолопоклонникът се връща при истината, при ценното, при здравето и непоклатимото. Бунтовниците се връщат при законната власт.

Богатствата на Божията добрина, снизхождение и търпение имат за цел да предизвикат в нас разкаяние, когато се върнем към Бога, на когото сме изменили, когато се върнем при онзи, чиято истина сме пропилили, когато се върнем при онзи, чиято законна власт сме пренебрегнали. Неразкаяният се престъпник, който е бил разпънат на кръста редом с Исус, пропилял денят на Божията добрина, снизхождение и търпение. **Отказвайки да се разкае, той отказал да се обърне към Бога, отказал да се върне при вярната любов, при блестящата истина и при законната власт.**

Нашият Господ казал: *“Аз съм светлината на света; всеки, който върви след мен няма да върви в тъмнина, а ще има светлината на живота.”* Както тогава, така и сега презрителните хора му казват: “Не ни залъгвай с тези приказки.” Тогава нашият Господ продължил: “Тогава трябва да знаете, че там където отивам аз, вие не можете да дойдете. Вие ще умрете във вашия грях.”

Обаче вторият престъпник постъпил по друг начин. Той казал: *“Исусе, спомни си за мен, когато дойдеш в царството си.”* А Исус му отговорил: *“Истина ти казвам, днес ти ще бъдеш с мен в рая.”* (Лука 23:42-43) Какво е искал да каже този човек с думите: “Исусе, спомни си за мен”? Каква е силата на “спомни си”? Дали умиращият човек е искал да каже: “Помисли малко и за мен. Спомняй си с носталгия за мен”? Не, умиращият човек е искал да каже съвършено друго нещо. Тъй като е бил евреин и е мислел като евреин, той е знаел, че **когато Бог помни някой човек, този човек е даряван с онова, което най-силно желае сърцето му.** В древността Анна била публично презирана и неистово тъгувала в сърцето си, защото е била бездетна. После ни се казва, че Бог си “спомнил” за нея и тя забременяла със Самуил, което в превод означава “изпросен от Бога.” Човекът, който е умирал редом до Исус, се разкалял, докато колегата му от другата страна на Исус си останал неразкаян.

Разкаяният се престъпник помолил Исус да си спомни за него. Той искал да получи като дар онова нещо, което искал най-силно вътре в сърцето си. И какво е било това нещо? Ние можем да кажем какво е това нещо, като имаме предвид какъв дар е получил: “Завинаги с мен, с изчистващият петната на греха, завинаги в рая, още днес.” С оглед на факта, че думата “спомни си” има по-богато съдържание, отколкото влагаме в тази дума, ние трябва да проучим еврейското значение на “днес.” В Стария Завет думата “днес” се отнася за момента в който Бог дава указания и за момента, в който Бог се появява. **Когато дойде “днес”, Бог ни се явява и ние не можем да контролираме това явяване, не можем да го манипулираме, не можем да го отлагаме и после да се върнем обратно към него, когато сме по-подготвени за него.** “Днес” означава, че Бог се появява сега пред нас, че действа върху нас и че ни говори сега, а ние се отнасяме несериозно към него, излагайки се на риск.

Авторът на Евреи ни предупреждава: *“Днес, когато чуете Божия глас, не закоравявайте сърцата си.”* (Евр.4:11) А Исус казал на Закхей: *“Днес трябва да отседна в дома ти”* (Лука 19:5), а в края на това посещение обявил: *“Днес спасението дойде в твоя дом.”* (Лука 19:9 – мой превод). Когато Исус обявявал, че греховете на парализирания човек са опростени и освен това го направил здрав и способен да върви, на нас ни се разказва, че наблюдаващите го хора *“се смаяха и казаха: “Днес ние видяхме забележителни неща.”* (Лука 5:26 – мой превод) Забележителни? Разбира се, “днес” означава, че вечността е определила времето и часът за посещението на Бога в живота на някои хора. Разкаяният се престъпник е знаел, че в последните мигове от живота си ще се срещне с Бога. Исус също е знаел. Той е знаел, че неговата близост до умиращия човек е Божието посещение. Резултатът от това посещение е, че Бог си спомнил за този човек и вследствие на това греховете му са били опростени и той получил вечния живот. В момента на Божието посещение този човек умрял за греха. И това е станало само защото Исус е бил определен да умре за тях.

Колкото повече остарявам, толкова повече **ме впечатлява неделимия глас и хармонията, с която ни говори Библията.** Десетилетия след първият Разпети Петък апостолите са разказвали за това събитие, без да влизат в противоречие с хората, които са присъствали на Голгота и са видели станалото с очите си. Столетия преди това събитие пророците са разказвали за него по същия начин. Пророк Йезекиил е написал: *“Изпитвам ли някакво задоволство от смъртта на грешника? - казва Господ Бог. А не е ли по-добре*

грешникът да се откаже от пътя си и да живее?” (Йез. 18:23 – мой превод) Шест века по-късно Павел пише на младия Тимоти: *“Бог, нашият Спасител, иска да се спасят всички човеци и да достигнат до познаването на истината.”* (1Тим.2:4 – мой превод) А Петър пише: *“Господ ... заради вас търпи дълго време, тъй като не иска никой за загине, а всички хора да се покаят* (за греховете си). (2Пет.3:9 – мой превод)

Бог иска всички хора да бъдат спасени и не изпитва удоволствие от загубата на който и да е човек. Самият Исус е плакал, преди да влезе в Йерусалим: *“Йерусалиме, Йерусалиме! ... Колко пъти исках да събера заедно децата ти, така както кокошка прибира пиленцата под крилата си, но вие не искахте!”* (Мат.23:37 – мой превод) Точно така. Единият от двамата престъпници, които са били разпънати на кръста редом до Исус е умрял за греха, а вторият – заради греха. Но въпреки това, истината е, че Бог иска и позволява всички хора да бъдат спасени, просто защото Божият Син е умрял заради греха.

Тогава чий е този петък? На Пилат? Или на тълпата? Разпети Петък е и винаги ще бъде Божият Петък и поради Божията доброта **този ден е Петъкът на разкаялият се престъпник**. Поради Божията милост от много години този ден е и моят Петък. Поради същата милост той може да бъде и вашият Петък.

Ритъмът на всички това

Марк 9:2-29

Човешкото сърце се изпълва с кръв и са разширява, докато се пълни. След това се свива и изпраща кръвта по цялото тяло. Само след секунда това се повтаря. Кръвта се събира в сърцето, след това се изтласква от сърцето и всичко това продължава отново и отново. При някои хора, обаче, туптенето на сърцето загубва ритма си и той се нарушава. Пулсът им става неуравновесен. За такива хора казваме, че имат аритмия. Състоянието им трябва да бъде проверявано от лекарите. Очевидно е, че сърцето им се нуждае от внимание.

Но има друг вид туптене на сърцето, което регулира християнският живот. Има нормален пулс, който показва здравословен баланс между това, което влиза и което излиза. И в това отношение аритмията е признак за нещо нередно. **Аритмията в християнския живот също трябва да бъде проверявана.**

Истината е, че повечето от нас страдат от някаква аритмия в християнския си живот. Някои от нас са действени. Ние ценим високо правенето, извършването, действието. Ние се стремим да оправим света и често пъти считаме, че можем, считаме че трябва да се опитваме да направим нещо и неизбежно установяваме, че сме неспособни да отговорим на всяка молба за помощ. Всъщност ние даже не чакаме да бъдем помолени. Ние отхвърляме всяка мисъл, че можем да спрем и да преценим положението, защото за нас това е израз на безразличие, мързел или безсърдечност.

От друга страна, някои от нас са склонни към съзерцание. Ние ценим високо и способността да вземаме и да получаваме. Ние медитираме, разсъждаваме и култивираме в себе си задълбоченост и сме загрижени повече за това, което става в недрата на разума и на сърцето ни, отколкото за онова, което става в широката свят.

Но и двете състояния са признак на аритмия, защото и двете свидетелстват за някаква нередност в християнския ни живот. В процеса на разглеждане на историята за Преображението, ние трябва да чуем редовните и ритмични сърдечни тонове на ученичеството. Докато слушаме тази прастара история, благодарение на Божията милост ние ще установим, че се е нормализирал ритма на собственото ни сърце. Ритъмът на сърцето ни бива коригиран от самият Бог, така както преди столетия той е коригирал ритма на сърцето на апостолите, които са живели преди нас.

Исус се изкачил на една планина заедно с Петър, Яков и Йоан. Когато чуем това, вниманието ни веднага се заостря. След като от десетилетия четем Библията, ние трябва да знаем, че в нея планините са символ на някакво откровение: планината Мориа, планината Кармел, планината Сион, планината на маслините, хълмът Голгота, “Проповедта на планината.” **В Библията думата планина винаги ни насочва към някакво откровение на Бога и към огромната промяна във всички, които са присъствали на такова самооткриване на Бога и са спечелили от това.** Веднага щом чуем, че Исус е завел Петър, Яков и Йоан на една планина, ние разбираме, че ще се случи Богоявление, чиято истина и реалност ще се отпечата незаличимо върху онези хора, които подобно на нас, са станали свидетели и поради това в самите тях отново се случва същото Богоявление. Докато тримата ученици се намирили на планината заедно с Исус, той засиял пред тях с толкова силна светлина, която те нито можели да си обяснят, нито можели да забравят. Той заблестял по такъв начин, че те завинаги се убедили, че той е самото присъствие на Бога. Те били изумени, но и задоволени; те направили крачка назад, но въпреки това останали спокойни. На планината те

още веднъж разбрали, че стоят на свята територия, **но не защото самата територия е имала някакви специални качества, а заради онзи, който им е позволил достъпа до своя космос.**

Всички ние сме имали подобни преживявания на нашето човешко ниво. Сигурно има ситуация, в която виждате човешката любов, която жена ви, ваш приятел, дете или родител е изливал върху вас в продължение на години и когато внезапно осъзнаете това, то ви зашеметява, пробужда или завладява по някакъв начин и ви изхвърля в “космоса,” както казват някои юноши. Вие с те зашеметен, че някой може да ви обича толкова много, а още повече сте зашеметен, че този конкретен човек, който познавате много добре, е в състояние да ви обича толкова силно, целенасочено, безусловно и всеопрощаващо. Но колкото и да сте зашеметен, вие ни най-малко не сте скептичен или подозрителен към любовта му. Вие просто сте огряван от блестящата любовта на този човек, която ви обгръща.

Сигурно има ситуация, когато истината изгрява вътре във вас. Тя ви залива така, както морската вълна се разбива в брега и си изкачва нагоре, заливайки плажа. И преди всичко това да се отдръпне, включително и изненадата ви, всичко попива вътре във вас. Истината, която досега беше невидима и скрита вътре във вас; фактът, че никой друг освен вас не разбира какво се е случило; факт е, че сега тази истина е завладяла ума и сърцето ви и вие не намирате подходящи думи, с които да я опишете; но нищо от това не може да намали по някакъв начин убедеността ви и промяната, извършена от нея във вас в този ден.

Сигурно има ситуация, в която Исус Христос престава да бъде загадка, проблем, дилема или източник на повече въпроси, отколкото отговори. Той се появява пред вас подобно на здрав фундамент, на който можете да стъпите и откъдето можете да погледнете към миражите, илюзиите и измамите, които ви обкръжават и нарушават равновесието ви, объркват ви и ви нервират. Обаче колкото и да сте зашеметен, вие не сте изплашен. Всъщност този път вашият шок поставя край на страховете ви. Обикновено ние разказваме малко за такива ситуации, защото не искаме да изглеждаме като някой религиозен екхибиционист. Не искаме да изглеждаме толкова безвкусни като хората, които по време на коктейл разказват интимни неща за брачния си живот. Същевременно ние знаем, че в нас се е случило нещо толкова дълбоко, което не може да се опише с думи.

Една неделна вечер, когато като току-що завършил студент бях в Абърдийн, Шотландия, аз бях изпаднал в депресия, беше ми тъжно, имах лошо настроение и бях ядосан на един професор, който ме беше окуражил да отида в Шотландия, за да изкарам един курс на обучение при него. Бяха изминали 10 дни от пристигането ми там, а той въобще не ме беше уведомил за това, което още от преди няколко месеца знаеше, че ще дойда да изучавам при него. Тъй като бях в отворително настроение, аз знаех, че няма да бъда подходяща компания за жена си Морийн, поради което се качих на един автобус и отидох в една църква в центъра на града, която беше забутана в една странична и тясна криволичеща уличка. **Там щеше да проповядва Президентът на Съвета на методистките църкви в Обединеното Кралство.** Аз не очаквах нещо повече от тази проповед, тъй като за мен това беше още една възможност да направя дисекция на проповедта на човек, който според мен беше по-слаб от мен като проповедник. Проповедта наистина оправда очакванията ми и сега не мога да си спомня даже една дума от нея.

Когато бях млад пастор аз си мислех, че на посетителите на църквата всяка седмица трябва да се предостави шанса да отнасят в домовете си големи части от проповедта. Та нали в края на краищата аз бях изразходвал много часове, за да я напиша, следователно те поне можеха да се постараят да запомнят проповедта. **Но веднъж един член на църквата ме запита за проповед, която бях произнесъл три седмици по-рано и се оказа, че аз самият не мога да си спомня тази проповед.**

От този момент престанах да очаквам, че членовете на църквата ще бъдат като попивателна хартия. Вместо това аз започнах да очаквам от тях не да запомнят текста на проповедта, **а някакъв елемент от богослужението,** независимо дали това е молитва, химн или проповед, което да се превърне за тях в това събитие на откровение, при което Исус Христос заблестява и някои от нас биват изумявани или развълнувани и в същото време изпълвани със задоволство, когато истината, любовта и безмерното величие на Господа ни обгръща.

Когато средновековните римокатолици били посещавани от подобни моменти, те ги описват с езика на интуитивните усещания и на романтичната ослепителност. Според много хора езикът, използван при тези описания е преувеличен и даже е плашещ. Когато протестантските ни праотци са били посещавани от такива моменти, те ги описват с езика на поезията и на химните по начин, който според много хора е преувеличен, сантиментален и даже сладникав. Но тези видения и поетичното им описание въобще не са преувеличени за хората като Петър, Яков и Йоан, пред които Исус Христос се показал в блясък. Няма такъв език, с който ако аз говоря на жена си или тя говори на мен, ние с нея да го сметем за преувеличен. Този език би се сторил преувеличен на човек, който никога не се е влюбвал и поради това никога не е живял в света на любовта. След като се влюбим, ние научаваме, че даже най-изразителният език на любовта е неспособен да изрази онова, което вълнува сърцето ни. При това положение какво можем да направим. Има само два

начина: първият е: да не произнасяме нито една дума, ако не е напълно подходяща; а вторият е: да говорим, знаейки, че всяка дума е неспособна и неподходяща. При това положение е невъзможно да има преувеличение.

Какво трябва да правим след такива моменти? **Петър ни призовава да запазваме и да увековечяваме в паметта си такива моменти на Божието откровение преди да сме ги забравили.** Кой не би искал да ги запази? В края на краищата, в нашият свят, в който едновременно получаваме удари от бури и пустини, кой не би искал да запази в паметта си изпратеният от небето оазис? Може би ще мине известно време, преди да се появи следващия оазис. Но въпреки това, ако се опитаме да замразим този момент, това означава да го убием. (Не трябва да забравяме, че чрез замразяването рибата може да бъде предпазена от разваляне, **но замразените риби не са живи.**) Колкото и да ни се иска, ние не можем да сграбчим момента, който ни е завладял и да се опитаме да го задържим. Да се опитваме да замразим и задържим този момент, това означава да се опитваме да продължим екстаза, **а вместо това ние трябва да се фокусираме в неговия автор.**

Трябва винаги да помним, че Бог има да ни даде нещо друго освен екстаза. Когато Петър се опитал да замрази мига на планината, на небето се появил един облак (в Библията облакът е символ на Божието присъствие) и от него се чул глас: **“Този е Моят възлюбен Син; Него слушайте”** (Марк 9:7). Според еврейския начин на изразяване глаголят **“слушам”** означава **“подчинявам се.”** (Коментар: *Нали и ние казваме на детето си: „Бъди послушен.“ Д.Пр.*) Ако не се подчиняваме, това означава че не слушаме (т.е. да не чуваме).

Само няколко часа по-рано Исус казал на 12-те си ученици, че му предстои да страда. Те шокирано отговорили: **“Не може да бъде.”** Без да се поддаде на настояванията им, Исус настоявал още по-упорито, че поръчението, с което е изпратен на земята включва и страданието, а след като неговото поръчение е такова, такова е и тяхното поръчение. Той им казал, че те трябва да се отрекат от себе си, защото отричането от себе си е едно от изискванията, за да бъде човек негов ученик. Той им казал, че всеки от тях трябва да носи кръста си. **Всеки трябва да носи не неговият, а собствения си кръст.** Той им казал, че страданието е неразделна, неизбежна и важна част от ученичеството, така както боята е неразделна част от художника. Господ Исус Христос им казал, че те не трябва никога, абсолютно никога да се срамуват от него, от неговата истина и от неговия път. И това не се отнасяло само за моментите, когато други хора им се присмиват, когато ги оклеветяват или когато ги бият. При Преображението екстазът на Петър, Яков и Йоан бил толкова силен, че те успели да забравят всичко, което Исус им казал само няколко часа по-рано. Но те си припомнили всичко, което чули от Исус, когато екстазът отстъпил място на облака и на Божия глас: **“Този е Моят възлюбен Син; Него слушайте.”**

Ние не можем да замразим момента на Божието откровение. Даже не трябва да се опитваме. Вместо това трябва да позволяваме той да се превърне в призив на Бога към нас да се подчиняваме. Петър, Яков и Йоан придружили Исус при слизането му от планината. Те се връщали към неспокойният и вероломен свят, чиито грижи са непрестанни. Веднага се срещнали с епилептичното момче. Обезумелият му баща го завел при учениците на Исус. Момчето постоянно се гърчело от конвулсии и от устата му излизала пяна. Събрала се тълпа, защото хората винаги искат да наблюдават увлекателният спектакъл на човешкото нещастие. По време на нервният пристъп на момчето и на психическият пристъп на тълпата, разсичането на **“Гордиевият възел”** е от решаващо значение.

Авторът на Еклисиаст е бил прав: **няма нищо ново под слънцето.** Конвулсиите на момчето продължавали една след друга, наоколо се струпвали все повече хора, а учениците на Исус започнали да си мислят, че за тях решаването на този случай се превръща на въпрос на живот или смърт. От време на време светът на всеки човек изпада в конвулсии. Конвулсии на семейството, конвулсии на обществото, конвулсии на фирмата в която работи, конвулсии на деноминацията, към която принадлежи, а понякога и в нас самите има конвулсии, които са толкова ужасни, че чак пяна ни излиза на устата. Във всички тези моменти има извратени хора, които с наслаждение водят религиозен спор със страдащите.

В отсъствието на Исус, учениците се опитали да излекуват момчето, но установили, че не могат. Когато осъзнали безпомощността си, пристигналият Исус им казал: **“Този род (това заболяване) с нищо не може да излезе, освен с молитва”** (Марк 9:29). Ние знаем, че той е прав. Разбира се, че ние самите не можем да направим нищо, за да спрем конвулсиите. Какво можем да направим, за да спрем конвулсиите на другите хора и да сложим край на тяхната обърканост и болка? Само чрез молитва можем да направим това!

Но молитвата не означава да изговаряме някаква магическа формула, нито пък че самото ѝ произнасяне ще ни гарантира сигурен успех. **Молитвата не е някаква неразбираема “абракадабра,” която се повтаря многократно в името на Исус с надеждата, че накрая това “ще свърши работа.”** **Молитвата е търпеливо и дисциплинирано чакане на Бога.** Молитвата означава да се оставим изцяло на разположение на Бога и това предоставяне да е толкова упорито и настоятелно, колкото е настоятелна човешката ни нужда. Молитвата означава да сме чувствителни към сърцето на Бога в същата степен, до която сме чувствителни към страданието на страдащия човек. Молитвата означава радостно, благодарно и лишено от всякаква

защита желание да бъдем коригирани от други християни, които заедно с нас вървят по Пътя.

Когато Бог ни сменя от върха на планината и ни отвежда в долината на страданието, ние не трябва да отказваме да носим кръста, който ни е определен. В никой случай не трябва да носим кръста си с чувство на възмущение. Лоялността ни към Исус Христос по време на непрестанните житейски бури със сигурност водят до отричането ни от себе си. Но в никой случай не трябва да се отричаме от себе си с чувство на горчивина и самооправдание. В свят, който е обзет от непочтеност, от отказ от изпълнение на задълженията и от измами, ние трябва да се изправяме и да държим високо знамето на истината, което нашият Господ е забил върху превзетата от него крепост на лицемерието. Но в нашата смелост не трябва да има никаква агресивност или високомерие.

Бъдете уверени, че нашата активност в полза на Исус Христос и на хората му винаги ще се осъществява на фона на религиозното съперничество. Но ние сме длъжни да издигаме високо нашия Господ, **без да предизвикваме и да подклаждаме безплодни противоборства**. Никога не трябва да позволяваме участието ни в спорове, даже в поучителни обсъждания да ни пречат да виждаме хората, които се измъчват. Исус казва, че само чрез молитва от нас могат да бъдат прогонени всички тези деформации, за да се превърнем в подходящи инструменти за Божието слово и докосване. Само когато отидем при Бога, при неговото слово и при нашия брат-християнин, само тогава ще избегнем безсилието, в което са изпаднали учениците пред лицето на огромната човешка нужда.

Когато слезем от планината, какво ще намерим? Когато екстазът ни в Бога отстъпи пред думите, които чуваме, че Бог ни казва, какво ще чуем, че ни казва светът около нас? Ние ще чуем, че хората около нас бляят. (Нали Исус е казал, че хората са като стадо без пастир.) Ние ще чуем религиозни спорове, които никога не спират. Но над всичко това ние ще чуем тук и там по някой човек, който вика към нас: “Аз вярвам донякъде. Дали вашата църква ще ми помогне да повярвам повече?”

Има хора, които викат към нас по този начин; има хора, които признават, че този живот не може да бъде опитомен. По-рано те са считали, че живота може да бъде обуздан, но сега виждат, че това е невъзможно. По-рано са считали, че само психично болните и телесно болните са трошливи, а сега разбират, че положението на всички хора е в опасност. По-рано са считали, че всяко разсъждение за смъртта е нездравословно, а сега знаят, че животът е кратък, а смъртта е сигурна.

Понякога тези хора се обръщат към нас с някакъв въпрос или с някое горчиво обвинение. Друг път опипват слепешком с надеждата, че ще се хванат за нещо, което ще сложи край на въртенето им и на гаденето им. Често пъти те започват с въпроси, свързани с болка, която е тръгнала от главата им и е стигнала да сърцето им. Те ни казват: “Аз се боря с вярата си. Можете ли да ми помогнете тя да порасне?” Ето това намираме, когато слезем от планината.

Пулсът на християнският живот трябва да е ритмичен като пулсът на тялото. Пулсът на християнският ни живот става неритмичен, когато подценим някой аспект от християнския живот и това предизвиква упадък в живота ни като ученици на Господа. Истината е, че не е трудно да поддържаме ритъма на християнския си живот. Това просто е свързано с изкачване и слизване от планината, на която нашият Господ ни се саморазкрива. Това откровение е славно, възторжено и задоволяващо, а след това ние слизаем долу заедно с него в света, чиято болка го кара да се гърчи постоянно, до денят, когато според думите на Чарлз Уесли окончателното откриване на нашия Господ ще унищожи всяка болка и всички християни завинаги ще заживеят в чудеса, любов и възхвала на Бога.

Рождество Христово – събитие в четири думи

Йоан 1:14

ИСТИНАТА. От години се интересувам от психологията на възприемането. Какво виждат хората? Какво си мислят, че виждат? Или какво чуват? Или какво не чуват? **Всеки човек знае, че хората имат склонността да виждат само това, което искат да видят и имат склонността да не чуват онова, което не искат да чуят**. Когато са в състояние на стрес или са уморени, или са под напрежение, хората могат да “виждат” или да “чуват” неща, които въобще не съществуват. Наскоро чух един психолог, който беше направил сериозни проучвания в областта на човешките възприятия. Той разказа за следния експеримент:

Един човек бил поставен в абсолютно тъмна стая. На разстояние 3-4 метра от него била запалена една светлинна точка с големината на главичката на топълйка, която била слаба и не можела да освети нищо друго около себе си. След като светлината била включена, тя останала неподвижно на едно и също място през цялото време на опита. Провеждащият опита психолог съобщава, че без никакво изключение, затвореният в тъмната стая човек казал, че светлината се движи. При различните хора, които били

изследвани, величината на въображаемата амплитуда на движения варираше от 2,5 см до 2,5 м, като осреднената амплитуда била 10 см.

Но има едно друго нещо в този експеримент, което ме кара да изтръпна. Когато всички участници в експеримента били събрани на едно място, за да си поговорят помежду си, накрая всички, доброволно, без външен натиск и влияние стигнали до извода, че амплитудата на движение на светлата точка е 10 см. Даже тези от тях, които, когато били сами, казали, че амплитудата на движение на светлината се намира в обсега на 2,5 см до 2,5 м, сега се кълнели, че амплитудата на движени на светлината е точно 10 см.

Забележете, че на първо място, тези хора са “видели” нещо, което не е съществувало. Те откриват, че нещо (в случая, че светлината се движи), а после съвършено искрено са неспособни да направят разлика между онова, което е реално и онова, което е въображаемо. На второ място забележете, че те стигнали до едно общо становище, защото подсъзнателно се страхували, че колкото повече мнението им се различава от мнението на останалите, толкова по-саможиви ще изглеждат в очите на другите. На трето място забележете, че всичко това се отнася за нещо (за една светла точка), която по никакъв начин не би могла да бъде наречена измамна или съблазнителна. По принцип, какво ни казва този експеримент за начините, по които нашето общество възприема политическите проблеми, проблемите в образованието и в духовната сфера, които засягат всеки от нас?

А сега да предположим, че тази светла точка, вместо да беше оставена неподвижно на едно място, беше манипулирана по такъв начин, че да измамва хората. Тогава си помислете за политическите проблеми, за образователните проблеми, за моралните проблеми и за духовните проблеми, при които има опити и схеми, целящи да ни измамат. В една избирателна кампания Браян Мълрони се закле, че социалните придобивки в Канада са свети и недокосваеми. Но след като беше избран, първото нещо, което направи беше, че увеличи минималната възраст за пенсиониране. И какво направиха канадците след това? Те го преизбраха. Но за да не си помислите, че казвам това, защото имам политически пристрастия към неговите му противници, аз ще ви припомня, че Пиер Трюдо победи на изборите Робърт Станфийлд, защото обеща, че никога няма да въведе държавен контрол над заплатите и цените. Но само 90 дни след като беше избран, Трюдо въведе точно такъв контрол. В резултат от което, на следващите парламентарни избори канадците отново го избраха!

Двата случая на унизяваща подлост, които току-що споменах, не са особено ловко направени. (Но въпреки цялата им очевидност, повечето канадци все още не са разбрали тези два случая на измама.) Всеки ден има случаи на измами, които са много по-изкусни и трудно проследими. Всеки ден ние отново и отново сме лъгани, така както лъжата се поставя върху лъжа и фалшификацията – върху предишна фалшификация.

Но колко по-лошо щяхме да сме всички ние, ако бяхме жертви не само на коварството на мъжете и жените, не само на политическата пропаганда, не само на идеолозите от кабинетите за социалното планиране, на военните и на църквата, но и на злите духовни сили, които лежат под повърхността и съставляват, и маскират фалшификациите, които знаем, се са специално създадени! Библията ни казва, че точно това се случва през цялото време. Във 2Кор.4:4 Павел ни напомня, че “богът на този свят” се противопоставя, затъмнява и възпрепятства духовните възприятия на всички нас.

Тогава къде е истината? И още по-точно казано, какво е истина? Ако не знаем какво е истината, ние няма да знаем къде да я търсим. А ако не знаем какво е истина и поради това не знаем къде да я търсим, как въобще ще я намерим? Всъщност, ние няма да я намерим. Ние никога няма да я намерим. Самата истина трябва да ни намери!

По време на празнуването на Рождество Христово нашите предци във вярата са били много възторжени, просто защото са знаели, че истината се е появила и че истината ги е намерила. Истината ги е връхлетяла и е отпечатала образа си върху тях, когато те не знаели къде да я търсят или какво да търсят. Истината дошла върху тях, когато възприятията им са били изкривени (но те не са осъзнавали това), когато са били измамвани от човешката хитрост (и те не са разбирали това), когато “богът на този свят” ги е измамвал (и те не са осъзнавали това).

В евангелието на Йоан истината винаги притежава силата на реалността. Истината е реалност, която се противопоставя на илюзията (Фройд ни учи, че илюзията е измама, към която умствено здравите хора се придържат). Истината е реалност, която се противопоставя на заблудата (Фройд ни учи, че умствено болните хора се придържат към заблудите). Истината е реалност, която се противопоставя на лъжата, на митовете и на фантазиите. Йоан казва, че истината е реалност.

Ние знаем, че по своето рождение и възпитание, Йоан е бил еврейин. Той е знаел иврит. Според древния иврит, истината притежава силата на твърдостта, на стабилността и на солидността. Когато истината е черта от характера на даден човек, този човек се казва, че е непоколебим и поради това е сигурен и надежден.

“Словото стана плът и живя между нас ... пълно с благодат и истина.” (Йоан 1:14) Рождество

Христово потвърждава нахлуването на истината в нашия свят. Нахлуването на истината означава нахлуване на реалността, твърдостта, стабилността, солидността и сигурността. Исус Христос идва при нас е уникалната си сила да прониква в нашия свят на неверни възприятия, на преднамерени лъжи и на духовни измами. **Исус Христос е истината.**

БЛАГОДАТ. Всеки от нас дава обещания. Когато обещаваме, ние имаме намерение да ги спазим. Обаче, въпреки вътрешната ни решимост да спазим обещанията си, ние ги нарушаваме. Ние не изпълняваме обещанията си. За разлика от нас, Бог спазва обещанията си. Той неотклонно изпълнява обещанията си. В него няма измамност, която би могла да го подведе да наруши обещанията си към нас. А за разлика от Бога, в нас има много измамност, която би могла да послужи за негово извинение, за да изостави обещанията си към нас. Но въпреки това, нищо не може да отклони Бога. Колкото и да е раздразнен от нас, той никога не ни изоставя. Колкото и да е ледено сърцето ни към него, неговото отношение към нас е постоянно. Нашето непостоянство се топи единствено под влияние на Божията по-решителна вярност.

Когато казваме, че Бог е верен, това не означава, че той е лишен от гъвкавост. Поради това, че Бог е гъвкав, когато неговата вярност се срещне с нашето непостоянство и глупост, верността му към нас приема специална форма: когато неговата вярност се срещне с нашия грях, верността му се превръща в благодат и милост. (Ако Бог не беше гъвкав, когато неговата вярност се среща с нашия грях, верността му и обещанието му винаги да бъде наш Бог, би могла единствено да ни осъди, без да ни осигури спасение и без да ни предостави шанс да се разкаем.)

Сигурно сте забелязали, че апостол Павел започва писмата си до съответните църкви с поздрава: **“Благодат, милост и мир да бъде на вас от Бога.”** **Благодатта** е Божията вярност към нас, обещана в древността, която ще бъде спазвана във вечността. **Милостта** е Божията вярност, която се “огъва” така, че да се справи с нашия грях. **Мирът** на иврит е синоним на спасението. Когато говори за благодатта, Павел на първо място говори за мира и са спасението, което най-накрая изработва благодатта. С други думи, благодатта е вярната любов, която е толкова издръжлива, толкова решителна и толкова непреклонна, че нито нашата ледена неблагодарност, нито предизвикателното ни неподчинение могат да обезкуражат тази любов. Благодатта е вярна любов, която е толкова гъвкава, че обгръща нашия грях. Благодатта е вярна любов, която е толкова постоянна и последователна, че даже нашата съпротива не може да ѝ попречи. Поради тази причина, когато Павел говори за благодатта, накрая той завършва, говорейки за мира, защото върху сърцето му е била отпечатана логиката на благодатта. Като обобщение можем да кажем следното: “Благодатта е спазването от Бога обещание, което той е направил към нас. Целта на благодатта е да ни дари със спасението, което ни превръща в деца на Бога и във вечни членове на неговото семейство.”

Да се говори за благодат и истина, това означава да се казва, че Божието спазване на дадените от него обещания е реално, непроменимо, решително и стабилно, поради което можем да му вярваме, докато живеем в заобикалящия ни свят на измама и греховност.

СЛОВО. Сред нас има скептични и цинични хора, чиито най-важни въпроси са: “Ако Бог спазва обещанията си към нас, дали прави това, просто защото иска да го прави (по този начин се внушава, че Бог би могъл и да не спазва обещанията си, ако поиска) или пък спазва обещанията си, защото самата му природа го прави да ги спазва?” Или “Когато Бог спазва обещанията си, дали ние просто наблюдаваме онова, което той прави (по причини, които са известни само на него), или наблюдаваме съкровената и непроменима същност на Бога?”

Ние вече установихме, че благодатта означава, че Бог е постоянен в поведението и в действията си. Но дали Бог прилича на талантлив актьор, който точно изпълнява ролята си, или просто природата му го прави да е постоянен. Когато се подготвяло заснемането на филма “Пробуждането”, неговият сценарист Оливър Сакс, който е и автор на книгата със същото име, прекарал дълго време с двамата прочути актьори Робин Уилямс и Робърт де Ниро. **Сакс бил изумен и даже малко изплашен от способностите им, защото забелязал, че те могат да изиграят всяка роля и да се превъплътят във всяка самоличност и да я представят с убедителна последователност толкова дълго, колкото поискат.** Но разбира се, нито една от ролите, които са изигравали е изразявала тяхната същност и самоличност.

Дали и с Бог е така? Дали “маската” която си поставя той в образа на Исус Христос, е само повърхностен образ, или пък този образ отразява най-дълбоката вътрешната същност на Бога?

За да отговорим на този въпрос, ще трябва да направим кратка разходка в гръцкия речник. Там има две думи за “слово.” Едната от тях е *hremata*, а втората е *logos*. *Hremata* означава: “това което изговаряме.” А *logos* – “външен израз на вътрешната същност.” Когато Йоан говори за Превъплъщението като за Слово, което е станало плът, той използва *logos*. Йоан ясно ни казва, че този, който се появява пред нас в образа на Исус Христос не е просто някакъв актьорски образ на Бога, а **онова, което се появява пред нас в Исус Христос е външния израз на вътрешната същност на Бога.**

Бог не спазва обещанията си към нас, просто защото настроението му е да ги спазва. Не е вярно, че

това, че Бог спазва обещанията си, не ни казва нищо за неговата същност. Бог не спазва днес обещанията си, без да има гаранция, че утре пак ще ги спазва. Демонстрираното от Бога постоянство не е постоянството на актьори като Робин Уилямс и Робърт де Ниро. Обратното, **в Исус Христос ние виждаме самата същност на Бога**. Бог никога няма да направи нещо друго освен това, което е направил в Христос и което прави сега, **просто защото той не може да направи нищо друго**.

Казано с други думи, благодатта и истината не са никакви роли, които Бог изпълнява великолепно. Благодатта и истината са Словото, външният израз на вътрешната същност на Бога. Бог винаги ще бъде и може единствено да бъде само това, което е за нас в Христос Исус, нашият Господ. Онова, което е Бог за нас в Христос, е вечният и непроменим Бог. Това е истинската същност на Бога, която завладя нашия свят на измамата и греховността.

ПЛЪТ. “Словото стана плът.” Обикновено в Библията думата “плът” се отнася за нашата човешка слабост. Това е библейското съкращение за нашата слабохарактерност, за нашата крехкост, за нашата ранимост когато сме предадени, за нашето разочарование, за нашите болести и за нашата смърт. “Плътта” се отнася до нашата беззащитност пред лицето на всичко, с което се сражаваме, за да се предпазим, но не можем. Когато казваме, че Словото е станало плът, ние казваме, че Бог е напуснал своята крепост и е влязъл като слаба, ранима и смъртна личност в нашето семейство. Но кой не е дошъл просто за да докаже, че това може да бъде направено.

Той не е дошъл при нас просто за да ни прави компания. Той е направил това с цел неговата благодат и истина да получат възможността да действат в нас, хората. Той е направил това с цел тази благодат и истина да могат да ни сграбчат и да ни просмучат и да ни разтърсват всеки път, когато си помислим, че нашата ранимост, или нашата крехкост, или това, че ще умрем, е последната дума за нас. Той е направил това с цел всеки път, когато сме объркани или когато рухваме, истината винаги да ни открива. Всеки път, когато сме изпаднали в немилост, благодатта ще огъва Божията любов около нас и ще ни завива с неговата любов, така както Божията вяност към нас се огъва отново и отново, когато се срещне с нашия грях. Бог е дошъл при нас с цел всеки ден да знаем, че не сме сираци, които са се изгубили в необятната вселена, а да сме уверени, че сме деца на Онзи, който е обещал никога да не ни изостави, винаги да ни цени високо и изцяло да ни спаси.

Рождество Христово е събитие в четири думи.

ИСТИНАТА е непоклатима реалност, на която можем да се доверим.

БЛАГОДАТТА е обещаната и спазвана от Бога вяност, чрез която неговата любов се превръща в милост тогава, когато се срещне с нашия грях и така ни носи мир и спасение.

СЛОВОТО: Всичко това отразява не просто нещо, което Бог прави от време на време, а вечната същност на Бога.

ВЯРА: За да спази обещанието си към нас, Бог е отишъл толкова далеч, че е напуснал своята крепост и се е пожегвал заради нас, докато ние сме страдали и сме умирали.

“Словото стана плът ... пълно с благодат и истина.”

Рут

Историята на Рут винаги е била считана, че е любовна история. Всички хора, с изключение на най-вкиснатите, харесват любовните истории. Колко пъти сме се възхищавали, когато сме чели вълнуващите думи, с които Рут се обърнала към Ноемин, своята свекърва: *“Не ме умолявай да те оставя или да не дойда с теб. Защото където отидеш ти и аз ще отида; и където ти се подслониш и аз ще се подслоня. Защото твоите хора ще станат мои хора и твоят Бог ще стане мой Бог. Където умреш ти и аз там ще умра и там ще бъда погребана. Нека Господ да ми направи така и даже повече, ако даже смъртта ме отдели от теб.”* (Рут 1:16-17 – мой превод) Това е вълнуващо.

Но въпреки това, историята на Рут не е любовна история. В нея се разказва за един съкрушителен епизод от историята на Израел и за двата различни отговора на това нещастие. През 587 пр.Хр. войските на Вавилон опустошили Израел и отвели в заточение много от обикновените израилтяни и повечето от лидерите на страната. След време на заточениците им било разрешено да се върнат в родината си. Заточените лидери установили, че израелтяните, които не били отведени в заточение са деморализирани. Хората били морално опустошени, били лишени от всички илюзии, били объркани и се лутали без цел в живота си.

Лидерите разбирали, че трябва да възстановят морала на хората. Хората трябвало да получат ново сърце, нова увереност и нова надежда. Лидерите считали, че в този момент най-важното е етническата чистота. Израелтяните трябвало да престанат да сключват брак с чужденци. И тъй като от всички чужденци

моавците били най-мразени, нито един моавец не трябвало да има достъп до израелският храм за богослужение в продължение на 10 поколения (200 години). Двама мъже, Неемия и Езра, най-страстно защитавали тази идея.

А страстта на Неемия стигнала даже до прилагането на насилие. Сърцето му се разбило, когато срещнал един израилтянин, който се оженил за моавка и децата му даже не знаели да говорят на иврит. При вида на това нещо той побеснял и се нахвърлил върху безотговорните израилтяни. Самият той ни разказва: *“Борих се срещу тях, проклетх ги, бих неколцина от тях, оскубах им космите...”* (Неем. 13:25 – мой превод) Със сигурност Неемия е считал, че постъпва правилно. Той подкрепял честта на Божията кауза и се борел за запазването на етническата чистота на Божиите хора. Не трябва да се отнасяме твърде сурово към Неемия. Той е имал основание. Израел е бил определен от Бога да бъде светлина за другите народи.

Но как биха могли израилтяните да бъдат светлина за народите, ако собствената им светлина е загаснала? Неемия казал на израилтяните, че светлината, която се изисквало от тях да бъдат, е почти загаснала и поради това те не били от полза за никого. Децата им не можели да говорят на иврит? Тогава как те щели да изучават Тората, която била както средство за Божието откровение пред тях, така и “Пътят”, по който Бог бил определил да вървят хората му? А ако не можели да изучават Тората, те не биха могли да се подчиняват на Бога. А ако не можели да се подчиняват на Бога, какво друго биха могли да правят, освен да криволичат и да се препъват, слепци да водят слепите, както векове по-късно казал най-великият Син на Израел, в резултат от което всички падали в канавката.

Неемия е имал основание. Той, Езра и много други водачи предлагали с проблема да се справят по следния начин. **Първо**, вече да не се разрешават смесени бракове. **Второ**, към чужденците да се отнасят с враждебност и като им създават постоянни тревоги, да ги прогонват от територията на Израел. **Трето**, израилтяните трябвало да се затворят в гето и по възможност да преустановят контактите си с околните народи. Но не всички израилтяни се съгласили с това предложение. **Всъщност, книгите “Рут” и “Йона” били написани като протест срещу тази политика.**

А ето и самата история на Рут. Витлеем бил обхванат от глад. Ноемин, съпругът ѝ и двамата ѝ възрастни синове отишли в страната на моавците, защото там имало храна. Там умрял съпругът на Ноемин, а после синовете ѝ се оженили за две моавски жени, Орфа и Рут. Ноемин, синовете ѝ и снахите ѝ живели 10 години в Моав. После синовете ѝ умрели. (Това едва ли е изненада, тъй като те са се наричали Маалон и Хелеон, което на иврит означава **“болест”** и **“изсъхвам, линия”**.) Ноемин чула, че гладът в родната ѝ страна е свършил и решила да се върне там. Снахите ѝ Рут и Орфа също пожелали да тръгнат с нея. Но Ноемин разумно ги посъветвала: “Не се чувствайте задължени да ме придружавате. Аз съм възрастна вдовица, твърде стара съм да се омъжа отново. Вие сте млади жени и имате нужда от съпрузи. Останете в Моав, защото сте моавки и няма да бъдете посрещнати добре в Израел.” Орфа приела съвета на Ноемин, но Рут отказала да го приеме. Тя се вкопчила за Ноемин и заплакала: *“Не ме умолявай да те оставя... защото където отидеш ти и аз ще отида... защото твоите хора ще станат мои хора и твоят Бог ще стане мой Бог.”* Така Рут, въпреки че знаела, че ще бъде посрещната враждебно в Израел, отишла там заедно с Ноемин, което е доказателство колко силно е обичала свекървата си. Накрая Рут се омъжва за израилтянина Вооз. Родил им се син. **Той пораснал и негов внук е Давид.**

Давид станал най-великият цар на Израел. Той е поет, музикант, военачалник и управник. Сърцето на Давид е туптяло в хармония с Божието сърце. В Израел славата на Давид се доближава единствено до славата на Моисей. Давид олицетворява в себе си много от качества, които евреите са ценели високо в продължение на 1200 години. **Давид е образец за подражание в Израел, с изключение на това, че не е бил чистокръвен евреин.** Неговата прапрабаба е била моавка, т.е. не еврейка. **Давид имал син, който на свой ред имал син и т.н. в продължение на 1 000 години, когато се родил син, който бил наречен Исус.** След най-великият цар на Израел се родил още по-велик цар. **Поради това Исус не е чистокръвен евреин.** Несъмнено той е достатъчно евреин, за да издържи на изпитанието, но той не е чистокръвен евреин. И тъкмо този нечистокръвен евреин е Синът на Бога и Спасителят на света.

Какво можем да научим от тази история? По какъв начин днес историята на Рут се превръща за нас в “Словото на Бога”?

Първо, трябва да запомним, че Неемия и сподвижниците му са разбрали правилно заплахата за Израел, но са сбъркали с начина, по който са отговорили на тази заплахата. **Точно тук е дилемата.** Ако хората на Бога се опитват да се запазят, като колективно обърнат гръб на света, т.е. **ако Божиите хора се опитват да запазят идентичността си, като отказват да участват с другите хора в тяхното страдание, обърканост, безизходност и грях, тогава християните са безполезни както за Бога, така и за хората.** Те горчиво се заблуждават, когато се отделят в “гето” и въздишат с облекчение, че поне те самите знаят кои са, защото са се опазили неопетнени от този огромен и лош свят. Същевременно те не помагат на никого. Това е поведението, което Исус оприличава с метафората да се поставя светлината под шиника. **Светлината си**

остава светлина, но тъй като е скрита под шиника, под предлог да не бъде загасена от някой внезапен порив на вятъра, или пък за да не би някой да ѝ се присмее или друг да отрече, че това е светлина, тя не огрява никого, особено онези хора, които имат най-голяма нужда от нея.

Но от друга страна, ако Божиите хора жадуват силно да се оприличат с хората, при които Бог ги е изпратил, те ще изгубят собствената си идентичност като хора на Бога и така отново ще станат безполезни, защото не могат да бъдат различени. Това състояние Исус оприличава с метафората, че солта е изгубила солеността си. Когато солта изгуби солеността си, когато ние имаме проповед, която не се различава от вестникарска статия и църква, която не се различава от Лайън клуб или имаме евангелие, чиято цел е единствено да ни накара да се чувстваме добре, или имаме деноминация, която е манипулирана от най-шумното лоби. В единият случай Божиите хора запазват идентичността си, но не успяват да се идентифицират с нуждаещите се хора. Във вторият случай Божиите хора се оприличават със страдащите хора, но правят това по такъв начин, че изгубват собствения си образ като хора на Бога.

Ето в това е дилемата, с която трябва да се справи всеки християнин, всяка църква и всяка деноминация. Ясно е, че трябва да сме способни да различаваме и да демонстрираме праведността на Христос, неговото състрадание и истина в света, който е греховен, груб и лицемерен. Ние можем да направим това единствено, ако успеем да избегнем да прегръщаме безкритично хората, т.е. ако помним и ценим високо праведността, състраданието и истината на Христос. Същевременно ние можем да демонстрираме Исус Христос в нашия свят единствено, ако упорстваме да оставаме единни със света на греха, грубостта и лицемерието. Езра и Неемия някога са казали: “Нека да играем на сигурно. Нека да запазим идентичността си, като се отделим от останалите хора.” На другата крайност се намират хората, които са презирали Моисей и считали, че той е досаден педант и са се покланяли пред златния телец подобно на другите народи; или хората, които са казали на Самуил, че искат Израел да има цар, така както другите народи имат цар, с цел израелтяните да не се различават от съседите си. Тези хора са се гордеели с оприличаването си с околния свят и въобще не са се интересували, че така са загубили образа си на деца на Бога.

Исус Христос е даден на света, просто защото Бог безкрайно е обича хората. Същият този Исус казал на Пилат Понтийски, че царството му не принадлежи на този свят. Историята на Рут ни напомня, че обичта, която Ноемин е изпитвала към една чужденка, която не е принадлежала към народа на Бога, мотивирал тази чужденка да се присъедини към Ноемин и да каже: “Твоят Бог, Светият на Израел, се превърна в единственият Бог, пред когото мога да се поклоня и когото да прославя.” Тъкмо упоритата милост на Ноемин към една чужденка, въпреки че Ноемин е знаела, че домът ѝ е Витлеем (на иврит “Витлеем” означава “домът на хляба”), е мотивирала Рут да отиде във Витлеем заедно с Ноемин, където Рут научила защо Богът на Израел е хляб за гладните, който не може да бъде заменен с нищо друго.

Същото е валидно и за нас. Когато научим кои сме в Христос, когато се вкопчим в нашата идентичност в него и в същото време се оприличаваме със страдащите и наранени хора по света, тогава им помагаме и те самите да отидат при великия Син на Израел и да го прегърнат. Второто нещо от книгата Рут, което ми прави впечатление е следното: Божията работа продължава да върви напред независимо от греха на Божиите служители. Не трябва да считаме, че Рут е била перфектна и безгрешна. Тя е била пресметлива, манипулативна и криволичеща. Не трябва да я фаворизираме. Тя е знаела, че се нуждае от съпруг. В онези времена вдовицата е изпадала в бедствено положение по всички фронтове. На Рут ѝ е било позволено да събира класовете, които били изпускани на земята от ръцете на жътварите, работещи на нивите на Вооз, но това бил само начин да бъде предпазена от положението да умре от глад. Събирането на падналите на земята ожънати житни класове, както и ожънването на ивицата пшеница, която преднамерено оставяли по периферията на нивата за такива като нея било тежка работа, от която се получавало малко количество храна. Тази храна не позволявала на човека да умре от глад, но нищо повече. А Рут искала нещо повече! Тя искала да има съпруг.

И тя го “подушила” в буквалния смисъл на думата, защото използвала най-изтъкваният способ, за да се добере до него. Ето тук историята на Рут става земна, толкова земна, че един коментатор е написал, че проповедниците предпочитат да не разказват на членовете на църквите си за неприличното поведение на Рут. Не съм съгласен. Да се премълчават някои неща, казани в Библията, означава да се фалшифицира евангелието, поради което ще се гмурна с главата напред и ще ви кажа къде и по какъв начин се е проявило неприличното поведение на Рут.

Ето какво се е случило. В края на жътварския ден, когато паднала нощта, Вооз ожаднял и пил малко вино. А после пил още и още, докато изпаднал в опиянение или даже в тежко опиянение и легнал да спи в една купчина пшеничени снопи. Според Библията, *“Тогава Рут дойде тихо, отви краката му и легна при него.”* (Рут 3:7 – мой превод) На иврит изразът “да отвия краката на мъж” е идиом, който означава “да разголя половия му орган.” Ето това е направила Рут. По нататък в Библията се казва: *“Посред нощ Вооз се*

стресна, обърна се и видя, че една жена лежи в краката му. Той я попита: “Коя си ти?” и тя му отговори: “Аз съм слугинята ти Рут. Разпрости полата на дрехата си над слугинята си.” Тогава Вооз разпрости полата на дрехата си върху Рут и двамата се завили заедно. Случило се е следното. Рут “отвила краката на Вооз”, т.е. тя го разсъблякла. Той бил толкова пиан, че не разбирал какво се случва. Когато най-после се събудил, той видял, че е гол, както е била гола и Рут до него. Ясно е, че тя сама се е съблякла, поради което му казала: “*Разпрости полата на дрехата си над слугинята си.*”

Тъй като бил пиан, Вооз не можел да си спомни какво се е случило и дали двамата са направили нещо. Единственото което разбирал е, че сега е буден, че е гол и че до него лежи една гола жена. Би трябвало да се предполага, че нещо се е случило, поради което той решил, че единственото почтено нещо, което може да направи в тази ситуация, е да се ожени да Рут. **И той го направи.** С други думи Рут измамила Вооз. Тя се престорила и го хванала в капана. Ние не можем да извиним това, нито да го одобрим. За нас е по-добре да не подражаваме на това. Но въпреки това ние можем и трябва да прославим факта, че Божията работа продължава да върви напред, въпреки глинени крака на служителите му.

Всички служители на Бога имат глинени крака. Авраам е образецът на вярващ човек както в Стария, така и в Новия Завет. Но въпреки това, той е лъгал, за да спаси собствената си кожа, даже когато по този начин е изложил на риск собствената си жена. Той е видял как мъжете оглеждат жена му Сара с похотливи очи и си казал: “Ако кажа, че тя ми е жена, те ще ме убият, за да я изнасят. Но ако кажа, че тя ми е сестра, те така или иначе ще я изнасят, но мен няма да ме убият.” Тогава Авраам извикал: “Тя ми е сестра.” **В два случая Авраам е постъпил по този начин.** Библията ни казва, че Давид е бил “*мъж, чието сърце бие в хармония с Божието сърце*”, но той е извършил прелюбодеяние с Батшеба (Витсавее), а след това организиран съпругът ѝ Урия да бъде убит. Павел е саркастичен. Илия се подигравал на противниците си. Всички служители на Бога имат глинени крака. Но Божията милост е толкова чудна, че въпреки греховността си, ние биваме употребявани от Бога. Мартин Лутер е казал: “**Бог може да начертае права линия с една крива пръчка.**”

Това не означава, че трябва да сме толерантни към кривотата на пръчката. Ние трябва да я осъждаме и да се разкайваме заради нея. Но в същото време никога не трябва да изпадаме в отчаяние поради нея. Божията работа продължава да върви напред независимо от греховете на служителите му, включително и от нашите грехове. Накрая, аз харесвам много книгата Рут и заради това, че Рут нарекла Вооз “свой сродник.” На иврит за сродник е използвана една дума, чието значение не е “сродник” в съвременният смисъл на тази дума, т.е. някой на когото ще се обадят, ако стана жертва на пътна катастрофа. **На иврит тази дума означава “избавител”,** т.е. човек, който спасява от реална опасност друг човек, защото му е много скъп.

В Стария Завет “избавителя” е можел да прави много неща. Той отмъстявал заради някой член на семейството, който е бил преследван и задирян. Той защитавал любимия си човек от друг, който го е оклеветявал. Той плащал дългове и по този начин гарантирал освобождаването на близък човек, който е бил превърнат в роб, защото не може да плати дълговете си. В Израел “избавлението” винаги се свързвало с някакъв вид спасение и освобождение.

Описанието на “избавителя” ще трябва да бъде използвано и за Бога. Всъщност това е едно от най-важните и характерни описания на Бога. На много места в Стария Завет за Бога се казва, че неговата обич към нас го е накарала да пожертва себе си заради нас, с цел да ни спаси и да ни освободи. От какво имаме нужда да бъдем спасени? От съблазните на дявола; от собствените ни грехове, породени от тези съблазни; и от справедливата присъда на Бога, който ни осъжда заради собствените ни грехове. От какво имаме нужда да бъдем освободени? От поробването ни от всяко нещо, което ни оковава във вериги; от всичко, което постоянно ни отклонява от Бога, който е първата ни любов. За какво трябва да бъдем освободени? За да станем свободни, благодарни и покорни деца на Бога. Всичко това е спечелено за нас в Христос, дадено ни е в Христос и завинаги ще бъде за нас в Христос, който самият е вечният цар над цар Давид, въпреки че както Исус Христос, ката и цар Давид са потомци на една не еврейка, на една моавка, на една непочтена жена, наречена Рут. Моята любов към нея не намалява, въпреки всички тези неща.

С кого и за какво се борим?

Бит. 32:22-32

Веднъж един мой приятел, който пуши с лула, се озовал на едно събрание и седнал до човек, който се оказало, че също пуши с лула. Приятелят ми му казал къде в Торонто може да се купи най-изгодно тютюн за лула – със 75 цента на кутия по-евтино. После му обяснил най-подробно как да намери това магазинче, което било забутано в задните улички в централната част на града и всичко това заради тези 75 цента. Когато събранието свършило, приятелят ми разбрал, че е разговарял с Чарлз Бронфман, собственик на

алкохолната компания “Сийграм”, на Монреал Експо Бейзбол Клуб, на хокейния отбор “Монреал канадиенс” и собственик на още много други неща, част от които г-н Бронфман може би е забравил, че притежава. **Всички сме попадали в такава глупава ситуация.** Срещаме се с човек, когото не познаваме и после се притесняваме заради онова, което сме казали на човек, когото не познаваме. А е възможно не да се притесняваме след такава среща, а да сме развеселени или даже да се възхищаваме, когато научим, че жената, която е седяла с нас на обедната маса е вицегубернатор или вицепрезидент на кралската банка.

Днес ще разгледаме една случка от преди 3 000 г, в която се разказва за мъж, който се борил цяла нощ с друг, чието име научил чак на сутринта. Яков се борил през цялата нощ. Борбата била отчайващо тежка. В тъмнината на нощта той си мислел, че се бори с друг човек. **На зазоряване разбрал, че противникът му е бил самият Бог.** Чак в края на борбата на живот и смърт, чак след като изчерпал и последните си сили, Яков разбрал с кого се е борил през цялата нощ. В някой етап от живота си всеки от нас има своите тъмни нощи. Тогава се борим с нещо, което ни се противопоставя и заплашва да ни победи. От човешка гледна точка ни се струва, че това е борба в чисто човешка ситуация и с човешки противник. **Но с изгрева на новия ден ние научаваме, че през цялото време сме се борили не с някой друг, а със самия Бог.**

Тъй като Бог присъства във всяко нещо в живота ни, във всяка ситуация, във всяка среща и във всяка житейска борба, ние постоянно се срещаме с Бога. От човешка гледна точка ни се струва, че това е борба с друг човек, колкото и ужасна да е тя понякога. **Но тъй като Бог не изоставя никого, всяка борба, когато и където и да ни се случи, е борба с Бога.**

Нека веднага да кажа, че тъй като на Разпети петък в Гетсиманската градина и на Голгота нашият Господ е бил изоставен заради нас от своя Отец, няма човешко същество на света, което сега или някога ще бъде изоставено от Бога. Разбира се, това не означава, че никой няма да се **чувства** изоставен от Бога, **въпреки че това не е вярно.** Нито пък твърдя, че тъй като Бог не изоставя никой човек, сега всеки човек вярва тайно в Бога. Фактът, че някои хора все още не са чули за Бога; фактът, че други хора са чули за него, но са избрали да не се съобразяват с него; всички тези неща не означават, че сега той не се интересува от тях. Бог винаги си остава този “Другият”, с когото всички хора постоянно се срещат, независимо дали осъзнават това или не. **Всяка наглед чисто човешка ситуация, колкото и да е трудна, винаги е среща с Бога.**

Кои са някои от тези ситуации? Разочарование; потиснатост; отчаяние; тежка загуба; изкушение за отмъщение; изкушение в онази странна форма на умопомрачение, когато ние знаем, че грехът е грях **и знаем ужасната цена**, която ще трябва да платим заради този грях, **но въпреки това искаме да го извършим.** Във всички тези ситуации ние просто лежим тихо, победени или продължаваме да се борим до зазоряване. Яков се е борил през нощта. Тъмнината е библейски символ, който означава вихър, заплаха, самота и страх. Докато се борел, Яков извикал на противника си: **“Докато не ме благословиш, няма да те пусна да си отидеш.”**

В работата си като пастор виждам много страдащи хора, както и много хора, които се опитват да се справят със страданието. Някои се предават. Други казват: “Никога няма да се предам. Трябва да видя, че съм преодолял по някакъв начин тази ситуация. Не мога да й позволя да отmine, без да се преборя за моето добро. Трябва да побеждавам дотогава, докато победите ми ме променят.” Преди няколко години седях на събрание на Анонимните алкохолици с един човек, който отчаяно се бореше да спре да пие. Той се беше “подхлъзнал” и беше стигнал до нивото на ужасно пиянство. Сега излизаше от това състояние и се страхуваше да не изпадне в “делириум тременс”, състояние в което алкохолиците имат кошмари, които никой от нас не може да си представи. Както знаете, алкохолиците изпадат в “делириум тременс” **не когато пият, а когато спрат да пият.**

Поради това има един сигурен начин да се избегне този ужас и той е: започвай отново да пиеш. Но ако започнем да пиеш, това означава да се предадем, да избягаме от борбата и да се лишим от благословията, която ни очаква след края на борбата. Човекът с който се срещнах не искаше да се предава и искаше да се бори до край. Той седеше до мен, трепереше като лист, лицето му беше покрито с капчици пот, той беше изплашен и нещастен, но беше изпълнен с решимост да мине през всичко и да стигне до края, защото дълбоко в себе си знаеше, че на края наистина ще получи благословената трезвеност, за което мечтаеше. Гледката не беше приятна, но беше истинска: мъж, решен да се бори през цялата нощ, която може да се окаже по-дълга и по-тъмна, отколкото си е представял, а по време на борбата той вика: “Докато не ме благословиш, няма да те пусна да си отидеш.”

Наскоро разговарях с бивш затворник, който беше излежал присъда за фалшифициране на чекове и сега от 18 месеца беше на свобода. Той и преди на няколко пъти беше излизал на свобода, но успявал да прекара само 1-2 седмици и след това отново ставал жертва на изкушението да фалшифицира чекове. След което отново попадал в затвора. В продължение на 12 години живота му протичал по този начин. Сега той още веднъж се беше оказал на свобода. Тези 18 месеца на свобода бяха повече от свободата, на която се беше радвал през последните 12 години. Не можеше да се каже, че беше религиозно образован, но въпреки

това ми каза, **че всяка сутрин се молел на някого, които се намирал някъде си, да го запази още един ден на свобода.** Този човек беше готов да се бори всяка нощ до зазоряване.

Аз никога не съм бил изкушаван да подправам чекове, **но всички ние сме изкушавани от нещо,** за да кривнем от правия път. Изкушението ни не беше ли толкова ужасно, не достигна ли толкова дълбоко в нас, че стомахта ни се обърна и коленете ни трепереха? Не беше ли и нашата борба толкова трудна, защото изхода от нея беше толкова важен за нас? По онова време ние си мислехме, че това е само човешка борба и че ние се борим само със себе си. **Тогава не знаехме, че тази борба беше нещо повече и че в нея участваше живият Бог.**

Никой не гледа лекомислено на тежката загуба на обичан човек. Не се съмнявам, че мъката е ужасна. Колкото повече сме обичали и сме били обичани от онзи, когото сме загубили, толкова по-дълбоко ни гризе мъката ни по него. К. С. Луйс, професор по английска литература и християнски мислител, (*Коментар: Превел съм няколко негови книги. Можете да ги намерите на <http://methodist.bg/resursi/knigi/> Д.Пр.*), се оженил след като преминал 50-та си годишнина. Бил неизказано щастлив. Но само след 3 години, **от съпруг той се превърнал във вдовец.** След смъртта на съпругата си Джой Дейвидман той описал мъката си в една малка книжка, озаглавена **“Наблюдавана скръб.”** Тя започва така:

“Никой не беше ми казвал, че усещането за скръб толкова прилича на усещането за страх. Същото стягане на стомахта, същото безпокойство ... Продължавам да преглъщам. Друг път имам усещането, че тихо изпадам в безсъзнание. Има някакъв вид невидимо одеяло между мен и света. Трудно ми е да разбера това, което някой ми казва.” На друго място казва: *“Преди да срещна жена си, аз бях щастлив. Притежавах изобилие от това, което наричат “средства”; не можех да си представя, че ще ми се случи нещо толкова лошо ... След това идва внезапен удар в нагорещената ми до огненочервено памет и целият ми така наречен “здрав разум” изчезва така, както изчезва мравка в отвора на пещта.”*

Всички сме виждали опечалени хора, които се предават. Всички сме виждали опечалени хора, които престават да се интересуват от живота, затварят се в себе си и чакат смъртта да ги прибере. Но сме виждали и друг вид опечалени хора, които се борят агонизиращо през тъмната нощ на бурята, самотата и страха. Те продължават да се борят. **Но идва зората, която очакват и те получават благословията, от която са отказали да се лишат.**

Може би сте забелязали характерното за ситуацията, която описах: обществото ни не упреква този, който е опечален, но упреква онзи, който е мошеник или алкохолик. **Оказва се, че обществото не се интересува от борбата, която води всеки човек.** Кой се интересува, дали даден човек се намира в окото на урагана поради собствената си вина или поради вината на някой друг, или даже без някой въобще да е виновен? Една от особеностите на борбата на Яков е била, че той измамил брат си Исав. Сега, когато се оказал в опасност, Яков се изплашил, че Исав ще си отмъсти. Яков се страхувал, че се бори за живота си и всичко това, поради собственото му злодеяние. Но не е важно дали ние се борим поради собственото си злодеяние или не. **Важното е, че не се отказваме, защото в края на борбата ни очаква благословия.**

Борбите са безбройни: борба с навика за негативно мислене; борба с натрапчивото изкушение, което от логична гледна точка е глупаво, но въпреки това продължава да ни хипнотизира, докато се подлъжем да се втреним в него така, както заека се втренича в змията, а след това установяваме, че изкушението ни поглъща; борба с разстройващо разума ни разочарование, което е по-болезнено от удар с юмрук в устата; борба с обезверяването, което заплашва да победи духа ни и да изсуши сърцето ни. Във всички тези борби има ураган, самота и страх и ни се струва, че това е обикновена човешка ситуация, но тъй като Бог присъства навсякъде около нас, всъщност ние се борим с Бога.

В прастарата история за борбата на Яков, най-накрая се зазорява. **Светлината е библейския символ на порядъка и пълнотата.** А когато светлината огрява Яков и го побеждава, той е попитан как се казва. Сега е модерно да се счита, че името на човека е просто някакъв етикет. Сега е модерно да се счита, че името ми Виктор не означава, че в някакъв смисъл съм победител. Счита се, че името ми е просто един етикет, за да не бъда объркан с Бил, Том или Джери.

А за древните израилтяни “име” е означавало “природа.” Името на даден човек е била негова основна характерна черта. Ако някой израилтянин бил наричан “Виктор”, това е било, защото той побеждава, иначе не би имал това име. Името “Яков” означава “измамник.” Яков бил попитан как се казва (преди години той измамил брат си Исав) и Яков отговорил: “Измамник, това е името ми. Такъв съм аз.” От човешка гледна точка човек е това, което прави. Той измамва. Тогава той е измамник. Името и природата са едно и също. (*Коментар: До известна степен прякорът, който хората дават на даден човек до голяма степен се припокрива с природата му – например “Хитър Петър.” Д.Пр.*) Разбира се, това е израз на начина, по който оценяваме другите хора, но никога не и себе си. Например, ако някой ни излъже само веднъж, ние веднага казваме, че той е лъжец. **Но ако ние излъжем, и то не само веднъж, ние никога не наричаме себе си лъжец.** Всеки който се хвали е самохвалко; всеки, който извършва прелюбодеяние е прелюбодеец. **Истината е, че трябва да оценяваме себе си така, както оценяваме другите хора.** Така както поставяме имена на другите хора в зависимост от постъпките им,

така трябва да поставяме име и на себе си в зависимост от постъпките си.

Тогава какво е вашето име и какво е моето име? То зависи от това, което правим. Как биха ни нарекли другите хора? Измамник, лъжец, манипулатор, използвач, оплакващ се, безпокоящ се, плачещ, хленчещ, избухлив?

Вие казвате: “Не е честно. Аз притежавам и други, по-хубави качества.” Но ние никога не правим такава отстъпка на другите хора. Вие настоявате: “Все пак не е честно, защото ние биваме наричани с името на това, с което се борим най-силно.” Така е. Язвително говорещият човек, който с всички сили се бори да се отърве от дълбоко вкоренения си сарказъм, въпреки всичко е наричан презрително, че има “отровен език.” Опечаленият човек, който се бори с мъката си, въпреки всичко бива наричан “хленчещ” човек.

Въпреки очевидната несправедливост във всичко това, все пак в него има нещо позитивно и здравословно. **Когато Яков признал, че се казва “измамник” – чак тогава и само тогава получил благословията.** Тя се изразявала в ново име. Той вече нямало да се нарича “Яков”, а “Израел.” **Новото име означава нова природа и нова основна черта на характера му.** Новото име означава нова природа, нова самоличност и ново бъдеще. Ние знаем, че Яков означава “измамник.” А какво означава “Израел”? **Израел означава “онзи, който се бори с Бога.”** Алкохоликът, който казва с болезнена искреност: “Да, аз съм алкохолик. Такъв съм аз” е човек, който е достигнал до етапа да получи благословието – трезвеността. Всеки човек, който откровено и болезнено (тези две неща вървят неразделно) признава името си: лъжец, изкусител, негативно мислещ човек, търсец грешките на другите, прелюбодеец – всеки такъв човек е достигнал до етапа да получи ново име, нова природа, нова самоличност и ново бъдеще. Всичко това се случило с Яков на зазоряване, след като се борил през цялата дълга и тъмна нощ. Това се е случило на разсъмване, когато светлината донесла порядък и пълнота в живота му.

В Библията наименованието и преименуването е от решаваща важност. Исус казал на Симон: “Симон? Това име не е подходящо за теб. От сега нататък ти ще се наричаш Петър, скала.” Ново име, нова природа, нова самоличност, ново бъдеще.

Ние възразяваме: “Но Петър не е изглеждал стабилен като скала. След като Исус му даде това име, Петър не се ли отрече 3 пъти от своя Господ? Той не беше ли сред учениците, които изоставиха Господа точно в периода на най-силните му мъки?” Тогава защо Исус го нарече “Скала.”? **Защото нашият Господ знае, че когато на някой бъде дадено ново име, той се приспособява към новото си име и става такъв, какъвто е бил наречен.** (Коментар: Огромна грешка прави всеки родител, който в яда си нарича детето си „глупак“ или с друг обиден епитет. Това наранява детето за цял живот и може да предопредели съдбата му. Думите имат страшна сила и не трябва да ги произнасяме без да мислим. Д.Пр.) Ние знаем какво влияние оказва това на психиката на човека. Ако казвате постоянно на едно дете, че е глупаво, то ще повярва, че е глупаво и ще постъпва глупаво. А ако казвате постоянно на едно дете, че е превъзходно, то ще повярва, че е превъзходно и ще действа като истински сноб. **Хората имат свойството да се приспособяват към името, с което са наричани.**

Ако това отношение е вярно по отношение на психиката на човека, то е още по-важно за духовното състояние на човека. Поради това, което се случва на вярващите, благодарение на кръста на нашия Господ и на неговото възкресение; поради Светия Дух, който циментира Исус Христос в нас и нас в Христос; поради това, че ни е дадено ново име и ние вече сме син или дъщеря на Бога; ние сме брат или сестра на Исус Христос, нашият по-стар брат; ние сме приятели на Приятеля, с когото сме по-близки отколкото с брат си. Несъмнено във всеки от тези случаи ние не съответстваме на името, което ни е дадено, така както и Петър не е съответствал на своето име.

Но нека дапомним: настъпил денят, в който препъващият се Петър, непохватният, неуверен и провалящ се Петър **бил приветстван като лидер на църквата в Йерусалим.** Дошъл денят, в който влиянието на Петър станало толкова всеобхватно, че хората поставяли болните си приятели на улицата, с цел сянката на Петър да падне върху тях и така те да бъдат излекувани. Истината е, че и за всеки от нас е определен такъв ден, в който името, което сме получили в Исус Христос ще престане само да е символ и ще се изяви с пълната си сила.

Апостол Петър ни казва, че новата природа, която ни е дадена се подновява ежедневно. Сега тя е нова така, както винаги е била, но защо въпреки това винаги се подновява? Петър иска да каже, че новото име и новата природа, която Бог ни дава като титла, започва да ни характеризира и ще продължи да оформя облика ни, докато пропастта между смисъла на името и природата ни бъде запълнена и името и природата ни се превърнат в едно и също нещо.

Подобно на Яков в древността и ние сега се борим с нещо в живота си. Борбата може да е във всяка област от областите, които споменах. Но не е важно в коя област е борбата. **Важното е никога да не се предаваме и никога да не преставаме да се борим.** Трябва да продължаваме да се борим през цялата нощ, колкото и дълга, самотна и страшна да е тя, защото скоро ще съмне. А на разсъмване животът ни ще бъде благословен с порядък и пълнота.

Изводът от всичко казано до тук е, че независимо от това в коя област от живота си се борим,

независимо от това с какво се борим, в края на краищата ние се борим с Бога, който се бори с нас в смисъла, че той пръв се е борил за нас в Исус Христос, защото иска да ни благослови.

Бог ни е дал ново име в Исус Христос. Един ден името, което ни е дадено и природата която ни е обещана ще бъдат наши в реалността. На този ден благословията, за която отдавна мечтаем ще стане наша и ние ще я притежаваме във вечността.

С какво Стария Завет се отличава от Новия Завет

Марк 12:24; 2Тим. 3:15-16; Лука 13:4; Пс-119:127, 103; Ос.11:9; П.Йер.3:22-24; Рим.9:4; Еф.2:11; Зах.8:23

Чаена чаша, която е на 200 години, е антика. Тя е стара, много стара и е твърде чуплива, за да се употребява ежедневно. Чисто нова пишещата машина, докато е нова, е напълно равностойна на компютър, който се използва само за писане. Ако пишещата машина е сравнително нова, всеки който не е работил с компютър и пишещата машина би предпочел да работи с пишещата машина. **Защо предпочитаме това, което очевидно е по-неефективно и примитивно?** Аз ставам нервен всеки път, когато чуя изразът “Стария Завет.” Причината за това е, че думата “стар” внушава представата за нещо “антично” или “старомодно.” Вярно е, че по-старият завет е на няколко хиляди години, но дали само този факт е достатъчен, за да го превърне в античен и поради това – в ненужен? Дали понеже Старият Завет е по-стар от Новия, това го прави старомоден по същия начин, по който пишещата машина е старомодна в сравнение с компютъра? Ако Старият Завет е антика, тогава той е старомоден, той е музейен експонат и е нещо, на което носталгията ни кара да се наслаждаваме. А кой не изпитва носталгия, когато чете историите за Йосиф и неговото шарена детска дреха, за Ной и Ноевия ковчег, за Йезекиил и неговите видения? Но музейните експонати могат единствено да ни забавляват. Тогава, ако Старият Завет наистина е “старомоден”, тогава защо трябва въобще да му обръщаме внимание? Кой обръща внимание на пишещата машина, когато разполага с компютър? Когато няколко човека му помолиха да проповядвам на темата “С какво Стария Завет се отличава от Новия завет?”, те считаха, че Стария Завет се различава и то значително от Новия. Но дали той се различава много, каквото е господстващото мнение или различията са малки? Дали Стария Завет в същността си се отличава от Новия Завет?

Преди прибързано да сме стигнали до извода, че Старият Завет е антика и старомоден, и поради това е безполезен за нас като съвременни хора, нека да обсъдим няколко неща.

А. Когато Исус е бил изкушаван, изпитван и пробван в пустинята, **той се подкрепял с цитати от Стария Завет**, като: “*Не само с хляб ще живее човек, но с всяко слово, което излиза от Божията уста.*” (Мат.4:4; Втор.8:3) Очевидно Исус е считал, че Стария Завет не е античен и отживял времето си. Онова, което той е чел от детството до възмъжаването си от Битие, от пророците и от псалмите се е превърнало в спасително въже по време на изпитанията му.

Б. Месеци по-късно, когато нашият Господ се изправял лице срещу лице с противниците си и се е вглеждал в очите на хората, които са притежавали съсухрени сърца и злобен дух, той им казал: “*понеже не знаете Писанията, нито Божията сила.*” (Мат. 12:24) Тук Писанията се отнася само за Стария Завет, защото тогава Новия Завет още не е бил написан. **Исус казва, че ако не знаем Стария Завет, ние няма да опознаем силата на Бога.** А това е сериозно нещо!

В. Всичко това ни отвежда при Апостол Павел, който казва на младият свещеник Тимоти, че трябва да се придържа към това, което е научил от детството си. “*От детството си знаеш свещените Писания, които могат да те обучат за спасение чрез вяра в Христос Исус.*” (2Тим.3:15 – мой превод) Тук “свещените Писания” са Стария Завет. Никъде в Стария Завет не се споменава името на Исус Христос. Въпреки това, Стария Завет, съживяван от Бога, е способен да ни отведе до **вярата в този Спасител, чистото спасение е най-важното нещо в живота на всеки човек от всяка епоха.**

Г. Можем да посочим още много доводи като тези, които току-що разгледахме, но аз съм сигурен, че посочихме достатъчно основания, за да обосновем твърдението си. Преди да преминем по-нататък, искам да ви напомня за един наглед малък детайл, който всъщност е много важен: **единственото физическо описание, което Библията ни предоставя за Исус е, че той е бил обрязан.** Апостолите не ни казват, дали той е бил брюнет или със сини очи, дали е бил строен или е бил пълен; те не ни казват това, **защото тези черти на Исус нямат нищо общо с вярата ни в него.** Но фактът, че той е бил обрязан е пряко свързан с вярата ни в Исус, защото **според апостолите това означава, че Исус Христос е син на Израел.** Да, Бог обича хитите и амонитите, филистинците, северноамериканските индианци, китайците и хотентотите.

Бог обича всички тези народи и Христос е достъпен за всички тях. Но въпреки това, самият Исус е

син на Израел, който е обрзан на осмия ден от раждането си според изискванията на Тората на Израел. Клер Хелер ми помагаше много и умря на 76-годишна възраст. Тя беше еврейка-християнка и ми казваше: “Викторе, ако Исус не беше Месията на Израел, той щеше да е **нищо** за неевреин като теб.” Ако Исус трябва да е **всичко** за неевреи като нас, тогава ние трябва да научим много неща за Месията на Израел.

От къде научаваме тези неща? Само от едно място – от Библията. Някои от вас сигурно искат да кажат, че със сигурност голямата разлика между Стария и Новия Завет са тежките изисквания на Стария Завет. Спомняме си много страховити стихове, като: “*Праведният...ще измие краката си в кръвта на нечестивия.*” (Пс.58:10) “*Не мразя ли, Господи, онези, които мразят теб? И не се ли гнуся от онези, които се надигат против Теб? Със свършена омраза ги мразя!*” (Пс.138:21-22) Но нека още веднъж да кажа нещо, което няколко пъти съм казвал от тази катедра. Старият Завет постоянно казва, че омразата е грях; че отмъщението е грях; че стремежът към кръвопролитие е грях; че злорадването над нещастieto на някой друг, даже и да е наш враг, е грях. **В Израел даже не се е позволявало враждебното отношение към някой човек.**

На хората на Бога е забранено да отмъщават по какъвто и да е начин. Тези текстове в Стария Завет, които ни изглеждат като заплахи и проклетия насочени към враговете, всъщност са молитви към Бога с цел Бог да изкорени враговете си и по този начин да изчисти името си от хулите и клеветите, които враговете му са натрупали върху него. Така наречените “проклетия” в Стария Завет не са отровни изблици на сърце, което е препълнено с отмъщение, а са смирена молитва към Бога да действа, за да възстанови репутацията си пред лицето на своите врагове, които сега се присмиват над истината му, презират пътя му и омаловажават търпението му. **Враговете на псалмиста са негови врагове, единствено защото на първо място те са врагове на Бога.**

Докато изследваме силата на тежките изисквания в Стария Завет, ние трябва по-отблизо да се вгледаме в самия Исус. Никой не твърди, че нашият Господ е зъл или отмъстителен. Та нали той жертва себе си в полза на враговете си. **Но въпреки това Исус Христос е строг, безкомпромисен, непоколебим и неотстъпчив.** Той се вглежда в противниците си, чиито сърца са съсухрени от греха и казва: “*Вие обикаляте половината свят, за да накарате някой човек да повярва и когато най-накрая го впримчите с ласото си, вие го превръщате в двойно дете на ада, каквито сте и самите вие.*” Може ли да има по-строг език от този?

Веднъж в селото Силоам се срутила една кула при изграждането ѝ, при което загинали 18 човека. Това е ужасна катастрофа и всеки човек се отрезвява от тази непоправима злополука. Докато съселаните на загиналите разсъждавали над крехкостта на живота **и на неизбежността на Съдния Ден**, Исус им напомнил за порочното състояние на човешкото сърце и безкомпромисно им казал: “*Ако не се покаете, всички вие така ще загинете.*” (Лука 13:3) **Никога не трябва да казваме, че Стария Завет е строг, а Новия Завет – не е строг. Това просто не е вярно.** Тъй като Десетте Заповеди се намират в Стария Завет, много хора считат, че “заповедта” е най-същественото в Стария Завет, а най-същественото в Новия Завет е друго нещо, което не толкова строго, колкото е “заповедта.”

Но истината е, че сърцевината и на двата Завета е една и съща. И в двата Завета сърцевината е съобщението за изработеното чрез Божията милост освобождение, което е придружено от покана да дадем верността си на този, на когото дължим спасението си. Същността е съобщението, че Бог е отишъл до ада и се е върнал обратно заради нас. Това е нещо, което самите ние не можем да направим и заради което сега трябва да му благодарим вечно, да го обичаме и да му се подчиняваме. Когато с радост се подчиняваме на Бога, ние потвърждаваме освобождението си. Тъй като Библията ни казва, че Бог ни освобождава от робството, когато му се покоряваме, ние демонстрираме насладата си от свободата. **Почти всеки човек разбира погрешно Десетте Заповеди, защото счита, че те са усмирителна риза, която задушава свободата.** Но верният израилтянин не е имал такова мнение за Десетте Заповеди. Пс. 119 представлява незагльхващ изблик на възхвала на Бога от Тората. **Псалмистът неуморно благодари на Бога за насладата, която намира в подчинението.** Той казва, че обича заповедите на Бога, че те са сладки като мед и че той постоянно размишлява над тях. На мен това съвсем не ми звучи като усмирителна риза! Нито пък псалмистът описва Бога като някаква раздразнителна личност, която трябва да успокояваме и ласкаем, за да не се озлоби.

Замислете се за въведението към Десетте Заповеди. Това е едно кратко изречение, в което се казва: “*Аз съм Йехова, твоят Бог, който те изведох от Египетската земя, от дома на робството.*” (Втор. 5:6) Преди да **поиска нещо** от хората си, Бог им напомня, че вече е **направил всичко** за тях. Хората му отново научават, че му дължат благодарността си, любовта си, вярата си и те са радостни да му ги дадат. Ясно е, че навсякъде в Библията евангелието стои над закона; че Божието освобождение е основата за претенциите на Бога към нас; че Божията милост е изворът на нашето подчинение.

Нека да се замислим над самите заповеди. Израилтянинът който е знаел, че Божията ръка го е освободила от робството, е знаел, че заповедите маркират тази сфера на живота, в границите на която той

ще продължава да се наслаждава и да се весели в дадената му от Бога свобода. Заради това израилтянинът е вечно благодарен, защото знае, че ако излезе извън границите на маркираната сфера, той постоянно ще се потапя в нещастieto. Десетте Заповеди му позволяват да се движи свободно и с радост през минното поле на живота. Глупаво и неблагоприятно е да мислим, че човек би могъл да излезе извън пределите на маркираната сфера, без да плати за това с живота си.

Същността на Новия Завет е същата и носи същия Дух: той ни съобщава цената, която Бог е платил, за да ни спаси и ни призовава да му предоставим живота си, който му дължим. Павел пише: *“Защото сте били купени с цена.”* (1Кор.6:20) Чрез това се съобщава неизмеримата цена, която Бог е платил за тяхното освобождение. *“Вие сте били купени с цена, поради което прославете Бога с телата си.”* Това е призив те да се предоставят в ръцете на Бога и с радост да му се подчинят. Същността и на двата завета е една и съща. Да казваме, че Бог не е неприятна и раздражителна личност не означава, че отричаме реалността на неговия гняв. Да казваме, че Бог не е злонамерен не означава, че отричаме, че Бог е справедлив съдия. Но и в двата Завета не гневът и присъдата му е последната дума, с която е описван, а неговата милост и бащинство.

Вълнувам се, когато чета книгата на пророк Осия. Жената на Осия му изневерявала и проституирала. Тя имала няколко деца от мъже, чиито имена даже не знаела. Мъката на Осия поради изневерите на жена му се отпечтала в сърцето му като бледо подобие на мъката на Бога поради изневерите на народа на Израел. Имената, с които Осия нарекъл децата на жена си – Ло-амий (не мои хора) и Ло-рухама (нежелана) – описват отношението на Бога към народа на Израел. Но един ден Бог казал на Осия *“Няма да изпълня намерението на пламналия си гняв... защото аз съм Бог, а не човек - Святият сред теб, и няма да дойда да унищожа.”* (Ос.11:9) След това Осия преименувал децата и ги нарекъл Амий (мои хора) и Рухама (желана). Дали тези сведения от Стария Завет ни описват Бога като подъл психопат? А какво научаваме за природата на Бога от Йеремиа, който е роден в най-близко познанство с Бога? Чуйте го: *“Непоклатимата любов на Господа никога не престава; неговите милости никога не свършват. Те се подновяват всяка сутрин; велика е твоята ярност.”* (П.Йер. 3:22-23 – мой превод) След като казва това на Бога, Йеремиа добавя още един стих, за да ни каже какво означава всичко това за самият Йеремиа: *“Господ е моят дял; затова ще се надявам на него.”* Аз съм почти 60-годишен и от десетки години чета Библията. Единственото заключение, до което мога да стигна е, че същността както на Стария, така и на Новия Завет е една и съща. Светият на Израел е основният герой и в двата завета, поради което Стария Завет не трябва да бъде пренебрегван поради това, че е остарял и неадекватен. Това не е вярно.

Четенето на Стария Завет е изключително важно по следните причини:

А) Ако не четем Стария Завет, ние никога няма да опознаем истински Исус Христос. Ако пренебрегваме Стария Завет, за нас Исус ще бъде само някаква пластмасова играчка, която можем да огъваме както си искаме. Когато се появи философията на екзистенциализма, Исус беше акламиран като най-великият екзистенциалист, тъй като той призовавал хората да живеят в истината, а не в лъжата. Това наистина е така, но той е призовавал хората да се покаят. Покаянието е уникален обратен завой в живота ни, чрез който ние се обръщаме към Бога, когото сме изоставили. Когато се появи К. Маркс, Исус беше приветстван като велик марксист, защото Исус е говорил много за парите и това е вярно. Но Исус винаги е твърдял, че парите са духовна заплаха, а тъй като са безкомпромисни материалисти, марксистите не признават наличието на духовно царство и отричат, че парите са духовна заплаха.

Когато се появи психотерапията, Исус беше приветстван като най-великия психотерапевт. Той не говори ли за вътрешни конфликти и за нещата, които се случват дълбоко в душите на хората? Да, говорил е, но той се е тревожел не толкова от вътрешните ни конфликти, а от конфликта между неговия добър Отец и злия Сатаната, който бушува в сърцето на всеки човек. Исус би казал, че голяма част от съвременната психотерапия е повърхностна и подбуждаща хората към егоистичен нарцисизъм. А после се появили нацистите и прочутият защитник на юдеизма Юлиус Стрейчер каза: “Исус е най-големият антисемит в историята на човечеството.” Та нали той е говорил рязко срещу религиозните водачи на Израел? Да, така е. Но припомнете си какво казах в началото на тази проповед: единственото физическо описание на Исус, с което разполагаме е, че той е обрзан. Никога не трябва да забравяме, че Исус е син на Израел.

Б) Ако пренебрегваме Стария Завет, ние много скоро ще станем жертва на антисемитизма. Ако сметем, че Старият Завет е остарял и вече е ненужен, ние много скоро ще започнем да считаме, че и евреите са вече ненужни и трябва да бъдат изхвърлени на боклука. (В края на краищата, нали онова, което е остаряло и ненужно, ние го изхвърляме на боклука?) И тъй като Исус Христос не е възможно да бъде отделен от народа си, аз не мога да прегърна него, без да прегърна евреите. Тъй като той е Месията на Израел, аз не мога да обичам Исус, без да обичам Израел. Павел казва, че на Израел принадлежат (сегашно време, т.е. продължава да принадлежи) осиновлението, славата, заветите, даването на Тората, уважението и обещанията. (Рим. 9:4) А на неевреите в Ефес (Коментар: Като и на нас, неевреите. Д.Пр.) Павел напомня, че

преди да срещнат Исус Христос, те са били *“отделени от Христос, отстранени от Израелското гражданство и чужденци към заветите на обещанието, лишени от надежда и без Бог на света.”* (Еф.2:12 – мой превод) Но когато неевреите повярвали в най-великия син на Израел, те станали граждани на Израел и получатели на обещанията на заветите. Тъй като всички християни са дарени с честта да са евреи и са гости в домът на Израел, не трябва ли да ценим наследството си и да го изучаваме ревностно?

Църквата, която не постъпва така, много скоро ще започне да подхранва антисемитизма. Когато бях студент, един от моите професори по философия беше еврейският мислител Емил Факенхейм, който оказва огромно влияние върху развитието ми. Като студент, когато бях с него, аз много рядко говорех и повече слушах, докато той ми обясняваше какво означава да си гражданин на духовния Израел. По време на приятелството ми с този удивителен човек аз научих, че въпреки, че Бог е дух, той е плътен и конкретен и притежава възможно най-тежката същност; че човек може да бяга, но никога не може да избяга от Бога; че единствено Бог изважда на показ самозаблудите на света; че отличителната черта на Бога е, че той говори; че всичко казано в заветите се обезсмисля, ако човек не се моли; че пророкът, когото Бог е избрал няма други пълномощия, освен да каже изгарящото слово, което Бог му е казал; че Бог е неоспоримо Бог – той не е такъв, какъвто ние си го представяме и не се поддава на нашите манипулации – Бог е непреклонен, от него не можем да избягаме; неговите методи са неразгадаеми, но въпреки това можем да го опознаваме; че той е милостив, но не подлежи на опитомяване. Само глупав човек не би искал да изучава и да благодари на Бога за милостта му.

И така, какъв е отговорът на въпроса: “С какво Стария Завет се отличава от Новия Завет?” Новият Завет свидетелства, че Исус Христос е успешния завършек на борбата, която Бог е водил с Израел в продължение на 1300 г. Презирианият и отхвърлен служител на Бога сега стана Синът на Бога, чието страдание е повратната точка за възстановяването на света. Агнето, принесено в жертва в храма сега се превърна в саможертва на самия Бог, а включването на неевреите в редиците на Божиите хора изпълнява задачата на Израел да бъде светлина на народите. Старият Завет е свързан с Новия така, както обещанието се свързва с изпълнението и както очакването се свързва с удовлетворението. Но Бог никога не ни дава изпълнението по такъв начин, че ние да можем да кажем: “Сега, когато имаме изпълнението, кой има нужда от обещанието? Сега, когато имаме оправданието, кой се нуждае от очакването? Сега, когато имаме Месията, кой се нуждае от Израел?”

Бог не разрешава това. Защото ние, неевреите, не сме получили Месията, а Месията на Израел. Преди векове пророк Захарий чул Бог да казва: *“В онези дни десет мъже от всичките езици на народите ще се хванат за палтото на евреина и ще кажат: “Нека дойдем с теб, защото чухме, че Бог е с теб.”* (Зах.8:23 – мой превод) Като християни ние с вас се държим за палтото на един конкретен евреин, Исус Христос и никога не трябва да го изпускате.

Светият Дух като дихание, миро, гълъб и огън

Деян.2: 1-21; Лука 11:5-13; Йоил 2:27-29

Някои хора жадуват за пари; други – за слава; трети – за власт. Всеки знае, че жаждата за власт е по-силна от жаждата за слава или пари. Властта е наркотик, към който хората се пристрастяват, даже когато пристрастяването им причинява страдания на най-близките им и обичани хора.

В книгата Деяния (8:9-24) ние научаваме за Симон магьосника, мъж, който печелел пари с окултната си власт. Магьосникът Симон забелязал необикновените способности на Петър и на другите апостоли. Той стигнал до извода, че трябва да се сдобие с тяхната власт, защото тя би могла да увеличи многократно манипулациите му с тайнствените сили. Симон отишъл при Петър, показал му парите си и се опитал да купи от него силата на Светия Дух. Петър се разгневил от дълбочината на невежеството и богохулството на този човек и му отговорил: “Махай се ти и твоите пари, защото си мислиш, че можеш да купиш Божия дар с пари!” Тези думи ясно показват яростта и отвращението на Петър. Истината е, че ние не можем да си купим Божия дар с пари. Ние не можем да го сграбчим, да го натрупваме тайно и след това да го използваме в свой собствен интерес и за своя изгода. Ние не можем да превърнем Бога в свой съдружник в стремежа си към власт и не можем да впрегнем Божията сила, за да осъществим нашите планове. Напротив, ние можем да се приобщим към уникалната сила и власт на Божият Дух. Петдесетница е празник на Светия Дух и е признание на неподражаемата ефективност на Бога, който работи в и със своите хора. Нека сега да си припомним с какво хората на Бога, които са живели столетия преди нас, са оприличавали Светия Дух.

Те са оприличавали Духът с дихание. В Старият Завет диханието е символ на съзиданието, на създаването и на творческите способности. Дъхът, който Бог е вдъхнал в собствените си хора е това действие на Бога вътре в нас и върху нас, което съживява творческите ни способности и ни мотивира да

служим на Божието царство. Не трябва да си представяме създанието в смисъла, в който тази дума се използва в ежедневието, когато казваме че някой човек притежава рядък талант като писател или като художник, или като композитор или като танцьор. Когато е свързано с Духа, създанието няма нищо общо с необикновения артистичен талант. **Създанието на Светия Дух просто освобождава и умножава всяка дарба, която притежаваме, с цел тя да бъде използвана за постигане както на краткосрочните, така и на дългосрочните целите на Бога.**

Един от приятелите ми през целия си живот работеше като химик. Тъй като се почувства изтощен от тази работа, той реши да се пенсионира рано. В края на тази част от живота си, след всичките му криволичения, ние имаме възможност да се обърнем назад и да направим равностметка, **но никога не знаем какво още ни предстои.** В конкретния случай, моят пенсиониран приятел започна да преподава математика на затворници, които не бяха успели да завършат гимназия. Преди да започне тази работа никога не знаеше, че той може да преподава математика. Даже самият той не знаеше, просто защото никога не беше преподавал каквото и да е. Още по-важното е, че никой, включително той самият не знаеше, че той може да преподава на затворници. Защото не всеки човек може да върши тази работа. Сега той гледа на работата си със тези страдалци като на служба в полза на Божието царство, защото стигна до разбирането, че те не са просто насилници и закононарушители, а хора, които най-често в детството си са понесли необикновени наранявания.

В създанието на Духа има нещо, което сме длъжни да помним в сърцето си. Духът или диханието на Бога подхранва и освобождава в нас такива творчески възможности, **когато и само когато преди това ние решим да направим нещо.** Не считам, че най-добрият начин за организиране на живота ни в църквата е да направим списък на талантите на членовете на църквата и след това да решим, че можем да се опитваме да вършим само тези неща, за които имаме ясно видими таланти. **Правилно е да правим точно обратното.** Изпълнени с евангелието, сърцата ни, които са пронизани от страданията около нас, биват освобождавани и престават да отказват, така че **ние виждаме онова, което трябва да бъде направено и то се превръща в наша работа, която трябва да вършим,** тъй като няма никой друг, който да я свърши. Тогава, след като сме взели решение да я вършим, даже когато се страхуваме и треперим, Светия Дух вдъхва вътре в нас и онова, което трябва, винаги се оправя. Поради това би трябвало да престанем да казваме “по някакъв начин нещата се оправиха.”

Година след пристигането ми в тази църква, ние решихме да помогнем на едно семейство бегълци от Виетнам. Тогава открихме в нас таланти и дарове, за които по-рано не знаехме, че притежаваме. Открихме, че хора, които през целия си живот бяха работили в офис, могат да преподават английски на азиатци, които въобще не знаят никакъв западен език. Винаги, когато решим да направим нещо, като например направата на нова пътека на двора или подмяна на тръбопровод, ние откриваме талант, за който по-рано не сме подозирали, че притежаваме.

Когато се налага да направим нещо извън обичайните неща, които извършваме в църквата по време на богослужението, ние откриваме хора, които могат да пишат, да участват в театрална постановка, да танцуват, да аранжират музика, да се справят с осветлението, да пеят, да свирят на духови инструменти, да окуражават срамежливите или да се молят за Божията благословия. В задълженията на църквата не влиза да проследява какво тя си мисли, че могат да направят хората и след това да казва на Бога, че това е сферата, в която трябва да работи Светия Дух. **Нашето задължение като църква е да откриваме онова, което нашият цар и неговото царство изискват от нас и да решаваме да го правим.** Защото само тогава Духът ще вдъхва живот и съзидателност, защото даровете идват за постигането на цели, които са тайна даже за надарените хора.

Нашите древни предци във вярата са считали, че Светия Дух е и **миро**, което е било използвано за помазване. Моисей е помазал Аарон, а Самуил е помазал Давид. Помазването е било белег, че помазаният човек е подготвен. Духът подготвя онези хора, които е определил, че трябва да свършат някаква конкретна работа. **Такова помазване е нужно, защото желанието ни да вършим тази работа трябва да трае по-дълго от обичайните “10 минути” и трябва да издържи на разочарованията и пораженията.** В стих Пс. 23:5 се казва **“Помазал си с миро главата ми.”** Но ние често пропускаме да забележим нещо, което авторът на този псалм иска да запомним: **ние сме помазани край същата маса, която е приготвена за нас пред лицето на враговете ни.** Да бъдем помазани с миро не е равностойно на това, да сме намазани с препарат срещу изгаряне от слънцето. Да бъдем помазани с миро, означава да бъдем мъжествени и безстрашни, да сме укрепени и то с ренесансовият смисъл на английската дума comfort = **ободрен.** Тази дума се състои от две латински думи: con и fortis и означава “със сила.” Мъдрото разбиране на тази дума е, че да си ободрен **не означава** да си **глезен** или даже **утешаван**, а да си **“подсилен и заздравен.”** В един английски музей е изложен стар goblen на Уилям Завоевателя, който е озаглавен “Уилям утешава войниците си.” На него е изобразен Уилям, който е застанал зад войниците си с извадена сабя в ръка, **която се намира на един**

милиметър от задниците им. Текстът на една стара реклама на бира е следният: “**Вие трябва да имате издръжливо и вярно сърце.**” Това е истина. Ние трябва да имаме издръжливо сърце, но не бирата ще ни го даде. Ще ни го даде мирото, Светия Дух, символът на Божието присъствие и сила.

Ние имаме много врагове. **Често пъти самите ние сме враг на себе си, даже сме най-лошия враг на себе си.** Например, ние си казваме, че сме надрасли незрелостта и нямаме нужда да бъдем поздравявани за това, което правим; ние си казваме, че сме надрасли възрастта, когато бяхме податливи на изкушението да престанем да работим, когато работата не се осъществява според нашите виждания. Ние си казваме, че сега сме пораснали и безразличието на другите по отношение на това, което ценим, защото е истина, защото е правилно и защото е добро, няма да ни вцепени, няма да ни отклони и няма да ни обезкуражи. Ние си казваме това и продължаваме да го казваме, с цел да се ободрим и да се подсилим, **но това не ни помага. Ние се нуждаем от помазване.**

Всеки от нас има дни, в които се е чувства изтощен и изморен, когато е му се струва, че всичко му е омръзнало и че е съсипан. Чувстваме се изморени от безкрайната поредица от вълн, вътре, нагоре, надолу. В такива дни ние си казваме: “Отвсякъде чувам само тези неща.” И какво ни остава да направим? Да се откажем? Да капитулираме? Да си отмъстим? Да вкоравим сърцето си и да се изпълним с горчивина? **Не! Ние трябва да падаме по очи на земята пред Бога и да го молим да ни помага.**

Добрият Пастир, който ни осигурява (по свой собствен начин и в определеното от него време) зелени пасища **е и Добрият Помазвач**, който ни помазва и ободрява в присъствието на всичко, което заплашва да ни отклони от пътя, по който трябва да вървим до края на живота си.

Нашите древни предци във вярата са считали, че Светия Дух е и **гълъб**. Тъй като сме романтични хора, ние свързваме гълъба с романтиката. Според символиката на романтиката, гълъбите са птиците на любовта, които стоят една до друга и си гукат, забравили за всичко останало. **Но в Библията гълъбът се свързва със Светия Дух**, който кацва върху някакъв човек в определен момент, за да може той да изпълни някаква конкретна задача. В Библията гълъбът се свързва и с жертвата, която верните богомолци са принасяли на Бога като знак, печат и средство за изразяване на тяхната саможертва и отричането им от себе си. Когато е свързан със Светия Дух, гълъбът е символ на това, че Бог ни изпълва със себе си, за да изиска от нас да се откажем от себе си и да се предоставим на онзи, който пръв пожертва себе си заради нас.

Тъй като съм бил родител на деца в юношеска възраст, аз ценя високо загрижеността на родителите, които искат да преведат безопасно децата си през минните полета на света на подрастващите. Особено що се отнася до употребата на наркотици в училището, забременяването и жестокото и варварско отношение между учениците. Съвсем не омаловажавам тези неща. Но в същото време аз съм наясно, че усилията ни в това отношение, които често са удвоявани и учетворявани с цел на заставим децата си да се фокусират върху онези неща, които ние като родители ценим високо и към които се стремим, могат да превърнат децата ни в самовлюбени егоисти. **В старанието си да гарантираме, че децата ни получават нужните грижи и внимание, ние много лесно можем да създадем в тях невярната представата, че целият свят съществува заради тях; че нищо друго не е важно, а само те са важни; че никой друг не е по-важен от тях; че те не могат да навредят на никой друг, докато всички останали хора постоянно им навреждат.**

Въпреки че е важно да преведем подрастващите си деца през това минно поле, тази победа ще се окаже изпразнена от съдържание, ако те излязат от минното поле като хора, които не желаят да помагат на другите, които не са състрадателни, които не желаят да пожертват нещо от удобството си, за да помогнат на ранените хора, които никога не опознали привилегията да се родиш със “сребърна лъжичка в устата”, каквито са децата на членовете на нашата църква. **Каква ще ни е печалбата от това, че сме успели да запазим семейството си “на релсите”, ако се превърнем в хора, които мислят и се грижат само за себе си?** Какво ще постигнем, ако се ободряваме помежду си, но не сме сред хората, които са благоприлични, образовани и способни да работят в офисите, в кметствата и в политиката, за да бъде живота им обогатен и променен от даже най-незначителната и забравяща за себе си милост и любов?

В древен Йерусалим някои хора са отнасяли агне в храма, когато са отивали да се поклонят на Бога. Онези, които не можели да си позволят агне, отнасяли в храма два гълъба. Една седмица след раждането на Исус, Мария и Йосиф отнесли сина си в храма “**за да го представят пред Господа.**” (Лука 2:22) Те предложили обратно на Бога детето си, най-скъпото, което имали. Те отнесли 2 гълъба и ги принесли в жертва, докато предоставили детето си на Бога. Според древното еврейско учение, в мигът в който гълъбите били убити, Мария и Йосиф поставили ръцете си върху птиците като знак, че те оприличават себе си с живота, който бил жертван пред Бога. Освен че се оприличили с живота в гълъбите, който бил жертван пред Бога, те декларирали, че никога няма да направят нещо или самите те ще са нещо, което ще пречи на синът им и на неговото самоотричане в полза на другите хора.

Със сигурност и ние искаме същото за нашите деца и за себе си. Тогава Духът, подобно на гълъба, трябва да кацне върху нас така, както Духът, превъплътен в гълъба е кацнал върху нашия Господ в мига,

когато започнало земното му служение. (Лука 3:22)

Нашите древни предци във вярата са считали, че Светия Дух е и **огън**. Огънят нагрива и разтопява хладните сърца и раздвижва студените ръце. Огънят осветява околността и ни дава възможност да видим онова, което трябва да видим. Огънят повдига и настроението ни. Ние знаем това, защото ако не беше така, хората, които имат централно отопление, нямаше да харчат хиляди долари, за да имат камина в хола си? По същият начин огънят на Светия Дух трябва да ни разпалва, ако трябва да отнасяме истинска топлина и светлина на хората, чиято ситуация е по-студена, по-мрачна и по-неясна от нашата ситуация. Каквото и да вършим от тяхно име, ние трябва да го вършим с радост, в противен случай ще правим нещо, което ще ги наранява, ще ги унижава и рано или късно ще ги изпълни с негодувание към нас.

Повечето от вас ме познават добре и знаят колко съм загрижен за интелектуалното измерение на вярата. Да, аз наистина основателно съм загрижен и съм убеден, че хората трябва да разбират Божията истина, Божията цел и Божият път. Ако хората не разбират тези неща, техният бог е някакъв идол, тяхното богослужение е вид суеверие, а тяхното така наречено ученичество е вървене след култ. В зрелите години на служението ми като свещеник аз започнах да разбирам както никога преди това, че **въпреки че разбирането е нужно, то никога не е достатъчно**. Ако нямат нищо друго, разбирането прави хората да седят в удобното си кресло и да гледат презрително и снизходително на другите хора, чието разбиране за Божията истина, за Божията цел и за Божия път не е толкова задълбочено като тяхното разбиране. Освен че трябва да бъдат доведени до положението да разбират Божията истина, Божията цел и Божия път, хората трябва да бъдат затоплени и изпълнени със светлина; те трябва да бъдат запалени. Следователно огънят на Петдесетница трябва да ни запали така, както е запалил учениците в стаята в Йерусалим преди 2000 години и от тогава до сега продължава да запалва мъжете и жените от всички поколения.

По време на моето служение аз съм установил, че хората, които ходят на църква горе-долу имат правилна представа за Рождество Христово (когато е бил роден Спасителят), за Разпети Петък (те знаят, че на този ден Исус е умрял заради нас) и за Великден (възкресението е събитие, което потвърждава победата на Спасителят над сатаната.) Но що се отнася до Петдесетница, аз съм установил, че повечето членове на църквата разбират малко, да не кажа нищо за онова, което се е случило на този ден. Следователно ние сме длъжни да схванем истината, че Светия Дух е действащото Божие присъствие и сила.

Днес, в неделята на Петдесетница, нека да си представим Светия Дух като символите, с които е описан в Библията: дихание, мир, гълъб и огън. Защото така ще узнаем, че Светият Дух е действащото присъствие и сила на Бога, чрез която нашите дарби стават плодоносни в неговото царство (дихание); самите ние биваме помазвани за служение и биваме ободрявани пред лицето на опозицията (миро); от хората на Бога се изисква саможертва и забравяне за себе си (гълъб); и всичко това трябва да топли и да осветява другите хора, а на нас, които вече сме “запалени” се предоставя шанса да запалим други хора около нас (огън).

Светът и светското

Йоан 3:16; 15:18; 16:33; 17:25; 1Йоан 5:19; 4:1; 3:1; 4:9; 2:15; 3:14; 5:4-5

Как ще реагирате, ако ви кажа, че съм болен от сифилис? Дали ще си кажете: “Колко искрен е нашият пастор?” Дали бихте отишли още по-далеч, като кажете: “Този човек е герой в нашето общество! Той демонстрира необикновена храброст!” Убеден съм, че няма да кажете нещо от този сорт. Преди няколко месеца Меджик Джонсън, баскетболната звезда от отбора на Лос Анджелис Лейкърс организира пресконференция и каза пред всички, че пробата му за наличие на вируса на “спин” е дала положителен резултат. **Той веднага беше аплодиран като герой**. Неговият лекар, който присъстваше на тази предавана по телевизията пресконференция каза, че г-н Джонсън е демонстрирал необикновена смелост. На следващият ден историята на Джонсън затъмни всички други спортни новини във вестниците в Торонто. **Вестниците величаеха смелостта на Джонсън, все едно, че той еднолично беше спасил една дузина спящи деца от горящ пансион за сираци**.

Един журналист превърна цялата тази история в мелодраматично обсъждане за неразгадаемите начини на Бога за справяне с живота. Той попита патетично: “Има само един въпрос, който преследва всеки от нас в това отношение. Един въпрос, който ни се натрапва, един въпрос, за който като че ли няма отговор: “**Защо? Защо Меджик?**” Аз почти се изсмях с глас, когато прочетох това. **Авторът твърдеше, че Меджик Джонсън е пожертван заради нашата порочност и е стана случайна жертва на космическата орис**. Но въпреки, че ми се искаше да се разсмея, аз не се засмях, поради простата причина, че въпреки че начинът на мислене на спортния журналист ми изглеждаше странен, глупав и детински, аз си казах, че в неговите очи

светът му изглеждаше разумен, логичен, честен и справедлив. Нещо, което от десетилетия знаех дълбоко в сърцето си, се потвърди в този случай: **между начинът, по който работи моят разум и начинът, по който работи разумът на света няма почти нищо общо.**

Тъй като стигнах постепенно до това откритие, аз забелязах, **че никъде не срещнах даже най-малкият намек, че може би поведението на Майкъл Джонсън не е било правилно.** Точно обратното, навсякъде се твърдеше, че той е невинна жертва на един необичайно лош късмет. И тъй като никъде не се изказа предположение, че той е извършил нещо лошо, липсваха каквито и да е предложения, че е добре той да се разкае. Към настоящия момент за мен историята на Джонсън се превърна в жива илюстрация на онова, което в Библията се нарича с думата “светът”: начинът на мислене на света, какво възприема, към какво се стреми, как реагира – а също и жива илюстрация на това как всичко в света противоречи на истината на Исус Христос и на Божието царство.

Веднага след пресконференцията започна баскетболна среща на професионални отбори, но преди началото един спортист или треньор поведе 16 000 запалянковци в молитва. Това ми се стори странно, защото в края на краищата 16 000 запалянковци не свеждаха глави пред една благотворителна баскетболна среща, **приходите от която щяха да отидат в полза на отделението за лекуване на левкемия в една детска болница. Въсщност, на мен тази молитва ми се стори даже повече от странна.** Според мен беше богохулство да се призовава Бога в тази обстановка. Тези хора не знаеха ли, че да се призовава Бога, това винаги означава да се призовава Съдията? Не само Съдията, но със сигурност **и Съдията.** Тези хора не знаеха ли, че да се призовава Бога, това означава да се призовава Светият, всичко в него, неговата истина, неговото твърдение и неговата съпротива срещу нашето неподчинение? Тези хора не знаеха ли, че да се отнасяш така към пътя, истината и живота, които са част от Божията благословия, **това означава да си гарантираш проклятието?**

Чрез пророк Исая Бог казва: *“Моите мисли не са като вашите мисли; нито вашите пътища са като моите пътища.”* Никога не трябва да призоваваме Бога с претенцията, че нашите мисли са като неговите мисли и че неговите пътища са като нашите пътища. Докато се проливаха крокодилски сълзи за Меджик (искам веднага да кажа, че за Меджик трябва да се проливат сълзи, защото в края на краищата Исус е плакал заради неразкаяните се хора, които вървели към невъзвратно унищожение); така че докато се проливаха сълзи за Меджик, **никой не спомена нито веднъж за безбройните жени, които Меджик Джонсън несъмнено е заразил с вируса на спина.** Не казвам, че тези жени са безгрешни, но въпреки всичко, тишината относно тяхната съдба се старае да каже, че Меджик въобще не е виновен за тяхното заразяване. **И в тази обстановка да се призовава Бога на фона на тази купчина от грехове и подлости, по времето когато те са аплодирани и главният виновник е отрупван с хвалебствия?**

Когато Исус казва, че светът се намира в хватката на дявола, не трябва да се счита, че той преувеличава. В този случай има едно характерно нещо, което ми прави впечатление: **липсата на всякакъв срам.** Нито един от хората, свързани с този случай, **даже не намекна, че се срамува.** (Коментар: В един филм известният български артист Георги Русев казва: „Аз имам съвест, но не я употребявам често.“ Д.Пр.) Самият аз изпитвам съжаление към човека, който не притежава чувството за срам, тъй като човек, на който въобще му липсва чувството за срам е психопат и трябва да бъде затворен някъде, за да се предпази обществото от него. Но когато цялото общество изглежда безсрамно, тогава къде сме ние? Кой или какво ще предпази такова общество от самото него? Когато пише: *“Знаем, че ние принадлежим на Бога и че целия свят е под властта на лукавия”* (1Йоан 5:19), Йоан наистина ни казва истината.

До тук използвахме думата ”светът” поне 10 пъти. И все пак, **какво е “светът”?** Само на едно-две места тя означава “цялото създание”. Например, когато в началото на евангелието си Йоан ни казва, че целият свят е създаден чрез Божието Слово, той иска да каже, че Бог е “призовал” цялото създание да започне да съществува. **Но запомнете, че само на 1-2 места думата “свят” има това значение. На всички останали места думата свят има стеснен обхват и отрицателно значение.** Светът е сумата от всички хора, които не познават Бога; които според думите на Йоан не са “родени от Бога”; които без да разбират са слуги на онзи, който Йоан нарича “принцът на този свят.”

Няколко дни след пресконференцията на Майкъл Джонсън, в един вестник имаше статия за две книги, посветени на историята на Канада, които са написани, за да бъдат използвани от университетите в Канада. И двете книги бяха написани от канадци за канадци. И двете **съумяваха да не споменат** за Втората световна война, **въпреки че в нея загинаха 30 000 канадци.** (Коментар: И България е дала 30000 жертви през последната фаза на тази война, които също са забравени, защото въпреки тяхната смърт, България беше третирана като съюзник на Германия и плати огромна контрибуция на „братския“ СССР. Д.Пр.)

На първо място, това ревизиране на историческите факти е нагла фалшификация. На второ място, да се изпусне злото, което представляваха Хитлер и неговите последователи, да се изпусне страданието, което те причиниха на милиони хора вътре и извън Германия – всичко това означава да се пропагандира неспособността на някои хора да разберат актуалното състояние на света. Не трябва да считаме, че тези

професори и техните книги са толкова странни, че не трябва да бъдат възприемани сериозно. Една от тези книги е издадена от водещо американско издателство, а другата е издадена от издателството на Оксфордския университет. **Целта и на двете книги е да оформя мисленето на студентите в канадските университети.** Какво разбиране за злото – за неговата неуловимост, за неговата сила, за неговата непримириемост – какво разбиране за всичко това можем да очакваме, че ще придобият нашите студенти, особено като се вземе предвид, че те ще трябва да се явяват на изпит, материалите за който са подготвени от авторите на тези книги? Йоан не е имал никакво съмнение, когато е написал: *“Знаем, че ние принадлежим на Бога и че целия свят е под властта на лукавия”*

Разбирате ли, Йоан казва, че земята гъмжи от духовен конфликт. Едната страна в този конфликт на злото е “принца”. Не е нужно да казвам, че Йоан е знаел, че докато злото е “**принц**”, **Исус Христос е Цар**. На няколко места Йоан говори за “управителя на този свят”, но запомнете, че “светът” не означава целият космос. Светът е сумата от всички хора, които все още не са повярвали, не са отдали почит и не са казали, че са собственост на Христос като цар и господар над всичко.

Йоан е имал възможност да каже много неща за света. Например, навсякъде в света има фалшиви пророци. **На външен вид те може да изглеждат много религиозни, но водят хората в погрешна посока.** Или пък може да проповядват някакъв култ и така подвеждат лековерните хора. Най-често това са хора, които не вярват в никаква религия, но имат значително влияние и мнението им съвсем не е безопасно, особено когато поддаващите се на влияние хора са готови да бъдат измамени. Когато учех в колежа, всяка година се провеждаше събрание на спортистите, на което се връчваха награди. Канеха се бивши ученици на колежа, които впоследствие бяха направили забележителна кариера като спортисти, за да говорят пред събранието.

Една година говори един футболист, който беше направил забележителна кариера в Куинс Юнивърсити. (Сега той е адвокат в Отава). Докато препълнената с ученици зала следеше с внимание всяка дума от устата му, този човек каза напълно сериозно: “Аз знам с колко нерви и вълнения е свързано вземането на изпитите в колежа, **но аз открих начин да се справя с тях: измамвах!**”

След него никой не коментира това жалко изказване. Нито един учител или член на управата на колежа, даже шеговито не се опита да поправи казаното от този човек и да предложи на учениците по-добър начин за вземане на изпитите. Ролята на фалшив пророк изпълнява всеки, независимо дали е с високо обществено положение или е анонимен, който подкрепя фалшивостта на света. Ако Исус Христос е цар, тогава фалшив пророк е всеки, който явно или прикрито твърди, че някой друг царува на земята. Няма съмнение, че много малко неща в обществото ни потвърждават твърдението на Йоан, че светът се намира в ръцете на престъпния принц. Помислете си за процедурите в съдебната зала, където задължават свидетеля да се закълне в Библията, че ще казва истината. Самата процедура показва, че ако не бъдат заставени да се закълнат в Библията, хората редовно лъжат и без такава клетва от тях не може да се очаква, че ще кажат истината.

Очевидно е, че “светът”, в смисълът, който влага Йоан в тази дума, е в остър конфликт с Исус Христос и с неговите хора. Острият конфликт е гадно нещо и не може да бъде иначе. Исус казва пределно ясно на учениците си: **“Светът ви мрази; ако вие бяхте част от света, светът щеше да ви обича, но сега той ви мрази. И помнете: светът мразеше мен, преди да намрази вас.”** **Божие царство и света са в непримирима вражда.** Отдавна считам, че трите главни неща, към които се стреми света са: успех, обществено положение и превъзходство. Това са примамките, които ни предлага света, примамки, които “хващат” хората, които след като бъдат хванати, придават необикновена сила и власт на самите примамки. Успех, обществено положение и превъзходство.

Успех? Всеки, който чете евангелията знае, че според измерението на успеха, Исус е пълен неудачник. Роден в семейството на презрени хора, израснал в дърводелска работилница, неразбран от собственото си семейство, предаден и изоставен от приятелите си, разпънат на кръста заедно с престъпници на градското бунище. Когато си помислите за Исус, поставете се да напишете думата “неудачник” с главно “Н”. Успех? Исус ни обещава да носим кръст! Да бъдеш негов последовател, това означава да вървиш по стъпките на личност, чийто провал е бил придружен от страдание.

Обществено положение? Когато двама от учениците му го помолили да ги постави да седнат на почетните места в неговото царство, Исус им казал, че те го молят за нещо, което не е в неговата власт. Смирението е онова обществено положение, което той изисква от последователите си.

А що се отнася до **превъзходство, властване или привилегия**, Исус призовава хората си със слугуване. **Самият той е слугата на Бога, за когото векове по-рано е говорил Исаия** (Ис.53). Сигурно хората му никога не са считали, че въпреки че техният Господ е бил слуга, те самите ще бъдат господари! В Йоан ни се казва, че Исус познава отвътре света, но светът въобще не го познава. Това означава, че християните, обучени от своя Господ, със сигурност разбират природата на света, но светът няма никаква представа за истинската природа на върната църква.

Въпрос: Тъй като светът е сляп за Бога и е враждебен към Божият Син, **как се отнася Бог към света?**

Отговор: Той прави това, което никой не очаква от него: **той обича света до момента, когато повече няма да може да го обича.** Светът е сляп, непокорен и мразещ, но Бог го обича до момента, в който е дал всичко, което е трябвало да даде: Синът си. Дали се удивлявате толкова много от това, колкото се удивлявам аз? Със сигурност това, че светът пренебрежително отхвърля Божията любов; със сигурност постоянното презрение на света към саможертвата на Божия Син е подобно на посипване на сол в раната на неговата саможертва. Но въпреки това, любовта продължава да се излива върху света без прекъсване, докато светът бъде наситен с Божията любов; и светът става така просмукан от нея, **че неговата ледена незаинтересованост се отказва от неизвинимото си поведение и се покорява на неразбираемата Божия милост.**

На мой много скъп приятел му се случи беда. Преди няколко месеца жена му каза, че повече не го обича и че се е влюбила в един неин колега. Влошеното подтиснато състояние на мой приятел го принудило да отиде при психиатър. Психиатърът го посъветвал да изтърпи на напрежението колкото може, но да не дава развод на жена си с надеждата, че след известно време тя ще се върне обратно при съпруга си. В същото време психиатърът му казал, че той може да стигне до положение, когато повече няма да може да издържа на напрежението и тогава ще трябва да се разведе с жена си. Приятелят ми издържа на напрежението в продължение на месеци, но преди няколко седмици казал на психиатъра, че повече не може да издържа на болката. Бракът им бил разтрогнат. Аз въобще не мисля, че приятелят ми е направил някаква грешка, нито пък че някой друг е сгрешил.

Докато го наблюдавах как доближава да предела на издръжливостта си, **аз се удивлявах отново на издръжливостта на Бога.** Защото Бог не се е развел със света. Болката на разочарованата любов не е стигнала до предела, след който Бог трябва да се отдели от света, за да оцелее. Бог издържа безпределно болката, която му причинява неговата любов, просто защото той самият е любов, неговата природа е любов. Той обича безгранично, безусловно и безрезервно. Защо Бог прави това? Защо упорства в тази любов? В 1Йоан 4:9 се казва: *“...Бог изпрати на света Своя единствен Син, за да можем ние да живеем чрез него.”*

Тогава какво трябва да правят християните? Ясно е, че трябва да държим очите си широко отворени. Йоан ни казва, че светът мрази истината и светлината и предпочита фалшивостта на фалшивите пророци и мрачните дела на нощта. Поради това Йоан ни казва, че *“не трябва да обичаме света или нещата на света.”* Настоявайки, че ние не трябва да обичаме света или нещата на света, Йоан иска да каже, че не трябва позволяваме да бъдем изкушавани и въвлечени в светските неща. Не трябва да обичаме света, тъй като светът е пълен с *“похотта на плътта, похотта на очите и с гордостта на живота.”*

“Похотта на плътта” – това е прекомерно вглеждане в материалните дреболии, които привличат хората с повърхностна духовност.

“Похотта на очите” е подвластност на бляскавото, показността и на външния вид.

“Гордостта на живота” е празното преструване, неоснователното хвалене и изграждането на фалшив образ.

Не е чудно, че християните не трябва да обичат света и нещата от света! Но въпреки това, в един много по-различен смисъл, християните трябва да обичат света. В края на краищата, нали самият Господ го обича в същия смисъл. Поради това, докато сме с Христос, **ние трябва да обичаме хората, но не и светският им начин на мислене и на действие.** Според Йоан, така както омразата е отличителна черта на света, така любовта е отличителна черта на християните. И тук става въпрос за същия вид любов, която притежава Исус. Той толкова много ни обикна, че пожертва себе си заради нас без предварителни условия, без съжаление и без горчивина. И за да ни предпази от всякакви заблуди, Йоан казва, че *“Който не пребивава в любовта, пребивава в смъртта.”* (1Йоан 3:14)

Когато всичко това нахлуе в мен, аз бивам коригиран тихо, получавам огромен стимул и тръгвам по пътя си с олекнало сърце. Когато бъде изкушен да преувеличавам трудното време в което считам, че се намирам, **аз си спомням за други християни, които са преживявали много по-трудни времена от мен, но въпреки това са продължили да обичат хората и това повдига моя дух.** Аз имам един приятел, който е пастор и е работил 10 години като свещеник в затвора. Можете ли да си представите друг вид работа, която да е по-тежка и по-обезсърчаваща? Но въпреки това, той работил без озлобление, вярвайки че това е 10-годишната инвестиция в Онзи, който е спасил света.

Учителите в християнските училища, които нито за минута не са измамвани от лъжехристиянското учение на много титулувани философи; такива учители, разпознавайки езическата наивност и нарцисизъм в тези лъжливи учения, продължават за вършат работата си, знаейки че пред тях стоят деца, които изпитват неизмерима нужда от любов. Служителите от огромните корпорации, които изглеждат толкова необятни, че ни се струва че са безсърдечни до степената на омразата; но въпреки това служителите им работят всеки ден, знаейки, че реалната работа, с която се занимават не е производството на автомобили или хладилници, а изпитващото болка човешко същество, заради което те трябва да притежават лицето на ангели.

Последното нещо, което ще кажа за въвличането на християните в светските неща е следното: не всеки ден вселената се разкрива пред нас такава каквата е. Ще има дни, когато светът не прави никакъв опит да прикрие своята грозота, дни в които християните ще усещат, че са схрускани и никой няма да ги увещава, че това не е вярно. Тогава какво да правим? В такива дни Исус ще повтори пред нас онова, което е казал на учениците си от първия век: *“В света ще имате мъки и изпитания, но вие се радвайте, защото аз победих света.”*

Дали той го е победил? Да. Чудесна новина. Но щеше да е още по-добра, ако неговата победа беше валидна и за мен. Истината е, че тя става валидна и за нас чрез вярата. Йоан ни казва: “Нашата вяра е това, което побеждава света.” В трудните дни от живота си ние трябва да си припомним един на друг, че вярата ни прави способни да участваме в победата на Господа. Знаейки това, ние трябва да сме способни да обичаме хората от света, но да не позволяваме да бъдем измамвани от светските неща. Така както е постъпвал Онзи, който се пожертва преди нас. И така както са постъпвали хората му от всички поколения и при всички обстоятелства.

Свидетелството на жените

Лука 23:54-24:11

Служението, което жените от църквата ни предлагат на опечалените след погребението, е важно служение. Те предлагат чай, кафе, сандвичи и десерти на хората, които са опечалени от сполетялата ги загуба и са изтощени от продължилото седмици очакване точно на това нещо, което не са искали да се случи. Добре е, че жените от нашата църква предоставят това служение на хората.

На жените, които са били най-близо и най-силно са обичали Исус, се наложило да извършат друг вид служение. В понеделник след Великден те занесли ароматни мазила на гроба. За разлика от египтяните, израилтяните не балсамирали труповете. Жените търсели един конкретен гроб, за да отстранят зловонието. Когато стигнали там, те с удивление установили, че Исус от Назарет го нямало. Замисляли ли сте се, какво щеше да се случи, ако Исус не беше възкресен от смъртта? Съмнявам се, че онези, които вече са били негови ученици, щяха да продължат да се събират и да си спомнят за Исус. Малобройната група ученици нямаше да продължи да съществува като една от многото тогавашни месиански секти в Ерусалим, тя даже не би се запазила като секта. Нали си спомняте, че Петър се завърнал към бившия си рибарски занаят, а други двама, които вървели по пътя за Емаус, оплаквали детинското си лековерие, с които повярвали на Исус

Но въпреки това **ние с вас, въпреки че сме езичници, днес се покланяме в името на Исус Христос.** Причината да правим това сега може да бъде проследена назад във времето до жените, които първи отишли при гроба в онзи понеделник, мотивирани от обичта си към своя Господ, който пък воден от обичта си към тях им позволил първи да го видят след възкресението му. Тук има три неща, които трябва да отбележим.

(1). Жените са били призовани и им е била възложена една задача. Бог не разкрива истината за възкресението, просто за да разкрие истината, нито пък за да задоволи любопитството на зрителите. Бог разкрива истината за възкресението **с цел да възложи работа на избраните от него хора.**

(2). Онези, които първи са били избрани, **са били жени!** В Израел жената не е можела да свидетелства в съда. Свидетелството на жената е било недопустимо и безполезно. **А точно на жените възкръсналият Исус поверил най-важното свидетелство в цялата човешка история.**

(3). В Новият Завет се казва, че появяването на възкресения Господ пред някой човек е белегът, че той е избран да бъде апостол. Павел почти до полунощ настоявал лидерите на ранната църква да го признаят, че е апостол. Когато си мислел, че те може би няма да го признаят, той изплакал: *“Не съм ли апостол? Не видях ли Исус, нашият Господ?”* (1Кор.9:1) Същият Господ се е появил и на някои жени и те придобили правото да бъдат апостоли. Аз ценя високо Джон Калвин, но той е дискриминирал жените. Въпреки, че е знаел, че появяването на възкресения Господ пред жените ги прави годни да бъдат обявени за апостоли, Калвин с угризение на съвестта написал: “Бог временно отложи реда за избиране на апостоли.” **Не! Бог временно не е отлагал нищо.** Бог е изработил реда за избор на апостоли **и е включил жените.** Ако още от първия ден на създаването на църквата **жените**, пред които възкресеният Исус се беше появил, **бяха определени за апостоли**, тогава вековният спор за назначаването на жени като служители на църквата нямаше да съществува. А ако една жена може да бъде апостол, как е възможно жените да не бъдат назначавани за служители на църквата.

Но истината е, че въпреки че формално църквата е принизила и се опитва да ограничи до минимум служението им, **жените-християнките винаги са се представяли по-добре и са рискували повече от мъжете;**

страдали са заради смелостта си и са били използвани от Бога по начини, които ни карат да се възхищаваме и да благоговеем.

Днес ще се вгледаме в някои жени, от които можем много да се поучим.

Първата жена е **Барбара Хек**, известна като майката на методизма в САЩ и Канада. Трябва да си спомним, **че при основаването си, нашата църква е била методистка**. Барбара Хек е била олицетворение на инициативността, на лидерството, на упоритостта и на търпението. Мислете за малкото начало, малко колкото синапено зрънце, което дълго време останало с големината на синапено зрънце, но това не обезкуражило и не отклонило Барбара Хек. Тя се родила в Ирландия в германско семейство, чиито предци се преселили там от Германия около един век по-рано, когато френските войници на крал Луи XIV плячкосвали протестантските територии в южна Германия. Това прогонило протестантите от този район и една част от тях се преместила в Ирландия. Когато станала на 18 години, Барбара публично изповядала вярата си в Исус Христос. **Шест години по-късно, през 1758, Джон Уесли посетил Ирландия.** (Всъщност Уесли 22 пъти е посещавал Ирландия по време на служението си.) Барбара била едно изключение сред немско говорящите хора, които той заварил там. Защото Уесли е отбелязал в дневника си, че тези хора с германски произход **в продължение на 50 години били без немскоговорящи пастори**. Според Уесли тъкмо липсата на пастори била причината тези хора да са обезверени и деморализирани, лишени от религия и отдалени на пианство. Тъй като говорил немски, Уесли установил, че тези хора възприемат методисткото учение за евангелието. Две години по-късно Барбара се омъжила за Пол Хек и двамата заминали за Америка, където се установили в Ню Йорк.

Попадайки в Ню Йорк, Барбара била разтревожена от духовното безгрижие, което съзирала около себе си и по-конкретно сред многобройните ѝ роднини – нейните и на съпруга ѝ, които емигрирали заедно с тях в Новия свят. Тя умолявала един свой братовчед да проповядва, но той отказвал, защото нямал нито сграда, нито църква. Но тя му казала: **“Проповядвай в собствения си дом и аз ще събера църква.”** Синапеното зрънце се появило и се състояло само от 4 човека: Барбара, съпругът ѝ, един работник и една слугиня-негърка. После църквата започнала да расте. Появила се нужда от сграда за църквата. **Самата Барбара изработила проект за сградата и това се оказала първата сграда на методистка църква в САЩ и Канада. После се появила нужда от още по-голяма сграда. Нейните размери били 18 x 13 м. 250 човека се заклели да платят за нейното изграждане.** Всяка неделя стотици хора се събирали. Пейките били без облегалки, да не говорим въобще за тапицерия, а до балкона се стигало по една обикновена дървена стълба, опряна на стената. После избухнала Войната за независимост на Америка. Барбара и съпругът ѝ останали верни на Британската корона, поради което били безжалостно прогонени от революционерите. През 1778 те се преселили в Канада и се установили в околностите на сегашния Броксвил. **В сравнение с Ню Йорк, този район на Канада приличал на пустиня.** Но въпреки това, Барбара била непоколебима и отново посяла своето синапено семе. **Нужни ѝ били 7 години, за да събере достатъчно хора и да създаде първата методистка църква в Канада.** Хората от тази църква си проповядвали един на друг и сами се поддържали в продължение на 5 години. Чак тогава, т.е. 12 години след като Барбара започнала работата си в Канада, при тях пристигнал един пътуващ проповедник, за да им помогне. Когато станала на 70 години (през 1804), един от тримата ѝ сина я намерил умряла да седи в креслото си с Библия на немски в скута ѝ. Това не е изненадващо, тъй като тя не можела да говори добре английски и немският си останал нейният говорим език. **Нито пък синът ѝ е бил изненадан, когато видял, че майката на методизма в САЩ и Канада е отишла у дома си.**

Ако за нас Барбара Хек е символ на инициативността, то квакерската жена е символ за мисионерска вяроност и радостно носене на кръста. Страданията, които тези жени са изтърпели в служба на евангелието заслужава да бъдат описани. Квакерите са били християни от 17 век, **които отхвърлили формализма, безсмислените повторения по време на богослуженията и магьосничеството сред свещениците** (например, свещениците твърдели, че самото потапяне на човека във водата за кръщаване променяло положението му пред Бога. Квакерите протестирали срещу такова магьосничество, като отказвали въобще да кръщават.) Те наричали себе си “Общество на приятелите,” **но били наречени “Квакери” от хората, които им се присмивали, че квакат като жаби под влиянието на Светия Дух.** Джордж Фокс, основателят на Квакерите, казал, че бил загрижен да даде на жените полагащото им се място и ги вдъхновил да го заемат. Той публикувал една книжка, озаглавена “Окуражение за всички събрания на жените по света.” Въпреки че били малобройна група, квакерите болезнено се считали за много важни.

Джордж Фокс бил 22-годишен обушар и проповедник, когато неговото послание пленило сърцето на Елизабет Хутон. Тя била 49-годишна и дълги години линеела в една баптистка църква в Англия, която тя описва като мъртва **и намираща се в пълен компромис със света**. Елизабет открила духовен живот в приятелството на квакерите. Тя изпитвала влечение да говори и по тази причина четири пъти последователно била изпращана в затвора. **Единственото ѝ престъпление се състояло в това, че призовавала**

хората да се разкаят.

Мери Фишер е друга жена, която е повярвала в Исус Христос благодарение на служението на Джордж Фокс. Когато започнала да проповядва, (което било скандално поведение за една жена), тя също била изпратена в затвора, където прекарала 16 месеца, но там успяла да повиши образованието си в християнската вяра чрез контактите ѝ с квакери от затвора. Когато била освободена, кметът на близкия град наредил тя и няколко други жени да бъдат публично съблечени голи до кръста и да бъдат бити с камшик. През 1655 Мери, придружена от друга квакерка (която била майка с 5 деца) заминали за Америка. След като слезли на сушата в Нова Англия, те били посрещнати враждебно от властите. Стотина от книгите им били изгорени. Двете жени били разсъблечени и претърсени дали нямат признаци, че са вещици, а след това били изпратени в затвора. Там щели да умрат от глад, но се оказало че тъмничарят взема подкупи и това ги спасило. След време властите ги освободили и веднага ги депортирали за Англия.

Две години по-късно Мери Фишер повярвала, че е призвана от Бога да обясни евангелието пред султана на Турция. След като пристигнала в Смирна, тя попитала британския консул как може да установи контакт със султана. Консулт ѝ казал, че мисията ѝ е безразсъдна и я качил на един кораб, който заминавал за Англия. Но тя успяла да убеди капитана на кораба, че нито е умопомбъркана, нито е глупава и той ѝ позволил да слезе на брега на следващото пристанище. Мери пътувала 900 км по сушата, за да стигне до султан Мохамед IV, който бил на бойното поле начело на 20 000 армия. Тя му казала, че му носи послание от “Великият Бог.” На следващия ден той я приел с всички почести и протоколни изисквания, които се полагат на посланик. Тя ме разказала какво е вложил Бог в сърцето ѝ и думите ѝ били преведени на арабски. След това тя отплувала за Англия. После Мери Фишер се омъжила и се върнала в Америка, но този път се установила да живее не в Нова Англия, а в Чарлстон, Южна Каролина, където е погребана.

В същото време Елизабет Хугън, въпреки че била напълно наясно за начина, по който са страдали квакерките в района на Бостън, пристигнала в Америка през 1661. Тогава била на 63 години. Проповядването ѝ било посрещнато с ужасна враждебност. Тя била бита, после била отведена 15 км навътре в гората и изоставена там през нощта. Въпреки това, тя успяла да стигне до брега на Атлантическия океан, където се качила на един кораб за Англия. В Англия разказала на краля как са били посрещани квакерките в тринадесетте американски колонии. Кралят подписал писмо, което ѝ давало право да купи земя в Масачузетс, както и право да си постои къща в пристанището на Кракерите. Въоръжена с гарантиращото писмо на краля, Елизабет се върнала в Масачузетс, където отново била хвърлена в затвора и бита с камшик. После я привързали към каруца, теглена от кон и била разведена, за да бъде показана в 11 града. Още веднъж я изоставили сама в гората, но тя отново успяла да се върне в Англия, където живяла тихо и мирно в продължение на 2 години. После Джордж Фокс, лидерът на квакерите, започнал да събира доброволци за християнска служба във Западна Индия. Елизабет веднага се отзовала, чувствайки се млада на своите 74 години. Тя пристигнала в Западна Индия заедно с група квакери-мисионери, но умряла една седмица, след като пристигнала в Ямайка. Когато си мисля за квакерките, първо се сещам за жените, чието познание за евангелието е било дълбоко като океана. После се сещам за жените, за които евангелието е горяло толкова ярко, поради което нито една тяхна жертва не е била достатъчно голяма, нито едно тяхно страдание не е било толкова силно, нито една тяхна болка не е била толкова продължителна, в стремежа им да помогнат на другите хора да опознаят същия Господ и да бъдат информирани за същата истина и да заживеят в същата светлина като тях самите. Няма нищо погрешно в квакането заедно със Светия Дух.

Ева Бъроуз се е родила в Австралия през 1929 и е била 8-то дете в семейство с 9 деца. Родителите ѝ били служители в Армията на спасението. Детството ѝ преминало без никакви забележителни откровения на евангелието в живота ѝ. Но когато отишла да следва в университета в Бризбейн, един студент по медицина я поканил да участва в сбирка за изучаване на Библията и живота ѝ напълно се променил. В групата се срещнала с интелигентни хора, които подхождали интелигентно към Библията и не намирали, че тази книга е отегчителна. През следващото лято, по време на християнски летен лагер, тя изповядала вярата си в Господ Исус Христос и останала вярна на Господа до края на живота си. Тя винаги твърдяла, че поради вярата си в Господа не може да се омъжи, защото семейният живот ще ѝ попречи да служи за Бога. След като завършила образованието си, тя била изпратена в Родезия, в една мисия на Армията на спасението, където имало болница, амбулаторна поликлиника, основно училище и гимназия, колеж за подготовка на учители и семинария. Тя работила там в продължение на 17 години като учителка, проповедник и администратор. После разказвала следното за годините, които прекарала в Африка: *“Аз никога не считах, че съм някакъв началник на африканците. Никога не съм имала чувството, че белите са по-висша раса от тях. Като всеки млад човек, аз направих много грешки, но никога не направих грешката да си мисля, че знам всичко за африканците.”*

По време на първият си отпуск от мисията тя завършила магистърската степен на висшето си образование в университета в Сидни в областта на обучението на африканците. Популярното издателство

“Лонгманс” редовно се съветвало с нея, когато подготвяли учебници за африканските студенти. Родезийското правителство търсело съветите ѝ за обучението на учители. Ваканциите си прекарвала в Южноафриканската държава, която била прочута с политиката си на апартейд. Непокорна и смела, Ева се нареждала по опашките в редицата за “черните,” а когато ѝ казвали да се премести в редицата “само за белите”, тя си заминавала, придържайки се твърдо към своя бойкот. Въпреки че официално в Родезия нямало апартейд, фактически имало расова дискриминация. Ева смело вземала със себе си чернокожи студенти и сядала в негласно обявените места само за бели. Престоят ѝ в Африка завършил, когато била назначена за 5 години на административен пост в международната семинария на Армията на спасението в Лондон. След това за 15 месеца работила като ръководител на всички женски социални служби по света към Армията на спасението. Този период бил много напрегнат, **защото тя положила големи усилия да приспособи структурите на организацията към променящите се нужди на света.** Например, широкото разпространение на абортите намалило нуждата от домове за неомъжени майки и Ева настоявала сградите и персонала на тези домове да се използват за настаняване на жени, които са жертва на домашно насилие. После била изпратена да работи като ръководител на Армията на спасението в Шри Ланка. Там веднага се сблъскала с големи културни и политически проблеми. В страната имало две основни групи население (синхалези и тамили) и четири основни религиозни групи (будисти, хиндуисти, мюсюлмани и християни). Там безстрашно се постарала да научи още един език. През 1979 била изпратена в Шотландия и там научила нещо, което е широко известно: че Глазгоу е най-грубият град в Европа. Там Ева извършила необикновена работа в полза на така наречените “жени от канавките” (**склонността към алкохолизъм сред жените в Шотландия е 14 пъти по-голям в сравнение с жените в Англия**). След това била изпратена да работи в южна Австралия, където концентрирала усилията си за преодоляване на последиците от безработицата на младите хора и създала програма за професионалното им обучение, за което била наградена с Ордена на Австралия.

През 1986 Ева Бъроуз била произведена в чин Генерал от Армията на спасението. Маргарет Тачър имала много високо мнение за нея. Тъй като се нуждаела само от 5 часа сън на ден, Ева работела през целия ден и си почивала чрез книги, класическа музика и театър. Благодарение на разнообразния си живот, тя притежавала глобално възприятие за църквата и за света и със съжаление казвала: “Мисля, че **много християни по света се стремят към религия, за която не трябва да плащат почти нищо.**” За нея най-важното си останало евангелизирането и казвала: “Дължни сме да работим постоянно за изкуплението и връщането на хората при Бога.”

Да, нашият възкресен Господ се е появил пред жените и продължава и сега да им говори. Той продължава да ги призовава да бъдат инициативни и да са лидери като Барбара Хек; да му служат, независимо от жертвите, като квакерките; да притежават приспособимостта на Ева Бъроуз към различните култури по света и да имат нейното глобално виждане.

Има още едно последно нещо, което трябва да отбележим. Ева Бъроуз ни напомня, че Бог наистина призовава някои християни към служение, което е свързано с отказване да създават собствено семейство. Има някои видове служения в Божието царство, които само несемейният човек може да изпълнява. Между жените, на които една сутрин се е появил нашият възкресен Господ, някои са били омъжени, а други – не. Но и едните и другите са били призвани да му служат. А това все още е валидно и сега.

Свидетелството на Марк

Преди години една млада англичанка-хирург, Шейла Касиди, се преместила да живее в Сантяго, Чили. Там веднага попаднала във водовъртежа на политическата борба. Тъй като била новодошла и не е знаела предисторията на тази борба, тя не вземала страна, а просто се опитвала да изпълнява лекарските си задължения. Един ден при нея отишъл пациент с наранен крак. Без въобще да се замисли, тя го обработила. На следващия ден била арестувана и хвърлена в затвора. Оказало се, че пациентът е привърженик на Салвадор Алиенде, социален и политически реформатор на Чили, чиято дейност беше брутално прекратена от диктаторът Генерал Пиночет. Шейла Касиди била разпитвана в продължение на часове, независимо че нямала никаква информация, която да съобщи, а след това в продължение на един месец била изтезавана с електрически ток. В моментите, когато не била изтезавана, тя чувала някъде наблизо писъците на други изтезавани хора.

Един следобед, по време на конференция в Торонто, един приятел ме запозна с една аржентинка. Той се възхищаваше от нея и очакваше да съм чувал за нея, но аз отговорих отрицателно. Дватамата с нея седнахме и започнахме да разглеждаме документите на хора, които бяха “изчезнали” в Аржентина.

Внезапно разбрах, че една от жените, фигуриращи в папката с документите е жената, с която разговарях. Тя беше имала (точно така, беше имала) двама сина – адвокат и лекар и една дъщеря – социален работник. И трите ѝ деца бяха сред “изчезналите,” т.е. сред онези, които се бяха опитали да облекчат страданието от тоталитаризма в Аржентина и една нощ бяха отвлечени и убити.

Александър Солженицин е бил учител по физика и математика, а след това – артилерийски офицер в Съветската армия, но след края на войната бил арестуван и изпратен в концлагер в Сибир, където живял 11 години в ужасни условия. Той е оцелял след този ужас, за да разкаже за него. Много от колегите му по съдба, които са описани в книгите му за “Архипелаг Гулаг,” не са оцелели.

В продължение на няколко години две холандки, Кори Тен Буум и сестра ѝ Бетси, помагали на деца със забавено умствено развитие, които обичали и в чиято ценност в очите на Бога никога не се съмнявали. После нацистите окупирали Холандия. Скоро след това двете сестри започнали да помагат на други презрени хора, този път на евреи от всички възрасти, въпреки че знаели, че по този начин се излагат на ужасен риск. Накрая двете сестри били разкрити, арестувани и изпратени в най-ужасният концлагер в Холандия – Регенсбрук. Кори оцеляла, а Бетси умряла.

Всички хора, които споменах до сега, са притежавали много силна вяра. Те са установили, че светът е негостоприемен. Истина е, че светът е негостоприемен и жесток. За разлика от жителите на Канада, животът на болшинството хората е свързан с много по-големи трудности и страдания. Не е нужно да ви напомням за живота на хората зад “желязната завеса,” или за живота на европейците по време на нацистката окупация. Но предполагам, че имате нужда от мен, за да ви запозная с касапницата в Камбоджа, Индонезия, Алжир и в много други места по света. По време на конфликтите в Индокитай, правителството на Камбоджа изкла 3 мил. от собствените си граждани. Бившият президент на Индонезия, Сукарно, винаги се усмихваше на западните журналисти с лъчезарното си загоряло лице, докато подчинените му осакатяваха и убиваха. През цялото време, докато френските войски измъчваха и избиваха хиляди хора в Алжир, Генерал Шарл де Гол, човекът, който предвождаше френската съпротива срещу германските окупатори, обясняваше спокойно, че случващото се в Алжир е политически целесъобразно. Ние живеем в Северна Америка, но останалата част от човечеството живее в места, където хората се държат като нецивилизованите ни предшественици.

Помислете си за положението в град Рим, когато Марк е писал своето евангелие. Тогава в Рим се живеели 1 мил. човека. Подобно на всеки огромен град, той е имал огромни бедняшки квартали. През 64 год. в Рим избухнал пожар, който унищожил 70% от града. Тогавашният император Нерон планирал да извърши огромно обновление на сградите в Рим и се надявал новото строителство да се превърне в паметник за него самият. Говори се, че той е подпалил този пожар. Та нали пожарът винаги е най-бързият и евтин начин за разчистване на бедняшките квартали. Бедните жители на Рим, които след пожара останали без покрив над главите си, мразели Нерон заради жестокостта му. Повече от всичко Нерон искал хората да го възприемат като герой, поради което искал да прехвърли отговорността за пожара на една група от хора, на една изкупителна жертва, които били толкова пренебрегнати, че не могли да се протестираат.

Нерон обвинил християните за пожара, твърдял че те мразят човечеството и започнал да ги наказва по три различни начини.

- Те били разпъвани на кръст;
- били обличани в животински кожи и срещу тях били насъсквани ловни кучета;
- били намазвани с катран, а после били запалвани, за да изгарят така, както е изгорял онзи, който е светлината на света.

А Нерон самодоволно им се присмивал. Апостолите Павел и Петър са станали жертвите на тази вълна на преследване. Така Нерон е имал своят миг на слава.

Скоро след това в Рим отишъл един мъж, наречен Марк, който очевидно е бил смел човек и е написал един трактат, за да окуражи християните, които срещнал. Тези християни вървели след разпънатия на кръст Месия и поради това не очаквали към тях да се отнасят по-добре, отколкото са се отнесли преди това към техния Господ. Този трактат, който ние наричаме “Евангелие на Марк,” е бил написан, за да подкрепи обкръжените християни, които са били измъчвани и изтезавани по всяко време, в зависимост от настроението на Нерон. Отново ви напомням, че ние живеем в щастливата земя на Северна Америка, но не така са живели първите читатели на Марк. Те са се нуждаели от “добра новина” за Исус.

Нека да се запознаем с някои от характерните черти на евангелието на Марк.

(1) То е евангелие на действието. В него има много малко поучение. Всъщност всички притчи на Исус (с изключение на една) се намират в една единствена (4-та) глава. Действието винаги протича бързо. Любимите думи на Марк са “изведнъж, внезапно, веднага.” Исус отивал някъде и правел нещо. Марк разказва, че Исус “веднага” отивал някъде и правел нещо. Читателят прочита това евангелие на един дъх, тъй като Исус и учениците му винаги се придвижвали “внезапно.”

(2) Друга характерна черта на евангелието на Марк е, **че то е предназначено за неевреите-християни**. Със сигурност в църквата в Рим е имало както евреи, така и неевреи, но Марк е насочил евангелието си към неевреите. Той постоянно обяснява еврейските обичаи и традиции, защото не може да се очаква, че неевреите са били запознати с тях.

Не трябва да си представяме, че някое от евангелията е биография на Исус в познатия смисъл на тази дума. Биографиите винаги отделят много време, за да опишат влиянието на детството, на психологическото развитие и на различните фактори, които са оформили характера и съзнанието на описвания човек. Но в нито едно от евангелието не се говори за такива неща. Ние не знаем нищо за детството на Исус, нито пък за хората, с които се е срещал като младеж. **Ако направите сравнение на описанието на събитията от живота на Исус, които са включени в евангелието от Марк, вие ще установите, че те обхващат период от 1 до 3 месеца**. Никой биограф не е писал биография, която обхваща само 1 до 3 месеца от живота на някой човек.

Тогава защо Марк е разказал точно тези случки от живота на Исус? Защо е подбрал и описал само 24 от стотиците случки в служението на Господа? Сигурно е, че Марк е чел описанията на историите, свързани с живота на Исус, които са се разпространявали устно и писмено в продължение на 35-те години между смъртта на Исус и написването на евангелието на Марк. От стотиците описани случки, които е имал на разположение, **Марк е избрал тези, които е счел, че ще са от най-голяма полза за християните в Рим с оглед на собствените им изпитания и мъки**.

Например, между многото разполагаеми истории, Марк е избрал историята за укротяването на бурята. Той е знаел, че тази случка от служението на Исус ще помогне на преследваните християни, които се намирили в ужасна буря и вероятно са се чувствали изоставени, така както са се чувствали изоставени и учениците, докато Исус е спал в лодката.

Когато четем евангелието на Марк, ние трябва да си задаваме два въпроса: какво е означавала описаната случка за живота на учениците, които са били в лодката и второ, какъв е смисълът на тази история за измъчените християни от Рим, които са вярвали, че същият Господ, възкресен и царуващ над тях, е близо до тях? Но има и един трети въпрос, който трябва да си задаваме, когато четем евангелието на Марк: какво означава тази история за нас, в наши дни, за Ал. Солженицин, за обкръжените християни в Китай, Корея и Бурунди и за обитателите на бедните квартали на Вашингтон, Белфаст, Маями и Ню Йорк? **Какъв е смисълът на тази история за онези от нас, чието положение е малко по-добро от положението на другите християни, но всеки момент може да се влоши?**

Марк е написал евангелието си през 66 год, скоро след като Нерон започнал жестокото преследване на християните в Рим. Марк го е написал с вярата, че Исус от Назарет, който е помагал на измъчваните хора по време на земното си служение в Палестина продължава да е тук, 35 год. по-късно, за да поддържа хората, които са били преследвани от Нерон.

Евангелието на Марк засяга много теми, но една от тях е основната: Исус Христос е победител. Когато Исус се е срещал с грях, с болест, с мъка и страдание, с демони и смърт, той ги е побеждавал. Исус побеждавал враждебните сили, които са притискали надолу хората, докарвали са ги до отчаяние, опропаствали са живота им, подкопавали са надеждите им и са срутвали съпротивата им. Исус е победител и побеждава всяка враждебна сила, която ни измъчва и разкъсва.

Вероятно сте забелязали, че **половината от евангелието на Марк е посветено на описанието на последната седмица от живота на Христос**. С други думи, смъртта е великото събитие, великата сила и най-големият от всичките ни врагове. Но смъртта не е сама и си има **“момчета за поръчки”**, които ни подготвят, за да може смъртта да царува в живота ни и да ни разруши в края на живота ни. **Тези “момчета за поръчки” са грехът, мъката, страданието и демоните (основното зло)**. Помислете си как страданието, особено продължителното страдание, траещо години, деформира мисленето ни и ограбва времето и енергията ни, като изцяло ни завладява, докато не започне да ни се струва, че няма нищо, от което можем да се откажем и ние въобще преставаме да се безпокоим за Божието царство и не виждаме въобще какво можем да спечелим в резултат от страданието си. Нещастieto продължава да огорчава обкръжените хора дълго след като те счестат, че то е престанало да ги преследва. Скръбта се промъква тайно зад тях и даже прошепва в ушите им: **“Твоят живот свърши; ти ще останеш нещастен; сега, когато обичаните от теб хора са вече мъртви, ти също ще умреш. Всъщност ти вече си мъртъв.”**

Грехът удря всеки от нас. Ако сме незрели християни, ние считаме, че имаме чудесен напредък в борбата си с греха. Ако се намираме в средата на узряването като християни, ние се безпокоим, че грехът, от който вече искрено сме се отрekli, се връща отново и отново при нас, докато започнем да се чудим, дали не сме духовно блокирани. **А ако сме добре узрели християни ние ще знаем, че грехът, който изповядваме и искрено осъждаме е в нас и не само ние, но и другите хора могат да го видят**; дълбоко в нас, скрита от погледа ни, има поквара, чиито размери и дълбочина винаги ни изненадва.

А какво са демоните? Те са широко разпространено и силно отровно зло, което изглежда, че

присъства навсякъде и предявява иск към лековерните жертви толкова лесно, колкото опитният фокусник измамва доверчивите хора? Достатъчно е само 10 минути да се замислим за сегашното състояние на света и ще се убедим, че съществува такова отровно зло.

Марк казва, че всички тези сили са събрани в силата на смъртта. Те са неизбежната смърт, която ни причаква зад ъгъла, смъртта като царуваща сила във вселената – с изключение на Исус Христос, който веднъж я е победил и размахал заплашително победата си пред лицето на отказа на смъртта да престане, въпреки че е победена. Поради тази причина, независимо че никога не е подценявал смъртта и нейните прояви, Марк има да каже нещо повече и то да го каже още по-категорично – за победата на Исус, когото сега познаваме чрез вяра, но един ден в бъдещето ще видим с очите си, когато смъртта ще бъде окончателно унищожена.

Когато през 66 год. в 3 часа сутринта тайната полиция разбивала входната врата на някой римски християнин; когато в Колизеума дивите зверове разкъсвали на части християните, а тълпата се радвала; когато Нерон ги е запалвал като свещи и е наричал представлението “факелно шоу” – **в тези моменти християните са знаели, че техният Господ, който е победител, не ги е изоставил и не ги е забравил.** Той ги е ценял високо и ги държал здраво в ръката си, за да не ги изгуби. Те са знаели, че вратата им не е напразна и че животът, който ги очаква е толкова славен, че завинаги ще затъмни болката им.

А какво да кажем за нас? Самият аз прочитам евангелието на Марк поне веднъж годишно. Аз съм пастор и всяка седмицата работата ми ме среща с хора, които са пострадали от трудова злополука и ще останат инвалиди до края на живота си или с някоя шизофренично болна жена, която е станала жертва на нарушение на биохимичните процеси в тялото ѝ и е наясно, че поведението ѝ е странно за околните хора, а самата тя се ужасява от онова, което става вътре в нея. Всяка седмица се налага да ходя при някой човек, който най-накрая се пробужда от “дълбокия сън” и разбира, че е сериозно болен. Налага се да се срещам с хора, които са правили опит да се самоубият.

Вие също се срещате с приятели, съседи и роднини, които страдат по същия начин. Как трябва да служим на Бога и на тези хора? Да им кажем няколко предварително подготвени фрази с фалшиво-приповдигнат и радостен тон? В живота няма формули, които да дават лесни и бързи решения. Ако в такъв случай се изпъчим и кажем на страдащият: “Няма значение, положението не е чак толкова лошо, колкото си мислиш,” той ще ни помоли да го оставим на спокойствие и да не го безпокоим. От друга страна, ако отидем при този човек с мрачно изражение, той ще ни каже, че въобще не му помагаме. В такъв случай ние можем да кажем много малко, можем да направим много малко, но има много неща, които трябва да бъдем. Ние трябва да бъдем хора, които са завладяни толкова искрено и безрезервно от триумфа на Исус Христос, че самото ни присъствие свидетелства за неговата победа пред хората, които считат че не са нищо друго освен жертви на несправедливостта.

До сега говорих за онези страдания, които ни се случват като част от човешката ни съдба, просто защото сме избрали да се идентифицираме с нашия Господ, защото сме избрали да се изправим и да бъдем считани като част от неговите хора. **Марк ни казва, че когато Исус започнал публичното си служение, семейството му отишло да си го отведе обратно у дома, защото роднините му си мислели, че той се е умопобъркал.** Марк описва този епизод от живота на Исус, защото е искал християнските му приятели в Рим да знаят, че техните собствени семейства също могат да ги считат за умопобъркани. Те могат да очакват, че семействата им ще се откажат от тях и ще ги изоставят, когато това, че са ученици на Исус стане причина да се отделят от семейството, което не споделя вратата им. Освен това Марк е искал те да знаят, че така както Исус е намерил ново “семейство” сред учениците си, така и те ще си намерят ново семейство сред последователите на Исус.

Марк разказва и историята на Йоан Кръстител. Йоан е пророк, който прилича на традиционните еврейски пророци от миналото. Подобно на тях, той говорел истината със сила и я насочил към политическата, обществената и икономическата сила на цар Ирод, който един ден заповядал да го убият. По-късно Исус се изправил пред Пилат, който заповядал Исус да бъде убит. Марк казва на читателите си, че всеки християнин от всяка епоха може да очаква враждебно отношение от страна на държавата, което ще се случи тогава, когато този християнин посочи на притежателите на политическа власт каква е Божията истина.

Винаги се вълнувам, когато чета за Мартин Нимьолер, лютерански пастор от ерата на нацизма. Преди това той бил капитан на подводница през Първата световна война и лоялен немски патриот. Когато дошъл на власт през 1933, Хитлер дал право на държавата да се намесва в работата на църквата и Нимьолер протестирал. Един ден той бил представен лично на Хитлер и използвал тази възможност, за да му каже точно какво си мисли за него и за управлението му. До 1937 Нимьолер няколко пъти бил разпитван от Гестапо. Един ден той бил хвърлен в камион, но този път не за поредния разпит, а за да бъде отведен в затвора, **където прекарал следващите 8 години.** Същия ден се срещнал със свещеника на затвора, който

веднага го познал, защото също бил офицер през Първата световна война. Свещеникът го попитал: “**Пастор Нимьолер, защо сте в затвора?**” А Нимьолер му отговорил: “**А вие защо не сте в затвора?**”

Християните от епохата на Марк никога не е трябвало да питат защо Нерон се отнася жестоко към тях. Те са знаели. Но са знаели и нещо друго: че Исус, който е успокоил бурята заради изплашените ученици, ще укроти паниката, която ги обхваща. Християните от епохата на Марк са знаели, че възкресеният Исус Христос ще ги наблюдава през време на смъртта им и вечно ще споделя славата си с тях.

Когато следващия път четем евангелието на Марк, ние трябва да си спомним за шепата християни в едномилионният Рим, които са били преследвани от император Нерон, чиято жестокост човечеството никога няма да забрави. След това трябва да си мислим за нашия Господ Исус Христос, жител на едно малко и незначително градче от Палестина, който, бидейки Син на Бога, подкрепял последователите си, живеещи в столицата на империята.

А след това трябва да си мислим за страданията на храбрите християни от всички епохи по целия свят и да възхвалим Бога заради добрата новина за Христос, който не може да бъде победен от никоя сила и от който нищо и никога няма да ни отдели. Амин.

Седем въпроса за ученичеството

Първо: **Колко ученици е имал Исус?** Не отговаряйте, че са 12. Той е имал десетки ученици. Веднъж изпратил 70 да проповядват. Друг път на Петдесетница на едно място се събрали 120 негови последователи. Лука говори за огромна тълпа от последователи. Следователно, **дали последовател на Исус е всеки, който някога го е слушал да говори и е проявявал слаб интерес към него?** **Съвсем не.** Защото в същия стих (Лука 6:17), в който се говори за “*огромно множество от учениците Му,*” се споменава и за “*голяма навалица от народ.*” Ясно е, че подобно на другите автори на евангелията, Лука поставя видима разграничителна линия **между учениците** (които вървят след Исус) **и множеството** (което не върви след него).

Тогава кои са учениците? Отговорът е прост: **ученици са онези, които отговарят на призива на Исус.** Трябва да обърнем внимание, че различните автори на евангелията използват различна дума за “призив,” като по този начин са искали да подчертаят различен аспект от призива на Господа към нас. Марк използва една гръцка дума, която има значението на “**каня**”; Лука – дума, която има смисъла на “**свиквам, събирам, повиквам.**” Марк ни казва, че поканата е придружена от вежливост, учтивост, кротост и нежност. Лука ни казва, че “свикването” е придружено от идеята за спешност, на заповед и даже на ултиматум. Разгледан обобщено, призивът, чрез който нашият Господ все още продължава да кани хората да дойдат в неговата компания **е обаятелна покана**, в която има елемент на спешност, както и на повикване, което въпреки това е учтиво. От една страна, нашият Господ не ни принуждава да се присъединяваме към него, но от друга страна, той не ни позволява да си мислим, че дали ще се присъединим към него или не **е въпрос на вкус или на каприз и прищявка.** Поканата му е повикване и повикването му е покана. Той отправя своя призив към всеки човек. Всеки, без изключение, трябва да стане негов ученик и всеки, без всякакъв подбор и добре дошъл.

Второ: **А какво да кажем за 12-те?** Числото 12 е символично число, което се използва навсякъде в Библията. В Израел е имало 12 племена. Когато Исус избрал 12-те си ученици като част от своята мисия, с това той казва, че мисията му е да събере и да отведе при Бога онези хора, които Бог е избрал, когато е създал 12-те племена на Израел. Фактически, мисията на Исус е Божието обновление на Израел. Мисията на апостолите е обновително движение сред хората на Бога. Нещо повече, така както 12-те племена на Израел са били създадени, с цел Бог да благослови света, така и мисията на Исус Христос (символизирана чрез 12-те апостоли) е свързана с благославянето на целия свят. Трябва да сме наясно с нещо, което е съдбоносно важно: въпреки че 12-те ученици са символизирали мисията на Христос, тази мисия е била много по-всеобхватна от тези 12 човека. **Мисията на нашия Господ включва и използва всеки, който чуе неговия призив и му се подчини, всеки, който е решил да върви заедно с него и да го следва.**

Трето, днес няколко пъти използвахме думата “**ученик, последовател.**” **Какво означава тя?** Тя означава участник в някакво движение. Моисей е имал последователи. Фарисеите са имали ученици. Йоан Кръстител също е имал ученици. Всички тези лидери са привличали към себе си хора, които са се отнасяли сериозно към учението и схващанията на лидера си. На гръцки има една дума **Mathetes**, която означава дете, което посещава училище или човек, който се обучава. **Да си последовател на Исус, това означава да си дете, което ходи на училище или човек, който се обучава.** Обучението винаги е свързано с нещо, което трябва да бъде разбрано и да бъде възприето от ума ни. Несъмнено ние, учениците на Исус, трябва винаги да се обучаваме по този начин. (В края на краищата, нашият Господ е учител, който винаги учи). Но въпреки това не трябва

да считаме, че обучението е само мисловна, теоретична и интелектуална дейност. В Стария Завет думата “ученик” се е използвала за учениците от музикалното училище в Храма в Ерусалим. Несъмнено, всички ученици от това училище са изучавали теорията на музиката; но нито един ученик по музика не се обучава само на теория. Те трябва да пеят или да свирят, да създават музика, а не просто да преписват ноти. Ученикът по музика трябва да прилага на практика онова, което е изучавал на теория. Да бъдеш последовател или ученик в компанията на Исус, не означава само (и даже не е най-важно) да получаваш религиозни указания; целта е да се научиш да живееш като Христос в средата, която не възприема този стил на живот. **Аз не омаловажавам важността на инструкциите. Просто искам да кажа, че целта на ученичеството е да ни подготви да живеем.** Но има и друго измерение на християнското ученичество. Отличителната черта на учениците на Моисей или на Йоан Кръстител е била възприемането на учението. А отличителната черта на последователите на Христос е тяхната лична прилика със самия Христос. Учениците не само са наричали Исус “рави, учителю,” но са го наричали и Господ. По този начин те да показвали, че не само са възприемали учението му, а и самите те са му били предани.

Четвърто: За да разберем по-ясно какъв е смисълът на ученичеството, ние трябва да огледаме някой, който не е станал ученик, например богатия младеж (Мат.19:16-19). Матей казва: “*един младеж дойде при Него.*” Авторите на евангелията преднамерено не дават повече информация за този младеж, с цел всеки читател на евангелието да може да се оприличи с него. Човекът коленичил пред Исус. Хората не коленичат пред някой равин, защото това би било богохулство. Ясно е, че младежът е разпознал, че Исус е нещо много повече от равин. Той казал, че иска да наследи вечния живот, т.е. че иска да вземе участие в живота на Господа. Младежът казал на Исус, че от малък е спазвал всички заповеди на Бога. Исус не казал, че това не е вярно. Той просто казал: “Продай всичко, което имаш и го раздай на сиромасите. Ти притежаваш твърде много неща, които създават хаос в живота ти. След това ела при мен и ме следвай.” Лицето на младежа помръкнало, защото бил много богат и той си заминал натъжен.

И обърнете внимание, че Исус го е пуснал да си отиде. От години проповедниците използват тази история, за да накарат слушателите си да се чувстват виновни (“Раздали ли сте всичко, което притежавате?”) Други проповедници използват тази история, за да съживят слушателите си (“Младежът не си е заминал от Исус, защото е бил богат, а защото е бил притежаван от собствеността си.”) Но и в двата случая се изпуска най-важното. Не е важно къде минава линията, която отделя богатите, които не могат да бъдат християни. Не е важно дали мога да бъда християнин, ако притежавам една, две или три коли. (Когато обсъждаме този текст, трябва да си спомним, че Исус е притежавал роба, която е било толкова добре изработена, че войниците не са искали да я разрежат на парчета, а са хвърлили жребие за нея. Ясно е, че Исус не е подарил тази роба на някой човек.)

Проблемът е много по-важен: дали човекът иска да се присъедини към Исус и да стане негов последовател? Младежът казал, че е спазвал заповедите, **но Исус подчертал, че вървенето след него е смисълът на изпълнението на заповедите.** Ако сега младежът не иска да стане ученик и последовател на Господа, тогава това, че е спазвал заповедите няма нищо общо с вечния живот, а и с всичко останало. Младежът е считал, че се подчинява на Бога, като стриктно спазва заповедите. Исус му казва, че спазването на заповедите е само външната проява на подчинението на Бога, това е обвивката. **Сърцевината на всичко е, че онзи, който искрено участва в живота на Исус, се присъединява към Христос.**

Младежът се е отдалечил от Исус, държейки се за собствеността си. Важното в тази история не е, че богатството е станало пречка за младежа. Важното е, че той не е повярвал на Исус, когато Исус му е казал: “Освободи се от вехториите, които създават бъркотия в живота ти и върви след мен. Тогава ще имаш небесните богатства.” Младежът не е повярвал, че вървенето след Исус е богатство, толкова голямо богатство, че сравнено с това богатство собствената му банкова сметка би изглеждала като жълти стотинки. Разбирате ли, основният резултат от това, че човек става ученик е следния: **В присъствието на Исус Христос второстепенните неща се възприемат като второстепенни.**

Да бъдеш ученик означава да бъдеш дотолкова увлечен по Него, че всичко останало избледнява. Да бъдеш ученик, това означава да установиш, че Исус е толкова очарователен, че се влюбваш в него и че той е толкова неустоим, че му се подчиняваш. Години след като сме срещнали евангелието, ние продължаваме да го изучаваме. Павел е писал на филипяните за “*това превъзходно нещо – познаването на моя Господ Христос Исус*” (Фил.3:8). Тъкмо превъзходното нещо – познаването на Христос - дава на апостола възможност да осъзнае преходността на всичко останало. Независимо дали става въпрос за слава или за анонимност, за богатство или за бедност – какво значение имат те в сравнение с познаването на Исус? Ученици са хора, чиито сърца се разтапят, когато видят и чуят своя учител; те знаят, че ще имат богатства на небето; те го следват и се подчиняват най-интимно на Бога в живота си тук и сега.

Цето, какво става, когато хората от всяка епоха станат ученици? Най-поразяващото е, че нашият Господ се отнася към нас като към хора, вървящи към царството и колкото повече се превръщаме в такива

хора, толкова повече се разделяме с идеологическия багаж, който носим със себе си. **Нека да бъдем уверени в едно нещо: нашият Господ ще ни промени; той ще ни направи различни хора.** Той е Господ и има властта да създава и да унищожава, да оформя и да шлифова и със сигурност ще упражни властта си над вас и над мен. Исус извикал Симон и му казал: “Симоне, аз имам по-хубаво име за теб: Петър, скала.” Той извикал двамата братя, Яков и Йоан, които нарекол “Синовете на гръмотевицата.” Там където има гръмотевица, има и светкавица. Господ продължава: “В царството аз имам работа за вас. Аз очаквам от вас, братя, да наелектризирате другите. Очаквам да бъдете виждани и чувани безпогрешно от хората.”

За еврейската култура промяната на името винаги означава промяна на природата. Няма съмнение, че е било нужно да измине много време, за да може Петър да заприлича на скала. Изисквало се е да измине много време, преди двамата братя да започнат да гърмят и да святкат в служба на царството. **Изводът е, че Исус е суверен. Той ни вика при себе си такива каквито сме, но никога не ни позволява да си останем същите.** Той счита, че ние сме хора, вървящи към царството и иска да сме полезни за работата на царството. Докато прави това, той ни освобождава от идеологическия багаж, който носим. В по-малката група на 12-те ние откриваме зилота Симон и бирника Матей. Зилотите и бирниците са се намирали на двата противоположни полюси на идеологическия спектър. Зилотите мразели Рим и се борели за освобождението на Палестина от римската окупация чрез тероризъм, саботажи и хладнокръвни убийства. От друга страна, бирниците са натрупвали лично богатство чрез сътрудничество с римската власт и евреите са ги считали за изменници. Исус събрал в своята група изменник и терорист, приятел и враг на Рим. Той щял да ги направи да се обичат един друг и ги направил да отидат отвъд политическите си пристрастия. Божието царство не е нито кръвопролитен тероризъм, нито опортюнистично предателство. **Божието царство е царство на Бога, то не е нито капитализъм, нито социализъм.** Божието царство е царство на Бога. Исус продължава да призовава и хората продължават да отговарят. Когато отиваме при него, ние носим със себе си политическите си пристрастия. Едни хора искат църквата на Исус Христос да бъде място за групов терапия. Други искат църквата да е крепост на закона и порядъка по улиците. Трети хора искат църквата да е глашатая в борбата за мир. **Но докато сме в присъствието на Исус, той ни отвежда отвъд личните ни пристрастия.** Той ни дава възможност да различаваме неговото царство и да го величаем.

Шесто, какво трябва да правят учениците? Като ученици, ние трябва да правят три неща:

- да провъзгласяваме пристигането на Божието царство;
- да прогонваме демоните
- да лекуваме болните.

Прогласяването на Божието царство означава да съобщаваме, че суверенното право на Бога се изявява в Исус Христос, поради което смъртта е победена. Смъртта няма последната дума. Колкото и да е очевидна сега, смъртта не е окончателната истина и реалност в живота ни. Болестта е демонстрация на смъртта, тя е признак на приближаващата смърт. Но Исус е победил смъртта. Поради това трябва да лекуваме болните като доказателство да суверенната власт на Христос над човечеството. Злото е демонстрация на лудостта на силата на смъртта. Злото е силата на смъртта, която хаотично разрушава всичко, което Бог нарича добро. Поради това трябва да прогонваме демоните, т.е. да се противопоставяме на злото, като доказателство за властта на Христос над създанието.

Да казваме, че всички ученици трябва да прогласяват царството **не означава, че всички ученици трябва да станат проповедници,** нито пък изискването да лекуваме означава, **че всички трябва да станем лекари.** Повечето ученици ще прокламират царството не чрез проповядване, **а просто като носят в себе си истината и реалността на Божието царство.** Повечето ученици ще лекуват не чрез извършването на хирургически операции или чрез предписването на лекарства, а като са маяци на надеждата и на помощта, когато живота наранява хората. Повечето ученици ще прогонват демони не чрез харизматични методи, а като отриват злото и му се противопоставят, когато се срещнат с него. **Ние трябва да правим всичко това просто защото живеем в присъствието на Исус, който е възкресението и живота.**

Той ни е възложил да живеем, да говорим и да постъпваме така, че да възвисяваме неговия живот, да сочим към неговата победа и да отхвърляме нещата, които вече са победени и един ден ще бъдат прогонени. Всички ученици без изключение са призвани да служат. Същевременно, **като индивидуални ученици е възможно да ни бъдат възложени индивидуални задачи.** В Новия Завет думата ученик се среща рядко в единствено число. Обаче когато е употребена така, това подчертава, че конкретен човек обикновено има да изпълнява конкретна задача. Йоан е такъв ученик. За него се говори в единствено число и неговата задача е била да се грижи за Мария, майката на Господа, след смъртта на сина й. По това време Мария е била вече вдовица и е предстояло най-големият й син да умре. Към този момент не ни се дава никаква информация за другите й трима синове. Тя е била бездомна и без средства. Исус възложил на Йоан да я заведе у дома си и да се грижи за нея до края на живота й, а това е специална задача. Същото важи и за нас. Като ученици на нас ни е възложено това служение, което е обичайно за всички ученици. Като отделни личности на нас може

да бъде възложена някаква уникална задача. **Поради това сме длъжни винаги да сме нащрек, за да разберем, че ни се възлага работа и с ентузиазъм да я изпълняваме.** Ето това трябва да правят учениците.

Седмо, какво могат да очакват учениците? Исус казва: *“Блажени сте, когато ви хулят и ви гонят, и говорят против вас лъжливо всякакво зло заради Мен”* (Мат.5:11). Учениците могат да очакват, че ще бъдат хулени и гонени. Исус казва: *“Ако някой иска да дойде след Мен, нека се отрече от себе си, нека вдигне кръста си и така нека Ме следва”* (Марк 8:34). Учениците трябва да очакват, че ще носят кръста си, т.е. да понасят мъчения. Исус казва: *“Слугата не е по-горен от господаря си. Ако Мен гониха, и вас ще гонят”* (Йоан 15:20). Исус казва: *“Ще ви предават на съдилищата и в синагогите си ще ви бият. Да! И пред управители и царе ще ви извеждат заради Мен”* (Мат.10:17-18). Учениците трябва да очакват, че ще бъдат измъчвани от църковните и гражданските власти.

Какво могат да очакват учениците? Грешен въпрос. Какво е гарантирано на учениците? На нас ни е гарантирано всичко гореспоменато: хули, преследване, носене на кръста, мъчения от църковните и гражданските власти. Тогава защо да се стараем да ставаме ученици? Защо да се стараем? Четейки Библията, зяпачите (т.е. онези които не се решават да станат ученици забелязват) забелязват, че учениците на Исус изглежда, че живеят весело и безгрижно. Те празнуват и се смеят, а не изглежда, че тъгуват. Последователите на другите религии постят и накрая лицето им изглежда като сушена слива, а учениците на Исус празнуват. Наблюдателите са озадачени и питат Исус защо учениците му са много по-щастливи отколкото би трябвало да се очаква, а той им отговаря: *“Могат ли сватбарите да постят, докато младоженеца е с тях?”* (Марк 2:19)

В древна Палестина обучението при някой равин се е считало за толкова важно, че нищо не можело да го прекъсне, освен сватбена церемония. Сватбената церемония е била считана за толкова важна, че даже равинът е трябвало да прекъсне разясненията на свещените текстове, за да може той и учениците му да се присъединят към празнуващите. Исус казва: *“Животът в моето присъствие е толкова богат, толкова задоволителен и толкова ободряващ, като при най-добрия брак, който можете да си представите. След като на учениците на равина е позволено да вземат участие, когато сватбената процесия преминава през града, тогава и моите ученици могат да се веселят в моето присъствие. Защото радостта, която учениците ми откриват в мен надвишава трудностите, които понасят заради мен. Те знаят, че във всички случаи животът със мен е по-хубав!”*

Спомнете си притчата за бисера (Мат.13:45-46): един човек намерил бисер, който бил толкова хубав, че човекът продал всичкото си имане и го купил и продължавал да счита, че нищо не е платил за него. Спомнете си за жената, която платила цена, равняваща се на едногодишна заплата, за да купи съд с благовоние, с което намазала краката на Исус (Йоан 12:1-8). Тя дала всичко, което имала и е счела, че нищо не е дала.

При това положение, какво могат да очакват учениците? **Можем да очакваме превъзходството да познаваме Христос Исус нашия Господ, в сравнение с което всичко останало в живота е несравнимо по-маловажно.** В същото време можем да очакваме, че светът около нас ще бъде враждебен към нас. Но във всички случаи накрая ще намерим удовлетворение в Исус и това удовлетворение е несравнимо по-голямо от задоволството, което изпитват партньорите от най-сполучливия брак.

Сейте когато му е времето и жътвата ви никога няма да прекъсва или 5 мита, които оклеветяват Бога

Бит. 8:22; 4Ц. 6:25-31; Йоан 6:27-35

Когато преди десетилетия храната в Хонг Конг не достигала, един директор на банка веднъж срещнал английски войник, който го гледал втренчено. Директорът се бил навел, за да вземе от канавката един полуизгнил портокал и да го изяде, но войникът му извикал, че портокалът е пълен с червеи, които непременно ще го заразят. Директорът изпаднал в паника, изпищял и се разплакал. Можете ли да си представите гледката: мъж облечен с официални сиво раирани панталони, с черна жилетка и черно сако, с бомбе и чадър – **очевидно член на висшата класа на Англия** – **който крещи истерично, защото не му позволяват да изяде пълен с червеи гнил портокал?** Гладът не просто причинява стомашни болки и не само причинява болести и деформации поради недостига на протеин. **Гладът изключва контрола на мозъка.** Гладните хора започват да планират и да извършват неща, които иначе никога не биха извършили. Гладът доказва, че цивилизацията не е проникнала в човека по-дълбоко от кожата му. Когато преди няколко години един пътнически самолет катастрофира високо в планините на Андите в Южна Америка **ние научихме, че оцелелите пътници са успели да се спасят, като са яли от телата на загиналите пътници.** Някои от “жълтите”

вестници веднага заговориха за канибализъм, но по-умерените медии се опитаха да изследват етничните проблеми, предизвикани от този инцидент.

Гладът отключва животинското в нас. Спомнете се една история от живота на Елисей. Сирийската армия обкръжила израелтяните и скоро те започнали да гладуват. После гладът се усилил и положението станало отчайващо. И то толкова отчайващо, че хората, които били отчайващо гладни, плащали по 80 шекела (за които в мирно време можели да купят 40 овни или около 3 тона жито), за да си купят една магарешка глава. Нали разбирате, че гладните хора могат да ядат всичко. А ако някой имал само 5 шекела, той можел да си купи само 200 гр. птичи курешки, в които понякога се намирили по няколко семенца.

А какво правели онези, които нямали пари? Две израилтянки знаели какво трябва да направят и сключили сделка помежду си. Единият ден щели да сварят бебето на едната жена, а на следващия – на другата жена. Първата жена сварила бебето си и двете го изяли. Но на следващия ден втората жена казала, че не може да убие детето си. Двете били отведени при царя, за да разреши техния спор, а царят избухнал в гняв и се закле да убие пророк Елисей. Но защо да го убие? Каква вина имал пророка за този ужасен обрат на събитията? Никаква. Тогава защо го преследват? Гладът прави дори царете и политическите водачи да постъпват нелогично, нали? **Гладът така извращава разума на хората, че геврека започва да им прилича на права линия.** (Коментар: Това е основанието, поради което марксизмът казва, че „Битието определя съзнанието на човека.“ Т.е. първичните инстинкти определят съзнанието на човека. Д.Пр.)

Гладът е ужасно нещо. Йеремиа е знаел колко ужасно нещо е глада, когато е написал: *“Ръцете на състрадателните жени свариха собствените им деца ...”* П.Йер. 4:10 – мой превод) Днес е Неделята на благодарността. Днес ние по навик благодарим на Бога за храната. А за какво благодарят на Бога милиони хората по света, които нямат храна? Та нали Бог им е обещал да ги снабди с храна. Той, който е нашият създател, би се превърнал в измамник, ако ни е създал единствено, за да ни обърне гръб. Бог твърди, че не само е наш създател, и че е наш снабдител и наша опора.

Аз съм убеден, че това е вярно, **но да не забравяме, че аз не съм гладен.** Въпреки това аз съм убеден, че Бог и словото му са добри. Той наистина се грижи за нас, създанията, които е направил по свой образ. Бог спазва обещанието, което е дал: *“Докато съществува земята, времето за сеене и за жънене ... няма да престанат”* (Бит. 8:22 – мой превод) Убеден съм, че е напълно правилно да благодарим на Бога за храната и то всеки път, когато се храним.

Бог се грижи за всичко, което е създал. **Но въпреки грижите на Бога много хора са гладни.** Статистиката отчита, **че ежедневно хиляди хора по земята умират от глад.** Още по-голям е броят на хората с увредени мозъци и тела, дължащи се на недохранването. От една страна Исус казва на последователите си да не се безпокоят за храната, защото Бог се грижи за храната на хората така, както храни птиците. От друга страна Апостол Павел казва на вяращите, че даже глада няма да ни отдели от Божията любов, с която сме дарени в Исус Христос, нашия Господ. Несъмнено Павел знае, че понякога има глад, който убива. Гладът убива даже когато Божията любов остава непротиворечива. Но въпреки това всеки ден някой ми казва, че фактът на широко разпространеният глад по света противоречи на Божията любов.

При това положение какво да е отношението ни към Бога и какво е отношението на Бога към нас? За мен е ясно, че Бог е оклеветяван, може би несъзнателно (т.е. хората, които го винят за глада по света правят това, мислейки си че казват истината за него), но въпреки това те го оклеветяват. Те казват: “Той не се грижи” или “Той не се грижи достатъчно.”

Днес искам да защита Божията име и да покажа, че гладът по света в този момент не се дължи на недостиг на произведена храна. В стремежа си да очисти Божията име от клеветите, които го съпътстват, ще се спра на няколко мита.

Мит № 1 – Хората са гладни, защото произведената храна е недостатъчна. Истината е, че произведената храна не е недостатъчна. В момента има достатъчно храна, за да бъде нахранен всеки човек по земята. Помислете за производството на зърно. Сега има достатъчно произведено зърно, за да се осигури на всеки човек достатъчно протеин и 3000 кал/ ден. (Повечето от нас се нуждаят даже от 2300 кал/ ден.) Една от причините зърното да не достига за изхранване на хората е, **че 50% от него се използва като храна на животните.** В 3000-те кал/ден/човек, осигурявани сега със зърното, което може да бъде използвано и като храна за животните, не се включват други храни като боб, кореноплодни, плодове, ядки, зеленчуци и месо от животни, които се хранят с трева.

Нещо повече, даже сега се произвежда достатъчно храна в онези страни, в които милиони хора гладуват. Например, даже в годините на най-жесток глад Индия е произвеждала толкова много храна, **че е била нетен износител на храни.** Когато през 1996 посетих Индия, видях огромни купчини зърно, които бяха високи колкото няколко етажна сграда и се нуждаеха от вилкотоварачи, за да направят купчините още по-високи. В Индия, въпреки че милиони хора гладуват, войнишки патрули охраняваха складираните 6 мил. тона зърно на правителството, което беше ядено от плъховете. В Мексико, където поне 80 % от децата в селските области са недохранени, животните, отхранвани за износ изяждат повече зърно от цялото селско

население на Мексико. Няма недостиг на храна.

Мит № 2 – Гладът в която и да е от страните е резултат от пренаселеността на тази страна. Ако това твърдение беше вярно, ние би трябвало да очакваме, че ще има най-голям глад в страните, в които има най-голям брой хора на декар обработваема земя. Но това не е вярно. Китай е с два пъти по-висока плътност на населението на декар обработваема земя в сравнение с Индия, **но в Китай хората имат храна, а милиони хора в Индия гладуват.** През последните 30 год. Китай премахва видимия глад. Ужасен глад има в Хаити и в Доминиканската република, въпреки че плътността на населението им на декар обработваема земя е малък. В някои африкански страни, където също има ужасен глад, плътността на населението им на декар обработваема земя е по-малък отколкото е в САЩ или Русия и е 6-8 пъти по-малък отколкото в Китай. Обърнете внимание, че аз използвам термина “обработваема земя.” **Според статистиката само 50 % от годната за обработване земя сега се използва за отглеждане на храна.** Ясно е, че истинските пречки за облекчаване проблема с глада по света не са физически, **а са политически и икономически.**

Мит № 3 – За да преодолеем глада, на първо място ние трябва да произвеждаме повече храна. Вече разбрахме, че **даже сега в света се произвежда достатъчно храна.** Но истинските проблеми свързани с изхранването на гладните хора са другаде. Например, **собствеността на земята е концентрирана в твърде малко хора.** Едно скорошно проучване на ООН, проведено в 83 страни установи, **че само 3 % от населението им притежава 80 % от земята.** В повечето страни само 5-20 % от всички производители на храна имат достъп до банките, за да получават кредити. **Останалите 80-95 % са принудени да вземат кредити от лакоми акули, които изискват от земеделците да плащат до 200 % лихва по заема.** Оказва се, че новите технологии облагодетелстват само онези, които вече притежават земя и са теглили кредит от банка. Хора, които не са част от корумпираната система и се интересуват единствено да произвеждат повече храни, имат страховтни проблеми.

Вижте какво се случва. Новите агротехнологии (например, хибридни семена, които произвеждат по-голяма реколта при използването на по-малко торове) **привличат инвеститори, чийто основен интерес е високата печалба от парите, които са вложили, а не производството на храни.** За тези инвеститори новите агротехнологии са просто добър шанс за инвестиране. **Лихвари, високопоставени военни и полицаи, спекуланти и чуждестранни корпорации се втурват, за да вземат участие в това обещаващо високи печалби начинание.** Новопостъпилите пари раздуват търсенето на земя. В резултат от това цените на земята се повишават много. При това положение арендаторите и изпощарите биват изгонвани от земите, които са обработвали. Сега вече те не могат да се изхранват и се вливат в редиците на гладуващите.

А какво става с рекордните количества реколта, произведена с помощта на новата технология? **Тези реколти са луксозни стоки (например, карамфили, с които украсяват обедната масата).** Тези стоки се купуват от клиенти от богатите западни страни и Америка. С други думи, **новите технологии снижават производството на храни.** Всички сме чували **за така наречената “Зелена революция”,** едно откритие на агро науката, което обещаваше да произведе океани от храни за гладуващите хора по света. “Зелена революция” се роди в северозападната част на Мексико. Веднага **средният размер на фермата от 200 скочи до 2 000 акра.** За много кратко време **75 % от занимаващите се със земеделие бяха прогонени от земите им и сега нямаха какво да ядат.** **В резултат от “Зелена революция” бедните хора от селата станаха още по-гладни.**

Мит № 4 – Повишаването на населението, а от там и повишаването на нуждата от още повече храна за неговото изхранване, налага използването на химикали, които увреждат околната среда. Но истината е, че върху земеделската земя се разхвърлят много малки количества препарати за борба с вредителите, плесените и насекомите. Знам, че когато чуем за употребените количества различни химикали, те ни изглеждат колосални. Например, само в САЩ ежегодно се използват 600 мил. тона пестициди. Но една трета от тях се използват за обработване на голф игрища, декоративни ливади и обществени паркове. Много малък обем земеделски земи се третират с тези пестициди. В САЩ само 5 % от площите за производство на храни и за пасища са третирани с инсектициди; само 15 % от същите площи - с препарати за унищожаване на плевелите; само 0,5 % от обработваемите площи се третират с фунгициди. **Повече от половината от всички видове инсектициди, използвани в САЩ не се използват върху площи, на които се произвеждат храни.** (По-голямата част от тези инсектициди се използва при производството на памук, но даже и в този случай, повече от 50 % от площите, на които се произвежда памук не се третират.) По-голямата нужда от храна не налага увеличаването на употребата на химикали в земеделското производство и още по-голямото замърсяване на околната среда.

Мит № 5 – За да помогнем на гладуващите хора, ние трябва още повече да увеличаваме програмите си за оказване на помощ на гладуващите страни. Истината е, че увеличаването на чуждестранната помощ ще спомогне много малко за облекчаване на проблема с глада. Въпросът, който трябва винаги да си задаваме относно чуждестранната помощ е следният: **В чии ръце ще попаднат парите, които даряваме?** Парите попадат в ръцете на много малък брой хора, които управляват

съответната страна. Те се възползват от тези пари, както и някои други хора. Например, в Гватемала буквално всички пари, изпращани като чуждестранна помощ просто още повече обогатяват тези, които вече са богати – шепа от най-големите собственици на земя.

Но това, което виждаме в другите страни се случва и в нашата страна Канада. Когато бях пастор в Нов Браушвик и живеех по-близо до политическата корупция, отколкото тук в Онтарио, федералното правителство на Канада стартира една програма, наречена “Проект за местна инициатива.” По тази програма Отава предоставяше милиони долари на малки общини с цел да помогне на най-бедните хора да оцелеят. Моето село получи 100 000 долара дарение по тази програма. Четири човека работиха 5 дни в седмицата в продължение на 12 седмици, за да построят едно малко подземие в местната църква. То беше толкова малко, че можеше да побере само два ковчега. **В продължение на 12 седмици всеки от тези 4 човека поставяше ежедневно само по едно бетонно блокче в стените на подземието.** Опитайте се да си представите това – **само по едно блокче на ден.** И кои бяха хората, които взеха тези пари? Дали те бяха най-бедните хора в селото, за които беше предназначена тази помощ? **Разбира се, не.** Бедните хора нямат връзка с политиците, нямат достъп до нивата за политическо влияние и не са любимци на политиците. А заможните хора имат такъв достъп. **В нашето село това бяха синовете на най-богатите, които имаха политически връзки и изсмукваха помощите, предоставяни от правителството.** През следващата година селото ни получи друга помощ на стойност 50 000 долара за изграждане на една малка баня, която се използваше само 4 часа седмично. Същата история. На третата година – трета помощ. Пак същото. **Нито един нуждаещ се човек не беше нает за осъществяването на тези три проекта.**

Увеличената чуждестранната помощ няма да нахрани гладните хора, **а с нея ще се построят магистрала и мостове и по този начин земята ще стане по-привлекателна за инвестиране.** А това ще привлече инвеститори-спекуланти, които ще използват земята за производство на неща, които не стават за ядене. *(Коментар: Не виждате ли, че същото се случва и у нас. Д.Пр.)* В това отношение историята на Англия и Америка се различава. В Англия политическите промени сложили край на феодализма и дали достъп на хората до земята, **като в същото време предоставили защита на обикновените хора от могъщите и богатите.** В САЩ конституцията гарантирала на хората свобода от потисниците, които притискали обикновените хора в Европа от векове, но които американците биха прогонили на всяка цена. Случилото се в Англия и САЩ сега се повтаря в развиващите се страни. **Трайно хората ще бъдат нахранени чрез политически промени, а не чрез външна помощ.**

Чухте ли достатъчно аргументи, които да ви убедят, че Бог не заслужава клеветите, които му се отправят? Бог е хулен постоянно за следните неща:

а) че не спазва обещанията, които е дал;
 б) че не се грижи за всички неща, които е създал;
 в) че денят, нощта и времето за сеене не престават, но жътва няма. Вярвам, че се убедихте, че не можем да виним Бога за наличието сред нас на гладни хора. Бог и словото му са еднакво добри и той се грижи за всичко, което е създал. Поради това той трябва да бъде възхваляван.

Бог трябва да бъде възхваляван не само за това, че ни снабдява с хляб, а и защото ни е снабдил с хляба на живота. **Никой не може да живее единствено чрез хляба. Без хляба хората ще изчезнат, а без хляба на живота хората остават привързани. Привързани към какво? Привързани към настоящият ни бунт срещу Бога, привързани към смъртоносното ни неподчинение към него; привързани към нашето безсилие и бесплодност, срещу които или можем да беснеем или да отпуснем безнадеждно ръце, че за нас няма спасение.**

Да оставаме привързани към нашето паднало състояние, означава да останем привързани към Божият отговор на нашето неподчинение, т.е. към неговия гняв. **Ако Бог не накаже неподчинението ни, той би се оказал виновен заради непостоянният си характер. Но даже когато гневът на Бога се разгаря, сърцето му се разтапя.** Допускайки да стигнем до положението да понесем последиците от непокорството си, Бог пак не ни изоставя. Той ни довежда до състоянието да видим последиците от непокорството си, с цел да ни събуди и да ни извади от заспалото ни самодоволство.

Отказът му да ни изостави е неговата милост, търпение и настойчивост, събрани в едно, които са усилявани и продължаващи отвъд нашите представи. Тъй като Бог никога няма да ни изостави, той постоянно тика хляба на живота в ръцете ни. **Хлябът на живота не се подновява ежедневно, но всеки ден отново ни се предлага.** Исус казва: “*Аз съм хлябът на живота; който дойде при мен, никога няма да огладнее.*” (Йоан 6:35)

Хлябът на живота става достъпен за нас благодарение на жертвата, извършена заради нас на кръста. Сега той отново се предлага, когато нашият Господ се промъкне до някой човек и му каже: “Защо не спреш да тичаш с разперени ръце?” **Никой не може да живее без хляб, но и само с хляба не се живее.** Единствено хлябът на живота може да възстанови хората, които са създадени по образа на Бога и да ни превърне в

любимци на Бога. Единствено хлябът на живота може да ни съживи от последиците от бунта ни срещу Бога, като ни освободи от самия бунт. Единствено хлябът на живота може да си примири там, където сме отчуждени, да ни разтопи там, където сме вледенени и нереагиращи, за да станем чувствителни и реагиращи.

Във 2Кор. Павел с радост признава, че Бог предоставя семето и хляба. Несъмнено Бог е по-голям от семето и хляба. Във възгласът си: “Да благодарим на Бога за неговия неопишуем дар!” Павел посочва, че единствено и само Исус Христос е хляба на живота, който трябва ежедневно да приемаме. **Църквата има само една задача: да предлага Исус Христос на всички хора по света.** Защото предлагайки този, чрез който и заради който са били направени всички неща (Йоан 1:3,10), ние ще напомняме на хулителите, че Бог спазва обещания си да ни осигурява време за сеене и за жънене. Предлагайки него, хлябът на живота, ние призоваваме бунтовниците да отидат при законния си цар, при техния Отец, от който могат да получат хляба на живота.

Силата на езика

Кол. 4:6

“Тоягите и камъните могат да счупят костите ми, но думите нищо не могат да ми направят.” Но дали това е вярно? Не може ли да ни наранят думите, изречени от някой човек? Попитайте капитан Драйфус, който бил френски офицер в началото на 20 век и е бил евреин. Той станал жертва на антисемитизма, който прикрито съществувал по онова време във Франция и поради еврейското си име “Драйфус” бил обвинен, че е предател. Обвинението било напълно безпочвено и неоснователно и в неговия случай думите били лишени от истината. Но въпреки това Драйфус бил обвинен в измяна на отечеството. После бил осъден и изпратен в затвора, където престоял няколко години, а след това отново бил осъден. А накрая бил оправдан, но това едва ли много му е помогнало. Кариерата му като офицер била опропаствена, животът му бил напълно объркан и семейството му било изтормозено. Като последица от така наречената “афера Драйфус” Франция била обхваната от вълна от антисемитизъм. *(Коментар: Прочутият писател Емил Зола защитил Драйфус с една вестникарска статия и поради заплахи за живота му се наложило няколко години да живее в Лондон. Д.Пр.)* Думата “предател” не само унищожила самият Драйфус, но травматизирала хиляди други хора. Все едно, че във водата бил хвърлен камък и това предизвикало създаването на безброй вълнички по повърхността ѝ.

Ясно е, че след като бъде произнесена, думата вече не е само граматическо понятие. **Произнесената дума е събитие.** Тази истина се потвърждава и от факта, че еврейската дума “dabar” означава “дума” и “събитие”. Еврейските ни предци са знаели, **че когато Бог говори, нещо се случва.** Когато Бог говори, думите му не потъват в тишина, все едно че нищо не е било казано и в резултата от което нищо забележително не се случва. На нас ни се казва, **че Бог е говорил и вселената с цялата ѝ неопишима сложност е била създадена от нищото.** Бог говорил и самите пророци били активирани да говорят от негово име. Илия, Йезекиил, Йеремиа и Исаия, това са пророците, самото съществуване на които, е било активирано от думите на Бога. Амос ни запознава с необоримата основа на неговото служение: *“Господ Бог каза; (и) кой може да откаже да пророкува?”* (Амос 3:8 – мой превод)

Исус, превъплътеното Божие Слово, произнесъл Дума, каквато е той самият и Лазар бил съживен от смъртта. (Самите ние можем да добавим, че същото нещо се случва, когато евангелието бива проповядвано.) Исус изпратил учениците си в много различни градове. Те трябвало да проповядват в неговото име. Исус им казал, че ако техните думи (всъщност неговите думи) бѐдели посрещани небрежно и не им бѐдело обърнато нужното внимание от жителите на някои от тези градове, наказанието им щяло да е по-голямо, отколкото е наказанието за Содом и Гомор: *“И в който и да било град или село, като влезете, разпитайте кой в него е достоен и там оставайте, докато си отидете. Когато влизате в дома, поздравявайте хората в него. И ако домът е достоен, нека дойде в него вашия мир; но ако не бѐде достоен, мирът нека се върне към вас. И ако някой не ви приеме, нито послуша думите ви, когато излизате от дома му или от онзи град, отърсете праха от краката си. Истина ви казвам: По-леко ще бѐде наказанието на содомската и на гоморската земя в деня на съда, отколкото на онзи град.”* (Мат. 10:11-15). Накратко казано, да се презират и пренебрегват думите, които свидетелстват за Исус Христос и за неговото царство, това означава човек да гарантира унищожението си по време на идващия съд. **Debar: думата е събитие.**

На нас като съвременни хора ни е трудно да схванем тази истина, тъй като си мислим, че думата и действието са свършено различни неща. Ние считаме, че говоренето е говорене, а действието е действие. За нас тези две неща си приличат толкова, колкото слънчевата светлина прилича на сиренето. Наистина трябва да се върнем към древното еврейско разбиране, че говоренето и правенето са едно и също нещо.

Представете си, че седите край Големия Каньон: стоите там, но не много близо, защото внезапно бива произнесена някаква дума. Веднага отвесните скали от двете страни на каньона рухват долу и долините му се изпълват с хълмове. Трудно ли е да си представим това? Не! **В края на краищата, нали използваме ултразвук за разбиване на камъните в бъбреците?** Това ни помага да разберем казаното от псалмиста, когато той пише: *“Бог проговори и земята се разтопи.”* (Пс.46:6 – мой превод). Думата и действието са едно и също нещо.

Ако се замислим за миг, това ще ни стане очевидно. Една от целите на говоренето е да разпространява информация. Ако ми бъде казано, че Париж е столицата на Франция или че Слънцето се намира на около 150 мил. км. от Земята, това е нещо повече от говорене, **защото то прогонва незнанието**. В този случай явлението е това: прогонено е незнанието и е положена основата на по-висше познание. А другата цел на говоренето не е просто разпространяването на информация, **а говоренето да е инструмент, който да ни помогне да се превърнем в хора, които се жертват заради друг човек**. Думите: “Обичам те” не са просто вид информация, а са средство, чрез което говорещият мъж е готов да се пожертва в името на жената, която обича. Думата и действието са едно и също нещо.

Нека за миг да се замислим за силата на парализиращото говорене, което ни напомня колко ужасно може да бъде говоренето. Например, сарказмът. Сарказмът е презрително и нараняващо говорене, чиято цел е точно обратното на буквалния смисъл на думите, които са изречени. Например, детето се връща в къщи с “двойка” по аритметика. Майка му веднага коментира: “Разбирам, че ти си новия Айнщайн. Детето ми е гений!” Но смисълът на казаното от майката е горчиво и е точно обратното на значението на думите, които използва и това е направено нарочно, с цел да нарани детето. И то наистина е наранено. Един мой приятел-психиатър ми е казал, че **сарказмът унищожава децата в буквалния смисъл на думата**. Детето разбира смисъла на думите и в същото време забелязва презрението, гнева и отхвърлянето в гласа на говорещата и израза на лицето ѝ. Детето е изцяло объркано от противоречието и в същото време усеща, че е прободено в сърцето. **Сарказмът унищожава не само децата, а и възрастните**.

Присмиващото се говорене е друга форма в парализиращо говорене. На пръв поглед целта на присмеха е да забавлява. Но често този начин на говорене е използван, за да бъде осмян някой човек, да бъде направен за присмех и за подигравка. Понякога присмехът е използван, за да досажда и да досажда и да досажда до такава степен на осмивания човек, че накрая той избухва и отвърща свирепо. А тогава присмиващия се, твърдейки че въобще не е искал да нарани жертвата си, самодоволно се оправдава: “Аз си знаех, че този човек е с лош характер!”

Понякога хуморът е използван, за да прикрие кинжалния удар. Личността А, чието сърце е изпълнено със злоба, иска да каже нещо гадно за личността Б, без да се изложи на риска да му бъде отмъстено от личността Б. Ако директно каже нещо гадно за Б, Б може да му отвърне с още по-изкусен и унищожителен словесен удар. Поради това А решава да прикрие с хумор кинжалния си удар. Ако Б му отвърне остро, А може да се прикрие зад хумора си с думите: “Аз просто се шегувах, ти не разбираш ли от шегата?” А ако Б “възприеме шегата” и не каже нищо, той все пак ще знае, че е бил ударен и не е можал да направи нищо за да се защити! Когато хуморът е употребяван не да забавлява, а да направи жертвата беззащитна, тогава говоренето е парализиращо и това има ужасяваща сила.

Най-жестоката и най-отвратителна форма на парализиращо говорене **е откровената лъжа**. Лъжата по дефиниция не може да бъде сравнена с нищо, защото нищо не може да бъде оприличено с лъжата. Поради което лъжата е като вакуума. А по определение вакуумът е нищо. Но въпреки това вакуумът притежава огромна сила. **Лъжата също притежава огромна сила**. Най-лошата черта на лъжата не е, че създава погрешна представа (въпреки че това е много сериозен грях); най-лошото при лъжата е, че на лъжеца повече не може да се вярва. **Може да му бъде простено, но никога няма да му бъде вярвано**. **Онова, за което е излъгал може да е маловажно, но фактът, че на някой вече не може да се има доверие е от най-голяма важност**.

Например, така наречената “бяла” или “невинна” лъжа, според която намерението на лъжеца не е да измами, а просто да тръгне по лесния път в някоя трудна ситуация. Тази “невинна” лъжа води до същия тъжен край – до пълната загуба на доверие. Много хора са се опитвали “невинно” да ме излъжат, мислейки си, че така щадят чувствата ми. Но защо щадят чувствата ми, плащайки с цената на загубеното доверие? Ние можем да простим на хората, които установяваме, че ни лъжат и да продължим да се държим вежливо с тях. **Но би било безразсъдно повече да имаме доверие в тях**. (Коментар: Поразяваща сила имат лъжите, изречени от висш държавник, защото те рушат доверието в управлението на държавата. „Страшна е слабостта на силата!“ - Станислав Йежи Лец. Д.Пр.)

Не е чудно, че апостол Яков говори толкова сериозно за езика. Въпреки че даже и най-големият кораб или най-силният кон може да бъде направляван от малкия рул или юзда, така че човека е в състояние да контролира юздата или руля – **никой не може да контролира живота си, ако не контролира езика си**. Езикът, колкото и да е малък, се изплъзва от човешкия контрол, в резултат от което целият живот на човека се накланя опасно подобно на неуправляем кораб или на необуздан кон. Само в 12 стиха Яков ни казва, че

езикът е пожар, че той е петно, което опетнява цялото тяло; езикът е кибритена клечка, която разпалва голям пожар; самият език е разпалван от огъня на ада. Езикът е неукротимо зло и е необуздан като най-дивото животно. Езикът е пълен със смъртоносна отрова, като ухапването на кобра.

Яков събира цялото си учение за езика, наричайки го “грешен свят.” Езикът е цял свят. Според Яков, “свят” означава култура и институции във вселената, които са организирани без Бога и поради това са противоположност на Божието царство. Замислете се: цялата световна култура и институции, потънали в греховност и организирани да се противопоставят на Божието царство – **всичко това е концентрирано върху 10 кв. см гъвкава плът. Не е чудно, че имаме нужда от милост; от милост и от твърда воля и характер.**

Нужна ни е Божията милост, ако искаме да имаме способността и желанието да направим нещо по-добре. Нужно ни е нашата твърда воля и характер, нашата решителност, ако наистина искаме да направим нещо да стане по-добро.

Хората, върху които първо Исус Христос е оставил своя отпечатък знаят какво сме длъжни да правим.

Първо, трябва да говорим истината. Това е просто. Не казвам, че е лесно. **Никога не е лесно да се говори истината в свят, който е лъжовен.** Аз казвам, че е просто. Исус казва, че злият, дяволът е лъжец и убиец. Това не е изненада; **да си лъжец, означава да си убиец.** Вече видяхме как лъжата убива; лъжата убива доверието, следователно убива човешките отношения, следователно убива хората. Забраната да се свидетелства лъжливо е равностойна по важност със забраната да се краде, да се прелюбодейства и да се убива. **Лъжата убива. Лъжците са убийци.**

Тъй като Бог е единствената личност, който вечно има живота в себе си; тъй като Бог споделя живота с нас; тъй като той поддържа живота ни; тъй като той ни освобождава; тъй като той осъществява живота, неговите хора са длъжни винаги да избират живота, а не смъртта. Поради това ние винаги трябва да говорим истината. Важно е да говорим истината, **важно е също и да говорим, а не да мълчим.** В църквата чуваме постоянно да ни се казва за греха на говоренето, когато не би трябвало да говорим; но никога не ни се казва за греха на мълчанието, когато трябва да говорим. Всичко Яков е казал за твърде многото говорене е валидно и за мълчанието. *(Коментар: В очите на Бога не винаги е валидна поговорката “Мълчанието е злато”. Д.Пр.)* **В края на краищата, когато знаем, но не казваме истината, лъжата триумфира.** С натежало и разбито сърце съм се връщал у дома след събрания на ръководството на нашата църква, на които сме обсъждали важни теми, защото колегите ми в сърцата си знаеха каква е истината, но оставаха мълчаливи в критичните моменти. На следващия ден те ми се обаждат по телефона и ми казваха: “Викторе, ние бяхме прочели материала, който беше написал и който разгледахме снощи; ние сме съгласни с това, което каза снощи; ние сме с теб и те подкрепяме.” **Но мълчат в критичния момент и да ми се обаждат на следващата сутрин по телефона, за да не бъдат видени, че разговарят с мен! Нека да запомним, че мълчанието е начин на говорене.** Когато някое лъжливо твърдение бъде посрещнато с мълчание, **мълчанието се превръща в израз на съгласие на това твърдение,** независимо от това колко лъжливото е то. Яков твърди, че езикът е един греховен свят. И той наистина е такъв. Но и мълчанието е един греховен свят. Греховният свят е единственият свят, който светът познава. Но християните не трябва да се стремят да подражават на света; ние се стремим към царството, което е непоклатимо и което неотстъпно са противопоставя на света. Поради което ние говорим истината, като отдаваме еднакво значение както на “истината”, така и на “говоренето”.

Второ, ние говорим истината с любов. “Истината” описва съдържанието на това, което казваме; “любовта” описва защо казваме това. Целта ни да кажем истината **никога не е да удряме с нея като с тояга** (всички знаем, че истината може да бъде използвана като чук). Целта ни не е да заблудим. (Истината може да заблуди, **когато е казана истина, но не цялата истина.** Всъщност най-изкусните лъжи са полуистина.) Тъй като според апостол Павел любовта “изгражда”, мотивацията ни да казваме истината винаги трябва да е единствено наставление и поучение и нищо друго. И ако истината временно наранява, това трябва да е хирургическа рана, последното средство за продължаване на живота.

Трето, Павел твърди, че нашето казване на истината трябва да “съответства на случая”, с цел да внесе милост в сърцето на онзи, който ни слуша. **Винаги има подходящ момент, за да кажем това, което сме длъжни да кажем; винаги има подходяща ситуация, за да кажем това, което трябва да кажем; Единствено когато истината е изречена и чута в подходящата ситуация, това се превръща в проява на милост;** само тогава това изричане на истината ще е отражение на Божието слово, **което идва, за да спасява, а не да унищожава.**

Богът, който идва да спаси и да привърже спасените хора към себе си, като ги приканва и те самите да се привържат към него; той им обещава, че винаги ще бъде техния Бог и ги призовава да му обещаят, че през целия си живот ще го обичат и ще му бъдат верни, благодарни и покорни. Всичко това ни припомня за завета. От гледна точка на Библията, заветът е Божията декларация, че той толкова силно обича хората, че той ще пожертва себе си без остатък, каквото и да му се наложи да плати за това, за да ни освободи, да ни увещае и да ни спечели за себе си. Тези хора, които той е освободил, увещал и спечелил чрез милостиво

пролятата си кръв; те са толкова благодарни, че му се предоставят изцяло и след това живеят с жадно и радостно подчинение на него, отразявайки в целия си живот неговата жертвоготовна доброта. Ето това е същността и смисъла на завета.

В Библията се казва, че завета е бил почитан със сол. Жертвоприношенията, които в древността хората на Бога са правели по време на богослуженията са били поръсвани със сол. Тамянтът, който е бил горен в храма е бил примесен със сол. Не е изненадващо, че в Стария Завет се говори за Божия завет с хората му като за “*завет със сол*”. (Чис. 18:19; 2Лет. 13:5) **Когато се раждало бебе в Израел, то се натривало със сол, знак че това дете, родено сред хора на завета, че ще бъде възпитавано така, че когато порасне, чрез начина си на живот да отразява добротата на самия Бог.**

Имайки предвид това огромно количество сол, ние лесно можем да разберем смисъла, който влага Павел, когато казва на християните от Колос, че това което казват, трябва да бъде “*благодет, подправена със сол*.” (Кол. 4:6). Осоленото говорене е говорене, което подхожда на хората на завета със солта. Говоренето на хората на Божия завет трябва да е съставено от даваща живот доброта, от побеждаваща смъртта доброта, от Бога, който идва само за да спасява. “*Нека говоренето ви винаги да е благо, подправено със сол ...*”

800 години преди Павел много хора се оплакали на пророк Елисей, че изворната вода в Йерихон прави хората и земята неплодни. Елисей хвърлил сол в извора и казал: “*Така каза Господ: Изцерих тази вода; от нея вече няма да идва нито смърт, нито неплодие*”. (4Ц. 2: 19-21)

Според Павел, потомъкът на Елисей, ние, които сме хора на Божия завет, трябва да говорим по такъв начин, че говоренето ни да работи не в полза на смъртта; нито в полза на нещо, което предсказва живот, но в края на краищата се оказва смърт. **Говоренето ни трябва да се състои от даващата живот доброта в Онзи, който е единственият спасител на хората и поради това е нашата единствена надежда.**

Син на Бога, Син на Мария, син на Давид

Спомняте ли си когато бяхте дете и с нетърпение очаквахте да дойде Коледа? Аз и сестрите ми брояхме дните, които оставаха до Коледа. На Бъдни вечер търпението ни се изчерпваше. Когато бях малък, ние със сестрите ми бяхме толкова развълнувани, когато сутринта на Рождество Христово родителите ни разрешиха да станем от леглата си и да слезем на първия етаж при елхата, за да си вземем подаръците, че слизането ни по стълбите приличаше на старта на конно надбягване.

Има един човек от миналото, чието очакване на Рождество Христово е свежо, като очакването на децата. Този човек не се вълнува от подаръци, обвити в лъскава хартия, а от детето, което е родено в обора и е повито в дрипи. **Името на този стар човек е Мартин Лутер.** Въодушевляването му от Рождество Христово е същото, като въодушевляването на децата. Никой друг от дългата история на католическата църква не прославя така Рождество Христово като Мартин Лутер.

И за това си има основателна причина. Мартин Лутер не е бил пасивен наблюдател, а е бил потопен в живота. Животът му е бил изпъстрен с непрестанни бури и конфликти. **Но освен това, той е бил потопен и в Исус Христос.** И Христос е бил тази светлина, която е изгряла пред него и го е сграбчила, и го е дарила с праведност и съпротивителна сила, **които са му позволили да се противопоставя на заобикалящите го отвсякъде сили на смъртта.** Когато Лутер говори за изкушението, той няма предвид онази приятна възбуда, която се лута в главата на човека, подобно на лесно запомняща се мелодия. Лутер е имал предвид нещо толкова дълбоко и интуитивно, от което даже най-силният човек би се раздрусвал. Когато Лутер говорел за любовта, той не е имал предвид приятните емоции, а най-страстното и забравящо за себе си самопожертване.

Когато говорел за злото, той от собствен опит е познавал ужаса, който едновременно е бил уродлив и страшен. Много от по-претенциозните хора, са били отблъсквани от земния език на Мартин Лутер. Според тях, езикът му е бил шокиращ. **А знаете ли кое е шокирало Лутер? Шокирали са го хората, които са толкова наивни, толкова лекомислени и толкова жестоки,** поради което не успяват да разберат, че светът се събира на гълпи, гъмжи се и се надига и спуска като морските вълни. Лутер знаел, че света е бойно поле на един космически конфликт, който постоянно бушува и взема жертви тук и там **и от време на време фронта на този космически конфликт преминава точно през вашето и моето сърце.** А когато това се случи, единствено най-земният език е донякъде подходящ за да опише ситуацията ни. Да се претендира нещо друго, това означава да живеем в рая на глупаците.

Лутер не е преувеличавал. Животът никога не може да бъде принизен до нивото на мисълта. Наистина животът не може да бъде принизен до нивото на размишлението. Ангажиментът на Христос към света не

може да бъде принизен до нивото на някаква философска дискусия.

Известно е, че по време на прочутото му изказване пред съда на католическата църква в Уормс през 1521 година Лутер е казал: “**Това е моята позиция. Аз не мога и няма да се отрека. Бог да ми помага.**” Но малцина са наясно, че Лутер не е казал тези думи под влияние да дух на сприхава безкомпромисност или с надута арогантност. Той ги е казал в миг на терзание, поради много причини, една от които е била следната: **от този миг до денят на смъртта му 21 години по-късно, е била обявена награда за главата му. Много малко хора знаят, че император Чарлз V, противникът на Мартин Лутер, е дал следната гържествена клетва, когато научил за казаното от Мартин Лутер: “Реших да мобилизирам всичко срещу Лутер: кралството ми, доминионите ми, приятелите ми, тялото ми, кръвта ми и душата ми.”** С други думи, съпротивата срещу която Лутер щял да се бори до края на живота си е била всеобхватна, непримирима и смъртоносна. При това положение, имаме ли основание да считаме, че думите на Лутер са преувеличени и че той се е радвал като дете на дара на Рождество Христово? Дължни сме да знаем това, което е знаел той: за всеки християнин светът е бойно поле на космически конфликт.

Съвременните създания като вас и мен си мислят, че ние живеем в идеален свят. Ако парламента приеме нов закон, ние считаме, че с него несправедливостта ще бъде ограничена. Според нас, ако разговаряме по повод на някакъв социален проблем, поради това той ще изчезне. Разсъждаваме над различни философии и ги сравняваме с “християнството.” Лутер не е говорел за “християнството,” **той е бил притежаван от самото бебе, което се е родило на Рождество.** Той не е жонглирал умело с теориите за злото; срещу него са действали силите на тъмнината, които са били толкова могъщи и всепроникващи, поради което той е бил изправен пред дилемата или да се фокусира в Победителя или щял да бъде унищожен.

Аз разбирам защо Лутер се е радвал на Рождество Христово и защо е очаквал 25 Декември с детско трепетно нетърпение. **Нека да разгледаме някои от Коледните дарове, които в миналото са подкрепяли Мартин Лутер, а сега подкрепят нас:**

Първо: Бебето, което е украсявало яслите **е бил Синът на Бога.** Нищо по-малко от Синът на Бога. Според езика на Библията, “**Синът на Бога**” означава “**притежаващ природата на Бога.**” Да виждаме детето, което е Синът на Бога, това означава да виждаме природата на Бога или поне това, което може да бъде видно. Лутер не е спорел за истината, че Бог е всевишен и всемогъщ, че Бог е сияен, славен и несравним. Мартин Лутер никога не влизал в спорове за тези неща. Лутер е казал, че ние никога няма да видим тези неща. Несравнимото величие на Бога е скрито за нас. Но християните не празнуват скрития Бог, а Богът, който се е разкрил. Бог се е разкрил в света по същия начин, по който ние сме в света: слаби, наранени, страдащи и кървящи. Божият син е слязъл на земята като акт на благоволение и смирение. Но има е нещо повече: **идването на Исус Христос на земята е демонстрация на себеунижение.**

Прекрасно е, че Бог е унизил себе си заради нас; прекрасно е, че не се е придържал към своето великолепие, а се е приспособил към нас, неговите създания. Но още по-прекрасно е, че заради нас той не само се е смирил, но и се е самоунижил. Ние четем в евангелията, че критиците на Исус са го обвинявали, че е не е законен Син на Бога. Те презрително го питали: “Защо трябва да обръщаме внимание и даже да слушаме несретник като теб?” Когато Исус умрял, същите хора цитирали Втор.21:23: “**Защото овесеният на дърво е проклет от Бога**” (мой превод). Шегаджиите многозначително се шегуват: “Разпъването на кръста е потвърждение на този стих. Ние имаме право да го отбягваме . Той е прокълнат от Бога.” В какво се състои унижение? Разпъването на кръста е било римско наказание, налагано на онези, които са били считани за отрепки в обществото, като: дезертъори от армията, терористи, грабители и насилници. Исус се е примирил с компанията на тези хора.

На кръста Исус произнесъл един вопъл на изоставеност: “**Боже Мой, защо си ме изоставил**” (Марк 15:34)? Това е най-болезненият вик, който Исус е произнасял. Но понеже Отца и синът имат една и съща природа, плачът на изоставеният Син всъщност е плач на самият Бог. Това е плач на някой, който доброволно се е подложил на огромно нараняване заради скъпи за него същества. Викът на изоставеност наистина е плач на самият Бог поради болката, причинявана от спирането на сърцето му и от страданията заради нас, защото той ни обича с безгранична любов. Лутер казва, че не скритият Бог, който е прекрасен, възвишен и царствен, а открилият се Бог, който страда, който се е смирил, който се е себеунижил и е бил убит; **единствено открилият се Бог може да ни помогне.** Защото единствено разкрилия се Бог се е оприличил напълно с мъката, с вината и низостта, с конфликта, с убийството и със страданията, с които е изпълнен вашия и моя живот. Само този Бог може да ни помогне.

Лутер е обичал да казва, че най-успокояващите думи в Библията се съдържат в предговора на Десетте Заповеди “**Аз съм Йехова, твоят Бог**” (Втор.5:6). Според Лутер, ако наистина разбираме тези 5 думи, ние ще бъдем непобедими. А кой е Йехова, нашият Бог? Това е Богът от яслата и от кръста на Голгота, който ще направи всичко, което е нужно, за да сграбчи, да спаси и да осигури сигурност за онези, които е назовал

свои хора.

Второ. Има и още нещо, което е свързано с дара в яслата. Той не само е Божият Син, той е и син на Мария. Той не само привидно е човек, а наистина е човек. В Новия Завет за него се казва, че той е изкушаван по всякакви начини като нас. Използваната гръцка дума за “изкушаван” означава: изкушаван, изпитан и изпробван. Исус е бил изкушаван, изпитван и изпробван като нас, но тази разлика, че той никога не се е отклонил в своето човешко подчинение, вяра и любов към своя Отец. Той не се е предал пред съблазните и заплахите на изкусителя.

Нека за малко да поговорим за изкушението. Ние, съвременните хора, винаги считаме, че изкушението преди всичко е свързано с вършенето на нещо забранено, с извършването на някакво престъпление и с нарушаването на някакъв закон. Но според Библията основното изкушение е да се отрече добротата на Бога. Ние първо отричаме добротата на Бога. После отричаме призива на Бога да му се подчиняваме (което си е неоспорима демонстрация на неговата благословия). Накрая отблъскваме презрително призивът на Бога и опетняваме себе си и Бога чрез неподчинението си. Следователно проблемът не е в това, че сме направили нещо нередно. Проблемът е в това, че оклеветяваме добротата на Бога и добротата на призива му да му се подчиняваме. Крайният резултат е, че опетняваме отношението си с него и същевременно опетняваме и собствения си образ. Фактът, че имаме по-вярно разбиране за изкушението не означава, че ние даже за един миг сме безгрешни. Обратното, ние наистина постоянно грешим. В една английска молитвена книга ни се напомня: “В нас няма нищо здраво.”

Онзи, който е синът на Мария, ни е бил даден като единственото човешко същество, което не се е покорило на греха; той е единственото човешко същество, чието подчинение към неговия Отец е несравнимо, вярата му в неговия Отец е непреклонна и любовта му към неговия Отец е ненадмината. Тогава аз трябва с вяра да се притискам към него, защото стотици пъти на ден се провалям в моето подчинение, вярата ми е безплодна и любовта ми към Бога постоянно се отклонява към други по-маловажни неща. Човешкият отговор на Бога, който аз трябва и даже искам да дам, е опорочен. Да се опитвам да извадя от порочната си човешка природа този отговор, който Бог ме призовава е толкова абсурдно, колкото е абсурдно да очаквам някой бавноходен параход от миналото да спечели трансатлантическа регата, в която участват съвременни свръхбързи яхти. Следователно аз самият никога не мога да дам на Бога този вид подчинение, вяра и любов, които подхождат на детето на Бога. Но въпреки това, за мен има изход: мога да се оприлича с онзи, чиято човешка връзка с неговия Отец е точно такава, каквато моята не е. Аз мога да се прилепя с вяра към синът на Мария.

През последните години психолозите започнаха да говорят за вредните последици върху живота на възрастни хора, които са израсли в семейства, които са се старали да укрият от хората някаква грозна и срамна семейна тайна. На тях им е било внушавано, че ако тайната бъде разкрита пред хората, семейството ще бъде посрамено. Поради това измисляли всевъзможни лъжи, увъртания, алибита и димни завеси, за да прикрият извършеното от някой член от семейството, което заплашва фалшивата репутация на семейството. След много години порасналото дете, което вече е възрастен човек, продължава да живее с чувството за вина, страх и потиснатост.

Да принадлежиш към семейството на Бога, това означава никога да нямаш основание да се срамуваш.

В личността на Божият Син, Бог се е оприличил напълно с мен, поради което Бог взема върху себе си всичко онова, което е или може да е срамно в мен. От друга страна, в Синът на Мария всичко онова, което е свързано с някакъв мой срам, е издигано до праведността от самия Исус. Поради това, аз се прилепвам с вяра към него и моят срам бива избелен и заличен.

Трето. Дарът в яслата е синът на Давид. Когато хората приветствали Исус като син на Давид, те признавали, че той е Месията. Въпреки неоспоримия си грях, Давид е бил най-великият цар на Израел. Давид храбро се опитвал да поправи грешките, които опетнявали израелската нация. Давид е бил предшественик на денят, когато справедливият съдия на света вече няма да бъде предизвикван и в хаотичният свят най-накрая ще бъде въведен ред.

Не правете грешка. Истината е, че ние живеем в хаотичен свят. На човек, който от 10 опита 7 пъти не успява да улучи бейзболна топка е гарантиран 8 мил. годишен доход през следващите 5 години. А през това време домакините продават нарциси по кръстовищата, защото на болните им от рак родители, които имат нужда от лечение е казано, че ще трябва да чакат 6 месеца, за да им дойде реда, за да получат достъп до апаратурата. Бюджетът за общественото образование се повишава всяка година, но това не пречи със същата скорост да се увеличава и неграмотността. Моля ви да обърнете внимание, че по отношение на неграмотността Канада е надминала САЩ и Италия. Въпреки безпрецедентно многото милиарди долари, изразходвани за общественото образование, сега на глава от населението Канада е най-неграмотната западна страна.

Всеки, който подобно на древния цар Давид се бори, за да поправи несправедливостите по света, се

научава бързо колко абсурдна, сърцераздирателна и разочароваща може да се окаже тази борба. Една позната, която ръководи приют за жени, които са жертва на домашно насилие, беше поканена да отиде в друг град, за да създаде още един такъв приют, просто защото там имаше такава нужда. Това е доказателство, че побоят над съпругите в семейството съвсем не е излязъл от мода. Един предприемач предложил парцел земя на нейния приют. После тя говорила със служители и съветници от кметството. Те обещали да ѝ помогнат, за да се изгради сграда за приюта на този парцел. Обаче когато било свикано съвещание за обществено обсъждане на проекта за изграждане на този приют, както служителите, така и политиците подушили откъде духа политическия вятър и се обърнали срещу нея. Те не само оттеглили подкрепата си за проекта, а се престорили на изненадани, все едно че сега за пръв път се срещат с нея, а след това се обявили против строителството на този приют, под претекста че този проект е антисоциален, безотговорен и даже смехотворен. На нея ѝ било казано, че такъв приют за жени ще се превърне в примамка за гадните мъже така, както буницето привлича плъховете. Два дни след това обсъждане се срещнах с моята позната. **Тя все още беше зашеметена и шокирана от предателството, от варварското поведение и от мръсният политически опортюнизъм на кметските служители и политици.** Лутер не се е шокирал от такива неща. Той се е шокирал от невежите и претенциозни хора, които са считали, че езикът му е шокиращ, когато се е опитвал да опише истината за света.

Целият свят плаче за сина на Давид, въпреки че понякога го прави несъзнателно, просто защото светът не може да поправи сам себе си. Всъщност, колкото и бавно да се развива, светът не става все по-добър. Това дава ли ни основание да изпадаме в безнадеждност? Съвсем не. Дарът в яслата е синът на Давид, обещаният Месия, царят, който ще оправи преобърнатия свят в Денят, когато ще преобрази света, в който ще живеят праведните.

Поради това ние никога не трябва да изпадаме в безизходност. Но това не означава, че трябва да се подхранваме и да живеем с илюзии и наивност. Обратното, ние лоялно, с вяра и търпение ще правим всичко, на което сме способни, очаквайки Денят, когато справедливостта ще възтържествува. И ако онова, което правим, докато чакаме този Ден, ни потапя в още по-голям конфликт от сегашния, тогава нашият приятел Мартин Лутер ще се усмихне и ще каже: “Аз ви казах, че ще стане така. **Аз знам, че появата на Исус Христос винаги провокира конфликти.**” В такива мигове ние трябва да намираме успокоение и да се радваме на този дар от яслата, на това дете от Витлеем, което е направило очите на Лутер да блестят като очите на дете на Рождество Христово.

Защото онзи, който ни беше даден е Синът на Бога, Синът на Мария и синът на Давид.

Слава, слава, благодарност

“...и в Божия храм всички възкликват: “Слава!” (Пс.29:9 - мой превод)

Аз бях само на 8 години, когато беше коронована английската кралица Елизабета II. Тогава семейството ни нямаше телевизор и аз отидох в съседите, за да наблюдавам коронацията. Някои части от церемонията (като например монотонното слово на архиепископа) не ме развълнуваха. Но една част от нея наистина ме развълнува: появата и величественото придвижване на самата Елисавета. Въпреки че тогава, като 8-годишно момче не притежавах нужния речников запас от думи, за да опиша това събитие, аз все пак си спомням много ясно впечатлението, което ми направи Елизабета. Тя излъчваше величие, излъчваше притегляне, тежест, сила и власт – с една дума – излъчваше величие. Появата ѝ имаше такъв ефект, защото излъчваше великолепието, величественост, тържественост и чест. Властта и величието, което олицетворяваше, великолепието и честта които излъчваше, всички тези неща взети заедно изискваха от поданиците ѝ подчинение, уважение, почит и даже благоговение. **Сцената на приближаващата се Елизабета като кралица беше просто славна.**

А царуваният над всичко Бог е много по-славен. На иврит думата, която означава слава е *kabod*. *Kabod* буквално означава “тежест”, “величие”. В Бога има такава тежест, плътност, солидност и величие, каквито не могат да се видят на друго място. Защото Бог е всичко това, неговата поява, неговото великолепието и неговата тежест. Неговото великолепието е внушително и външният му вид е изумителен. Той нахлува в живота на хората и ги притиска с тежестта си, докато те останат без дъх, а великолепието му ги прави да онемаят. Когато постепенно способността им да говорят се завръща при тях, в началото те само заекват, а след това говорят несвързано, докато търсят нужните думи, а после, когато се възстановят от славата, която ги е посетила, те започват да говорят нормално.

Божията слава е осъзнаването на Божието присъствие. Но Божието присъствие е присъствието на онзи, който е по-монолитен от всичко, което можем да си представим. Божието присъствие е присъствието на най-голямото величие, чиято власт е неоспорима. Когато схванем това, вие изпитваме благоговение и

страхопочитание. Можем само да паднем по очи на земята и да изразим нашия поклон, уважение и почит и това е единствения ни правилен отговор.

Моисей казал на Бога: *“Покажи ми славата си!”* (Изх. 33:18) Бог му отговорил: *“Ще направя цялата ми добрина да мине пред теб; ще проглася името си пред теб.”* Всъщност тези две твърдения са вплетени в едно, защото името на Бога е израз на природата му, а природата на Бога е неговата доброта. *“Ще направя цялата ми добрина да мине пред теб; ще проглася името си пред теб.”* Това е едно и също нещо, което е изречено два пъти като обещание и гаранция за славата на Бога. Моисей трябвало да влезе в една цепнатина в скалата, която да го подпирала и от двете му страни, защото в мигът, в който Божията слава щяла да минала пред него, коленете на Моисей щели да се подгънат като краката на парцалена кукла. Той щял да се заклатушка като много пиян човек и да се привива като боксьор, който е получил силен удар в диафрагмата. Моисей влязъл в цепнатината, подпрян от двете страни, когато славата на Бога минала пред него. Дали това е бил някакъв безцелен опит? Дали това е била безсмислена сензация? Дали това не е било нещо като халюцинация? Това е невъзможно! При появата на Божията слава и при схващането на неговото присъствие, Бог подновил обещанието си към неблагодарния и коравоврат Израел; Бог направил Моисей свой говорител; **чрез Моисей Бог казва, че Израел не трябва да прави никакви компромиси с езичеството;** израелтяните трябвало да се ужасяват от всяко предложение за идолопоклонство; **Израел трябвало да премахва всяка следа от възхищение пред всичко друго, освен пред Бога.** Защото хората нито могат да сбъркат Божията слава с нещо друго, нито могат да я откажат.

Пет века по-късно израелтяните, след като престанали да се подчиняват на казаното от Моисей, били изпратени в изгнание. Любимият им град Йерусалим бил разрушен. Тъй като не успели да отрекат всяка форма на идолопоклонство по всяко време, израелтяните били отведени в изгнание във Вавилон и трябвало да живеят сред хора, които през цялото време били идолопоклонници. (Между другото искам да ви уверя за една истина, която прозира в цялата Библия: **Бог винаги наказва даден грях чрез още повече грях.** Най-лошата последица от греха винаги е още повече грях – такава е Божията наредба.)

Хората били смачквани заради собствената им вина и изпадали в отчаяние поради липсата на всякаква надежда. Тогава Божията слава посетила Йезекиил, който паднал по очи на земята. Бог му казал: *“Изправи се на краката си и аз ще ти говоря.”* (Йез.2:1) После продължил: *“Изправам те при едни безсрамни и непреклонни хора. Въпреки това, ти си длъжен да им кажеш словото, което ти давам. И независимо дали ще те чуят или ще откажат да те чуят, те ще знаят, че между тях е имало пророк.”* (Йез. 2:4, 6 – мой превод) Йезекиил казал словото, което му било дадено. То реже като нож. Като нож? Като скалпел, защото по-точно казано това слово извършва операция, сърдечна трансплантация.

На хората, които чуят и се подчинят на словото на пророка, **ще бъде отстранено старото им сърце от камък, което е кораво, безжизнено и инертно.** На тях ще им бъде дадено **ново сърце от плът, което тупти в хармония с Божието сърце.** Седем века по-късно (1200 години след Моисей) няколко овчари пазели овце на един хълм, когато славата на Бога ги проснала на земята. Още веднъж неописуемата тежест на Бога, разпознавана поради неговото величие, завладяла хората, които не могли да намерят цепнатина в скалата, която да ги подкрепи. Овчарите си помислили, че загиват, когато им било казано: “Заради вас, грешните хора, днес се роди Спасител; голямата радост за всички хора по света.” В този миг в небесата се чул вик: *“Слава на Бога във висините и мир между хората на земята.”* (Лука 2:14 – мой превод)

Несъмнено някой от присъстващите иска да възрази, че съм споменал само някой от случаите, в които Божията слава е посещавала хората при необичайни обстоятелства. А къде сме ние, съвременните хора? Тъй като сме обикновени хора, които живеят в обикновени обстоятелства, къде сме ние в тази картина? Дали сме там, където апостол Йоан е възкликнал: *“Словото на Бога стана плът и живя сред нас, пълно с милост и истина; ние видяхме неговата слава, славата на Отца и на Сина.”* (Лука 1:14 – мой превод) **Ние с вас видяхме неговата слава или поне би трябвало да сме я видели!**

Кои сме ние, които сме видели Божията слава, докато Исус Христос живее между нас? Ние сме Божий създания и несъмнено обичаме Бога. Но въпреки това, тъй като Божията слава ни поглъща, това изважда на показ колко лишени от слава сме ние. Божията слава е величие, което вади на показ нашата липса на величие, нашето празнословие и лекомислие, нашата несериозност и незначителност. Божията слава е величие, което изважда на показ нашата мизерност. Божията слава е тежест; неговата плътност вади на показ нашата празнота. Божията слава е присъствие, което прави очебиеша нашата липса. Липса? Разбира се. **В сравнение с конкретността на Божията личност ние сме безлични нищожества, от които извират само нелепост и глупост, но които се самозаблуждават, че са мъдри.**

Тъй като Бог е славен, а ние сме омърсени; тъй като Божията святост не може да изтърпи даже и най-малката следа от замърсяване, нашата реакция може да бъде единствено онова, което е направил Исая в храма, когато видял Господа, седнал на високо издигнат престол и Божието величие изпълнило храма. Исая можал само да каже: *“Горко ми, защото загинах; защото съм човек с нечисти устни и живея сред*

хора с нечисти устни.” (Ис. 6:5)

Петър и приятелите му ловили риба през цялата нощ, но не могли да хванат нищо. Исус се промъкнал сред тях и им казал да влязат по-надълбоко; те трябвало да забравят за великолепието на плитчините и да отидат в дълбоките води. Петър казал на Исус, че според него това ще е безполезно, но воден от покорността си, направил това, което му било казано. Когато видял огромното количество риба, която хванали, Петър паднал на колене и помолил Исус: *“Иди си от мен, Господи, защото съм грешен човек.”* (Лука 5:8)

Веднъж в неделя Йоан се молел, когато Господ, когото се стремял за разбере (не е ли това причината, поради която всички ние сме днес тук на това богослужение?) се появил в славата си пред него. Когато Йоан дошъл на себе си и бил в състояние да пише с трепереща ръка, той написал: *“Когато го видях, паднах в краката му като мъртъв.”* (Откр. 1:17)

Трябва да отбележим, че Исая, в най-страховития момент, не се опитал да оправдава себе си, хората си или да се пазари с Бога. Вместо да каже на Бога: *“Не се сърди сега, ние заедно можем да направим нещо”*, с пресипнало гърло Исая можал само да каже: *“Загинах.”* И какъв е бил резултатът? Той не загинал, а бил очистен с горящ въглен от олтара; грехът му бил опростен и на него му било възложено да бъде пратеник на Бога до хората му.

Трябва да отбележим, че Петър, в най-страховития момент не казал на Исус: *“Значи сбърках, когато определях на каква дълбочина да ловим риба; и преди съм бъркал, нека да не напомняме за това.”* Вместо това Петър помолил Исус да си отиде, *тъй като присъствието на Исус усилва срамът му.* И какъв е бил резултатът? На Петър било казано, че от този момент нататък той ще “лови” хора за Божието царство; че той ще стане говорителят на дванадесетте ученици; и че той ще бъде признат за лидер на всички християни в Йерусалим.

Трябва да отбележим, че Йоан, в най-страховития момент не е казал: *“Най-после църковната служба започна да се ободрява!”* Единственото, което можал да направи е да изчака, докато силата му се върне. И какъв е бил резултатът? *Той е написал книгата “Откровение”, всяка страница на която звъни с победата на Исус Христос.*

Със всички тези неща искам да кажа нещо, което е очевидно: когато Божията слава ни завладее, когато славата му се срещне с нашия грях, тя винаги възприема формата на милост. *Милостта е Божията любов, която обявява, че греховете на хората са простени. Милостта е Божията любов, която възстановява достойнството на унизените хора. Милостта е Божията любов, която дарява живот на умрелите хора.*

Нито едно от тези неща не би трябвало да ни изненадва. Павел напомня на християните в Рим, че Божията слава е възкресила Исус от смъртта и го е върнала към живота (Рим.6:4) Тогава защо и с нас да не стане същото? *Павел напомня на християните в Коринт, че Божията слава ежедневно ги променя, за да стават все повече подобни на Христос.* Божията милост – това е Божията любов в мига в който се среща с нашия грях. И Божията любов, след като е съживила нашия Господ, съживява и нас ежедневно, в резултат от което ние все повече заприличваме на Господа.

И тъй като това е несъмнено, има само един вид отговор, който прославените хора като нас могат да дадат. *Единственият ни отговор е благодарност*, която може да възприеме различни форми, участие в богослужение, молитви насаме, проява на тайна решителност за отхвърляне на тайните изкушения, открита подкрепа на хората, които явно са експлоатирани, не афиширана помощ на беззащитни хора, открито изобличаване на неизвинимите грешки. Каквато и форма да възприеме благодарността ни, тя винаги ще си остане благодарност, която се излива от сърцето ни към Господа заради милостта, която ни спаси, когато Божията слава се срещна с нашия грях. *Ами ако другите хора не разбират това? Това си е техен проблем!*

Ами ако те разбират погрешно всичко, което правим ние и погрешно оценяват мотива ни да правим това? Това винаги се е случвало, както можем да се уверим от историята за жената, която изляла парфюма си върху краката на Исус, умила ги със сълзите си и ги изтрила с косата си. (Лука 7:36-52) Човекът, в чийто дом гостувал Исус предположил, че тъй като тази жена е имала лоша репутация, направеното от нея не е добро. Та нали всеки можел да види сладострастието, което тя демонстрирала със съблазнителния си акт! Нека хората, които имат съсухрени сърца да си мислят каквото си поискат. Исус е знаел, че тази жена не е можела да намери подходящите думи, с които да изрази благодарността си, която е била толкова голяма, че по-голяма от нея е била единствено милостта, която е разпалила тази благодарност.

От дълги години се въодушевявам, когато чета Хайделбергският Катехизис, който е написан през 1563 г. Той е “бисерът в короната” на кондензираният начин на писане на Реформацията. Толкова често съм споменавал в проповедите си за него, така че много от вас могат да кажат наизуст въпросите и отговорите от този документ.

Въпрос 1: “Кое е единственото ви успокоение в живота и смъртта?”

Отговор : “Единственото ми успокоение в живота и в смъртта е, че аз принадлежа с тялото и с душата

си на моя верен Спасител Исус Христос.”

Въпрос 2: “Колко неща трябва да знаете, за да живеете и да умрете в това успокоение и благословия?”
Отговор: “Трябва да знам 3 неща. Първо, колко голям е моят грях и моята мъка. Второ, как съм освободен от всички мои грехове и от моите мъки. Трето, колко трябва да съм благодарен на Бога за това освобождение.”

Когато осъзнаем славата на Бога, това ни прави способни да видим собствените си грехове и мъки. Нашето осъзнаването на Божията слава, която сега живее сред нас в неговия Син Исус Христос, ни прави способни да научим за нашето освобождение. Нашето осъзнаването на Божията слава, която възкреси нашия Господ от смъртта, работи по същия начин и в нас и ни променя, за да заприличваме все повече на него; а това от своя страна ни прави да сме му благодарни.

Благодарност, благодарност, благодарност; всичко е благодарност; **всичко в християнският живот е благодарност**. В Хайделбергският Катехизис на благодарността за всичко, случващо се в живот на християнина са посветени въпросите от 86-129. В отговорът на въпрос 86 се казва, че “с целия си живот ние трябва да показваме, че сме благодарни на Бога заради неговата доброта.” Хората, които вдишват Хайделбергският Катехизис и го издишват със всяко свое издишване; те го излъчват даже с последния си дъх. Този катехизис е бил написан пред 1563. Няколко години по-рано император Карл V смачкал Реформацията и нейните представители в източна Германия. Реформаторите, които живеели в западна Германия, и по-точно в Хайделберг, разбрали какво ги очаква.

Девет години по-късно, през 1572, в денят на Св. Вартоломей избухнало кръвопролитие (*Коментар: Това е така наречената „Вартоломеева нощ“ в Париж и във Франция. Д.Пр.*), **по време на което 30 000 французи, убедени в правотата на евангелието, били изклани** (сред тях бил и адмирал дьо Колини, най-старшият офицер във френският военен флот.) Тези хора умрели, повтаряйки на себе си: “Единственото ми успокоение в живота и смъртта...И какво трябва да знам, за да умра в това успокоение и благословия? Нужно е да знам колко благодарен трябва да бъда на Бога за освобождението си.

Благодарността означава, че трябва да умра, без да съм се отрекъл от своя Господ.” Какво означава благодарността днес за нас? Тя има решаващо значение за всичко, ставащо в живота ни. Като имам предвид че днес празнуваме Неделята на Служението, ние трябва да разберем, че то означава нещо конкретно в определена област от живота ни и по отношение на парите ни. Начинът, по който се отнасяме към парите си трябва да демонстрира истината, че “с целия си живот ние...изразяваме благодарността си към Бога за добротата му към нас.”

Могат ли парите да извадят на показ целия ни живот? Как парите могат да извадят на показ нещо особено важно за целия ни живот? Трябва да разбираме какво прави Бог с нас. Той ни освобождава. От времето, когато евреите са пресекли Червено море и са отишли до Синай, до времето на кръста на Голгота и на възкресението, до очакваният ден на публичното появяване на Божието царство, Бог прави едно нещо: освобождава ни. Той ни освобождава от робството, което подсказва за робството ни на греха.

Доколко сме свободни? Свободата ни по отношение на парите показва много относно степента, до която считаме че сме свободни, или не сме свободни в живота си. Замислете се за огромната власт на парите. Ние знаем, че парите говорят и не се срамуваме да твърдим това. Но парите карат хората и да замлъкват. Но ако парите както говорят, така и понякога мълчат, това означава, че те са извънредно могъщи. И това наистина е така, защото знаем, че парите корумпират, принуждават, превръщат най-верните хора в предатели, а хората с най-силна воля – в кукли на конците.

Парите наказват, развращават и съблазняват. Парите са толкова могъщи, че няма нищо, което те да не могат да направят. Тогава дали ние се намираме в мощната им хватка? Дали и ние, християните сме тиранизирани от тях? На нас ни се иска да кажем, че сме свободни от властта на парите, но никой не ни вярва и то по една единствена причина: **единственият начин да демонстрираме свободата си от властта на парите е да ги даряваме.** Всички останали разговори на темата свободата ни от парите са просто димна завеса с цел самозаблуда и заблуда на хората около нас. Божията слава е осъзнаване на Божието присъствие. Да бъдем запознати с неговата слава означава тя да ни е заклала и да ни е възкресила, да ни е обвинила и да ни е опростила, да ни е изхвърлила и да ни е призовала, да ни е убила и да ни е утешила. Да бъдем запознати с неговата слава означава за научим, че сме променени, за да ставаме подобни на Исус Христос, когато ежедневно биваме освобождавани от осъзнатите ни и от неосъзнатите ни видове робство. Освобождавани? Наистина ли сме освободени навсякъде в живота си? Даже по отношение на парите ни? Как разбираме това? Кой ще ни повярва? Отговорът на тези въпроси е един: **единственият начин да демонстрираме свободата си от властта на парите е да ги даряваме.** Отдавна знам, че ние няма да се разделим с парите си, докато наистина не станем свободни, а това няма да се случи, докато нещо ни пречи да извикаме заедно с псалмиста: “И в божият храм – в църквата, неделя след неделя, всички викат възторжено: “Слава на Бога!”

Слово в защита на чернокожите ни съседи

Деян. 10 и 11

От дълги години Уилям Уилбърфорс знаел, че призванието му е да работи за премахване на робството. Той очаквал и ставал жертва на рухване на плановете и надеждите му, на поражения и на преследване. Но както винаги той установявал, че едно нещо е да очакваш съпротива с разума си, **но е съвършено друго нещо да продължаваш да се бориш, когато съпротивата кара червата ти да се свиват на топка и страхът започва да те парализира.** Веднъж в такъв момент получил писмо от 88-годишен старец. Оказало се, че това е последното писмо, което този старец е можал да напише. В него се казвало: “

Ако Бог не те е издигнал и възложил това нещо (твоето славно начинание да се противопоставиш на тази отвратителна низост – робството), ти ще бъдеш изтощен от борбата си срещу хората и дяволите. Но ако Бог е с теб, кой може да ти противостои? Никога не отказвай да направиш нещо добро под претекста, че си уморен. Върви напред в името на Бога и със силата на неговото могъщество, докато даже робството в Америка, най-безчовечното нещо, което някога е съществувало под слънцето, не изчезне пред Бога.” Изпращачът на писмото се подписал така: “*Драги господине, ваш предан слуга, Джон Уесли.*”

Една седмица след това той умрял. Писмото му придало живот на Уилбърфорс и той вървял напред с името, силата и мощта на Бога. Англия отменила търговията с роби през 1807 и прекратила съществуването на робството през 1833. Новината за отмяната на робството в Англия била съобщена Уилбърфорс малко преди да умре. *(Коментар: Само 3 дни преди да умре. Д.Пр.)*

Чернокожите роби се появили в Новия свят през 1619, доведени във Виржиния на борда на един холандски кораб. Към 1681 във Виржиния имало 2000 роби, които работели в плантациите за тютюн. След това започнали да работят в плантациите за захарна тръстика и памук. Европейски кораби натоварени с ликьор, оръжие, текстил и евтини украшения пътували до Африка, където в замяна на товара си получавали негри. През следващия етап от пътуването им, от Африка до Новия свят, робите били натъпквани в трюмовете на кораба, оковани с вериги, за да се избегне тяхното разбунтуване или самоубийство. В трюмовете на корабите липсвали тоалетни и вонята, която се разнасяла от тях, можела да бъде усетена от 20 мили разстояние по посока на вятъра. *(Коментар: Виждал съм скици на конструкцията на тези кораби. Височината между палубите на корабите е само 1,4 м и не е позволява на хората да стоят прави, а само легнали или седнали. Това е било правено с цел кораба да има повече палуби, за да превозва повече роби. Пътуването траело няколко месеца. Ако можете, представете си това. Д.Пр.)*

Джон Нютън бил капитан на такъв кораб, който по милостта на Бога по-късно станал свещеник, автор на църковни химни *(Коментар: Негов е химна „О, чудна Божия благодат за грешник като мен“ Д.Пр.)* и духовен съветник, се стараел да превози колкото се може повече живи роби с кораба си до Америка. От време на време той извеждал окованите роби на палубата, а през това време моряците от екипажа почиствали трюмовете от изпражненията, после дезинфектирали помещенията с тютюн, катран и сяра, а след това ги обливали с оцет. Въпреки тези предохранителни мерки, най-малко 20% от робите измирили по време на пътуването. След свалянето на робите на брега, корабът бил натоварван със суровини, включително меласа. В Европа от меласата произвеждали ром, който бил използван за закупуване на нови роби по време на следващия курс на кораба. **Към 1860 само в САЩ имало около 4.5 мил. роби.** Търговията с роби била попечеливша, отколкото търговията със земеделски стоки, произвеждани от робите.

При това положение трябва ли да считаме, че сърцето на белия човек е необикновено жестоко? Дали белите хора са били необикновено пропаднали същества? Дали алчността на белите е била несравнимо голяма. **Не.** Въпреки че поробването на негрите не може да бъде извинено по никакъв начин, първите негри-роби са били поробени **не от европейците, а от самите африканци.** В Йер. 17:9 се казва: “*Човешкото сърце е по-измамно от всичко друго и е безнадеждно покварено. Кой може да го разбере?*” Никой не може да разбере човешкото сърце, **тъкмо защото то е толкова безнадеждно покварено.**

В резултат от вековните войните между племената в Африка се появявали безброй военнопленници, които били безполезни, докато не им се намерела работа. Тъй като трябвало да бъдат хранени, тогава защо да не бъдат превърнати в роби, за да вършат някаква полезна работа? Първите черни роби на света са били чернокожи военнопленници, които са били поробени от други африканци. Когато в Африка се появили европейци, които били готови да заменят стоки за роби, африканските племена започнали да се конкурират помежду си, като продавали военнопленниците си за износ в Новия свят.

Йеремия е прав. Човешкото сърце – без никакво изключение – е по-измамно от всичко друго и е безнадеждно покварено. **И само глупавия човек счита, че това може да бъде разбрано.** Поради тази причина

извратеността на черното сърце никога няма да бъде извинение за извратеността на бялото сърце. **Но въпреки това, отговорността на белите за този грях си остава.**

Първият негър-роб, който е превозен директно от Африка в Канада се е казвал Оливър Ле Жюн, който е бил наречен с това име, докато прекосявал Атлантика. Той е бил първият, но не е бил последния. Роби били внасяни редовно от Западна Индия и от Нова Англия и към 1759 в Нова Франция имало 1132 роби. Но робството никога не процъфтяло в Нова Франция и то по две причини: **първо, студеният климат не можел да бъде понесен от хора, родени в топлите страни и второ, икономиката в Нова Франция никога не процъфтяла, тъй като основния износ от Франция за Нова Франция са били войници.** А те, колкото и опитни да са били във военно отношение, **не допринасяли с нищо за развитието на икономиката.** След победата на Англия над Франция през 1760 в Канада били докарано още повече роби. Както ставало навсякъде с робите, те били ограничавани да вършат най-черната и обезчовечаваща работа, като в същото време били обвинявани със стереотипните обвинения, че им липсва чувство за независимост и инициативност, че са необразовани и са подходящи единствено да бъдат роби.

Войната за независимост на САЩ през 1776 принудила верните на английският крал американци да избягат в Канада, водейки робите със себе си. Освен тях, в Канада се появили много роби, които избягали там от САЩ с надеждата, че така ще се освободят от робството. Освен това, в Канада пристигнали около 3500 свободни чернокожи американци, които били верни на английската корона. Преди това те били собственост на американски робовладелци, но били освободени от англичаните по време на войната. Всъщност на тях им били обещани същите привилегии и права, каквито имали и белокожите, които останали верни на английската корона. Тези освободени негри се заселили в Ню Браушвик и в Нова Скотия.

Тъй като правителството на Канада се оказало претрупано с работа и не можело да се справи с потока от бежанци, се получили закъснения с обработването на документите за предоставяне на безплатни земи на новопристигналите. Излишно е да споменавам, че хората, които преди това са се намирали на дъното на социалния ред (ако въобще е съществувал такъв ред) установили, че отново са на края на опашката от чакащите. Вследствие на това, голяма част от новопристигналите негри, на които било обещано, че ще получат безплатна земя, всъщност не получили нещо, а онези които все пак получили някаква земя, установили, че тя не става почти за нищо. **Единственото нещо, което останало на тези негри било да се оставят в ръцете на белите хора, които жадували да ги експлоатират.** В същото време чернокожите жертви на неизпълнените обещания се оказали отделени от белокожите в църквите и училищата, а понякога и въобще изгонени от там. Всичко това създадо допълнително напрежение в класовото общество на Канада, чийто твърди обществени правила от векове са се основавали на европейските предразсъдъци.

Войната през 1812 принудила хиляди чернокожи американски роби да избягат при англичаните за да търсят защита. Отново им били обещани земя и свобода в Канада. Първите така наречените “черни бегълци” се появили в Халифакс през 1813. Те били посрещнати с голяма радост и ентузиазъм като евтина работна ръка. Обаче веднага след края на войната от 1812 последвала жестока икономическа криза, която била придружена от внезапен наплив на емигранти от Англия. Това влошило още повече положението на негрите в Канада и ги лишило и от малките шансове, с които разполагали преди. През 1815 в Нова Скотия издали закон, който забранявал новия достъп на чернокожи емигранти. Английският парламент отхвърлил този закон, но отношението на белокожите канадци било ясно демонстрирано. Отношението им не се подобрило, когато част от данъците им били използвани за изхранване на гладуващите негри. В Онтарио използвали негрите за изграждане на пътища и за изсичане на горите. Когато през 1793 Парламента на провинция Онтарио се опитал да премахне робството, били направени възражения, че евтината (всъщност безплатна) работна ръка все още е необходима. Към 1840 бедните ирландски емигранти се конкурирали с негрите за получаване на най-тежката работа, а в същото време механизирването на земеделския труд премахнало голяма част от работата, която в миналото се вършела от негрите.

Англия забранила търговията с роби през 1807 и самото робство през 1833 (Франция – през 1848), *(Коментар: В Русия крепостничеството било отменено през 1864. Русия е уникална с това, че и помещиците, и крепостните селяни са били руснаци. Няма друга такава държава по света. И ако можете, вярвайте, че само 13 години по-късно тази Русия води война срещу Турция, за да освободи „братския български народ“ Д.Пр.),* но в САЩ робството продължило да процъфтява. През 1850 САЩ приели Закон за избягалите роби, чрез който се налагали още по-сурови наказания на избягалите роби и на хората, които им съдействат. Не е изненадващо, че още повече роби избягали в Онтарио, където броят на негрите достигнал до 40000. **През същата 1850 в Онтарио бил приет Закон за всеобщото обучение,** който разрешавал съществуването на отделни училища за негрите. Ако нямало училище за негрите, тогава негърчетата трябвало да посещават училището в различно време от белите деца или пък да седят на отделни чинове. Трябва да отбележим, въпреки че в Онтарио сегрегация по закон е съществувала само в училищата, на практика тя се прилагала навсякъде (например, негрите нямали право да гласуват или да са членове на съдебно жури, а смесените бракове са предизвиквали бунтове).

До 1850 в Калифорния, където никога не е имало роби, негрите били заплашени от поробване, поради

което през 1853 няколкостотин негри избягали във Виктория. Тези хора, които никога не са били роби, притежавали професионални умения, имали опит в бизнеса, а някои от тях и известен капитал и всичко това било използвано веднага, щом те се озовали във Виктория. Същевременно в столицата на Виктория живеели американци, които говорили гласно за присъединяването на Виктория към САЩ. Негрите, страхувайки се от присъединяването, образували Карабинерската Компания на пионерите от Виктория, с цел да защитават града, а не просто себе си от американската агресия.

Независимо от лоялността им към Британската корона и от относително задоволеният им живот, в Канада негрите намерили църкви, които им разрешавали единствено да седят отделно от белите; обществени институции, които отказвали да ги обслужват и театри, в които им се разрешавало да седят само на балкона. На Карабинерската Компания на пионерите от Виктория било забранено да провежда паради или да участва в публични церемонии. Навсякъде се отнасяли заплашително към негрите **и то в общество, в което по закон негрите били равноправни с белите**. Насилието постоянно къкрело под повърхността. През 1870 в Мартимас избухнали безредици, когато един чернокож проповедник кръстил бели християни; през 1852 в Св. Катерина, когато негрите сформирали гражданска милиция; през 1860 в Онтарио, когато един негр се оженил за бяла жена; през 1860 във Виктория, когато негрите отказали да седят на балкона в театъра и седнали в партера.

След учредяването на Конфедерацията през 1867, в Канада пристигнали много бели емигранти. Вследствие на това негрите се превърнали в малобройно малцинство и положението им се влошило. През 1907 условията за живот на негрите в Оклахома се влошили. Между 1910 и 1912 в Канада емигрирали 1300 негри и се заселили в Алберта. Белите хора от прериите веднага настояли да се създаде закон за защита на Канадския Запад от канзасците. Създаването се напрежение в обществото принудило Отава да сложи край на по-нататъшната емиграция и сегрегация на чернокожото население. Вестниците в Отава, Торонто и Монреал подкрепили искането за нов закон. Правителството подготвило такъв закон, но не го въвело в действие, защото се страхувало да не развали отношенията си със САЩ.

Но въпреки недоброжелателното отношение на обществото, негрите се записвали като доброволци в армията по време на Първата световна война. На наборните офицери било позволено да отхвърлят чернокожите доброволци и някои от тях правели точно това. След настоятелните молби на негрите, през 1916 на тях им било разрешено да формират един черен батальон, но на него не му позволили да се сражава с врага, а само да извършва спомагателни дейности за белите войскове части. Негрите били нападани безнаказано както от канадските войници, така и от цивилните.

След края на войната на негрите било разрешавано да работят само най-черната работа. Например шафнерите в спалните вагони били изключително негри, а келнерите във вагон-ресторантите – само бели. **Даже федералното правителство позволявало расовите ограничения при наемане и повишаване на държавните служители**. Домашната дискриминация изобилствала. Като юноша в края на 1950-те аз си спомням, че чернокожи играчи в бейзболния отбор на Торонто редовно отговаряха на рекламите за даване на квартири, но им беше отказвано да ги наемат, когато собствениците узнаваха, че са негри. Във всичко това има нещо, което трябва да разберам. Въпреки, че в Канада не е имало расистки закони, канадските съдилища подкрепяха расизма като приемлив от гледна точка на закона. През 1940-1950 имаше подобрене в повечето провинции и някои от законодателните събрания приеха закони против дискриминацията. През 1945 съдът в Онтарио обяви, че расовата дискриминация противоречи на политиката на обществото. Пактът на човешките права и свободи в Канада представляваше стъпка в посока на справедливостта, но приемането на закони не променя манталитета на хората. Проучвания, проведени от организации за граждански права установиха, **че при равни нива на образование и квалификация, негрите получават поне 25% по-ниски заплати от белите**.

Преди 2 недели се смяхме по повод детската приказка за супата от змийско месо и пърженото месо от алигатор. Онези от вас, които се гнусят от тези неща ще разберат как се е почувствал Петър, когато във видението си е видял как от небето пред него се спуска една покривка, в която е имало както “чисти”, така и “нечисти” животни. Тогава от небето се чул глас: **“Онова, което Бог е очистил, ти не трябва да казваш, че е нечисто.”** Скоро след това при него се явили трима пратеници, изпратени от Корнилий да кажат на Петър, че той го кани да го посети. Корнилий бил езичник и офицер от римската армия, който се е страхувал от Бога. Петър се съгласил и **е истинско чудо на милостта, че той е отишъл в дома на Корнилий, тъй като евреин никога не влизал в дома на неевреин**. Та нали всяка сутрин всеки евреин благодарил на Бога, че не е роден роб, жена или езичник. Евреите никога не помагали на бременна езичница по време на раждането, защото това би означавало да се добави още един езичник на света. **Те говорели за необрязаният езичник като за куче**.

И тогава се случил този изпратен от Бога сън или видение на Петър и Бог му казал: **“Онова, което Бог е очистил, ти не трябва да казваш, че е нечисто.”** Поради това Петър отишъл в дома на Корнилий и се

омърсил, ядейки с езичник. Петър разтълкувал евангелието на римския офицер и той и цялото му семейство с радостна вяра прегърнали Исус Христос. Краят на тази случка е в Деян. 11:18: Петър и другите еврей-християни *“престанаха да възразяват и славеха Бога, като казваха: “И на езичниците Бог даде покаяние за живот.”*

Схващаме ли колко важен е този епизод от историята на младата църква? Без този епизод ние с вас нямаше да сме днес тук, **защото евангелието щеше да има ограничен достъп само за евреите.** Лука е написал Деяния тогава, когато не е имало книги. Хората са пишели на папирусни свитъци, които се правели от сърцевината на тръстиката. Свитъците са били много неудобни. **Свитъкът не можел да бъде по-дълъг от 10 м (разгънат), иначе с него трудно се работело.** Поради голямата си маса и цена и това, че е написан ръчно, свитъкът съдържал ограничен обем информация (в сравнение с модерните книги). В свитъкът се записвали само неща, които наистина са важни. Книгата “Деяния” сигурно е заемала цял свитък. Лука е имал купища материал, който би могъл да запише и той несъмнено е искал да го направи, но епизодът за Петър и Корнилий е бил толкова важен, че Лука използва цели две скъпоценни глави от книгата си, за да разкаже 2 пъти историята. *“И на езичниците Бог даде покаяние за живот.”*

Друг апостол, Павел, пише следното: *“Няма вече юдеи, нито грък, няма роб, нито свободен, няма мъжки пол, нито женски; защото вие всички сте едно в Христос Исус.”* (Гал.3:28)

Когато Корнилий повярвал в Исус Христос и бил укрепен от Светия Дух на Бога, първата му реакция била да коленичи пред Павел като знак на уважение, та нали Петър е бил говорителят на евангелието, което отвеждало разкаяните се хора като Корнилий от смърт към живот. **Но Петър отказал да приеме това раболепие и му казал:** *“Стани, аз съм само човек като теб.”* В Христос няма раболепие, нито угодничество. Поради милостта си Бог приема разкаянието, вярата в Христос и подчинението за праведност и това се отнася за всеки човек, независимо от пола или народността или расата му. Всички, които Бог е докарал до покаяние, вяра и подчинение, след това се прегръщат един с друг без разлика. В края на краищата, **всеки, който е привлечен от кръста знае, че основата на кръста е равна.**

И едно последно нещо. Когато Петър тръгнал за дома на Корнилий казвайки: *“Духът ми каза да отида ... а с мен дойдоха и тези шестима братя и влязохме в къщата на човека.”* (Деян. 11:12) Според египетския закон, който евреите от първия век са знаели добре, **за да се докаже един случай в съда са нужни 7 свидетели.** Според римския закон, който тогавашните евреи също за знаели добре **са били нужни 7 печата, за да се потвърди истинността на един официален документ.** Когато 7-те еврей-християни влезли в дома на Корнилий и прекъснали вековния предразсъдък, фактът че има 7 свидетели е доказателство за истинността на случилото се. **Доказано е, че в Христос няма нито юдеи, нито грък, нито роб, нито свободен.** Това доказва, че онова, което Бог е очистил, ние не трябва да го наричаме нечисто.

Като християни, ние не сме задължени да доказваме нищо, а просто ежедневно да живеем така, че да демонстрираме истината, която вече е била доказана и никога няма да бъде отменена.

Споделянето.

Петгодишните членове на Бойскаутската организация задължително трябва да надвишават по броя си всички останали групи в тази организация, даже да надвишават общия брой на всички останали бойскаути. Те са наричани “бобри” и носят кафяви шапки, окантовани по краищата със синьо, в задната част на които е закачена боброва опашка. Всеки път ми действа отрезвяващо, когато чуя как “бобрите” повтарят обещанието си и своя девиз. Обещанието им е следното: **“Обещавам да обичам Бога и да помагам в грижите за света.”** Представете си, те са петгодишни деца и вече се грижат за света! А девизът им е: **“Участие, участие, участие.”** Тук има нещо, което всеки бобър може да направи: да участва в живота на колонията и да споделя с другите, да споделя познанията и уменията, които е придобил от живота си в колонията, просто да участва, винаги да споделя, да участва и да споделя.

Участието и споделянето е най-важни и според Библията. Има едно семейство от думи, които са използвани за написването на Новия Завет и са свързани със споделянето. Една от тях е съществителното “съученик, другар, колега.” Глаголната форма на тази дума обикновено се превежда като “споделям” (например, да споделя нещо, да имам дял от нещо, да давам дял от нещо и т.н.) Човекът, който постъпва по този начин, може да бъде наречен, че е “споделящ.”

Днес, когато презвитерианците отбелязват своята “Неделя на споделянето”, ще разгледаме това семейство от производни думи, за да бъдем подхранени като петгодишните “бобри” за нашия живот и работата ни в семейството на Бога. Книгата “Еврей” ти напомня, че ние *“споделяме плът и кръв.”* (Евр.2:14) Ние сме създания, а не богове; ние сме земни същества от плът, а не сме богове, съставени само от дух. Ние

споделяме смъртната човешка природа, ние споделяме крехкостта и уязвимостта към разпадането ни на съставните ни части.

Според думите на псалмиста, ние сме краткотрайни същества, направени от пръст (Пс.39:4) Ние сме **смъртни**. Непременно подчертайте думата “смъртни.” Ние сме “колеги по смърт.” Всички ние без изключение ще умрем. Но смъртта не е някакво чудат обрат, не е внезапно обръщане, което възниква от небитието в края на живота ни. Смъртта не е рязък завършек на живота, **който ни се е струвал** неподвластен на смъртта.

Точно обратното, това, което наричаме “смърт” е просто финалната работа на силата на смъртта, която постоянно действа в живота на всеки човек. И тъй като силата на смъртта постоянно работи в света и в живота на всеки човек, в нас постоянно някъде има нещо счупено. И тъй като счупените места болят, всеки човек постоянно усеща някаква болка някъде в себе си. Но не всеки човек признава това. Някои хора се хвалят, че всичко им е наред. Много хора около тях знаят, че това не е така, поради което хвалешките се хора полагат допълнителни усилия, за да изглежда, че всичко “им е наред.” Сигурно сте забелязали, че работата на другите хора ви се струва лесна. **Очевидно е, че колкото по-добре си върши работата даден човек, толкова по-лесна изглежда тя на останалите хора.** Животът на другите хора ни се струва лесен или поне, че е по-лесен от нашия. Останалите хора ни се струва, че имат много по-малко затруднения, противоречия и мъки в сравнение с нашите. Поради това ние или се оплакваме или негодуваме: **“Защо при мен нещата не са наред?”**

Ние или сме съгласни, че “споделяме плът и кръв”, или отричаме това. Ако несъзнателно отричаме това, тогава ние несъзнателно сме тласкани да вървим по път, **по който рано или късно ще катастрофираме.** Ако съзнателно отричаме, че сме смъртни същества, тогава ние съзнателно се напъваме “всичко да ни е наред” или поне да изглежда така, в резултат от което ние изглеждаме или натрапчиви или изкуствени и превзети.

Защо да не избегнем всичко това и да възприемем истината за себе си, че сме от плът и кръв? Ние сме обикновени хора като всички останали. Колкото и високопоставени да сме в обществото, или по отношение на интелигентността си, или по отношение на професионалните си постижения, колкото и да сме известни, ние не преставаме да сме хора от плът и кръв. Ние сме временни, крехки същества, с пукнатини и счупвания по себе си, изпитващи някаква болка, подвластни на силата на смъртта, която ще ни победи и никой не може да оспори това. **Ние сме обикновени хора, които живеят в свят на обикновени хора.** Защо просто не признаем това?

Преди няколко години в една проповед за Рождество Христово говорих за Превъплъщението като потвърждение за обикновеността, на тази дадена ни от Бога обикновеност, която би трябвало да сме доволни, че притежаваме. В края на краищата онова, което е било достатъчно добро за нашия Господ, за да се превъплъти в него, би трябвало да е достатъчно добро и за нас. След края на онази Коледна служба, когато стоях на входната врата на църквата, на излизане една жена ме погледна с презрение и разочарование и ми каза: **“Шепърд, никога не съм си представяла, че ще ви чуя да защитавате посредствеността.”** Но аз не защитавах посредствеността. **Никога няма да я защита, защото посредствеността е грях.** Но обикновеността е съвсем различно нещо. Да осъзнаваме обикновеността си, това означава да признаем без прикриване, че ние “споделяме плът и кръв.”

Всеки човек има пукнатини и пречупвания, и болки, и в него постоянно работи смъртта. **Всички ние сме в по-окаяно положение, отколкото си представяме.** Но въпреки това, като християни ние участваме и нещо много повече от плът и кръв. Ние участваме в живота на възкресения Господ. Павел възкликва: **“Бог ви призова да имате общение с неговия Син Исус Христос, нашият Господ.”** (1Кор. 1:9) Да казваме, че сме призвани да имаме общение с Исус Христос означава да казваме, че сега сме ползватели на неговата победа и че ще живеем вечно. **Участието ни в победоносния живот на нашия Господ е гаранцията и единственото основание за всичко, което правим в живота си тук.** Ние настройваме органа си, за да сме в хармония с него. Ако органът ни не е правилно настроен, дали това няма да дразни музикалния ни слух? Нека да бъдем искрени. Тъй като органът, който сме ние е некачествен, това винаги ще дразни изтънчения музикален слух. Ние поддържаме своя орган в хармония по една единствена причина: несвирещият музикален инструмент би ни попречил да хвалим нашия Бог заради това, че се е жертва заради нас в своя Син. **Бог ни е призовал да имаме общение с неговия Син.** Бог ни е призовал да вземаме участие в неговия живот чрез Синът, когото е възкресил от смъртта. Ние сме отговорили на призива на Бога и искаме да навлезем по-дълбоко в самия Бог, ние искаме да няма пречки пред нашето хваление на Бога. Единствено това ни мотивира, за да настройваме органа си. До тогава, докато искаме да сме в общение с Исус Христос като фундамент на нашата църква; до тогава докато това е сърцевината, фокусът и целта на живота ни; до тогава докато това е мотивацията която ни задържа да живеем заедно, ние можем бодро да приемаме всякакви различия в нашия живот като църква и деноминация.

Съвременните християни считат, че докато сега има много различия в църковния ни живот (да не говорим за появата на много нови християнски деноминации), в ранните дни на църквата нещата са били по-прости, защото отделните християни и църквите са били точни копия и между тях не е имало различия. **Но**

това не е вярно. **Даже личности като Петър и Павел не са си приличали.** Поне в един случай Павел е казал по адрес на Петър: *“Той се беше провинил и аз му го казах директно в лицето.”* (Гал. 2:11). Църквата във Филипи се е различавала много от църквата в Коринт. Групите от християнски църкви се различават значително, защото съществуват в различна среда. В първите години на християнство са съществували три основни групи християни: християни-палестински евреи, християни-гръцки евреи и християни-неевреи.

Християните-палестински евреи живеели в Ерусалим и околностите му. Те са признавали, че Исус е Спасител и Господ (защото иначе нямаше въобще да са християни). Същевременно те са продължавали да спазват изискванията на Тората с всичките им подробности. На Пасха те даже отнасяли своето агне или гълъб в храма и поставяли ръката си на него, за да се оприличат с него, докато храмовият свещеник го принасял на олтара като жертвен принос. Тъй като вярвали в Исус и знаели, че той е бил разпънат на кръста, **те считали, че всеки неевреин, който е станал християнин, трябва да се обреже и да спазва изискванията на Тората.** В края на краищата, тъй като Исус е евреин, не трябва ли като предварително изискване всичките му последователи да станат евреи, за да станат християни? Яков и Йоан са били членове на тази група.

Християните-гръцки евреи били християни с еврейски произход, които са живеели по широкия свят извън Палестина. Те живеели в Рим, Филипи, Ефес, даже в Северна Африка. Въпреки че били християни, те били непоколебими да си останат евреи, **но не считали**, че неевреите задължително първо трябва да станат евреи, ако искат след това да станат християни. По правило те били по-добре образовани, по-богати и по-отворени към широкия свят в сравнение с братовчедите си, християните-палестински евреи. Голяма част от християните-гръцки евреи били търговци и занаятчии, а не земеделци и рибари като християните-палестински евреи. **Павел е принадлежал към тази група християни.**

Християните-неевреи (хора като ние с вас) са били просто такива: неевреи без еврейски произход, които са живеели извън Палестина. Те не са познавали еврейската култура и традиции, но са знаели, че не е нужно да бъдат обрязани, нито пък да спазват най-стриктно изискванията на Тората. Защо християнинът-неевреин да не може да яде пушена сланина? Защо да не може да яде шунка и яйца, мляко и омари по време на едно и също ядене и от една и съща чиния? **Но изглежда, че на християните-неевреи им е било извънредно трудно да спазват моралните изисквания на Христос.** На тях постоянно е трябвало да им се напомня, че независимо от това, че не е нужно стриктно да спазват Тората, **те са взели решение да се подчиняват на Исус Христос.** Това, че ядат омари **не ги освобождава от задължението да изпълняват Десетте Заповеди.** Това, че виното им не е нужно да бъде приготвено според еврейската религиозна традиция (“кошер”) не означава, че могат да пият неограничено колкото си искат. **Тит е принадлежал към тази група християни.**

Какъв е изводът от този урок по история? И трите групи, колкото и различни да са били, **са знаели**, че са призвани към общение в Исус Христос. И трите групи са участвали еднакво в живота на възкресения Божий Син. И трите са участвали по равно като ползватели на благословиите, които Христос предоставя на последователите си от всяко поколение. И трите са споделяли Исус Христос като фундамент, сила и бъдеще на своето съществуване. Да, между тези три групи е имало огромни различия. Но въпреки това, когато най-бедната група от тях, християните-евреи в Ерусалим, били заплашени от гладна смърт, другите две групи направили огромни финансови пожертвувания, за да им помогнат. Светски мъдрите и заможни християни-неевреи, които живеели в столицата на римската империя (Рим), са изпитвали такова уважение към евреите-християни, живеещи в Палестина, каквото ние днес изпитваме към адвентните чернокожи християни от Седмия Ден, живеещи в района на Африканска Сахара. Но въпреки това, в края на всеки ден ние, християните знаем, че съучастваме в две огромни общества: в обществото на страдащите и в обществото на поканените да живеем в компанията на Исус Христос.

Но ние участваме и още нещо. Павел благодари на християните от Филипи за тяхното *“участие в делото на благовестието.”* (Фил. 1:5) **Той гледал на църквата като на симфоничен оркестър.** Павел никога не се е считал, че е солист-звезда, а всички останали членове на църквата са просто зрители. **Всеки християнин си има своята роля.** В известен смисъл апостолите са първите цигулки на оркестъра. **Но нито един оркестър не е съставен само от първи цигулки. Музика се получава само тогава, когато всички участват в усилието за нейното създаване.** Оркестър, в който няма пиколо, фаготи и триангели не може да пресъздаде смисъла на музиката, поради което е непривлекателен и неефикасен. Несъмнено в оркестъра има място и нужда както от пиколото, така и от фаготите и триангелите. С *“участие в делото на благовестието”* Павел иска да каже, че всички християни участват в разгласяването на евангелието и в изпълнението на християнската мисия.

Евангелието не е просто храна, която само ние, като християни трябва да консумираме. То е храна и за децата ни, за новодошлите в църквата, за хората, които още не са дошли в църквата, но са на път да дойдат тук, поради което знаят само за Бога, както и за хората по целия свят, които ние никога няма да видим, но които също имат нужда от храна като нас. **Всички ние сме важни за разпространение на евангелието.** Някои хора погрешно считат, че за тях няма работа, че те са само консуматори и не защото искат да бъдат само

консуматори, а защото си мислят, че не са надарени. Но да се твърди това, означава да се казва, че тъй като не всички от нас са първи цигулки, в оркестъра няма място за пиколо или за триангел. Но това не е вярно!

Размишлявайки за участието ни като църква и деноминация в разпространението на евангелието, аз си го представям като отбор по американски футбол. В отбора има играчи, които приличат точно на представата ни за футболист. Те приличат на горили и закусват със сурово месо. Но в отбора има и един играч, който съвсем не се вмести в тази стереотипна представа. Той е висок 175 см и тежи 70 кг. Екипировката му с най-тънки подпльнки. В края на мача, който се играе на разкалян терен, фланелката му продължава да е чиста. Той е играчът, който изпълнява свободните удари към противниковата врата. Той рита топката така, че да влезе във вратата на противника и да отбележи 3 точки за своя отбор. Нещо повече, той изпълнява този свободен удар само когато отборът му не може да отбележи 7-точков “тъчдаун”! Дали това е важно? Кой спечели купата “Грей” през ноември 1994 за отбора на “Лъвовете на Ванкувър” в последната минута на мача? **Този състезател!** Тогава той беше и най-възрастният играч в лигата! Той не можеше да пробяга и 2 метра с топката или да я хвърли по-далече от носа си или да се пребори с противников играч, ако е по-висок от 1 метър. Но въпреки това, отборът нямаше да спечели купата без него. А кой спечели Супер Купата миналия февруари (2002) в последната минута? Футболистът, който играеше на същия пост.

В църквата има хора, които не могат да говорят добре публично, които не могат да ни заслепят, когато трябва да се направят някои съобщения. **Но дали това е най-важното?** Не всеки в оркестъра свири първа цигулка. **Но без участието на хората, които не свирят първа цигулка, въобще не би имало оркестър.** (Коментар: Попитали един прочут диригент за кое място в оркестъра му е най-трудно да намери подходящ музикант и той казал: „Втора цигулка. Всеки иска да бъде първа цигулка.“ Д.Пр.) Футболните отбори ще претърсят целия свят, за да намерят играча, който може да изпълнява свободните удари, въпреки че съвсем не прилича на футболист. **Запомнете:** човекът или църквата, които **на вид** е най-малко способни да доставят онова, от което някой друг се нуждае, са човекът или църквата, без която не можем да се справим. **Ние участваме в още едно нещо.** Ние сме “колеги-слуги” на църквата. Говорейки на християните от Коринт, Павел нарича Тит свой “**съдружник и съработник в служението.**” (2Кор. 8:23)

“Служението” е свързано със слугуването и вони на малоценност. Баба ми обичаше да казва, че е “служила” преди да се омъжи. Тя работела като домашна слугиня в едно богато семейство и трябвало да им прислужва и да ги очаква. **Даже в наши дни “слугуването” ни звучи унижително.** “Молим обслужващия персонал да ползва задната врата.” Обслужващият персонал дори не може да влезе през предната врата, просто защото дрехите им са мръсни, а те са мръсни, защото са изпълнявали заповедите на онези, които могат да влизат пред предната врата.

Но нали Исус е мил краката? Нещо повече, **той ни е казал да не си мислим, че сме нещо повече от него.** **Ние също трябва да мием крака и то да ги мием с радост и с желание.** Павел е нарекъл себе си и Тит слуги на църквата в Коринт. Те са участвали в миенето на краката. Но нека да сменим метафората и да помислим за компоста. Листа, трева, изсъхнали цветя, даже птичи тор – тези неща се използват за направата на компост. В продължение на няколко месеца в дъното на купчината се извършва нещо полезно. И за това е нужно да има само топлина, защото ако е студено, процесът на образуване на компост се прекъсва. Онова, с което можем да допринесем за живота на църквата и на обществото, **не изглежда** много. Всички ние сме заети, всички сме уморени, всеки от нас има по 101 задачи. Поради това **изглежда**, че не можем да предложим много на християните, освен няколко остатъци от оборски тор. **Но ние трябва да ги предложим.** А когато ги предложим и то, като ги опаковаме с цялата си топлина, хората идват при нас по-бързо, отколкото си мислим.

Хумусът и хуманността звучат по сходен начин. Хумусът е латинска дума и означава “земя.” А нашата хуманност, нашата “земност”, участието ни в слугуването, подсилва земната ни природа и обикновеността ни. **И така кръгът се затваря.** Всички в нашата църква сме чупливи, защото сме смъртни. Всички участваме в живота на възкресеният Исус, който е победил смъртта. Ние участваме в разгласяването на евангелието и в смиряващото слугуване на онзи, който мие краката, ръцете и сърцата, а без това измиване ние нямаше въобще да сме църква. “Участие, участие, участие.” Петгодишните бобри могат да ни кажат много неща. **Дотогава докато участваме, ще ни става ясно, че ние обичаме Бога.** **А обичайки Бога и участвайки, ние ще трябва винаги да помагаме в грижите за света.**

Споделяща общност

Деян. 4:32 – 5:16

Лука пише: “**А множеството на повярвалите имаше едно сърце и една душа.**” Да се каже, че са имали “една душа” или един ум означава, че те са били единни в своето разбиране за евангелието и за

мисията която им е възложена, че те са били единни в своето разбиране за света с неговите бури, измами и подлости, които са обект на възложената им от Христос мисия. Тъй като са имали едно сърце и една душа, поведението им е отразявало и потвърждавало казаното от техния Господ и неговата истина, неговите заповеди и неговите обещания, с които той ги е поддържал. Онова, което сграбчвали с ума си, било сграбчвано и от сърцето им и те си го тълкували един на друг и се коригирали взаимно. Със сърцето и с ума си, с разбирането и с опита си, с истината и последователството си, с разбирането и с убедеността си, ранната християнска общност **очевидно не е била засегната от тази религиозна неуравновесеност**, която кара християните да напускат църквата. Лука казва, че вярващите са имали едно сърце и един ум. Няма съмнение, че е имало няколко причини, поради които обществото на апостолите е било единно.

На първо място, **всички те са били обединени с Христос**. Да бъдат присъединени към Христос, това е означавало в същото време да са присъединени един към друг. Онези хора, които привлича към себе си, Исус Христос винаги ги привързва и помежду им. Според Библията всички, които стават ученици на Господа, биват добавяни към тялото му. Никой не може да бъде привързан или да твърди, че е привързан към Исус, **ако не е свързан с църквата**. Трябва да отбележим, че **никъде в Библията не се казва, че вярващите трябва да се борят да придават единство на църквата. Тяхното единство им се дава в Христос, от Христос**. От тях се иска **да свидетелстват** за единството, **да го умножават**, да живеят в единство и **да внимават да не влизат в противоречие** с единството. Но на тях никога и **никъде не им е казвано, че те ще оформят вида на единството**. Самият Исус е истината и реалността на човека, който се вкопчава в него, както и за хората си като общност и като негово тяло. Единството на християните се дава и е гарантирано от факта, че самият Исус Христос не е раздробен на парчета.

Обединените християни са получавали даровете на Светия Дух. По време на земното си служение Исус е бил уникален преносител на Духа, а сега възнесеният Христос е уникален дарител на Духа. Петдесетница е бил финалният акт на спасителната мисия на Исус Христос. Петдесетница е толкова важна за християните, колкото е важен и самият кръст. Християните са били единни в Духа така, както са били единни в смъртта и възкресението на Исус.

Изливането на Духа на Петдесетница е представлявало преобръщане на Бабел. **“Бабел” е съкратеното наименование на най-тъмните и недостъпни места в човешкото сърце**. Бабел е олицетворение на хора, които презират божествеността на Бога, които търсят начин да се възвеличат и това да им даде основание да се хвалят, че най-после са се противопоставили на Бога и че даже са го затъмнили. Престъпната им самонадеяност е причината те да са разпръснати от Божият съд, да са неспособни да разговарят и да се разбират помежду си. Петдесетница е победила Бабел и е събрала в едно хората, които повярвали в разпънатия Месия. Така хора, които се различавали по своята раса, националност, език и култура установили, че са обединени с Бога чрез Христос и това обединение е победило враждебността им един към друг. И след като Светия Дух им съобщил евангелието, те започнали да разговарят помежду си.

Несъмнено **има и още една причина за единството на тогавашните християни**: първите християни са били преследвани поотделно и колективно и колкото повече били преследвани, толкова повече намирали успокоение и утешение в общуването помежду си. Петър и Йоан вече били хвърлени в затвора. **“А те (властите), като ги заплашиха отново, ги пуснаха...”** (Деян.4:21). Петър и Йоан са били най-важните мишени на властите, но под заплахата са били и всички останали, които публично са обявявали себе си за християни. Според Наказателният Кодекс на Канада даже заплахата от нападение е нападение. Заплахата от покушение е криминално престъпление, защото самата заплахата е психологическо насилие, което е равностойно на извършването на това насилие. Подобно на Петър и Йоан, цялата християнска общност е страдала от властта на държавата, от религиозните власти и от тълпата.

Общността е била единна, защото е била едно с Духа, защото е знаела, че е демонстрация на Божият проект за преобръщането на Бабел, защото е установявала, че колкото по-силно е била нападена и преследвана, толкова по-силно членовете ѝ се обединявали и предоставяли себе си в ръцете на онзи, чийто кръст е непобедим.

Не е чудно, че апостолите свидетелствали с голяма сила за възкресението на Господ Исус Христос. Та нали тяхното свидетелстване всъщност е било свидетелстване на самия Исус сам за себе си, което той извършвал чрез тях. Поради това, тяхното свидетелстване за него не би могло да бъде немошно, така както не е немошно свидетелстването на самия Исус сам за себе си. Съизмерима с голямата сила на свидетелстването на апостолите е била и голямата милост, която се е излъчвала от всички християни. **Лука ни казва, че никой сред християните не е бил в лишение**. Защо? **“Защото всички, които бяха стопани на ниви или на къщи, ги продаваха и донасяха стойността на продаденото”** (Деян.4:34). Библията не отрича правото на частна собственост. Само няколко стиха по-нататък Петър казва, че нивата на Ананий си е била негова (Деян.5:4) Но вярващите не трябва да крият онова, което притежават, а да се отнасят към него като към нещо, което временно им е поверено, за да го стопанисват и да се грижат за него от името на хората,

които нямат собственост. Разпределението на богатата сред ранните християни се извършвало според нуждите им. Тъй като се прилепвали към най-великия Син на Израел, християните се подчинявали на казаното във Втор.15:4 *“Няма да има сиромаш между вас”*, защото Божията благословия върху общността на християните ги подкрепяла индивидуално. В изпълнение на този текст Варнава продал нивата си, за да гарантира, че няма да има нуждаещи се сред тях.

Варнава е обрисуван като пълна противоположност на Ананий от Деян.5:1. Варнава е обрисуван като свят човек, а Ананий - като жалък мошеник. Какво са направили Ананий и жена му Сапфира? Църквата е била обединена, но Ананий и Сапфира са нанесли удар върху това единство. Обществото е било скрепвано чрез Светия Дух, който преумножавал истината, *а Ананий и Сапфира са били обладани от Бащата на лъжите*. Другите членове на църквата са споделяли имота си с другите открито, честно и без никакви задръжки, докато Ананий и жена му са постъпили двулични и лицемерно, мислейки си, че могат да измамят точно хората, които винаги са били честни и искрени. Членовете на църквата споделяли помежду си щедро и неегоистично, подражавайки на състраданието на своя Господ, чийто стомах винаги се присвивал от болка, когато видел нуждаещи се хора. А Ананий, обладан от най-жалък егоизъм, се престорил че е щедър човек, за да си спечели репутация, която не заслужавал сред хората, които само използвал. Ананий бил лицемер, мошеник, самохвалко и симулант. *Но най-лошото било, че той извършил всичко това, преструвайки се, че е последовател на Исус Христос и е християнин.*

Християнските лидери и членовете на църквата трябва винаги да са честни и откровени, особено там, където парите се намесват в делата на църквата. За съжаление, това не винаги е така. Един мой приятел, който беше пастор в баптистка църква, установил, че касиера на църквата злоупотребява с църковните средства. Той разговарял с касиера за тази нечестност, но установил, че човекът не се разкайва и е непокорен. Скоро след това отново разговарял с него и отново установил, че поведението му е същото, поради което му казал, че ще уведоми полицията, ако не се коригира и не възстанови откраднатите пари. Касиерът не направил нищо. Накрая приятелят ми отишъл в полицията и касиерът бил арестуван. *Тогава членовете на църквата обвинили приятеля ми, че ги е подложил на унижение, изваждайки на показ “мръсното бельо” на църквата. В резултат от това приятелят ми престана да работи като пастор.*

Колко по-различна е била ситуацията с Петър, Ананий и Сапфира, която е описана в Деян.5. Съпрузите Ананий и Сапфира, които били членове на църквата в Йерусалим, продали един свой имот и дарили на църквата част от парите, които получили, а другата част задържали за себе си. Поради това те били изобличени като предатели и скоро след това умрели. Какво лошо са сторили? Те не са били принуждавани да даряват пари на църквата. От тях не се е изисквало да продават имота си, но когато го продали, те дарили част от получените пари на църквата. *Къде са сбъркали? По измамен начин те се опитали да си спечелят репутацията на щедри хора с широки сърца.* Измамата се състояла не в това, че са дали на църквата само част от парите, а в това, че давайки само част от парите, *те са се престрували, че дават всичко, което са получили.* Те измамили съзнателно. Заради достойнство, което не притежавали, те планирали да си спечелят репутация, която не са заслужавали. Техният план е бил хитрост и пресметнатата измама. Постъпката им е мошеничество и самите те са лицемерни.

Петър, чиято прозорливост била подсилена от Духа, извършил “рентгенов” преглед на сърцето на Ананий и казал: “Ти си измамен лъжец! Ти излъгва Светия Дух и Бога.” Ананий припаднал и умрял. Сапфира, жената на Ананий, влязла наперено в църквата 3 часа по-късно. Петър я попитал: “50 000 долара ли получихте от продажбата на имота си?” “Да” – отговорила му тя без да й мигне окото. А Петър я попитал: “Защо ти и мъжът ти скроихте заговор да подложите на изкушение Божият Дух? Чуваш ли стъпките на хората, които сега ще влязат през вратата. Те току-що погребяха съпруга ти и сега се връщат за теб.”

Но нека да се върнем към случката с моят приятел и пастор. *Несъмнено той е постъпил правилно, като се е противопоставил на касиера на църквата. Той е постъпил правилно, когато е уведомил полицията. А църквата е направила грешка, когато се обърнала срещу него и го обвинила, че е извадил на показ мръсното й бельо.*

В Деян.5 Лука казва, че *“голям страх обзе цялата църква и всички, които чуха това.”* Хората са били прави да се страхуват и са имали много основания да се чувстват разтърсени. Измамата на Ананий и Сапфира е била първата проява на греха в младата църква след денят на Петдесетиница. Лидерът с апостолска власт Петър не е бил объркан и изплашен от случилото се, нито се е страхувал да не засегне някого. Когато този грях се случил, той е знаел как да го оцени. *Съзнателното измамване на християните винаги е отвратително и никога не трябва да бъде подценявано.* Нечестността и лицемерието на Ананий и Сапфира са били осъдителни. Това е било даже повече от лицемерие, това е бил опит да се “изпита Бога”, един еврейски идиом, чието значение след малко ще разгледаме. Наглото им лицемерие, безскрупулният им опит за самоизтъкване като необикновено щедри хора, когато всъщност са били нечестни, всичко това е

заслужавало да бъде осъдено от Бога. И Бог ги осъдил решително и непоправимо. Християните в Ерусалим видели това и били достатъчно мъдри, за да се изплашат.

Историята на Ананий и Сапфира илюстрира постоянно повтарящата се тема в евангелието на Лука и в Деянията. **Това е темата за лицемерието и за Божия гняв срещу лицемерието.** Значението на гръцката дума *hypocrites* е “артист, театрален актьор.” Постепенно смисълът на тази дума се разширил и започнал да означава “лицемер, двуличник, измамник.” После този смисъл отново се разширил и включил в себе си всичко, което е свързано с човек, който преднамерено е симулант, престорен и измамник. На много места в евангелието на Лука се описва как Исус разгневено нарича някои хора “Лицемери!” Когато се срещал с преднамерените измами на религиозните двуличници, той незабавно ги разобличавал. Малко са нещата, които са го разгневявали повече, отколкото вида на съзнателната измама.

Тук трябва да подчертаем едно нещо: Исус не е критикувал жестоко онези хора, които са претендирали, че са набожни и искрени, но не са успявали в намеренията си. **Всеки искрен човек греша.** Но за всички искрени хора които грешат, нашият Господ има най-нежни думи на милост. Но да греша, докато се стремиш да стигнеш до Бога е толкова далеч от преднамереното двуличие, колкото е далече изтока от запада и нашият Господ знае това.

Петър казал на Ананий и Сапфира, че с двуличието си са подложили Бога на изпитание. “Да изпиташ Бога” е еврейски израз, който означава “**да провериш как можеш да се отървеш.**” Когато бил изпитан в пустинята, Исус отказал да скочи от покрива на храма, за да провери, дали ще се приземи благополучно. Цитирайки един стих от Стария Завет, Исус отговорил на дявола: “**Не изпитвай Господа, твоя Бог**”, което означава: “**Никога не трябва да се опитваме да проверим как можем да се измъкнем от затрудненото положение.**”

Християните обичат Бога, което включва в себе си и подчинение на Бога. Тогава как е възможно човек, който обича Бога да се опитва да провери, дали може да избяга? Ние се опитваме да проверим, дали можем да избягаме, **само когато породената от греха ни глупост ни накара да се заблудим,** че хитростта ни засенчва любовта ни към Бога. Глупостта? Да, глупостта, защото е истина, че в живота си ние не можем да избягаме от нищо! Само глупавия човек може да си помисли, че светия Бог ще се наслаждава на неправдата.

Има още едно нещо в историята за Ананий и Сапфира, за което трябва да поговорим. Когато се противопоставил на Ананий, Петър му казал: “Ти задържа част от парите, които получи за нивата си.” “Задържа” е същият глагол, който е използван в историята с Ахан от И.Н.7. Когато израелтяните побеждавали другите народи по време на война, на тях им е било забранено да ограбват за себе си богатствата на победените хора. Обаче Ахан скрил в палатката си сребро и злато, което принадлежало на победените хора. Когато това било разкрито, той и семейството му били убити.

Може би си казвате: “Това е проява на примитивно варварство!” Но не бързайте толкова, в тази случка има не малко мъдрост. Библията ни разказва, че Ахан измамил. Ако на тази негова измама беше погледнато лековато, ако към неговата измама се бяха отнесли толерантно, израелтяните щяха един на друг да си прегризат гърлата, защото последствията за цялото общество щяха да са унищожителни. **Нито едно общество не може да процъфтява там, където кражбата и ламтежът, (което е противоположност на споделянето), остават ненаказани.** (Коментар: Не е ли валидно това заключение и за сегашното положение в нашата страна. Д.Пр.)

Мартин Лутер казва, че ако ние нарушаваме десетата заповед относно пожелаването (ламтежа), това означава, че нарушаваме всички заповеди на Бога. Защото ако пожелавам имота на ближния си, аз рано или късно ще открадна репутацията му, като злословя по негов адрес; или пък жена му, като извърша прелюбодеяние и т.н. **Да нарушаваме десетата заповед относно пожелаването, неизбежно води до нарушаване на всичките десет заповеди.** 1200 години след случката с Ахан, Павел поставил пожелаването на същото ниво като най-смъртоносните, подбуждани от порнографията грехове. В Еф.5:3 и в Кол.3:5 той оценил, че **пожелаването е толкова опасно, колкото са опасни развратът и поквареността.** Дали е бил прав?

Ранната църква е била ужасена от изблика на ламтежа и на измамата, които я обграждали, така както е била ужасена от изблика на разврата. Ананий и Сапфира искали да рекламират себе си като необикновено щедри хора, които стоят настрана от октопода на парите; те искали да се покажат, че в духовно отношение превъзхождат останалите, но в същото време били ловки мошеници, които искали да експлоатират парите и наивните хора. Искали да се наслаждават на репутацията на щедри хора и светци, въпреки че всъщност са били презрени самохвалковци.

Петър им казал, че колкото и много хора да са измамили, те не са измамили Бога. Глупостта им е огромна, защото те би трябвало да знаят, че Бог не може да бъде измамен. **Никой не може да избяга от Божият съд.** **За нас има много поуки в историята с Ананий и Сапфира.**

От друга страна Петър също има много неща да ни каже. След края на историята с Ананий и сапфира, Деян. 5 продължава да ни разказва за Петър. Хората в Ерусалим изнасяли болните си приятели на улицата, за да може върху тях да падне сянката на минаващия Петър. Дали тези хора са били суеверни? Вероятно в

тях се е таяло някакво суеверие. В края на краищата какво са очаквали, че ще направи сянката на Петър, когато падне върху болните хора? Онова, което ни занимава днес е факта, че Петър се е ползвал с висока репутация и дълбока почит в Ерусалим, същото място, където се е отрекъл неизвинимо от Исус и където е плакал безутешно. Сега възкресеният Господ го обърнал в правилната посока и го поставил да стъпи на краката си. Петър е получил признанието, че е лидер на ранната църква.

Трябва а отбележим, че никаква църковна йерархия, никаква бюрокрация и никакво правителство не са го е назначили на този пост. Той е признат лидер, тъй като християните в Ерусалим са се срещали с него, слушали са го, говорили са с него и са го наблюдавали ежедневно. Те са знаели, че на него могат да се доверяват като на техен духовен водач и влиянието му е било огромно.

Влиянието на всеки човек винаги трябва да бъде оценявано на фона на това, което ние можем да извършим директно, чрез използването на сила или други насилствени средства. Влиянието е това, което ни остава тогава, когато не можем да се разпоредим директно, когато няма власт, когато не можем да контролираме и да управляваме. Когато бях пастор в Мисасагуа, една църква от съседен град ме попита кой ръководи официално нашата църква – дали пастора или член на църквата председателства управителния съвет. В Мисасагуа тази длъжност се изпълняваше от член на църквата, а не от пастора. Когато чуа обяснението ми, те ми казаха: “Всеки пастор, който се съгласи да предаде основата на своята власт и да позволи на член на църквата да председателства управителния съвет на църквата е служител, който не заслужава даже солта, която яде.” Това е така, защото при това положение пасторът разполага единствено със своята способност да упражнява влияние.

Петър е разполагал само с влияние. Но това е било достатъчно за християните в Ерусалим. Те го обичали и му се възхищавали. Те считали, че за тях е чест просто да се доближат достатъчно близко до него, за да може сянката му да падне върху тях.

Помислете за нашия Господ Исус Христос. След като решил да отиде на кръста, той се отрекъл от всякакъв контрол и единственото, което му останало, е било влиянието. В края на краищата никой не е лишен повече от власт от онзи, който е прикован към кръста. Дали някой няма да каже: “И аз, ако бъда разпънат на кръста, ще привлека хората към себе си?” Ще ги привлече, а няма да ги принуди да отидат. След като решил да отиде на кръста, Исус се отказал от принудението в полза на привличането. “Всеки пастор, който се съгласи да предаде основата на своята власт и да позволи на член на църквата да председателства управителния съвет на църквата е служител, който не заслужава даже солта, която яде.” Несъмнено никой не иска да каже, че отивайки на кръста, Господ Исус Христос се е пожертвал безполезно.

Преди 1-2 години бях в дома на един член на църквата, когато той ми каза, че аз съм му спасил живота. Ушите ми се наостриха, защото не всеки ден ми се казва, че съм спасил живота на някого. Човекът ми каза, че в продължени на много години контролирал жена си и двамата си пораснали сина. Стигнало се до положение, че жена му започнала да се съпротивлява над опеката му, а синовете му просто излезли от сферата на неговия контрол. Оказало се, че живее с жена, която тялом е до него, но в духовно отношение е на друго място, а двамата му сина били далеч от него както в материален, така и в духовен смисъл. И как спасих живота на този човек? Оказа се, че няколко седмици по-рано бях споменал в една проповед, че колкото повече остарявам, толкова по-ясно разбирам колко малка е сферата на непосредствения ми контрол и в същото време – колко голяма е сферата на влиянието ми. Поради това ново разбиране аз се почувствах свободен да изоставя всичките си отчаяни опити да упражнявам контрол; свободен да се откъсна от безпокойството, породено от невъзможността да упражнявам контрол; свободен да изпитвам задоволство от влиянието, което упражнявам, знаейки, че когато се подчинявам на Бога, това е достатъчно. Това бях казал само с няколко изречения от моята проповед. А когато след посещението си в къщата на този човек се прибрах у дома, аз се замислих над собствения си живот и за значението на тази истина за мен самият. Установих, че тя е спасявала много пъти и моя живот.

Наскоро обядвах с три жени на средна възраст от католическата църква “Св. Йосиф” в Мисасагуа. Двете от тях имаха добре платена работа, а третата, която нямаше доходна работа, срещнах преди години, когато посещавах психиатричната болница в Мисасагуа. Въпреки, че не беше член на моята църква, аз винаги прекарвах известно време с нея, докато посещавах моите хора, които се лекуваха в тази болница. Тя беше болна и всъщност беше изгубила разума си. В продължение на 12 последователни седмици веднъж седмично я посещавах, а после тя беше изписана. Няколко месеца след това тя отново се върна в болницата, защото заболяването ѝ беше се възобновило. Този път я посещавах в продължение на 13 седмици. По време на обяда тя беше добре, но въпреки това изглеждаше несигурна и поради това се чувстваше притеснена от своята несигурност. Другите две жени се оплакаха, че тя единствена от нас, четиримата, няма доходна работа. Тя каза, че се чувства непотребна, че не е би могла да направи нищо стойностно и полезно. Тя не само се оплака, но се чувстваше страшно обезсърчена поради това.

Аз заговорих внимателно за разликата между контрол и влияние, между принудата и влиянието,

между силата и влиянието. След това ѝ припомних, че тя ме обича и се моли за мен. Какво друго може да е по-важно от това? Веселият ѝ характер е съживявал много хора. Колко човека притежаваха такъв дар? Нещо още по-важно, куражът ѝ по време на психическото ѝ заболяване продължава да окуражава десетки други хора, които са психически болни и без нейния пример биха си помислили, че никога няма да оздравеят. Казах ѝ колко много пъти съм разказвал за нея пред други болни (без разбира се да споделям личните ѝ тайни) като за човек, който е бил болен и е оздравял. **Казах на приятелката си, че нейното влияние е многократно по-голямо, отколкото тя въобще си представя.**

Тази жена е католичка и е омъжена за шофьор на камион. От гледна точка на различията между нейната и моята църковна деноминация, на положението ни в обществото, на образованието ни, на културните ни предпочитания, от гледна точка на всички тези неща тя и аз живеем на различни планети. Но въпреки това, нейното влияние е неограничено, без тя да е в състояние да го види и да го оцени.

От дълго време размишлявам над връзката между влиянието и интимните отношения. Разбира се, че има такава връзка. **Например, влиянието на жена ми над мен е огромно**, въпреки че тя не упражнява принуда върху мен. Просто интимните ни отношения са фона, контекста и средството, с които тя упражнява влиянието си върху мен. Да бъдеш в интимни отношения с някой човек, това означава да го познаваш добре. Или той да те познава добре. Или и двете неща? Мартин Бъбер, един от най-блестящите еврейски философи на 20-я век твърди, че никога не трябва да объркваме онова, което от личен опит знаем за даден човек с информацията, която получаваме от други източници за него. **Онова, което знаем за този човек е степента, до която самите ние сме били променени от него.** Онова, което знам за жена ми **е промяната, която тя е извършила в мен.** Моля ви, запомнете това: Онова, което знам за жена си е точно промяната, която тя е извършила в мен. С други думи, ние опознаваме другия човек само до степента, до която той ни е променил. Бъбер е стигнал до това прозрение чрез осмислянето на смисъла, който Стария Завет влага в израза “познаване на Бога.” **Ние познаваме Бога само до степента, до която самите ние сме били променени от него.**

Десетки хора нямат никакъв контрол над мен, но въпреки това са ме променили много, което означава, че аз ги познавам. Десетки хора, над които не упражнявам контрол, са се променили благодарение на моето влияние, което означава, че те ме познават.

Всичко това води до следния извод: **влиянието е много по-важно от контрола.** Поради това не трябва да се оплакваме от неспособността си да контролираме, **а трябва да възхваляваме Бога заради влиянието, което ни е дарил да упражняваме.** След като бил насочен да върви в правилната посока, Петър се сдобил с неизмеримо влияние. Хората били благодарни и получавали помощ, даже когато сянката му падала върху тях.

Деян.5 завършва по начин, който винаги ме вълнува. *“Апостолите (Петър и Йоан) напуснаха Синедриона радостни, че са били счестени за достойни да понесат унижение заради името на Исус. И всеки ден в храма и у дома си те не преставаха да поучават и да проповядват Благата вест, че Исус е Месията.”*

Петър и Йоан били арестувани втори път, защото не се подчинили на властите и продължили да проповядват, че Исус е единственият спасител на хората и осъждали властите като убийци. Вторият им престой в затвора приключил с побой и освобождаване. Но вместо да мълчат, както им било заповядано от властите, те проповядвали за Исус Христос пред всеки, който искал да ги слуша. **Винаги съм се възхищавал от тяхната непроменима привързаност към истината на Исус Христос.** Винаги съм се възхищавал от тяхната непобедима увереност във включването им в живота на възкресения Исус. Религиозните власти са им казвали да мълчат, иначе отново ще бъдат изпратени в затвора. А те отговорили: “Правете с нас каквото искате. Ние не трябва и не можем да премълчим истината. **Ние сме свидетели**, че Бог е издигнал Исус Христос да бъде Лидер и Спасител.”

Трябва да отбележим, че да си свидетел не е равностойно на говорител. Говорителят просто прави съобщения и говори това, което му е казано да съобщи. Говорителят се въздържа да казва мнението си за онова, което съобщава. Всъщност, той е придобил от други хора информацията, която съобщава. А свидетелят на Исус Христос е нещо различно. Той свидетелства, че събитието за което говори е станало пред очите му. Докато говорителят лично не е участвал в събитията за които съобщава, **свидетелят е непосредствен участник или наблюдател на събитието.**

Точно в това отношение трябва да сме много внимателни и да правим разлика между евангелският смисъл на думата “свидетел” и съвременния смисъл на тази дума. Според съвременния смисъл на тази дума (например, при сблъскване на автомобили), по закон свидетелят е човек, който е безпристрастен и е наблюдавал случилото се, но не е участвал в него. А според евангелският смисъл на тази дума **свидетелят е човек, който задължително е участник в събитието**, а не само го е наблюдавал. Тъй като са били въввлечени в живота на възкресения Исус Христос, Петър и Йоан не можели да мълчат за неговата истина и за

собственото си участие в живота на Христос. Властите настоявали, че те трябва да престанат да говорят за това. Но двамата са били длъжни да говорят, не защото са опаки, свадливи или са били хора, които нехаят за болката, която властите могат да им причинят, а защото потапянето им в Исус Христос не им позволявало да останат мълчаливи.

На Дитрих Бонхьофер му било казано да мълчи, но той не замълчал и бил обесен. *(Коментар: Превел съм книгата му „Цената на ученичеството.“ Можете да я намерите на <http://methodist.bg/resursi/knigi/> Д.Пр.)* На Мартин Нимьолер му било казано да мълчи, но той настоял и казал директно на Хитлер, че е страхливец, който няма право да преследва църквата. Заради това Нимьолер бил изпратен в затвора, където прекарал 8 години и очаквал да бъде убит. На епископът на католическата църква в Салвадор Оскар Ромеро му било казано да мълчи, но той не мълчал и бил застрелян от властите. На лидера на Армията на спасението в Япония, Джимри Ямамура, му било казано да мълчи, но той не мълчал, поради което по заповед на японското правителство той неколкократно бил бит почти до смърт.

Никога не трябва да объркваме твърдостта при свидетелстването за евангелието с свадливостта или непреклонността. Петър и Йоан не са били нито свадливи, нито непреклонни, но са били привлечени от Исус Христос и той им възложил да свидетелстват за него. В края на деня Петър и Йоан узнали кои са те, защото преди това са осъзнали чии са и на кого принадлежат. Поради това те не можели да мълчат. Ако щели да страдат поради свидетелстването си, те са знаели защо ще страдат и това им дало повод да се радват.

Тогава какво означава да сме споделяща общност?

- Означава да споделяме материалните блага и духовните дарби със своите братя-християни, за да бъдат задоволявани нуждите на хората от църквата.

- Означава да споделяме всичко, което притежаваме и което сме по такъв начин, че да става ясно, че ламтежът е престанал да господства над нас.

- Означава да споделяме себе си с другите, да се отказваме от всеки опит да контролираме, да принуждаваме, да манипулираме, а изцяло да се поставяме на разположение на нашия Господ, който знае какво е да си уязвим и да упражняваш влияние, да бъдем заредени със Светия Дух и той да ръководи живота ни.

- Означава да споделяме, свидетелствайки за Онзи, който дойде, за да свидетелства за истината, която е самият той и в него да установим, че Словото на живота се разширява непрестанно, носейки живот и плодове така, както само то може и ще направи.

Страстта на Бога

1 Йоан 4:8; Йез. 36:26; Ав. 3:2; Лука 15:7; Ис. 62:5

“Викторе, срещнахме те на улицата и ти даже не ни забеляза. Сигурно отново живееше в главата си.” Много пъти хората са ми казвали това. Единственият извод, който мога да направя, е да потвърдя това, до което вие сте стигнали: че живея в главата си. Разбира се, че живея в главата си, защото не съм лишен от способността да мисля. Но истината е, че аз не живея само в главата си, а и в тялото си. Когато ми казват, че сигурно съм бил жесток пещерен човек, след като съм се занимавал с бокс, аз им отговарям, че никога не съм изпитвал наслада да от това да бъда нараняван или да наранявам другите. **Онова, което харесвах, когато бях боксьор, бяха тренировките. Изпитвах чисто телесна наслада от тренировките.**

Аз играх и хоккей в продължение на 12 години и той много ми харесваше. Когато тичах, аз тичах не защото считах, че по този начин удължавам живота си с 10 минути, нито пък защото считах, че всички хора трябва да тичат. Аз тичах, защото изпитвах чисто телесна наслада от тичането. Сега изпитвам същата наслада при карането на велосипед. Ясно е, че аз живея както в главата, ката и в тялото си. Но преди всичко, аз живея в сърцето си. Никога не съм се срамувал от това, че съм страстен човек. Аз живея в страстите си и поради това харесвам казаното в един от химните: “Обичайте с всички страсти.” По този начин се казва, че основното в живота ни е любовта. Всички останали страсти трябва да се подчиняват и да са смесени с главната страст – любовта. Но човекът не е единственият, който обича. **Бог също обича и то страстно.**

Църквата не винаги е позволявала да имаме такава представа за Бога. Всъщност **през средновековието църквата се е придържала към учението на безстрастния Бог, според което Бог е лишен от всякаква страст.** От една страна аз знам защото средновековната църква е искала да се придържа към това учение, но същевременно знам, че бих бил изгубен, ако Бог наистина е лишен от всякаква страст. Защо църквата е твърдяла, че Бог е лишен от всякаква страст? Защото църквата е считала, че ако Бог е страстен, това означава две неща:

а) че Бог е емоционално нестабилен и капризен;

б) че Бог може емоционално да бъде манипулиран.

Всички знаем колко неправилно е да бъдеш манипулиран емоционално. Поради това в средновековието се считало, че тъй като Бог не е нито нестабилен, нито може да бъде манипулиран, може да бъде считано, че той е безстрастен и че е лишен от всякаква страст.

Но какво е било изгубено, когато църквата се е придържала към това учение? **Изгубена е била живата личност на Бога, т.е. бил е изгубен самият Бог.** Разбирате ли, когато християните от средновековието твърдели, че Бог е лишен от всякаква страст, те всъщност твърдели, че Бог не може да страда. **Но каква полза имаме ние, страдащите хора от Бог, който никога не е страдал?** Средновековните християни са вярвали, че Бог е вледенен и бездеен. Какво би могъл да ни каже на нас, ежедневно страдащите хора един Бог, който е лишен от способността да страда? **Отричайки, че Бог има страст, нашите предци лишили Бога от личността му.** **Но какви отношения биха могли да имат хората, които са личности с Бог, който не е личност? Никакви.** Нашите предци са били прави, когато са твърдели, че Бог не е нестабилен и не може да бъде манипулиран. Но не са били прави, когато са твърдели, че Бог е лишен от страст. Навсякъде в Библията се говори за страстта на Бога, просто защото цялата Библия е пропита от страстта на Бога.

Тъй като не разполагаме с достатъчно време, за да кажем всичко за страстта на Бога, ще се спрем накратко на четири черти от характера на Бога: **любовта, ревността, гнева и радостта.**

А) Ще започнем с **любовта на Бога**, тъй като любовта е най-важната черта от Божия характер. **Ревността, гневът и мъката на Бога са реакции в Бога** на нещо, свързано с нас и по-конкретно – с нашия грях. Но за разлика от тези три реакции, **Божията любов не е реакция, а е отличителна черта на Божията природа** и **тя щеше да съществува даже, ако създанието никога не беше съществувало.** Йоан пише: **“Бог е любов”.** Несъмнено Бог мрази, гневи се и тъгува. Омразата, гневът и тъгата са сърдечни реакции на това, че любовта е вечната и непроменима природа на Бога.

Когато пророците и апостолите ни казват, че Бог е любов, те веднага обясняват какво не е любовта. **Любовта не е глезене. Бог не глези никого и нищо.** По същият начин Бог не е толерантен към нищо. **Трябва винаги да помним, че Бог никога не е толерантен към греха, а опрощава греха.** (Коментар: Толерантността е безплатна, а **опрощаването** винаги е свързано с **плащане на огромна цена** - или от грешника, или от Христос. Д.Пр.) Нито пък любовта е сантиментална пяна, която плува по повърхността. Божията любов е дълбока като океана. Отношението на Бога към Израел и пътя на Бога до кръста показват ясно, че Божията любов е безусловна саможертва на Бога. Безусловната саможертва на Бога означава, че Бог не запазва нищо за себе си и за собствената си защита. Бог е излял безрезервно цялото си същество върху нас. Когато пророците и апостолите са говорили за Божията любов, те са знаели, че Бог се е отказал от всякаква грижа за собствената си защита, от всякаква грижа за собственото си достойнство, за своя образ и за всякакви условия.

Когато ние обичаме малко, ние жертваме малко от себе си пред любимия човек и донякъде рискуваме да бъдем отхвърлени от него. Когато обичаме по-силно, ние жертваме повече от себе си и рискуваме повече да бъдем отхвърлени. А ако обичаме още повече, означава да жертваме още повече от себе си и да рискуваме още повече да бъдем отхвърлени. **Но обичали ли сме някога друг човек толкова много, че изцяло да сме се отказвали от собствената си защита, да сме разрушавали и най-фините защити, които сме усъвършенствали в продължение на години и да сме се излагали на огромния риск да бъдем отхвърлени?**

Пророците и апостолите казват, че Бог е направил това не само веднъж, когато е пожертвал Синът си на кръста, **а го прави постоянно, тъй като природата му е да обича.** Но в Божията любов има нещо повече от саможертвата, чиято наранимост го оставя беззащитен. **В тази любов има и унижение, което не му оставя образ, който да спасява.** Нека да не забравяме, че разпъваните от римляните престъпниците са били голи. Всички икони и картини изобразяват как Исус виси на кръста, омотан с парче плат през слабините. На нас ни се казва, че римските войници са съблекли робата му, но поне са имали благоприличието да го оставят по долни гащи на кръста. **Но това не е вярно!** Една от най-грубите черти на разпъването на кръста е било публичното унижение, което е било особено тежко за евреите. Вярно е, че евреите са утвърждавали тялото и въобще не са се скандализирани от различните части на тялото и от техните функции, защото са били земни хора. Но те винаги били благоприлични. **Отличителна черта на еврейското съзнание е както земността, така и благоприличието.** За разлика от гърците, за евреите е било много по-омразно да изтърпят насието над благоприличието. **На кръста Исус е бил съблечен напълно гол, за да бъде максимално унижен.**

Унижението, на което се е подложил Отца в унижението на Сина, е било познато и изпитано от Отца в продължение на векове поради изневярата и непокорството на израилтяните. Векове преди Разпети Петък пророк Осия научил за унижението, което Божията любов причинява на Бога. Осия научил това чрез унижението на собствената му любов, която собствената му жена му причинила. Гомер, жената на Осия, се шляела по пазара и продавала тялото си. И тъй като забременяването е професионално заболяване за проститутката, Гомер родила 3 деца, които не били от Осия. Когато Гомер била достатъчно износена и пазарната ѝ цена паднала много, тя решила, че може да се върне у дома (там поне щяла да има какво да яде).

Осия отишъл на пазара, изтърпял подигравките и грубите шеги на грубияните и вулгарностите на простациите, платил 15 шекела и откупил жена си. По онова време това било половината от цената на един роб! Защо Осия е изтърпял това унижение? Защото обичал жена си, обичал я е независимо от цената, която е трябвало да плати, обичал я независимо от репутацията си, която не можела да бъде спасена.

След това Осия проповядвал пред хората за Божията любов, която обича даже отвъд границата на публичното ѝ унижение. Аз ликувам заради Божията любов към мен. Знаем, че Бог ме обича не в смисъла, че изпитва някакви топли чувства към мен или че от време на време се сеща за мен. Бог ме обича толкова много, че изля Себе си върху мен без всякакви условия. Той рискува себе си, като дотолкова остана наранен пред мен, че беше напълно незащитен. Той премина през публично унижение, без да се погрижи за спасението на репутацията или достойнството си. И той направи всичко това с цел моето непокорно, неблагодарно и бунтовно сърце да бъде победено и аз да се откажа от глупавата си поза и да се хвърля в ръцете му. Ето това означава да казваме, че Бог ни обича и то вечно.

Б) В текста на химна се казва: “Обичайте с всички страсти.” Тук се говори за нашата любов, но същото се отнася и за Божията любов. А какво означава страстта на ревността? Често пъти ревността на хората е белег за тяхната несигурност. Мъж вижда, че на сватбата съпругата му говори с някакъв гост, който до тогава не е виждал. Внезапно го обхващат лоши мисли и той си представя съпругата си и този гост във всякакви сензационни сцени. Или пък жена без никакво основание проследява съпруга си на работното му място или телефонните му обаждания с цел да разобличи “простака”, който всъщност никога не е отделил погледа си от монитора на компютъра. Колкото сме по-неуверени, толкова по-абсурдна става ревността ни. Но Бог никога не е неуверен. Тогава какъвто и смисъл влагаме, когато говорим за Божията ревност, това не може да е абсурдна подозрителност, породена от емоционална неувереност, защото Бог въобще не е в опасност. Тогава какъвто и смисъл да влагаме в Божията ревност, ние не можем да говорим, че това е ревност, която се дължи на емоционална неувереност.

Божията ревност не е недостатък в характера на Бога, а е просто проява на Божието настояване, че единствено той трябва да бъде почитан, уважаван и единствено на него трябва да се доверяваме като на Бог. Божията ревност е отражение на първата от Десетте Заповеди: “*Не трябва да имаш други богове освен мен.*” (Втор.5:7) Бог ни забранява да обожаваме, да се прекланяме, да боготворим, да обичаме и да се доверяваме сърцето си на нещо или на някой, освен на него самият. Той настоява за това не защото е самомнителен тиранин, който трябва да бъде превъзнесен. Той настоява за това заради нас самите и заради собственото ни добруване. Той настоява да признаваме, че само той е Бог заради нашето благославяне. Бог знае, че ако ние не му отдаваме почит, не го обичаме, не му се подчиняваме и не му вярваме, ние сами причиняваме собственото си унищожение. Когато казваме, че Бог е ревнив, това означава, че той иска от нас страстно да го уважаваме и да го почитаме и иска страстно това, за да можем винаги да живеем в сферата на неговата благословия. Чрез пророк Йезекиил Бог казва: “*Ще се смиля над целия Израилев дом и ще бъда ревнив за свялото си име.*” (Йез. 39:25) Дотогава докато Израел почита Бога в неговото изискване Израел да е верен към него, Израел ще живее с сферата на Божията благословия. Да живеем някъде другаде, означава да причиняваме собственото си унищожение. Тъй като Бог е загрижен за спасението ни, Божията ревност към собственото му име може единствено да означава, че Бог иска страстно да ни даде живот.

Нека да се върнем към Първата Заповед. “*Не трябва да имаш други богове освен мен*” не е сприхаво хокане на някаква самовлюбена личност. Това е обещание. (Добре е да помним, че прадедите ни, пуританите от 17 век са твърдели, че Десетте Заповеди за “обещания на завета.” Поради това, когато чуем заповедта, ние трябва да я възприемаме като обещание.) А обещанието е: “От тук нататък ти не трябва да имаш други богове. От тук нататък аз ще докажа, че съм достатъчен за теб. От тук нататък ти ще откриваш, че аз, Святият на Израел, съм достатъчен за твоите нужди. Няма да е нужно ти да тичаш след други богове или институции. От тук нататък аз ще бъда твоето задоволство. Ако моята любов вече те освободи от робството в Египет, няма ли моята любов да продължава да те пази? Поради това не е нужно да търсиш друг бог и по този начин да се лишиш от твоята благословия в ръката ми.” Смисълът на Първата Заповед на Бога е Божието обещание. Да казваме, че Бог е ревнив означава, че той настоява да бъде признаван от нас по неповторим и изключителен начин като Бог. И тъй като мисли за нас, Бог настоява ние да го признаваме по този начин заради собственото ни добро. Иначе казано да казваме, че Бог е ревнив означава да казваме, че бездънната любов винаги предупреждава глупавите хора да не жертват сърцата си заради нещо, което не е бездънна любов. (Коментар: Иначе казано, да не се продаваме глупаво за жълти стотинки, след като за нас е платена безкрайно висока цена. Д.Пр.)

В) Божият гняв. Но тъй като сме глупави, ние хората правим точно това, което сме предупреждени да не правим. Всеки човек го прави, без изключение. И Бог реагира с гняв или ярост на нашата глупост. Когато не се подчиним на предупреждението на Божията любов, неговият гняв се разгаря. Но въпреки, че неговият гняв е истински, а не въображаем, той все пак е израз на неговата обич към нас. И така трябва да е,

защото Бог е любов. Бог е любов, която е примесена с всякакви други страсти. Божият гняв никога не е детинско избухване и никога няма за цел да отмъщава. Гневът му не е разочарована любов, която сега се превръща в гадост. Божият гняв е просто разгарянето на неговата любов до огненочервено, **която ни разтърсва, докато признаем, че в нас има нещо, което е в смъртоносен безпорядък.**

Преди малко казах, че неизмеримо дълбоката обич се измъчва, когато вижда как глупавите хора я отхвърлят, защото **Бог, който е любов, знае, че когато хората го отхвърлят, те причиняват собственото си унищожение.** А Исус? В много случаи по същата причина той е посинявал от гняв. Разбирате ли, **ако не беше посинявал от гняв, това щеше да е доказателство, че не ни обича.** Най-прочутият евреин Ели Визел, който е оцелял при Холокоста, в книгите си постоянно повтаря, че **противоположното на любовта не е омразата, а безразличието.** Ако нашият Господ беше безразличен, той не би могъл да обича. Фактът, че се е ядосвал доказва, че той е бил загрижен за нас, а това от своя страна е доказва, че ни обича.

Понякога хората ми казват, че са объркани, когато на много места в евангелията четат, че Исус не е деликатен. **Така е, той не е деликатен.** В много случаи Исус използва думи, които биха свалили боята от вратата, като например когато казал, че Ирод е “лисица.” **“Идете и кажете на тази лисица.”** (Лука 13:32) Съвременният смисъл на думата лисица е: “хитър, лукав, непочтен.” Като метафора думата “лисица” се появява в английския език през 17 век и идва от спорта “лов на лисици.” **През първия век в Палестина думата “лисица” е била най-лошият епитет за човека.** Тогава думата “лисица” е изразявала смес от гняв и отвращение. Подобно чувство изпитваме, когато сега казваме за някого: “тази змия, този скункс, тази невестулка.” Да, нашият Господ е казал това и е имал предвид точно това. Трябва да признаем, че в други случаи речникът му не е бил по-различен. **Но – и това трябва дебело да се подчертае – нашият Господ е щял да умре точно заради хората, които са разпалвали гнева му.** Заради тях той щял да умре с тази неразбираема смърт на Бога – изоставен на кръста точно за да може да им спести унищожението. И той щял да направи всичко това, защото той и Отца са едно и любовта е природата на Христос.

Авакум викал към Бога: **“В гнева си помни милостта.”** (Ав. 3:2) На иврит смисълът на думата “помни” е различен от английския смисъл на тази дума и не означава да си припомниш представата за нещо. **На иврит “да помниш нещо” означава да направиш това нещо да действа наистина в дадена ситуация.** За Бога да помни милостта означава да я направи действена реалност по отношение на кръста и на опасното ни положение в светлината на кръста. Бог е направил своята милост действаща реалност на кръста, където е произнесъл присъдата си над човечеството. **Защото гневът е израз на загрялата до червено любов, която реагира на нашия грях, а милостта е любов, която носи благословия, когато Бог прощава нашия грях.**

Г) **Радостта** залива самия Бог, когато Божията любов към нас достигне целта си и ние се изпълним с обич към Бога. Лоши хора критикували Исус за това, че се е срещал с нерелигиозни хора и че даже се хранил с тях и той им обяснявал, защо прави това. Притчата за загубената овца завършва с описание на радостта на небето, когато един грешен човек се покае. Следващата притча е за загубената монета. Накрая тя също завършва с декларация за радостта на Божиите ангели заради разкаялия се грешник. **Разбира се, че Бог се радва в тези случаи, защото в разкаянието на грешния човек неизмеримата обич на Бога е постигнала целта си и е запалила отговаряща любов в него.** Винаги трябва да помним, че покаянието трябва да бъде последвано от **“набожна печал”** (2Кор.7:10) **Не е възможно покаяние, без горчивото и понякога тъжно осъзнаване на лошия път, по който сме вървели в продължение на дълго време.**

Не отричам, че човекът, който току-що е осъзнал собствените си грехове и своята порочност се ужасява от себе си. Но покаянието не остава фокусирано в набожната печал. **Завършекът на покаянието е отричането от себе си.** Покаянието представлява отричане от себе си, чрез което ние се предаваме на обичта, която е толкова огромна, поради което ние не можем да направим нищо друго. По този начин, когато любовта ни побеждава, ние забравяме за раните си, за наранената си гордост, за дребнавата си злоба, за егоистичните си амбиции и за детинското си отмъщение.

Сигурно сте забелязали, че ако искате да накарате едно 3-годишно дете да ви даде нещо, което то стиска здраво, трябва да му дадете нещо друго, което е още по-привлекателно. В очите на Бога ние, възрастните хора имаме духовната зрелост на 3-годишно дете. Ние се държим здраво за нещастията си, за недоволствата си и за стремежа си да се самоизтъкваме. Когато проповедникът ни казва да пуснем тези неща, ние ги стискаме още по-здраво и даже се ядосваме. Ние ги пускаме не когато ни казват, а когато бъдем победени от любовта, която разпалва любов в самите нас. Исаия говори за радостта, с която Бог посреща завръщането на хората си у дома: **“Както младоженецът се радва на невестата, така и твоят Бог ще се радва на теб.”** (Ис. 62:5)

Съдбоносна среща: Вартимей

Марк 10:46-52

Преди няколко години американският хирург Уилям Нолан написа книгата **“Създаването на хирурга”**, която стана бестселър. Книгата описва подробно финансовите разходи за медицинското обучение и жертвите, която човек трябва да направи, ако иска да стане превъзходен хирург, за разрушителното въздействие на професията на хирурга върху семейния живот, пораждадено от спешните случаи, за ниското заплащане на лекарите-стажанти и на това, че лекарите прекарват по-голямата част от живота си в болницата. Една от целите на тази книга е да оправдае пред обществото шокиращо високите доходи, на които се наслаждават американските хирурзи и така да се подобри образа на лекарите.

Апостол Марк също е написал един бестселър. Неговата книга може да бъде озаглавена **“Създаването на ученик на Исус.”** Марк изследва темата на ученичеството по-задълбочено от останалите автори на евангелията. Обаче, за разлика от У. Нолан, Марк не е написал книгата си с цел да оправдае учениците, защото е невъзможно да бъде подобрен публичният образ на онези, които са последователи на един мърляв евреин, който скоро щял да бъде екзекутиран между двама крадци на градското бунище. Тогава защо Марк е написал книгата си? Поради две причини.

На първо място, той окуражава тогавашните последователи на Исус. Той иска да им припомни как са станали последователи, с цел да им даде ново сърце с оглед на варварското преследване, на което ги е подложил император Нерон.

На второ място Марк е бил убеден, че Бог ще използва книгата му **“Създаването на ученик на Исус,”** с цел още повече хора да станат ученици на Исус Христос.

Марк е написал евангелието си за християните от Рим в 65 година. **Тогава в огромния едномилionen Рим е имало 5 малки “домашни църкви.” Представете си как са живели около 100 християни в град с население от 1 мил. жители.** Очевидно тогава не е било популярно човек да е ученик на Христос. Нещо повече, тези 5 домашни църкви са били обект на жестоко преследване. Марк е написал евангелието си, за да окуражи тези хора и за да се прибавят към тях други, които все още не са били ученици, но щели да станат такива, когато самият Бог приеме като своя и използва за целите си кратката книга на Марк. А как човек става ученик? Какви са отличителните черти на хората, които са станали ученици? С други думи, каква е разликата между учениците и зяпачите? Днес няма да изследваме цялата книга, а само един кратък откъс от нея, в който е описан процеса, чрез който хората се превръщат в ученици. Този откъс е свързан с Вартимей.

Вартимей е бил сляп човек. По онова време не е имало социални служби, поради което слепотата винаги е водела до бедност. Вартимей е бил сляп и беден, т.е. той не е имал достъп както до светлината, така и до богатството. Но той чул, че Исус от Назарет е някъде наблизо. Вартимей започнал да вика с надеждата, че този човек ще може да го освободи от тъмнината и бедността. Следователно, първият етап от превръщането ни в ученици на Исус е, **че трябва открито да признаем, че независимо от това, колко много знания имаме за другите неща и независимо от това колко голяма е опитността ни в другите области на живота, когато става въпрос за най-важното нещо в живота ни, ние нямаме никаква представа, защото сме слепи и бедни.**

На всяка цена забележете следното: **Вартимей не е познавал добре Исус.** Той не го е нарекъл “Божий Сине,” “Спасителю” или “Господи.” Всяко от тези имена щеше да означава, че той е разпознал божествеността на Превъплътеният Бог. Единственото, което Вартимей е можел да потвърди е, че Исус е потомък на Давид, най-великият цар на Израел. Но изразът “Сине Давидов” означава “Месия.” Тогава дали Вартимей е притежавал някаква необикновена прозорливост? Мисля, че не. Според мен много по-вероятно е, намирайки се в отчаяно положение, той да е извикал към прочутият извършител на чудеса, надявайки се, че Исус може да е пратеникът на Бога, който е дошъл за да излекува световните неправди, да се застъпи за жертвите и да даде зрение на слепите. Въпреки че е мислел, че Исус може да е пратеник на Бога, **Вартимей все още не е считал, че този Месия е Емануил, Бог сред нас, Превъплътеният Бог.** Поради това той не изповядва вярата си, а просто вика: **“Помогни ми, помогни ми.”**

Трябва да отбележим, че ние ставаме ученици, след като придобием достатъчни теологични познания. Ние ставаме ученици, когато осъзнаем собствената си слепота и бедност. Тогава просто започваме да молим за помощ. Ние ставаме ученици преди да сме в състояние да поставим правилните теологични етикети на Исус, понякога много по-рано. Разбира се, подобно на Вартимей ние трябва настоятелно да викаме “помогни ми,” даже когато сме заобиколени от недружелюбна тълпа, която ни казва да мълчим. Като новаци в ученичеството, **ние трябва силно да искаме да получим това, което търсим толкова отчаяно,** поради което трябва да сме в състояние упорито да се стреми към него, **независимо че другите хора ще го презират,** омаловажават или няма да му обръщат внимание. Ние не можем да бъдем отклонени от тези, които твърдят, че Исус е умрял пред 2000 години, от онези, които твърдят, че вярата просто е патерица за незрелите и

неспособните или от други, които твърдят, че ученичеството е връщане към убиващата удоволствията викторианска епоха. Вартимей е чул тези неща, но въпреки това е още по-упорито е викал за помощ.

Всъщност ученичеството е много по-лесно отколкото хората си представят. **То е по-лесно, защото даже най-малкото признаване на нашата нужда и на способността на Христос да ни помогне ще ни превърне в ученици**, които са в процес на създаване. **Същевременно ученичеството е много по-трудно** отколкото хората си представят, **защото ние трябва да упорстваме независимо от пречките, които ще отклоняват вниманието ни от Исус**. Някога замисляли ли сте се за многото хора, които са се присъединявали към църквата ни, а след това са разреждали посещенията си и сега въобще не ги виждаме? Тъй като се нуждаем от способността да осъзнаем духовната си слепота и бедност, ние трябва да упорстваме. Вартимей упорито е призовавал Исус да му помогне, защото е знаел, ако не му помогне, той завинаги ще си остане сляп и беден. Настоятелността на Вартимей, породена от голямото му желание, била достатъчна, за да спре Исус и да каже: *“Повикайте го.”*

Вторият момент, свързан с създаването на ученика, е призивът към ученика да се окуражи. Някой от тълпата, който е чул виковете на Вартимей за помощ и му е симпатизирал, му казал: *“Дерзай, Исус те вика.”* Тук “дерзай” не е някакъв глупав призив към Вартимей да се ободри. Има само една основателна причина да се окуражаваме и тя е, че близо до нас е Исус Христос. Тъй като Вартимей е бил сляп, той не е можел да види колко близо до него е Исус. Истината е, че в този момент Исус е бил по-близо до него от всеки друг път. **Навсякъде в Библията изразите “Дерзай!”, “Бъди смел!”, “Ободри се!” са в заповедна форма**. Те не са предложение; те не са препоръка, която Господ ни отправя; те не са израз на пожелателното мислене на някои хора, които наблюдават случващото се. Това са заповеди да бъдем смели, да не се страхуваме, да сме бодри и то единствено защото нашият Господ е чул искрената ни молба, обърнал се е към нас и няма да пренебрегне или да се направи, че не ни е чул. Ние можем и трябва да бъдем смели, защото нашият Господ в този момент излива върху нас точно това, от което най-много се нуждаем. Той идва при нас точно в момента на нашата болка, нещастие, объркване или уплаха. И тогава ние се окуражаваме, защото докато той ни говори, неговата дума към нас се превръща в негово действие вътре в нас. “Дерзай!” означава, че той, нашият Господ, ни дава своето сърце.

Замислете се за случаите от евангелията, в които тези заповеди за смелост са били изричани и изпълнявани с готовност. На един човек, чието чувство за вина го парализирало, било казано да се окуражи, защото сега греховете му са опростени и парализата му изчезнала. На една отчаяна жена, която искала само да докосне края на дрехата на Исус, просто да влезе в контакт с него, ѝ било казано *“Дерзай, дъще, твоята вяра те изцели”* (Мат.9:22). На учениците, които били изплашени, докато гребели с лодката в бурното море и мислели, че ще се удавят им било казано да не се страхуват, защото с тях е онзи, който укротява всяка буря.

Исус не се появява на сцената, танцувайки валс, усмихнат като за снимка и подвиквайки ни: “Хора, ободрете се, това е щастлив миг.” **Обратното, когато започнем да викаме: “Сине Давидов, смили се над мен,”** защото той е дошъл близо до нас, **тогава той ни казва: “Дерзайте!”**

И тук е третият момент, свързан със създаването на ученика: Вартимей е тръгнал след Исус. По-точно Марк ни казва, че Вартимей *“тръгна след Него по пътя.”* Просто няма друг заместител на последователството. Подобно на всеки добър автор, Марк използва няколко метафори, когато говори за ученичеството. Любимите му метафори са Пътят, Пътуването, Приключението. Марк постоянно описва как Исус върви по пътя заедно с учениците си и ги учи, докато те са в компанията му. Докато вървят по Пътя, разбирането им за Божията истина, което в началото е слабо, пораста и укрепва. **Тъкмо на Пътя, в процеса на пътуването, учениците научават не просто смисъла на ученичеството, а още по-важното – как да живеят като ученици на Господа**.

Тъкмо на Пътя те се научават какво означава да правиш грешки, да се препъваш, да ставаш отново и да продължаваш да вървиш след Исус, който върви достатъчно напред пред тях, за да бъде техният водач, но в същото време не е толкова далече, че да престанат да го виждат. Тъкмо на Пътя те се научават, какво означава да са обещали да бъдат верни на Христос и лоялността им да се сблъсква със свят, който осмива тази лоялност и се подиграва на учениците, които я защитават и се кикоти над всичко, което те счита, че е скъпо и с свят, който отрича истината, в която вярват.

Трябва да запомним, **че за да сме ученици не важно колко много разбираме, а какво правим даже с малкото, което разбираме**. Самият аз в продължение на дълги години считах, че много хора се представят, че ученичеството в компанията на Христос е нещо като ходенето на училище, т.е. че преподаването в училището трябва да бъде научено. Но проблемът тук е, че докато обучението в училището до голяма степен е абстрактно – ние трябва да научаваме исторически концепции, научни теории и математически манипулации – то ученичеството при Исус е изцяло конкретно и практично. Когато Исус отива при хора, които твърдят, че са негови последователи, но въпреки това предпочитат абстрактното пред конкретното,

той им казва: **“Защо ме наричате “Учителю” и “Господи,” но въпреки това не изпълнявате това, което съм ви заповядал?”** Ако искаме да научим какво означава да си последовател на Исус Христос, ние не трябва да считаме, че това е като ходенето на училище. **Трябва да разберем, че ученичеството е като чиракуването.** Чиракът автомеханик, електротехник или дърводелец не прочита 30 книги, а след това казва: “Мисля, че се научих!” Вместо това той се учи от обучаващият го майстор автомеханик, електротехник или дърводелец. Той усвоява занаята и се учи в процеса на работата и се научава наблюдавайки как работи майстора му, учи се правейки грешки, които майсторът му поправя. Да се обучаваме подобно на чирак не означава да четем огромни обеми информация, а да възприемаме, почти несъзнателно, малко днес и малко утре и още малко вдругиден, докато накрая чиракът започне да знае толкова, колкото знае майсторът му, независимо че той не може да ви каже кога точно или как е научил всичко за занаята си.

Учениците живеят в присъствието на Исус Христос. Той е едновременно както Пътят по който вървим, така и спътникът ни, с който вървим по Пътя. Ученичеството не е научаване на теории за Християнския живот в удобното кресло; да си ученик, това означава да работиш рамо до рамо с нашия Майстор, който е свършил цялата работа преди нас. Много по-важно е прилагаме в живота си малкото, което сме разбрали, отколкото да знаем много, но да не го прилагаме в живота си.

След като излекувал Вартимей и той прогледнал, Исус не му казал: “Най-добре е да започнеш да четеш за изпита.” **След като излекувал Вартимей и той прогледнал, Исус му казал да тръгне след него.** След като бил излекуван от слепотата, Вартимей завинаги трябвало да върви след Исус. Последователството не може да бъде заменено с нищо. **Несъмнено последователството не може да бъде заменено с нищо, но има много начини за неговото избягване.** Има много начини за избягване на Пътя, за вървене по странични пътеки, за отклоняване и за тръгване надолу, а не нагоре.

Единият вид избягване е **да не правим нищо, а само да произнасяме религиозни клишета и заучени фрази.** Ако някой постоянно употребява думи като “спасен,” “кръвта на Христос,” “Всевишният” и т.н., хората често го възприемат като отдавна пътуващ по Пътя, докато друг, който не използва тези думи е възприеман даже като невярващ. Но и двете представи за неверни. Твърде често употребата на християнски термини е метод за прикриване на отклонението от пътя. Истината за ученичеството ни не е онова което казваме, а това, което правим. Поради това апостол Павел пише: **“Тъй като някога бяхте тъмнина, а сега сте светлина в Господа, живеете като чада на светлината”** (Еф.5:9).

Друг вид избягване на ученичеството е в църквата да се заменя вярата и подчинението на Христос с ритуали, обреди и церемонии. Например, ние кръщаваме бебетата като белег, че Бог в своята милост ще се грижи и ще пази конкретното дете до настъпването на деня, когато то стане зрял човек и по своя воля и решение повярва в Бога. но ако си мислим, че тайнството на кръщението е заместител на вярата и подчинението на Господа, това на практика означава, че вярваме в магии. Чрез кръщаването на бебето родителите обявяват публично, че самите те в този момент вървят по Пътя, по който искат да тръгне и детето им заедно с тях. Обаче ако родителите си мислят, че кръщаването на детето не е задължително свързано с настоящото им вървене по Пътя и с последващото навлизане във вярата на детето им, тогава те двойно се самозаблуждават.

Трети вид избягване на ученичеството е прекомерното занимание с свръхкритична правоверност. Например твърде често се счита, че белегът за ученичество е дали конкретния човек може да се съгласи с едно или друго учение, или дали разбира задълбочено учението за Непорочното раждане или за Светата Троица. Лично аз считам, че учението за Непорочното раждане и за Светата Троица са много важни за разбирането на Християнството. Аз съм последният човек, който би подценил важността на качеството на теологичното разбиране и никога не подкрепям теологичното лекомислие.

Но ние не започваме като ученици с тези неща. Исус е призовал много хора да вървят след него, например Закхей. Но Исус никога не му е казал: “Слез от дървото. Аз ще “заровя томахаваката” и ние ще обядваме заедно, но първо трябва да ми кажеш, дали вярваш, че с моята майка е свързано нещо специално.”

Когато Исус призовавал учениците да тръгнат след него и след това ги е призовавал още по-близо да го последват, той е знаел и те са знаели, че те разбират много малко. Всъщност, очевидно е, че те са разбирали само едно нещо: че животът им в неговото присъствие ще бъде по-добър отколкото, ако не са с него. Сигурно е, че в процеса на ученичеството разбирането им е нараствало. Разбирането на Марк е нараствало, докато той се оказал в състояние да напише евангелието си. Разбирането на Петър е нараствало, докато той се оказал способен да напише несравнимите си писма. Но те не са започнали с това. Те са започнали с простото последователство, което е било изпълнено с неправилни представи, с глупави обяснения, с явни грешки, а понякога и с неразумни страсти. Но единственото, което е било съществено е, че те са вървели по Пътя и че са продължавали да вървят и подобно на чираци са се учили от самия Майстора-пътешественик.

Ако някой ми каже, че вярва в много малко от онова, което казва църквата, даже от онова, което

църквата казва за Исус, **но въпреки това чувства, че Исус притежава светлина, истина и сила, които му дава; ако такъв човек ми каже, че единственото, което може да направи засега е да се опитва да приложи в живота си това малко нещо в което вярва, аз ще кажа, че този човек е ученик.**

Ако сме получили само толкова малко светлина, че виждаме само една крачка пред себе си, тогава нека да направим тази крачка. Не ни ли е хрумвало, че всъщност можем да правим само по една крачка наведнъж? Не ни ли е хрумвало, че ако Исус Христос ни дава днес светлина само за една крачка и ние я направим, след това същата светлина ще се окаже достатъчна, за да направим утре следващата крачка? Последователството не може да бъде заменено с нищо?

Подобно на случая с Вартимей, създаването на ученик на Исус започва, когато осъзнаем, че нямаме светлина и ресурси да живеем и това ни накара да извикаме към Исус “Смили се над мен.” Създаването на ученика продължава, когато чуем нашият Господ да ни каже да се окуражим, тъй като помощта скоро ще дойде. Създаването на ученика достига до зрялата си фаза, когато вървим след него по Пътя и ежедневно получаваме все по-голямо потвърждение, че той е Пътят, но само защото той е Истината и поради това ще се окаже, че това е нашият Живот.

Съдбоносна среща: жената край кладенеца

Йоан 4:5-26; 39-42

Наскоро западни журналисти казаха на един арабски нефтен магнат, че има голям късмет, защото страната му притежава огромни нефтени находища. А той им отговори: “Късметлия? Защо считате, че е голям късмет това, че имаме нефт? **Та вие имате дъжд.**” И той е прав. Страна, в която вали дъжд има повече късмет от страна, чийто нефтени залежи могат само да се изчерпват и не подлежат на възстановяване. **Съвременната държава Израел е доказала, че е нужно само едно нещо, за да се направи пустинята да цъфти като роза: вода.** И хората от всички епохи са знаели това.

Исус казва, че той е *живата* вода. Той е вода, защото само той може да задоволи най-силната житейска жажда. Той е живата вода, защото самият той е жив и задоволява зажадените хора, като им дава себе си, когато те отидат, за да разберат какво означава да живееш в неговата компания, под неговата власт, изпълнен с неговия Дух. Исус нямаше да е “жива” вода, ако им предлагаше някаква формула, някакви принципи, някакви схеми или някакви техники. Но той е “жива” вода, защото живее с Бога и привлича мъжете и жените в същия живот, в който живее и самият той.

Ранната църква е ликувала в Онзи, който е бил даваща живот вода и който безпогрешно е давал плодовитост на човешкото съществуване. Петър пише до християнските си приятели: “*Вие вярвате в него с неизразима и възвишена радост.*” А Павел казва: “*Той ме обикна и даде себе си заради мен.*” Йоан казва: “*Ние знаем, че преминахме от смърт към живот.*” А неизвестният автор на Евреи казва: “*Ние вкусихме силите на Бъдещата Ера.*” Онова, което апостолите възкликват в своята страст; онова, което извира от тях и се излива върху нас; **те не гледат на него** като на нещо необичайно или тайно, или предназначено само за малцината привилегировани. Апостолите **щедро говорят** за това нещо, защото сами са опитали Исус Христос и са установили, че той ги задоволява толкова цялостно, че те не изпитват нужда за нищо друго.

Личният им опит от живота им с Господа ги е уверил, че е реалност твърдението му, че превръща пустинята в живота на хората в цъфтяща градина. **Те не търсят нищо повече и никой повече и единствената им задача сега е да разгласяват, че Назарянинът е надеждата на човечеството.** От време на време си представям, че съм си свършил работата, че животът ми е приключил и около ковчега ми са се събрали няколко човека. Някой казва: “Шепърд беше начетен и знаеше много неща за 16-я век и още по-точно за началото на 17-я век.” Друг добавя: “Шепърд беше умен и проповедите му са доказателство за майсторско му красноречие.” А след това ми се иска да чуя как трети човек казва: “Но той беше нещо повече от умен. Чрез свидетелството му аз разбрах онова, което е разбрала самарянката, която е срещнала Исус край кладенеца.”

Нали разбирате, аз съм наясно, че хората не идват в църквата, за да слушат за 16-я век. Те идват, защото изпитват жажда, която нищо друго на света не може да задоволи. Независимо от това, дали идващите в църквата използват езика на апостолите или не, те имат нужда от онова, за което говорят апостолите. Те очакват духовният им водач да е запознат с “живата вода” **и очакват той да е съдът, чрез което те ще могат да вкусят от нея.** Винаги съм наясно, че ако хората идват в църквата и излязат от нея разочаровани в това отношение, тогава незадоволената им жажда ще ти кара да страдат и тази жажда ще ме

гледа в очите. Английската поетеса Маргарет Андерсън знае за тази болка и е писала за нея. Чуйте стихотворението ѝ “Стенание на отчаяната душа”:

О проповеднико, свети човече, чуи как плаче сърцето ми;
 Копнея да стана и да извикам моя протест:
 “Къде е твоята сила? Къде е твоето послание?
 Къде е евангелието на милостта и на любовта?
 Думите ти са нищо! Нищо! Нищо!
 Ние, които дойдохме да слушаме, сме предадени.
 Божий служителю, аз съм огорчена и неутешена.
 Какво ме интересуват изящните ти фрази?
 Проклети да са хуморът ти, държанието ти и дикцията ти.
 Виж как душата ми се превръща в пепел вътре в мен.
 Ти, който си се заклел да провъзгласяваш своя Спасител
 Дай ми думи, които ще спасяват.

Веднъж една жена, чиято нужда е приличала на нуждата на Маргарет Андерсън, срещнала Исус край един кладенец и си помислила, че и той е жаден. (Иначе защо би стоял край кладенеца?) Тогава не е чудно, че тя се изненадала, когато го видяла да стои там без кофа. Как си е представял, че ще си налее вода? После разбрала: той нямал нужда от кофа, защото той просто я помолил да му даде на пие и тя му дала. Тъй като забелязала, че той е евреин и знаела, че евреите и самаряните са врагове от столетия, тя го попитала: “Ти, който си евреин, молиш една недостойна самарянка като мен да ти даде да пиеш вода.? Евреите не се унижават да молят самаряните за нищо.” А Исус ѝ отговорил: “Ако знаеше за Божият дар на живата вода и ако знаеше кой съм аз, ти щеше да ме молиш да ти дам да пиеш.”

Тя въобще не могла да разбере смисъла на това, което той ѝ казал и продължила да говори по своя си почти флиртуващ начин: “Ти си единственият човек, който съм виждала, който отива на кладенеца без кофа.” Без да обръща внимание на нейното задяване, Исус отново ѝ отговорил с мъдрост, която тя не могла да разбере. “Ако пиеш водата, която аз давам, ти никога няма да ожаднееш.” Жената отново не разбрала какво ѝ казва и игриво му отговорила: “Тогава дай ми от твоята измамна вода; в най-лошия случай тя ще ми спести ежедневното ходене до този кладенец.”

Това не е ли неразбирането, което чуваме и сега, когато разговарят вярващ и невярващ, когато църквата разговаря със света; когато онези, които са опитали силите на идващата ера, разговарят с хората, които считат, че ходенето на църква е остарял навик. Хората, които не са опитали силите на идващата ера могат надълго и нашироко да разговарят с вярващите, но никога няма да схванат смисъла на ходенето на църква, на преклонението пред Бога и на мисията на християнина. Със сигурност невярващите ще признаят историческото основание за ходенето на църква, както и това, че има морални измерения на църковния живот (въпреки че отричат важната роля на църквата за морала в обществото), но те не могат да проникнат до по-голяма дълбочина. Отвъд това **те не могат да схванат, че църквата е инструмент на живия Господ**, с помощта на която той се поставя на разположение на другите хора, без да ограничава техния брой и им дава без ограничения своя дар на живата вода.

Закачливото говорене на жената не продължило дълго. Тя тъкмо преодоляла притеснението и срама си, че разговаря с непознат мъж, който при това е враг на народа ѝ, когато Исус сложил край на бърборенето ѝ като ѝ казал: “Защо не отидеш да вземеш съпруга си и да го доведеш тук?” Внезапно свършило времето за безгрижното флиртуване и бърборене. Внезапно настъпил часът на истината. Жената ахнала: “Моят съпруг? Аз нямам съпруг.” Исус продължил: “Да, права си, ти нямаш съпруг. Ти си имала петима съпрузи. А мъжът, с който живееш сега не е един от тях.” Зашеметена, жената разбрала, че е свършила играта, на която се е наслаждавала с Исус.

Ние също си играем игрички с нашия Господ, нали? Ние можем дълго време да играем тези игри, изпълнени със задоволство от уклончивостта, **породена от въображаемата ни интелигентност**. Ние можем да играем тези игри до момента, когато някой негов въпрос или коментар не извади на показ истината за играта ни: че това е едно безсъдържателно забавление и повърхностна самовъзхвала, докато Господното слово не пониже сърцето ни като шпага. След това, победени, ние клюмваме поради нараняването си.

Исус спрял безсмисленото задяване на жената, като я принудил да се замисли за греха, че живее с мъж, без да е омъжена за него. Но ние не трябва да считаме, че това е единственият грях. Нито пък трябва да си мислим, че ако не живеем в точно този грях, тогава ние нямаме никакъв друг грях. Всъщност, Исус ни принуждава да се вгледаме в себе си, което не сме правили от години, защото сме предпочитали да не правим това. Същевременно Исус ни поставя задачи, като:

“Иди и поговори с отчужденото си дете.”; “Попълни честно данъчната си декларация.”; “Посочи ми самотния човек, който се нуждае от успокоение, на когото си посветил свободното си време.”; “Върни

обратно човекът, когото твоят език обиди и прогони.” Исус постоянно насочва вниманието ни към тези области от собствения ни живот, чиито пустини си остават пустини просто защото в тях никога не е имало жива вода. **Исус грабва вниманието ни, като разбива илюзиите на нашето самозадоволство.**

Например, К. С. Луйс (*Коментар: Превел съм неговата книга „Обикновено християнство“ и една негова статия. Можете да ги намерите на <http://methodist.bg/resursi/knigi/> Д.Пр.*) от много години усещал в себе си един неосъзнат и силен стремеж, който го преследвал, но не можел точно да определи. Един ден осъзнал, че този неосъзнат стремеж е въпросът, който Господ му задавал. В този ден неговото продължително отбягване; неговата родена от уклончивостта философия, **че е невъзможно да опознаем заобикалящия ни свят – всичко това се изпарило, когато се сгромолясала съпротивата му срещу Господа.**

Тези от нас, които се наслаждават на абстрактните мисли и считат, че има малко други неща, които им доставят повече наслада от философските размишления, един ден чуват как Господ им казва: “Онова, на което се наслаждавате и защитавате като мъдро и прозорливо, съвсем не е толкова мъдро и прозорливо, колкото си мислите и всъщност е един неосъзнат опит да избегнете реалността. **Защо не се откажете от това и защо не признаете истината за себе си?**”

Рано или късно ние сме принуждавани да признаем, колкото и да не ни се иска, че дреболиите и играчките, с които сме задръстили живота си въобще не ни правят по-щастливи, а и как биха могли да го направят, защото най-накрая виждаме, че дреболиите и играчките са просто незначителни.

Или вероятно един ден Исус Христос не само се извисява пред нас, но и ни притиска, **докато не признаем, че най-голямото ни изкушение продължава да ни държи в смъртоносната си хватка, просто защото ние тайно му се наслаждаваме.**

Всички тези прозрения са просто нашият отговор на коментара или въпроса, които Господа ни отправя. Безкрайни са начините, чрез които Исус ограничава успешните опити ни да се отнасяме несериозно с него. Въпреки че не ни казва: “Иди и доведи тук съпруга си”, **по някакъв начин Господ успява да ни накара да погледнем сериозно към собственото си положение.**

И тогава какво става? Как завършва всичко това? Как е завършила срещата на самарянката с Исус? Трябва да запомним, че тя не е смазана и унищожена. Тя не е казала на нашия Господ: “Добре. Ти извади на показ тайните ми. Предавам се. За мен няма надежда.” Вместо да бъде смазана, самарянката ликува. Развълнувана от срещата си с Господа, тя изтичала, за да разкаже на съгражданите си какво се е случило с нея край кладенеца. Срещата ѝ с Исус е направила за нея това, което нищо друго не би могло да направи. **Тази среща е поставила огледало пред нея и я е накарала да се огледа в него.** Образът, който жената е видяла в огледалото едва ли е бил красив.

Същевременно Исус Христос е нещо повече от огледало, защото той идва, за да ни преведе отвъд предпоследната истина за нас до окончателната истина; **защото той ни съобщава лошата новина за нас, единствено за да наострим слуха си за добрата новина;** поради това самарянката била оставена да стои на краката си и сърцето ѝ се изпълнило с радост. Сега вече тя не счита себе си за отхвърлена, а за приета; сега вече тя не счита себе си за осъдена, а за оправдана; тя повече не се промъква срамежливо до Исус, а се чувства почетена. Да, огледалото на Господа ѝ показало истината за окаяното състояние на личния и обществения ѝ живот. Но в същото време живата вода, която Исус ѝ дал, превърнала пустинята в живота ѝ в градина. Тя казала на съседите си: “Този човек е истината. Той е истината за живота за всички нас.”

Библията ни казва, че съгражданите ѝ били поразени от свидетелството ѝ за Исус и те настоявали той да остане при тях. Той останал два дни, в края на които съгражданите казали на жената: “Ние вече вярваме в Исус **не поради твоите думи, а защото ние самите го чухме и разбрахме, че той наистина е Спасителя на света.**”

Звънът на уверението е непогрешимо: “*Ние чухме със собствените си уши и знаем ...*” Този звън на уверението се чува навсякъде в Библията. Например, 1Йоан е дълго само няколко страници и ние можем да го прочетем само за няколко минути. В това послание изразът “ние знаем” и “вие знаете” е използван 32 пъти. Разбира се, има фалшив вид “увереност”, която е рожба на фанатизма. Всички ние сме се срещали с някой човек, чиято “увереност” е здрава като стоманата, защото е вкоренена в непохватимо предубеждение. Срещали сме и хора, които са убедени, че светът ще загине след 4 години или пък, че всички пристигащи в Канада вьетнамски емигранти са прикрити комунисти.

Но ние знаем, че подобен вид “увереност” е скалпена. Ние искаме да притежаваме истинската увереност на съгражданите на самарянката, които ѝ казали: “*Ние вече вярваме в Исус не поради твоите думи* (въпреки че те не открили нищо невярно в думите на жената), *а защото ние самите го чухме и разбрахме, че той наистина е Спасителя на света.*”

Трябва да разбираме, че вярата не е нещо, с което живеем при липсата на познание. **Обратното, вярата е конкретен вид познание. Вярата познава Бога.** Разбира се, ние не познаваме Бога по начина, по който познаваме химията, т.е. чрез смесването на различни химикали, като през това време стоим настрана заради

безопасността си. Точно обратното, вярата познава Бога, когато се откажем от безопасността си и позволим да бъдем включени в живота на Бога. Вярата познава Бога, когато вярващите се срещнат с него и го обикнат, и отдадат почит на неговата цел за живота им.

Когато беше собственик на хокейния отбор “Яворово листо”, Харолд Балард имаше обичая да ходи рано сутрин на ледения стадион, когато той беше празен. Той поставяше кьнките на краката си, вземаше хокейен стик в ръката си и се пързеляше по игралното поле, почуквайки със стика от време на време по леда. Балард живееше в своя свят на мечтите. Представяше си, че е играч от националната хокейна лига и че даже е звезда. Но той не беше играч и никога не би могъл да бъде. Неговият свят на мечтите се намираше на светлинни години разстояние от истинското състояние на нещата. Независимо от огромното му познание за хокея, Балард никога **не би могъл да знае хокея така, както го познава един практикуващ хокеист.**

Съгражданите на самарянката, които отишли да се срещнат с Исус, след като тя се срещнала с него, след това стигнали до положението да му кажат с дълбоко убеждение: “Сега ние чухме със собствените си уши и знаем, че ти си единственият Господар и Спасител на света.” А на друго място Исус е казал: *“Аз съм добрият пастир. Аз знам моите овце и те ме познават.”*

Нашата увереност нараства, когато престанем да се вглеждаме в себе си и погледнем към Исус, който идва, за да ни благослови. Нашият Господ не е просто вода. Течащата върху нас вода може даже да ни удави, ако е много силна. А Исус е живата вода, която съживява всички хора, които го приемат с радост, които го обичат и му се покоряват.

Съдбоносна среща: Закхей

Лука 19:1-10

Всички знаят, че огънят привлича животните. Огънят може да е малък, например като огъня, който пали вечер семейството, когато е на излет в гората. Но огънят може да е и огромен, подобно на горски пожар. Независимо дали е малък или голям, огънят привлича животните, въпреки че същият огън ги държи на разстояние. Има нещо в огъня, което неустойимо привлича животните, но само до известна степен. Защото в същото време огънят кара животните да са нащрек и даже да се страхуват.

Много хора реагират на Исус Христос по същия начин, по който животните реагират на огъня. Нашият Господ привлича хората и те се приближават до него. Те искат да стигнат по-близо до него, но не твърде близо, защото така се чувстват по-удобно. Те са привлечени от него, но в същото време се отнасят предпазливо към него.

Ето такъв човек е бил и Закхей. Той чувал много неща за Исус. Това което чул възбудило любопитството му и той решил, че лично трябва да провери какво представлява Исус. В Йерихон видял тълпа, която очаквала Исус и се присъединил към нея. Лука ни съобщава, че Закхей е бил нисък на ръст. Тогава защо не е застанал отпред пред тълпата, ако е искал да види Исус? Децата обикновено застават отпред пред тълпата. А Закхей не е бил дете и койкoй възрастен не иска да бъде оприличаван на дете. Нещо повече, ако Закхей беше застанал отпред пред тълпата, тогава всички други хора, които са били по-високи от него и са се намирали зад него, щяха да гледат към него и той щеше да усеща как погледите им пробиват дупки в тила му. Та нали койкoй не е харесвал Закхей и той е знаел това. Той е бил бирник, който е работел за омразните римски окупатори. Само това е било достатъчно, за се чувства засегнат. Още по-лошото било обаче, че той мамел хората, даже когато събирал парите им от името на правителството. Последното нещо, което би искал Закхей, е да се изложи на погледите на цялата тълпа. Да, той искал да види Исус, но не е искал да бъде видян, че наблюдава Исус. Поради това той се качил на едно дърво. Видимостта от дървото била отлична. Това място щяло да му позволи да види Исус и в същото време щяло да го предпази от погледите на тълпата. И нещо още по-важно, мястото му на дървото щяло да му позволи да види Исус, без самият Исус да може да го види. Той щял да бъде достатъчно близо, за да види “Назарянина” и същевременно щял да е достатъчно далече, за да не бъде видян. Достатъчно близо, за да може той самият да вижда и същевременно достатъчно далеч, за да е в безопасност. Със сигурност той е бил любопитен, но същевременно не се е подлагал на риск. Той е искал сам да прецени какво представлява Исус, но не е искал да бъде забелязан, нито от тълпата, нито от Исус. Мястото му за наблюдение на дървото е било перфектно избрано.

Убеден съм, че има много хора като Закхей, които предполагат, че Исус може да направи нещо с живота им, но не са сигурни. Те искат да оценят какво представлява Назарянинът, но не искат да изглеждат прекалено ревностни. Те искат да узнаят, дали той има нещо да им каже или да направи за тях, но в същото време искат да останат “хладни.” Поради това, подобно на Закхей, те се “качват на дървото.” Те се промъкват и сядат на последния ред в църквата минути след като службата започне и си заминават малко

преди тя да завърши. Те търсят достатъчно голяма църква, която да им гарантира анонимността им. Те може да предпочетат въобще да не посещават сградата на църквата и да се задоволят само с прочитането на няколко книги с надеждата, че ще могат да опознаят Исус, без да бъдат забелязани от другите хора и от него самият.

Нека да се запитаме: “Какво искат тези хора? Към какво се стремят?”

Убеден съм, че те искат да имат център на живота си. Те искат да имат перспектива, заради която да могат да получат цялостна представа за живота. Те искат гледна точка, от която да могат да видят живота в неговата цялостност. Те е страхуват, когато виждат, че живота им прилича на парченца от сложен пъзел, който не може да бъде подреден, защото може би някое парченце липсва. Но в същото време, в което търсят да открият центъра на живота си, тези хора са притеснени относно религиозната ексцентричност, защото гледат подозрително на религиозните крайности. Те виждат, че “религиозните” хора се държат “странно” и виждат, че някои хора стават жертви на религиозни “хипита.” Въпреки, че има много неща, които искат да разберат, хората с поведението на Закхей са носители на много неща, които им пречат да разберат. Поради това, те намират подходящо дърво, което ще им позволи да са достатъчно близо до Исус, за да задоволят любопитството си, но същевременно да са достатъчно далеч от него, за да са в безопасност.

Убеден съм, че такива хора търсят начини и средства. Въпреки че не са в състояние да цитират или да намерят подходящия стих в Библията, в който се говори за онези, които “изглеждат религиозни, но чрез начина си на живот отричат силата на вярата” (2Тим.3:5 – мой превод), тези търсещи хора схващат разликата. Те търсят точно силата на вярата, но отбягват демонстративната религиозност така, както се отбягва чума. Казано просто, тези търсещи хора имат нужда от помощ, за да се справят с живота си. Но колкото и жадно да търсят помощ, те не искат да изглеждат като отчаяни хора. Нещо повече, те не искат даже да изглеждат като нуждаещи се. **Те искат да запазят репутацията си, да изглеждат че те контролират живота си, да изглеждат като интелектуално заинтересовани, но никога не и като лековерни хора.**

Убеден съм, че такива хора искат да разберат какво представлява Бога, какви са неговите грижи и неговите благословии. Те търсят сигурност, но не изкуствената сигурност на пропагандата. Те не искат този вид сигурност, на която се наслаждават хората, които не могат да разсъждават логично и възискателно. Те не искат сигурността на хората, които се опитват да заглушат съмненията си, като говорят сами на себе си с висок глас. (Може би сте чували историята за един проповедник, който след края на службата забравил да вземе текста на проповедта си от катедрата. На следващата сутрин, в понеделник, чистачката на църквата намерила текста и започнала да го чете. В полето край един абзац от проповедта с червен химикал било написано: “Тук удари по катедрата, защото аргумента е слаб.”) Хората търсят сигурността на вътрешната убеденост, а не така наречената “външна авторитарна сигурност.” Те знаят, че ако могат да разпознаят истината, когато я срещнат, те ще притежават цялата сигурност, от която ще се нуждаят. А що се отнася до истината, те подозират, че по някакъв начин Исус е свързан с нея. Поради това те искат да се доближат достатъчно близо до него, но в същото време да останат достатъчно надалеч, за да избегнат да бъдат въввлечени в някаква кавга.

Закхей съвсем не е бил изключение. Много хора са като него. Те намират някакво дърво и се качват на него. То им дава възможност да открият някои неща за себе си и същевременно позицията им на дървото им спестява притеснението да изглеждат нуждаещи се.

И какво става с тях? Какво е станало със Закхей? Исус застанал до дънера на дървото, погледнал нагоре към дребния човек и казал: “Какво правиш там? Слизай долу. Отивам у вас. Ние ще обядваме заедно.” Ако Исус беше казал: “Хей, глупако, престани с това глупаво перчене,” Закхей сигурно още щеше да си седи на дървото. Кой не би се наежил, когато публично му се говори по такъв обиден начин? Кой не би се противопоставил, ако бъде публично унижен? Само едно нещо е накарало Закхей да слезе от дървото: настояването на нашия Господ, че отива в къщата на този дребен човек, където щял да обядва с него.

Според културата на тогавашна Палестина, яденето с някой човек е признак за интимност и на близко приятелство. Да ядеш с някой, това означава, че го прегръщаш без никакви резерви, че го цениш високо без никакво притеснение и че го приемаш без уговорки. Да ядеш с някой човек, това означава, че никаква скрита причина за пребиваването ви заедно няма да изплува на повърхността по време на храненето. Да ядеш с някого, това означава, че ти го амнистиращ, независимо от враждебността, която може да е съществувала по-рано между вас. Яденето заедно е играло ролята на обявяване на извинение и прошка, на мир и на единомислие. Яденето заедно е било знак за край на изгнанието, за началото на възстановяване на отношенията, знак на удостояване с благородническа титла и на възстановяване на достойнството.

Единствено безграничната милост, снизходителност и доброта на Исус; единствено неговата безплатно раздавана прошка освобождава хората от стремежът им винаги да се оправдават и да се защитават и ги убеждава да се отказват от стоенето им на дървото. **Преувеличаването на недостатъците на хората не може да направи това. Преувеличаването само ще ги унизи.** Ако бъдат принудени да изпитат

ненужното понякога чувство за вина, те няма да се почувстват свободни, а ще изпаднат в отчаяние.

Не трябва да забравяме, че Исус въобще не споменава, че репутацията на Закхей е била толкова лоша, че не е можела да бъде по-лоша и е била напълно заслужена. Исус е знаел, че в продължение на години Закхей е “стригал” хората, но въпреки това решил в този момент да не споменава нищо за това. Стоящите на дърветата не могат да бъдат убедени да напуснат удобните си позиции чрез произнасяне на високопарни речи, или ако бъдат заплашвани или тероризирани. Те не могат да бъдат принудени да напуснат безопасното си положение на дървото, ако им се припомня изтънчено или не чак дотам изтънчено за недостатъците им, които са очевидни както за тях, така и за другите хора. Те слизат от дървото единствено, ако видят в поведението на Исус Христос нещо, което те не очакват и по-конкретно – прощката и радостта, които разтопяват подозрението им и повдигат сведените им глави.

В края на срещата си със Закхей, нашият Господ Исус Христос възкликва: “*Днес спасението дойде в този дом.*” Лука 19:9 – мой превод) И наистина е така. Повечето хора имат твърде неясна представа за смисъла на “спасението.” А всъщност този смисъл е доста прост. Спасението е просто нещо добро за човека, който е наранен и опустошен от греха, но е възстановен в ръката на Бога. Крайната цел на спасението е възстановяване на всичко, което е създадено от Бога, в първоначалния му вид. А що се отнася до Закхей, спасението означава възстановяване на конкретната личност, създадена от Бога – Закхей.

Възстановен до каква степен? Заради кого? В резултат от срещата си с Исус Христос Закхей, който е бил създаден да бъде дете на Бога, но е съскал като дете на дявола, е бил възстановен да стане отново дете на Бога. Той е бил възстановен, за да заеме отново мястото си в обществото, което го е ненавиждало и то основателно. Закхей бил възстановен и пред самия себе си, защото преди срещата си с Исус Закхей е осъзнавал, че е грешен пред всички хора, включително и пред себе си. След като отново се върнал при Бога, той възстановил добрите си отношения както с обществото, така и със себе си.

И как е реагирал Закхей? Той не е казал: “Не е ли прекрасно това!?” и след това не е продължил да живее така, все едно, че нищо не се е променило. Точно обратното, милостта, която сега го обгръщала, съживила в него благодарността. И Закхей извикал към Исус: “От сега нататък ще разделям всичко, което притежавам с всеки нуждаещ се човек, който срещна. А ако съм измамил някой, готов съм да му платя четворно повече.” Това наистина е било голямо раздаване на подаръци. През целия си живот Закхей е бил лаком хищник, а сега иска единствено да раздава. Цялостната му промяна се е изразила чрез спонтанно преливане на насладата му от новия му приятел. Не се е наложило той да кърши съкрушено ръцете си. Исус не се надвесвал над него заплашително, не го е предумвал, не му е досаждал. Със съживена от милостта благодарност Закхей с радост направил това, което знаел, че трябва да направи ученикът на Исус.

Когато бях дете, майка ми понякога ми караше да събирам сухите листа в градината с греблото, или да почистя от сняг пътеките в двора, или да измия прозорците. И аз правех това, но с нежелание. Тя виждаше сърдитото ми негодувание, когато ми възлагаше да направя нещо. Понякога не можеше повече да се овладява и ми казваше: “Аз те моля да свършиш само една малка работа. Защо трябва да негодуваш толкова, че съм те накарала?” Тогава тихо под носа си (винаги тихо под носа си, защото мама беше страшна и все още е) аз мърморех: “Ти искаше да събера сухите листа. Ето, листата ти са събрани. Защо недоволстващ?”

Когато бях 13-годишен, аз не разбирах възмущението и недоволството на майка ми. Но сега, когато съм 60-годишен, аз я разбирам. Отправено към нас искане, което не посрещаме с радост е искане, което въобще не сме удовлетворили. Та нали всеки от нас, в определен момент, е молил някой друг да му помогне, като извърши нещо дребно и е установявал, че този човек го е свършвал с такова нежелание, че ни се е искало въобще да не бяхме го молили? Мартин Лутер никога не се уморявал да ни напомня, че подчинението, което не е изпълнявано с радост и старание не е никакво подчинение. Когато следващия път отивате на Неделното училище, предложете на някой болен от рак да го закарате с колата си до църквата, или поседете с някоя жена, чийто проблеми ви изглеждат малки, но за нея са крайно притеснителни, или помогнете на някой, който е стигнал до положението само да може да получава, но не и да дава, или посещавайте събирания в църквата, които не са толкова вълнуващи, но без които въобще не би имало християнско присъствие в обществото – във всички такива случаи ние трябва да отново да приемаме тази истина.

Когато чуят израза “изискването на Христос” (не правете грешка: след като го наричаме Господ, ние трябва да признаем, че той има право да изисква от нас) хората веднага започват да си мислят: “изискване” – това означава ограничение, забрана, нещо което възпрепятства свободата ни и потиска радостта ни. Но това не е вярно. Когато се подчиняваме с радост на нашия Господ, който доброволно е пожертвал живота си заради нас, ние ще установим това, което е установил и Закхей, не че животът ни се е стеснил, а точно обратното, че той се е разширил. Ние ще установим, че изискването на нашия Господ не ни лишава от свободата ни, а точно обратното – това изискване ни гарантира нашата свобода; чрез това изискване ние

няма да бъдем напъхани между челюстите на някакво стягащо се менгеме, което заплашва да ни задуши, а точно обратното – благодарение на това изискване ние ще бъдем освободени от стягащите се челюсти на очакванията на обществото, на съобразяването с обществото и на изкачването по социалната стълбица. С други думи, тъкмо изискването на Христос ни освобождава, за да осъзнаем и да отхвърлим всички други измамни изисквания. Защото всички други изисквания са не само задушавачи, но и деспотични и нелепи. Точно защото изискването на Христос към нас ни освобождава от всички останали изисквания и точно защото изискването на Исус е обратната страна на неговата милост, чрез което той иска само да ни благослови, единствено изискването на Христос ни освобождава.

Поради това заедно с нашите праотци от времето на Реформацията аз казвам, че ако не се подчиняваме радостно и с желание на заповедите и изискванията на Бога, ние въобще не се подчиняваме. Когато казвам това, аз въобще не твърдя, че християнският живот е изпълнен с непрекъснат екстаз. Въобще не считам, че християните подскочат или от тях си очаква да подскочат като малки деца от радост. Същевременно съм убеден, че ако не осъзнаваме привилегията, че служим на Исус Христос в свят, в който страданията никога нямат край, тогава ние сме далече от Божието царство. Ако не осъзнаваме привилегията, че служим на Исус Христос, ние оставаме далеч от поведението на Закхей, който слязъл от дървото и отишъл у дома си, за да яде с Исус и с радост коренно се променил. **Подчинението, което е лишено от искрено желание или радост, въобще не е подчинение.**

И така, тази сутрин кой се е качил на дървото? И кой не се е качил? Как и защо ние слизаем от дървото? Какво е настроението, което характеризира нашето подчинение, яденето ни с Господа, който е както наш спътник в живота ни, така и хлябът на живота ни?

Днес ние направихме опит да отговорим на тези въпроси. Нека припомним на тази стара история за срещата на нашия Господ със Закхей в най-старият град на света Йерихон, да остави незаличим отпечатък за тези истини в умовете и в сърцата ни.

Съдбоносна среща – Никодим

Йоан 3:1-21

Няма съмнение, че са важни двете думи “**роден отново**,” които Исус е използвал при срещата си с Никодим. Когато тези думи бъдат повтаряни днес, слушателите си избират полярно противоположни мнения и в зависимост от позицията, която защитават, започват да спорят помежду си. От едната страна са хората, които считат, че този израз трябва да се използва колкото се може по-често, поне толкова често, колкото използваме солта и пипера, с които подправяме яденето си, иначе би означавало, че въобще не сме християни. От другата страна са хората, които свеждат до минимум ролята на кризата в живота на човека, за да стане християнин и надценяват ролята на храненето. Те настояват, че хората стават християни чрез постоянният процес на храненето и често казват, че единствено техният подход на храненето е разумен. Ако другите хора не са съгласни с тях, те се усмихват снизходително и казват, че на всички, които не са съгласни с тях им липсва социална чувствителност и интелектуална проникателност. Първата група твърди, че ако не използваме думите “роден отново”, на нас ни липсва духовна автентичност. Втората група твърди, че ако употребяваме тези думи, ние нямаме достатъчно интелект.

Когато бойният вик “роден отново” извади на показ отвратителната ни религиозност, хората от втората група посочват с пръст няколкото “новородени”, които демонтират емоционална нестабилност. Но истината е, че всеки от нас познава някой, който употребява думите “роден отново” като чук, даже когато собственото му психическо състояние е нестабилно. От друга страна “новородените” напомнят на привържениците на храненето, че често пъти онова, което е считано за християнска храна е много разводнена и анемична храна, която не може да нахрани даже едно пиленце. А после добавят, какво ли може да нахрани мъртвородените?

В последното твърдение има известно основание. Църквата, в която за пръв път служих като пастор, нямаше учители за Неделното училище. Но ръководството на църквата считаше, че това не е проблем – учителите просто бяха подбирани сред измамници и ласкатели, т.е. практически сред всички – които влизаха в църквата и не бяха запознати с истината и реалността на евангелието, но искаха да помогнат на съселяните си, за които се предполагаше, че не могат да направят разлика между Исус и полска мишка. “Новородените” ми казаха: “Имате ли някаква увереност, че тези хора могат да осигурят християнска храна за детето ви?”

Тъжно е, когато разговорът между тези две групи пропада дотолкова, че стига до мръсотията, когато нито една от тях чуваше онова, което казва другата група. Тъжно е, когато “роден отново” се превърне в средство за осигуряване на политическо предимство. Когато Роналд Рейган се бореше да бъде избран за

президент на САЩ, той рекламираше себе си като “роден отново” по чисто политически причини (тъй като това се очакваше да му донесе гласове), въпреки че той не ходеше на църква, освен за да демонстрира някакъв интерес към вярата. Но нека да се върнем обратно към двете противопоставящи се групи. Ние ще преминем отвъд поляризирането единствено ако признаем, че има много начини човек да се срещне с Исус, така както има много начини човек да се влюби. Някои хора се влюбват от пръв поглед, но въпреки популярността на този начин, той не е толкова разпространен. Относително малко хора се влюбват “от пръв поглед.” Много повече хора се влюбват постепенно, стъпка по стъпка. Други опознават партньора си по-интимно по един по-непостоянен начин, отличаващ се с възходи и падения. Този начин се характеризира с мрачни моменти и съмнения, с погрешно разбиране и объркване. Но в края на тези възходи и падения, на топло и студено, на по-силно и по-слабо привличане, накрая те вземат решение. И двамата човека навлизат в отношения, за които по-късно няма да съжаляват и от които няма да се откажат.

Очевидно е фалшиво да се твърди, че има само един начин за установяване на най-важните човешки отношения. Тъй като е фалшиво, **глупаво е да се твърди, че има само един единствен начин.** Ние не поставяме под съмнение обичта на някой човек поради начина, по който се е влюбил. Ние никога не казваме: “Ти можеш да си влюбен единствено, ако си се влюбил по предписаният начин. Сигурно е, че поляризирането в църквата се преодолява, когато осъзнаем, че начинът, чрез който един човек стига до истината, въобще не е важен. Този начин не поставя под съмнение истинността и почтеността на положението на вярващия в Христос. Това е първото нещо, което искам да кажа, докато обсъждаме срещата на Господа с Никодим. **Какъвто и да е смисълът на израза “роден отново,” той не означава, че има само един начин за влизане и за оставане в компанията на Исус Христос.**

На второ място трябва да осъзнаем, че реалността, която преобразува живота ни и към която ни насочва изразът “роден отново” е нещо, към което всички се стремят. Поне мислещите, копнеещите и някои отчаяни хора бленуват за това. Думата, която е преведена като “отново” има три значения: (1) “още веднъж”, в смисъла на повторение; (2) “от горе”, т.е. от Бога; (3) “от началото, възстановен, с нова и различна природа” Очевидно Никодим се придържа към първото значение – “още веднъж” и казва: “Абсурдно е да се твърди, че възрастен мъж като мен може да влезе в утробата на майка си и повторно да се роди.” **Той е прав, че това е абсурдно.** Но Исус е имал предвид **не** първото значение на гръцката дума “отново”, а следващите две значения – всеки човек може и трябва да бъде роден **“отгоре, от Бога”** и по този начин да се роди с нова природа. Исус твърди, че човек може да почне живота си наново и ние можем да започнем живота си с нова и различна природа – **и всичко това е дар на милостта от Божията ръка.**

Преди малко казах, че дълбоко в себе си всеки човек мечтае да започне наново живота си, независимо че много от тези, които мечтаят за това презират църквата, присмиват се на евангелието и използват името на Исус единствено за да проклинат. Въпреки това, безкрайните религиозни цели, към които се стремят хората, ни показват отново и отново, че всеки иска да има ново начало в живота си, който да е нещо повече от повторението на “същото старо.” **Всеки иска ново начало, което да е качествено ново.** Наскоро гледах един документален филм по телевизията за Окръг Марин, най-богатия район на Калифорния. Окръг Марин е на първо място в САЩ по обем на покупките на всеки жител и по употребата на горещи вани, йога, различни фитнес увлечения, употребата на валиум и на хиляди други медикаменти за самолечение.

Създателите на филма бяха стигнали до няколко сериозни изводи. Единият от тях е следния: **Нивото на недоволството и на рухването на надеждите на хората никога не намалява.** Мержелеещите се в далечината спасителни оазиси един след друг се оказва, че са мираж. Всичко, което се предполага, че ще даде предимство на хората на следващото по-високо ниво, за да се чувстват по-добре, неизменно се проваля. Нито една от програмите, от техниките и от режимите се оказва, че не вършат работа.

Разбира се, по-силно от останалите хора, жителите на Окръг Марин изпитват постоянно засилващия се стремеж към откриването на нова цел в живота, която няма да бъде просто поредната нова цел, а нещо, което ще доведе до истинска промяна на живота им. Те искат нещо, което наистина ще направи съществена промяна. Преодолявайки пречките по пътя си, разочаровани и обезсърчени и обхванати от тихо отчаяние, хората продължават да търсят пипнешком. Много такива хора са ми казвали, че са изтощени от опитите си да намерят нов метод или стара “панацея”, но до сега нищо не ги е задоволило. Те са все по-малко уверени, че знаят какво търсят (**ако знаеха какво търсят, те щяха да знаят и къде да го намерят – в евангелието**). При това те не знаят, от какво трябва да се откажат. Окръг Марин изглежда че е навсякъде по света.

По същото време, когато първата църква в древността е приемала ежедневно хората, които са идвали за да опознаят и да се наслаждават на онова, което е говорел Исус и да бъдат освободени, гръцкият храм на религиозните мистерии, които са съществували в съседство, е търсели “новоповярвали.” По време на един от ритуалите в този храм, “новоповярвалият” бил поставян в яма, която била покрита с решетка, върху която въвеждали и поставяли един вол. В кулминационният момент на религиозния ритуал гърлото на вола бивало срязвано и кръвта му потичала през решетката **върху лицето на “новоповярвалият”, който бивал**

окъпван с кръв. Тогава храмовият свещеник обявявал, че човекът е роден отново за вечността. Гръцката религия на тайнствата е знаела как се чувства човека след някаква криза. Тя е знаела, че човека иска в живота му да се извърши промяна, но гръцката религия на мистериите не е можела да му достави истинска промяна. Онова, което е придало забележителната правдоподобност на ранните християни, е била способността им да посочват с увереност към Исус Христос, който може и освобождава хората и ги променя.

Преди години гледах филма “Апокалипсис сега.” **Гледах го 6 пъти**. В него се описваха войната на САЩ във Виетнам и противоречията, които са част от всяка война. Филмът завършва със сцена, в която примитивни индокитайци ритуално колят бикове. Мечът се спуска надолу, главата на животното се отделя и кръвта изригва. Гледката е толкова уродлива, че даже причинява гадене. Но въпреки това, филмовата сцена не въздейства на зрителите по този начин. Дали пък тази сцена не е копие на ритуала на гръцката религия на мистериите от преди 2000 години, при която кръвопролитие по някакъв начин, необяснимо, не осквернява миналото, възстановява настоящето до състояние на здравомислие и почитеност и ни насочва към едно ново бъдеще, което е “истинско”, просто защото новото е истински ново? **Но въпреки това, независимо от целта, към която ни насочва и от начина, по който се чувстваме, истинската промяна не настъпва.**

Апостол Йоан, обаче, е притежавал убеденост, която е била родена от собствения му опит. Йоан е знаел, че има Един, чиято кръв е ефикасна, и има Един, който ще достави това, което носи. Независимо от смисъла, който хората влагат в израза “роден отново”, няма нито едно доказателство на земята, че има хора, които мечтаят точно за това, което ни дава Исус. Никодим, зрял мъж на средна възраст и член на Синедриона, най-висшият религиозен съвет, отишъл при Исус под прикритието на нощта. Какво се е надявал да получи един опитен човек като него от един 30-годишен селянин със стърготини в косата си, произхождащ от незначително градче, чиито контакти с религиозните лидери са били изцяло отрицателни? Ние знаем какво се е надявал да получи Никодим.

Но въпреки че се надявал да получи онова, от което най-много се нуждаел, Никодим разбрал погрешно изказването на Исус и попитал: “Да се родя отново? Това е физически невъзможно.” Но се оказва, че през цялото време нашият Господ е говорил за нещо друго. Въпреки че не е говорил за физическо раждане, Исус прави аналогия с физическото раждане. Нека за малко да обсъдим тази аналогия.

Раждането, ежедневното раждане, несъмнено е **промяна на обстановката**. Когато човек се ражда, обстановката, в която живее се променя и от около плодвата течност бебето излиза във въздушна среда. То преминава от тъмнината в светлината и от тишината към шума.

Видът раждане, “новото раждане”, за което говори Исус в разговора си с Никодим, също представлява промяна на обстановката: от духовно безразличие към духовна сила; от престъпно пренебрежение към Бога към детинско удивление от Бога; от живот, в който човек се гордее със себе си към живот, в който човекът смирено благодари на Бога за неговата снизходителност и милост. В това поведение няма нищо неразбираемо, поради което Исус с искрено удивление пита Никодим: “*Ти си учител на Израел и не разбираш ли това?*”

Несъмнено Никодим би трябвало да разбира това. В края на краищата, присъствието, тежестта и силата на живия Бог е средата, в която протича живота в Израел. **Бог се е изявил пред Израел така, както не го е направил пред нито един друг народ, вследствие от което познанието на Израел за Бога се различава от познанието на заобикалящите го народи.** На Израел му е била дадена привилегията да познае Онзи, който е създал живота, който го е оформил, и който го направлява и изпълва със смисъл. Пророците на Израел неуморно говорят за това, какво означава живота да бъде вкоренен, да бъде оформен и да бъде приспособен към Бога, който работи върху хората си и им говори по такъв начин, че те знаят кой е той, какво е направил и какво изисква от тях. Пророците знаят, че когато Бог говори на хората си, той разпалва в тях способността да отговарят и желанието да отговарят. От тук нататък онова, което ние наричаме “живот” е непрекъснат и интимен диалог с Бога, който е дошъл при нас в личността на Исус Христос. Този интимен разговор означава, че от този момент нататък ние започваме да живеем в Бога, в една сфера, в една атмосфера, чиято реалност е по-жива отколкото са живи възприятията на петте ни органи за осезание. **Новия живот се характеризира с ново разбиране, с живот в подчинение и с дълбоко задоволство.**

В това няма нищо странно и призрачно. Когато днес хората чуват думите “роден отново”, те веднага се сещат за някакво необикновено психическо развитие, в което никога не са се оказвали и към което се отнасят с подозрение. За да ги предпазим от това погрешно разбиране, ние винаги трябва да им напомняме, че “раждане означава преди всичко промяна на обстановката.” За да изживяваме живота си в атмосферата на живия Бог, означава да живеем в постоянен диалог с Бога, чиято реалност, простота и задълбоченост са по-дълбоки, отколкото можем да го опишем с думите си.

Някой може да възрази: “Това е твърде неясно – всичко свързано с промяната на обстановката. Това е твърде мъгляво.” Какво неясно има в това обяснение? Хората, които Исус първи е призовал да тръгнат след

него въобще не са считали, че това е неясно. Не ни ли казва и на нас Господ същото сега, когато е възкръснал? Цялото ми служението е изградено върху увереността, че Исус променя хората. Светиите от всяка епоха са знаели това. В това обяснение няма нищо неясно.

Някой може да каже: “Това е твърде самонадеяно.” Не, не е самонадеяно. Няма нищо самонадеяно в това, човек да знае, че може да отиде на банкет само ако е поканен. Сигурността, която придружава разпадената от благодарността вяра няма нищо общо с снобисткото претендиране за превъзходство. Онези, които Исус е призовал, не са ли отишли при него, независимо от начина, по който са стигнали при него? Въпреки това, те са били убедени, че са на правия път и не са имали нужда да търсят друг път.

Раждането винаги означава промяна на обстановката. Да бъдем родени отново, да бъдем родени отгоре, това означава да влезем в постоянен диалог с Бога, при който ние знаем, че грехът ни е опростен, че пътят ни в живота е ясен (това не означава лесен, а ясен), че сърцата ни са изпълнени със смелост, че разумът ни е информиран и волята ни е укрепена.

В светлината на разбирането, до което стигнахме днес, нека за отидем отвъд разделението, което не помага на никой. **Нека да потвърдим, че не е важен начинът, по който човек стига до вярата, или колко време му е отнело да стигне до вярата.**

Нека да потвърдим, че в хората около нас има огромен духовен глад. Нека с думи и действия да сочим към Исус, в който се променя живота на хората, в това число и нашия живот. Амин.

Съдбоносна среща: Петър

2Ц.22: 1-4; Пс.19:7-14; Деян.5:12-16; Мат.16:13-20; Марк 14:66-72

В началото беше Роки I; после се появи Роки II; после Роки III и Роки IV. Изглежда има неограничен пазар за филмите на Силвестър Сталоун за долнопробния и жесток свят на бокса. Боксовите сцени във филмите са напълно нереалистични и измислени. Но въпреки това хората се стичат на тълпи в кинозалоните и продължават да ги гледат на видеокасети. Ясно е, че хората си мислят, че могат да се оприличат с боксьора, който е съвършено неизвестен и едва се крепи на краката си, но въпреки това успява да се бие до края и в последните секунди побеждава противника си. Изненадан съм, че хората се оприличават с толкова нереалистична история. Честно казано, историята на Роки никога няма да е тяхната история.

По-добре е да се оприличаваме с историята за един друг “Роки,” защото неговата история, поради Божията милост, е нашата история. Защото ние, подобно на този “Роки,” сме ученици на Исус Христос. Името или по-точно прякорът на този “Роки” е Петър, което на гръцки означава “скала.” Истинското му име е Симеон. Нееврейските деца, с които си е играел в Галилея са произнасяли трудно името и го съкратили на Симон. По-късно Исус го нарекл с името Петър. Наистина ли той е бил скала или Исус просто се е пошегувал така, както се шегуваме ние, когато наричаме някой дебелак с името “тънкият.”

Историята на Петър е нашата история. Той не е бил нито необикновено богат, нито необикновено беден, а е бил човек от средната класа като нас. Притежавал е малък рибарски бизнес съвместно с брат си. Бил женен и неговата тъща е живяла у дома му. Не е бил свещеник и няма никакви доказателства, че е преминал през някакво религиозно обучение, нито пък е принадлежал към някаква религиозна група със специални интереси, като например зилотите, садуките или книжниците. Петър бил обикновен човек като нас.

Един ден Исус го поканил да му стане ученик. От тук нататък Петър винаги е описван като говорител на групата ученици. Той ги представял и говорел от тяхно име. Но когато казваме, че той е говорил от името на всички тогавашни ученици, това означава да казваме, че той говори и от името на всички сегашни ученици. С други думи, той говори от ваше и от мое име. Ние сме тези, които Исус е поканил да се присъединят към компанията му. Ние можем да видим себе си в образа на Петър. Тогава кои са онези наши характерни черти, които виждаме в неговия образ?

На първо място е нашето признание относно Исус Христос, това че признаваме уникалността и неповторимостта на нашия Господ – точно това нещо, което атеистите считат, че е твърде строго, нетолерантно и прекалено. Тъй като сме завладяни от нашия Господ и публично сме обявили, че сме владяни от него, ние викаме високо заедно с Петър: “Ти си Христос, Синът на живия Бог. В теб са концентрирани присъствието, силата и целта на Бога. Ти си маякът, към който гледаме, котвата около която обикаляме, но от която по никакъв начин не можем да се отдалечим. Ти си светлината в мрака, истината в света на лъжата, реалността в света на илюзията.”

Много хора ни казват, че в някакъв смисъл вярват, бе Бог е Бог. Разбира се, техният проблем се намира в думите “в някакъв смисъл.” Точно в какъв смисъл? Богът, в който те ни казват, че вярват е неясен, мъглав,

с неясен образ – и в крайна сметка - безполезен. А какво може да направи едно неясно божество? Няма отговор. Какъв е резултатът от работата на това божество в живота на хората? Няма отговор. Какви изисквания има това божество към хората, които се обръщат към него? А кой казва, че той има някакви изисквания?

Такъв бог прилича на размазана картина на филмовия екран. Никой не се съмнява, че на екрана има нещо; но в същото време образът на екрана е толкова размазан, че никой не може да каже какво е това, нито пък каква е идеята, която ни внушава. Но когато лещите на киноапарата бъдат фокусирани, картината внезапно се появява с цялата си яснота.

Когато някой юноша иска да обгори инициалите си на пейката, най-достъпното средство за това е силата на слънчевите лъчи, въпреки че слънцето се намира на около 130 мил. км разстояние. Но силата на слънцето е доста разсеяна, за да свърши работата. Нужна е лупа, която да ги фокусира в една точка. След това инициалите на момчето ще останат върху пейката, докато тя съществува.

Бог е изявил себе си с пределна точност в личността на Исус Христос. Така можем да разберем какво прави Бог и как трябва да му отговаряме ние. И точно този момент е извънредно противен на плуралистичното ни общество. Поради това християните са обвинявани за остротата, вредяща на многообразието, което се очаква да възхваляваме навсякъде в живота си. На нас ни се казва, че е проява на нетърпимо нахалство, когато твърдим, че Бог е изявил себе си най-пълно и точно в образът на Исус от Назарет.

Но нима ефективността на ножа не зависи от остротата на острието му? Нали филмът може да се гледа само ако образът на екрана е фокусиран възможно най-точно? Християните са критикувани, защото признанието за вярата им в Исус Христос се счита, че ги превръща в изключение. Но когато ние казваме заедно с Петър: “Ти си Христос, Синът на живия Бог,” ние не казваме, че Бог действа само тук; напротив, ние казваме че е известно, че Бог със сигурност действа тук. Не казваме, че ние единствени сме получателите на Божията грижа; напротив, ние казваме, че знаем, че Бог се грижи и винаги ще се грижи за нас. Не казваме, че знаем всички отговори; напротив, ние казваме, че можем да направим разлика между истинските и лъжливите въпроси на живота. Не казваме, че Бог се е разкрил по някакъв друг начин; напротив, ние твърдим, че в Исус от Назарет Бог ни се е разкрил и ни е осветлил относно истината, значението и силата на неговата саможертва.

Познанието, че Исус е създателят на космоса няма да ни каже, дали трябва да работим като счетоводители, учители или като медицински сестри или с други думи казано, това познание няма да уреди въпросите на кариерата ни. Но това ще уреди въпроса на влечението ни. Кариерата е свързана с начина, чрез който печелим пари, за да плащаме житейските си разходи. Влечението е стремежът ни, когато печелим парите си, за да живеем, да подражаваме на проникателността, на състрадателността и на триумфа на нашия възкресен Господ.

Злото е неизтощимо. То нахлува навсякъде и едновременно безпокои Божието създание във всичките му проявления. Как може да се разпознае злото? Не казвайте: “Хората го разпознават веднага, щом го видят.” Установил съм, че повечето хора притежават много анемична способност да разпознават злото, че имат много лош инструментариум и много слабо желание да направят нещо за подобряване на това положение. От друга страна, да познаваме Исус Христос, това означава да открием недостатъците в собственото си отношение към злото, а след това тези недостатъци да бъдат излекувани. Хората, които виждатки Исус, казват като Петър: “Ти си Христос” знаят, че неосведомеността им за злото е победена и парализата им пред него е преодоляна. Нещо повече, християните знаят, че са призовани да направят видима победата на своя Господ над злото, въпреки че злото отказва да се предаде. Да викаме заедно с Петър: “Ти си Христос и няма друг като теб,” не означава, че парадираме, че сме стигнали до целта на живота си. Ние просто трябва да се радваме, че не се лутаме вече по житейския си път.

Втората ни характерна черта, която съзираме в образа на Петър, е предателството. Петър, говорителят на учениците от всички епохи, е описан в евангелията като слаб, страхлив, треперещ, препъваш се и падащ човек. Всички ние сме такива хора. В навечерието на предателството, импулсивният и буен Петър казал: “Всички други може да се откажат от теб. Но аз? Никога! Винаги можеш да разчиташ на мен! За разлика от тези ученици с подгъващи се колене, които постоянно падат и стават, на мен не ми липсва твърдост на духа.”

Внимавайки да не го обиди, Исус му казал: “Петре, преди петел да пропее утре сутринта, ти ще направиш всичко възможно, за да убедиш онези, които те заплашват, че никога не си ме виждал.” На следващата сутрин се оказало, че е достатъчна само една 15-годишна слугиня, за да се пречупи зрелият и преуспяващ Петър. Тя казала: “Ти казваш, че никога не си срещал този Галелиянин, но акцентът ти е галилейски. Самият ти трябва да си от Галилея. Тогава сигурно познаваш човекът, който предстои да екзекутират.” Петър започнал да се къдне и да отрича. През целия си живот съм се чудил какви ли думи е

използвал, за да се къльне. С какви думи се къльне един рибар? На импулсивните и избухливи хора им е много лесно да се кълнат. Клетви и неприлични думи са се изливали от устата на Петър, докато е казал на 15-годишната мръсница къде трябва да отиде. Тогава се чуло кукуригането на петела и сълзите потекли по лицето на Петър. Като какво? Като вода, която се стича по скалата.

Аз съм чувал това пеене на петела. И вие сте го чували. Ние публично сме обявявали верността си към Исус Христос. Но само 30-минути по-късно сме влезли в противоречие с онова, което сме обявили. Петър казал: “Аз никога няма да се откажа от теб.” А авторът на евангелието добавя: “Всички останали ученици казаха същото.” Картината е достойна за смях: малки момченца в своя картонен замък дават велики обещания и се хвалят с големи неща, защото не знаят какво ги очаква зад близкия ъгъл. Ние си спомняме моменти, когато сме избухвали с толкова дълбоко прикривана диващина, че сами сме се шокирали от себе си, все едно, че сме бичували някой човек. Този изблик е излизал толкова бързо от нас, че е изглеждало като естествена реакция. Но въпреки това, такава реакция не се е струвала естествена на учениците на Исус.

Например си спомняте, че веднъж един човек беше разкрил, че сте загрижен, а вие не искахте извършеното от вас да стане публично известно. И тъй като бяхте в безнадеждно положение, вие излъгахте, в резултат от което се наложи отново да излъжете.

Или пък си спомняте онази командировка, когато освен бизнеса направихте и нещо друго, а само 2 дни след това трябваше да говорите на събрание в църквата. Вие се чувствахте така все едно, че някой пробива с дрелка стомаха ви.

Или да кажем сме се изложили лошо пред децата си. Глупаво мислейки си, че е целомъдрено да запазим репутацията си и още по-глупаво считайки, че сме в състояние да спасим репутацията си, ние се опитваме да извиним онова, което е неизвинимо и единственото ни постижение е, че се превръщаме в нечестни глупаци пред децата си.

Тъй като сме изумени от всичко това, ние казваме на себе си: “Но от мен се очакваше да бъда ученик.” И подобно на Петър плачем горчиво. (А ако не заплачем, това означава, че сме били със запушени уши, когато е пял петела). Със сигурност е доказателство за търпението и милостта на Бога това, че той продължава да ни счита за свои ученици. Когато откриваме своето компромисно ученичество отразено в образа на Петър, ние разбираме, че единствено чрез милостта ние завинаги ще принадлежим на Христос.

Накрая в образа на Петър ние виждаме отразена употребата, която нашия Господ е подготвил за нас и винаги ще подготвя. След разпъването на кръста, възкресеният Исус се явил на Петър и го попитал три пъти, по веднъж за всяко отричане на Петър: “Обичаш ли ме по-силно отколкото ме обичат другите ученици?” В този случай Петър не е устремен и импулсивен. Той не изтърсва прибръзано: “Разбира се, че те обичам. Обичам те по-силно отколкото те обичат другите ученици.” Петър не може да каже това толкова скоро след отричането си. Как би могъл един ученик с минимална самооценка да твърди, че би могъл да бъде по-добър ученик от някой друг? Петър едва ли е можел да каже нещо, но все пак е успял да промълви: “Господи, ти знаеш всичко и знаеш, че те обичам.” След това за трети път Исус му казал: “Паси овцете ми.”

Нашият Господ възложил на Петър задачата да храни другите хора от християнското общество. Препъването на Петър не го е направило негоден. Обратното, това препъване го е отрезвило. Той никога вече нямало да даде воля на устата си по начина, по който е направил това в двора на първосвещеника. Нито пък ще се въргала отново в онова, в което е направил, защото е бил изправен и поставен на краката си. “Паси овцете ми.” На него му било възложено да храни, да води и да наставява останалите ученици.

За да бъдем употребявани от Бога, ние не трябва да сме безгрешни. Тъй като от нас не се изисква да сме безгрешни, ние трябва да спрем да мислим, че трябва да бъдем безгрешни. Не е нужно да бъдем харесвани от някой човек и по-специално от себе си заради някакви изключителни качества. Нашият Господ ни е възложил да свършим една задача от името на неговите хора и е обещал да оцени високо и да използва всяко усилие, което направим в негово име. Моля обърнете внимание: той е обещал да оцени високо и да използва всяко усилие, което направим, а не успехът, който ще постигнем.

Господ не ни пита каква квалификация имаме за работата, която извършваме. Той ни задава един единствен въпрос: “Обичаш ли ме?” Нашият искрен отговор, даже когато сме в състояние едва да го прошепнем: “Господи, ти знаеш, че те обичам” е достатъчната квалификация. Неговата заповед: “Паси овцете ми” е гаранция за нашата полезност и че онова, което нашият Господ ни е заповядал да направим, непременно ще е благословия.

Сигурно е, че всички християни имат повишени способности да слушат и поради това ние чуваме по няколко гласа едновременно. Да, ние чуваме хрипливия глас на петела, но още по-силно и ясно чуваме тихият въпрос, който ни задава Господ: “Обичаш ли ме?” А след това чуваме и нашия отговор: “Господи, ти знаеш, че те обичам.” Накрая много по-силно от другите гласове, ние чуваме “Паси овцете ми.” Думите на нашия Господ към всички нас са неговата заповед и обещанието му, че той ни счита годни да пасем овцете

му и обещава да оцени високо усилията ни.

Лука ни казва, че в началните дни на църквата, хората от Ерусалим са поставяли болните си приятели на улицата, за да може сянката на Петър да падне върху тях. Какво са очаквали тези хора от една сянка, даже и да е сянката на Петър? Тук няма ли елемент на силно суеверие? Възможно е да е било така. Но целта е ясна: всички жители на Ерусалим са знаели историята на Петър, но въпреки това уважението и почитта към Петър в този период на зараждане на християнството са били толкова големи, на него толкова силно са му вярвали, все едно че той е човекът, чрез който хлябът на живота е стигал до другите хора, че Петър се превърнал пример за подражание. И ако почитателите му го обграждали толкова плътно, докато вървял по улицата, така че болният не можел да стигне до него и да го докосне, тогава хората решили, че е добре поне сянката на минаващия Петър да падне върху болния човек. Всички християни в Ерусалим са знаели, че неограничената любов на Петър към неговия Господ обкръжава всяко нещо, покрай което той мине.

Накрая трябва да отговорим на въпроса от началото на проповедта, на който не отговорихме до сега. Дали Исус се е шегувал, когато е нарекъл Петър с името “скала.” Дали Исус е говорил иронично? Истината е, че за евреите избирането на име е много важна работа, поради което те никога не се шегуват с това нещо. Исус е имал предвид точно това, което е казал: “Ти си Петър и на тази скала аз ще построя църквата си и силите на смъртта няма да могат да я победят” (Мат.16:18).

Скалата е самият Петър заедно с неговото признание на вярата: “Ти си Христос, Синът на живия Бог.” Скалата е Петър заедно с изпълненият му с разкаяние отговор на въпроса на Исус: “Ти знаеш, че те обичам.”

В началото на проповедта казах, че филмите от серията Роки I, Роки II и т.н, разказват една история, която никога няма да е нашата история. А историята на Петър е история, която Исус иска за бъде и нашата история. Ние, заедно с нашето признание за вярата и за любовта ни към нашия Господ, ние сме скалата, на която е изградена църквата и хората продължават да се събират в нея и даже силите на смъртта никога няма да са в състояние да я победят.

Съдбоносни думи в християнският речник: грях

Бит.3:1-7; Рим.1:28-30; Еф.2:1-10; Марк 7:14-23

За някои хора е забавно да възстановяват стари автомобили и да ги карат. За повечето хора е забавно да наблюдават как други хора карат антични коли, които са възстановили. Ние се усмихваме, когато видим някаква антична кола пухти шумно по време на парада на ретро автомобили. Но никой от нас не би желал да се вози в антична кола в периодите на задръстване на уличното движение или да пътува с такава кола по магистрала.

Много хора ни казват, че точно това упорства да прави църквата, когато говори за греха. Те настояват, че тази представа е старомодна и принадлежи на миналото, когато се е произвеждала колата моделът “Т” на Форд. Нека да бъдем честни: според невярващите представата за греха е старомодна и отживяла времето си. **Как стана така, че представата за греха стана демодне?**

Едни хора считат, че представата за греха е станала демодне, защото някои страстни, но неуки християни са свързвали греха с такива невинните забавления, като игра карти, танцуване или ходене на театър. Смешно и глупаво е да се говори, че тези неща са грях. Други считат, че представата за греха е станала демодне, защото е започнала да се свързва със сензационна неморалност и с позор, който тайно е бил обвиван с подробности за пикантна похотливост. И тъй като много малко хора са били сензационно неморални и тъй като никой няма да си признае, че за него грехът е пикантен, днес много малко хора считат, че самите те са грешни. Накрая, поради самоувереността на нашето светско общество, на греха започна да се гледа като на нещо старомодно. Преди години един европейец, който настояваше, че самовнушението е ключът към самоусъвършенстването, призоваваше хората постоянно да си казват: **“Всеки ден и във всичко аз ставам все по-добър и по-добър.”** **Ние се усмихваме над тази наивност и арогантност.** Но се оказва, че сме прибързали с усмивките си, защото всяко общество, което превръща в свой култ митът за прогреса, който е особено разпространен в САЩ, със сигурност вярва, че положението става все по-добро и по-добро. Казва ни се, че ще имаме прогрес, единствено ако изхвърлим такива антични пречки, като греха.

Но въпреки това, в своите химни, проповеди и молитви църквата продължава да употребява думата грях. По-проницателните между нас няма да ни позволят да изпуснем тази дума. Карл Менингер, международно известният психиатър и основател на Клиниката Менингер в Канзас, е написал една забележителна книга, озаглавена “Каквото и да е се превърна в грях?” В едно интервю в списание “Тайм” Пол Тилич, психолог и теолог, казва: “В продължение на 25 години се опитвах да намеря друга дума за “грях,” но не успях.”

Тъй като обществото на вярващите няма да престане да употребява думата “грях,” ние трябва да сме сигурни, че знаем нейното значение. Обобщено казано, **определението за грях е както просто, така и смъртно опасно**: “грях е просто да кажем на Бога “махай се.” Тези думи може да са ясно и съзнателно произнесени, но най-често и почти винаги те се подразбират и е замаскирани, защото се произнасят на подсъзнателно ниво. Но това не променя положението. За Бога се казва, че се е изгубил. **Той ни призовава да отидем при него, а ние казваме: “Махай се от мен. Остави ме на мира.”** Той настоява, че единственото, което иска е да ни благослови. Той казва, че подчинението, което изисква от нас ще се докаже, че е благословия за нас. Ние му отговаряме: “На всяко друго място в живота подчинението е нещо, което дължим на шефа си, който не можем да понасяме. Защо трябва да считаме, че ти си различен?” **Той ни казва, че претенцията му към нас се основава на любовта му към нас. А ние му отговаряме: “Аз не съм те молил да ме обичаш. Нещо повече, чувствам се засегнат от твоята любов. Тя е натрапена. Аз искам моят живот да бъде само мой.”** Коренът “ГРЯХ,” от които извират всички конкретни грехове, е самомнителната и горда поза на незачитане, отхвърляне, презиране и неподчинение. Това поведение претендира, че можем да си живеем добре и без Бога, но това е само абсурдна проява на нашето въображение и така наречената ни невинна изтънченост всъщност е престъпно презрение.

Ние четем детските приказки, в които се разказва за някакъв благороден аристократ, който отива на пътешествие. Среща се със селяни и бедни хора, които презира. От висотата на аристократичното си положение той всъщност никога не ги вижда, никога не ги забелязва и никога не се интересува от тях, защото според него те са много под нивото му. И както винаги става в детските приказки, един от селяните и бедняците се оказва, че е принц или принцеса. Гордото превъзнасяне на аристократа и неоснователното му преимущество е причината той да се лиши от нещо скъпоценно. **Мъже и жени се държат наперено като аристократи и презират Бога, който в своя Син е принизен и унижен, Богът, чието благоволение към нас и желанието му да ни благослови е считано за демонстрация на неговата слабост.** Държейки се гордо и превъзвишено, ние не разбираме Бога, който дойде сред нас на Рождество Христово и на Голгота. Когато Бог се изправи пред нас, когато ни предложи любовта си и ни покани да отидем при него, ние го прогонваме с думите: “Махни се от пътя ми.” В основата на самодоволната ни поза се намира отхвърлянето, отричането и прогонването на Исус Христос.

Какви са последиците от това наше поведение?

Първата последица е отчуждаването от Господа. Бог не е безразличен към нашето поведение на превъзходство. Той реагира и ни отблъсква далеч от себе си. Той няма да ни позволи да се отречем от него, да не му се подчиним или да останем безразлични към него. Поради законната му реакция на нашето неподчинение между нас и Бога се отваря една пропаст. Така вечният ни Баща започва да наблюдава отчуждените си синове и дъщери. Праведният цар прогонва непокорните си поданици. Въпреки че сме създадени да бъдем договорни партньори на Бога и да работим заедно с него, ние неуморно заговорничим срещу Бога и неговата истина. Ние саботираме работата на Бога и оглушаваме себе си, за да не чуваме Божието слово и се пазарим за да получим Божиата милост или си мислим, че можем да се спазарим.

Втората последица е отчуждаването ни от нашите близки, от онези които са ни дадени, за да ни бъдат братя и сестри. Когато бях юноша и воювах с двете си сестри, изпълнена раздразнение и недоумение майка ми ме питаше: “Защо не можеш да ги понасяш?” Защо не можем да понасяме хората около себе си? Защо всички хора по света, от всички епохи и култури, не могат да се понасят? Самарянката казала на Исус: “Ти си юдей, а аз съм самарянка. Ние, самаряните и юдеите се понасяме така, както се понасят кобрата и мангустата.” Първият въпрос, който Бог задал на Адам и Ева след като те се отчуждили от него, първият въпрос, който той задава на всеки от нас, когато се отчуждим от него е: “Къде си?” Вторият въпрос, който Бог задал е отправен към Кайн, след като убил брат си, от когото се отчуждил: “Къде е брат ти?” Това е вечният въпрос, който Бог задава на всички хора по света от всички епохи: “Къде е брат ти? Къде е сестра ти?” Поради това, че сме се отчуждили един от друг, между нас и братята и сестрите ни се отваря бездна.

Ако социолозите можеха да елиминират социалните различия, които са основанията за борбите между хората (аз казах основанията, а не причината), дали щяхме да живеем в някаква утопия? Кажете ми: ако отново беше възстановена Райската Градина и беше населена с хора, дали щяхме да живеем в мир или отново щяхме да бъдем изгонени от градината? Не може на съществува утопия, просто защото подобряването на социалното ни положение може да промени вида на греховете ни, но няма да ги премахне. Защото провалът на човечеството се причинява от огромния вътрешен хаос във всеки от нас, който произтича от незачитането и неподчинението ни на Бога.

Третата последица от реакцията на Бога на нашия грях **е отчуждението ни от самите себе си.** По някакъв начин в мен се появява една бездна и аз бивам разделен на две. Разбирате ли, ние винаги можем да отхвърлим Бога. Но въпреки, че упорито и постоянно го отхвърляме, това не променя истината, че Бог ни е създал за себе си и поради това ние най-пълно ще приличаме на себе си единствено ако сме в него. Когато

отхвърляме Бога, ние винаги по някакъв начин отхвърляме себе си. Когато се отчуждаваме от Бога, ние се отчуждаваме от себе си. Глупаво е да си мислим, че можем да се отървем от него и в същото време да запазим същността си. Поради това не е чудно, че когато отхвърлим Бога, ние постоянно сме недоволни, постоянно сме болни, постоянно сме в затруднения и постоянно сме отчуждени от себе си. Не е чудно, че продължаваме да се питаме: “Какво ми става?”, а истината е, че всеки страда от същото отчуждение по същата причина. Не е чудно, че продължаваме да се опитваме да се самоупояваме с играчки за възрастни и с дребни украшения. Защото много скоро влиянието на упойката свършва и ние с изненада установяваме, че “то е още там” – натрапчивото, трудно уловимо, но несъмнено съществуващо усещане, че в сърцевината ми има нещо, което съм изгубил и не мога да го намеря.

Считате ли, че тази проповед е неприятна? Дали през последните 10 минути бяхте песимистично настроени и подтиснати? Тогава следващото което ще ви кажа ще ви накара да се зарадвате: “Днешната проповед е най-оптимистичната проповед, която съм произнасял.” Защо? Защото най-оптимистичното нещо, което може да се каже за всеки от нас е, че ние сме грешни хора.

Ако не кажем, че сме грешници, тогава какъв израз ще използвате, за да опишете и да обясните видимия и невидимия ни провал, който не можем да отречем? Може би ще кажете, че човечеството е болно? Но днес думата “болен” има две значения и те въобще няма да ни помогнат. Защото ако цялото човечество е болно, тогава дали между нас има хора, които са относително по-малко болни в сравнение с другите и поради това могат да “излекуват” другите хора? **Човешката история ни казва, че когато една част от някое общество си мисли, че може да “излекува” другите хора, поведението ѝ се отличава с безсъвестна свирепост и варварство.** От друга страна, ако казваме, че в обществото няма привилегирана група, която може да излекува останалите хора, тогава липсва лекар за нашето заболяване.

В този момент някой може да пожелае да каже, че проблемът е свързан с думата “болен” като термин от диагнозата. Вместо да считаме, че човечеството е болно, ние гледаме на себе си като на социално онеправдани. Обаче да говорим за себе си, че сме социално онеправдани, това означава да призоваваме за дълбоки промени в общественото устройство. През последните 90 години, от Октомврийската революция в Русия до сегашното положение в Китай и Северна Корея, от Германия през 1933 до Апартейда в Южна Африка; само този период ни показва всичко, което искаме да знаем за социалните промени в обществото и за “отговорът”, към който се стремят хората, които твърдят, че имат правото да подсилят предлаганите от тях социални решения. Тези решения могат единствено да ни поставят на пътя на тоталитаризма. Най-безопасното нещо, което трябва да кажем, най-вярното нещо което трябва да кажем и най-оптимистичното нещо което трябва да кажем е, че ние сме грешни хора.

Нека по-задълбочено да изследваме това твърдение. Когато кажем, че човечеството е грешно, ние не използваме глагола “е” по същия начин, по който казваме че коня е с 4 крака. Когато казваме, че коня е с 4 крака, ние казваме, че конят е създаден да има 4 крака и да е четирикрако животно. Конят никога не е бил създаван да бъде и никога няма да бъде нещо друго. **Но когато казваме, че ние сме грешници, ние казваме точно обратното: ние сме грешни хора, каквито не сме създадени да бъдем.** Ние сме грешници, но не би трябвало да бъдем такива. Сега сме грешни хора, но с помощта на Божията милост ние няма да бъдем такива.

Да казваме, че не сме грешници, това означава по някакъв начин да се самоизмамваме, но с помощта на Божията милост ние можем да се върнем към истинската си идентичност. Така можем да се възстановим онова лице, което сме създадени да имаме. Преобърнатото ни с главата надолу положение може да се върне в нормалното си състояние и най-славното нещо е, че това връщане към нормалното може да започне сега.

Сега вие разбирате защо е оптимистично да се говори, че всички хора са грешни, а е песимистично да се говори, че хората са болни или социално онеправдани. Когато се подчиним на Бога, ние можем да започнем пътуването си към целта, до която ни е възложено да стигнем. А тази цел не е нищо по-малко от преодоляване на отчуждението навсякъде в живота си: с Бога, с ближните ни и със себе си.

Днес много пъти използвахме думата “отчуждение,” за да опишем трите последици от нашето отхвърляне на Бога. Замислете се за малко какво означава да си отчужден. Отчужден е всеки, който живее несигурно в страна, която не му принадлежи и на която не е гражданин. И тъй като не е неин гражданин, той е лишен от правата и защитата, от която се ползват гражданите ѝ, а той може да бъде изгонен от тази страна по всяко време. От друга страна, да си гражданин, това означава да принадлежиш, да живееш в сигурността, че няма да депортиран. Да се примирим с Бога, а след това и с другите хора и със себе си, това означава да знаем, че принадлежим. Това означава да знаем, че си струва да се живее. Най-оптимистичната диагноза е, че ние сме грешни хора, защото само когато възприемем тази диагноза, тогава ще попитаме: “А как да стана гражданин?”

Как ставаме граждани на Божието царство? Кредото на Апостолите е събрало всичко в едно кратко изречение: “Аз вярвам в опрощаването на греховете.” Да вярваме, това не означава да добавяме още една

мебел към обзавеждането на разума си, независимо че тази мебел се нарича “опрощаване на греховете.” Тъкмо обратното, да вярваме, това означава да оставим цялото си бъдеще и съдбата си в ръцете на Онзи, който идва при нас като Спасител и иска единствено да вярваме, че той ще ни спаси. Нека да се върнем към оптимизма на диагнозата. Да си оптимист, това означава по природа да си оптимист, да се основаваш на реализма, а не просто да мислиш пожелателно. Реализмът на човешките затруднения се състои в това, че ние сме грешници пред Бога. А оптимизмът на човешките затруднения се състои в това, че на нас ни е заповядано да прегърнем нашия Господ, който е същевременно и наш Спасител, просто защото опрощението което обявява също има последици. Когато получим опрощението и когато разберем, че сме опростени, примиряването ни с Бога започва да поражда примиряване навсякъде в живота ни.

Спомнете си за самарянката от историята от Йоан 4. Тъй като е самарянка, тя е отчуждена от Исус, който е еврей. Това е отчуждаване по етнически признак, което е силно заразно и в наши дни. Тъй като е била женена 5 пъти, която сега живее без брак с шести мъж (има ли смисъл да се жени за шести път?), тя се отчуждила от Исус, защото той е безгрешен. Поради репутацията си, тя се отчуждила от съгражданите си (това е причината, поради която тя е отишла на кладенеца по пладне, когато всички останали хора са се крили в домовете си от силното слънце). Исус предложил да даде на жената жива вода, която удовлетворява жаждата, т.е. предложил ѝ самият себе си. В този момент, без въобще да притежава сърцето на апостол Павел (който по това време още не е бил апостол), жената разбрала какво има предвид Павел, когато казва, че опрощението не е нищо друго освен възкресение от смъртта.

На църквата е поверено посланието за опрощението, просто защото църквата, християнското общество, се състои от хората, които сами са вкусили от опрощението. Ние знаем какво означава да си бил отчужден и какво е сега да си гражданин на Божието царство. Ние знаем какво означава да се откажеш или поне да започнеш да се отказваш от многоликото отчуждение, за да приемеш многоликото възстановяване на отношенията. Ние разбираме глупостта и абсурдността на мижитурките, които казват, че създателят на вселената е изчезнал. **Ние разбираме глупостта и абсурдността на това положение, но не се присмиваме на никой, който се придържа към това мнение, защото по-рано и ние мислехме така.** Обаче, благодарение на Божието опрощение, ние бяхме доведени от смъртта към живота, от тъмнината към светлината и от положението на грешници към положението на оправдани грешници. И ние знаем, че един ден ще застанем без никакво петно и упрек пред великият Бог и Спасител.

Съобщението на таблото за обяви

Марк 1:14-15

Виктор Шепърд – канадски пастор и професор по философия

Често се притеснявам за много неща. Притеснявам се заради безконтролното намаляване на Обединената църква на Канада, която е националната ни християнска деноминация. Аз не обръщам голямо внимание на статистическите данни за членовете на църквата, защото знам колко неточни са те и колко лесно могат да се “надуят.” Отнасям се много по-сериозно към данните за броя на хората, които посещават неделните богослужения. Несъмнено и тези данни могат и понякога също са преувеличавани, но при тях липсва склонност към големи преувеличения. През 1965 година всяка неделя църквите от нашата деноминация са били посещавани средно от 1 060 000 човека, а през 1995 – само от 300 000 човека. Днес църквата ни е посещавана само от 28 % от хората, които са я посещавали преди 30 години. Броят на посещаващите църквата е намалял със 72 %. След като ежегодно броят на посещаващите намалява средно с по 25 000 човека, още колко години ще са нужни, за да не остане нито един? Оставам на вас да направите това пресмятане.

Притеснен съм от твърденията на ръководството на нашата деноминация. **В една скорошна статия относно духовната власт най-силното, което ръководството успя да каже за Исус е, че той е “наставник и приятел.”** Наставник и приятел? Тази представа за Исус е безкрайно късогледа в сравнение с онази представа на апостолите за него, която с радост да съобщавали пред света, независимо от цената, която се е налагало да плащат за това. За тях Исус е Божият Син, Спасителят, Господ, Месията на Израел, Съдията и Неограниченият и Абсолютен Суверен, който царува на небето и на земята. Наставник и приятел? Такъв е любимият ми учител от училището!

По време на последното Общо Събрание на нашата деноминация, **председателстваният каза:** “**Нашата църква умира и тъй като тя така или иначе ще умре,** нека да използваме оставащите ресурси, за да изпълним приоритетните си задачи.” **Това е шокиращо.** Църквата на Исус Христос не може да работи за изпълнение на социално-политическите ни планове. Църквата е тялото на Христос. Ако се опитаме да я впрегнем да работи съвместно с някаква друга организация, това означава да впрегнем главата на църквата, т.е. самият

Исус Христос. Но като единствен и суверенен цар, нашият Господ не може да бъде поставен в зависимост от нищо и от никой. **Всеки, който си мисли, че може да накара тялото да прави нещо, а през това време главата да остана незаинтересована, непременно ще се окаже пресят през ситото на Бога.**

Не искам да кажа, че всички църкви от нашата деноминация се смаяват. Точно обратното, много от тях се разрастват. Същевременно, такива деноминации като Превзитерианската църква на Шотландия и Английската Методистка църква също умират и се очаква да изчезнат в началото на 21 век. Това лято заедно с жена ми ходихме в Оксфорд, където разговарях с някои английски методисти за заболяването на тяхната деноминация. Те се засмяха (а това е богохулство) и ликуващо ми отговориха: “Когато фалираме, ние ще се обединим с Англиканската методистка църква.” Аз не казах нищо, но не можех да си представя, че един труп може да се ожени за друг труп и в резултат от това да се роди някакво дете.

Притеснен съм от положението в нашата църква в Стрийтсвил. Сега посетителите ни са по-малко, отколкото бяха преди 15 години. Тогава в дните, когато приемахме нови членове, към църквата ни се добавяха по 20–30 човека. Ако тази тенденция се беше запазила, ние щяхме да бъдем принудени всяка неделя да провеждаме по 3–4 служби, за да дадем възможност на всички хора да присъстват. Но тази сутрин никой не беше затруднен да намери празно място да седне.

Притеснен съм от отпадането на толкова много млади хора, които ежегодно посещават класовете за потвърждаване на вярата. Притеснявах се от опасението, че вероятно сме потвърждавали вярата на младежите, които всъщност не са вярвали. Но притеснението ми по този повод отстъпи, за да даде път на още по-голямо притеснение. Забелязах, че когато приемем като членове на църквата някои младежи, скоро след това родителите им изчезват. **Изглежда родителите посещават църквата от години с едничката цел детето им да получи “сертификат за вярата си,” а след това изчезват просто защото престават да се безпокоят за собствената си вяра.** Днес искам да задам много въпроси свързани с нашата църква. Например, каква е духовната температура тук? Дали е достатъчно висока, за да затопли едно студено сърце до неговата точка на топене? Ние знаем, че огънят има няколко характерни черти, но една от най-важните е, че огънят разпалва огън. Дали тукашната духовна температура е достатъчно висока, за да запали някой човек?

Притеснен съм и съм изпълнен с подозрения към самия себе си. От една страна аз съм сигурен и никога не съм се съмнявал в истината и реалността на Исус Христос, в това че се намирам в неговото присъствие чрез вяра и поради това съм спасен от него и в това, че той ме е призовал да му служа. Въпреки, че съм сигурен в тези неща, аз се страхувам, че често пъти евангелското послание излиза неясно и неразбираемо от устните ми. Аз не успявам да се справя с философската настройка на ума си и не мога да престана да мисля критично. Когато обсъждам с вас житейските проблеми и дилеми, когато очаквам противопоставяне и погрешно разбиране от стана на слушателите, дали евангелието на Исус Христос не звучи от устата ми по-сложно от схема на проводниците в един компютър? В желанието си да не звуча прекалено опростено, дали простата истина на евангелието не става твърде замъглена? **Дали словото, което е по-остро от двуостър меч, не се представя като тъп нож, с който не може да се отреже старо въже?** Страхувам се, че седмичната ми проповед с обем от 2500 думи изглежда като подготвена да се побере на главичката на една топлийка, я Божията истина има нужда да бъде написана на таблото за съобщенията.

Нашият Господ често е писал словото си върху таблото за съобщенията. Най-ясното му послание е следното: **“Времето се изпълни и Божието царство наближи; покаяйте се и повярвайте в евангелието”** (Марк 1:15). Не съм чувал друго изречение в Библията, което да е толкова просто и чието свидетелстване за добрата новина е толкова лишено от украшения. “Времето се изпълни и Божието царство е пред вас – сега! Предоставете се на Божието спасение!” Исус обявява: “Бог доведе търпението и страданието си, пораждани от непокорните и непостоянни хора до една кулминация. Той демонстрира всичко това в кулминацията в мен. Божието царство е тук. То е новата реалност. Влезте в него и никога не гледайте назад!”

Думата “евангелие” е превод от гръцки и означава “добра новина.” В Старият Завет, който е бил добре познат на Исус, “добрата новина” винаги е свързвана с освобождението, извършвано от Бога. Целта на това освобождение е освобождение на всеки човек от наказанието заради греха, присъдата, осъждането и смъртта. Добрата новина е за освобождение от злото във всичките му разновидности, коварства и последици. **Бог ни е създал, за да бъдем негови радостни и благодарни партньори в договора, сключен с него. Но вместо това той установява, че ние сме непокорни и непостоянни, предизвикателни и своеволни.** Най-накрая се появява един човешки партньор в този договор, който демонстрирал пред Отца този вид радост и благодарно подчинение, които са дължими на Отца.

Бог постоянно е разочарован и натъжаван, когато хората се поддават на изкушението с такава готовност, с каквато свинята яде помия. Най-накрая на света се появява едно човешко същество, което е било изкушавано по всички възможни начини, но въпреки това не е извършило грях.

Бог е разтревожен от начина, по който злото измъчва създанието му, обезобразява хората и уврежда природата. **В един момент от историята, избран неразгадаемо от него, Бог определил неговият Син да бъде**

средството, което ще строши желязната хватка, с която злото е стиснало в хватката си цялото Божие създание. В Синът си Бог създал плацдарм, срещу който злото концентрирало атаката си, но въпреки това не успяло да победи. От този плацдарм победителят се придвижва навътре във вражеската територия, като премахва пораженията, причинявани от злото и разкрива пред хората коварството на злото. Сега, когато на бойното поле се появи един, който е по-могъщ от космическият ни враг, всичко се промени.

Но въпреки това има едно нещо, което трябва да обмислим. Каква е съдбата на хората, като се вземе предвид факта, че грехът е заразна епидемия сред хората и че грехът представлява опровергаване на Божията святост, с което Бог никога няма да се примири? Каква е съдбата на хората, като се вземе предвид факта, че Божията праведност не му позволява да си затваря очите пред греха, да се прави, че не го вижда или да счита, че може да направи компромис към проявите на греха? Поради неразбираемата си милост Бог се е оприличил напълно с онзи, който е изпратил при нас. **Бог дотолкова цялостно се идентифицирал с Назарянина, че Исус понесъл върху себе си справедливото наказание заради греха.** Така самият Отец понесъл върху себе си собственото си наказание заради греховете на хората.

Всичко това ни отвежда до нещо огромно: в Исус Христос за нас е създадена една изцяло нова вселена. В него за нас е създадена една изцяло нова околна среда. Ние сме заобиколени от нов свят и от ново създание. Божието царство е дошло в Исус Христос. Божието царство се случва, когато безпогрешно се изпълнява Божията воля. В Исус Христос безпогрешно е изпълнена волята на Бога за неговото създание. В Исус Христос е създадена нова жизнена среда, в която липсват замърсяването на греха и обезобразяванията, които са пораждани от злото. Там няма безнадеждност и не е чудно, че нашият Господ съобщава добрата новина. Сега има място, има околна среда, в която живеем или поне можем да живеем, ако искаме. От нас се иска единствено да влезем в тази среда, която е до нас.

Да влезем в нея, това означава да се разкаем. Да се разкаем, това означава да направим обратен завой, т.е. да се върнем обратно. Всъщност навсякъде в Стария Завет “да се разкая” е равностойно на “да се върна обратно.” Да влезем в Божието царство, това означава да се върнем при Бога, който ни е създал, който плаче заради това, че сме го изоставили и мечтае да се върнем при него. Когато нашият Господ ни вика: “Върни се, върни се,” той има предвид трите поразителни сцени, за които са мечтаели пророците от Стария Завет:

Първо. Първата сцена представя една невярна съпруга, която се връща при съпруга си. Изневярата винаги е ужасно преживяване, то е предателство на най-голямата близост. Изневярата представлява нарушаване на дадено обещание. Изневярата унижава личността на изневеряващият и представлява публично унижаване на верния брачен партньор.

Когато Исус ни казва: “Покайте се, царството на Бога е пред вас”, той ни приканва да се върнем при Бога, защото сме създадени да сме негови деца. Да се върнем, това означава да открием онази близост с Бога, която не е нищо друго освен най-доброто нещо за нас. Да се върнем, това означава да изоставим пътя на собственото си деградиране (нека да не правим грешка: колкото и да се старее обществото ни да осмива учението за греха и да го нарича “Викторианско”, “Пуританско” или “средновековно,” грехът неизбежно ни деградира). Да се върнем, това означава да се откажем от публичното унижаване на Бога и да започнем публично да го възхваляваме заради неразбираемото му търпение.

Второ. Втората сцена, за която са си мечтаели пророците изобразява езически идолопоклонници, които се връщат към преклонението пред истинския и жив Бог. На иврит думата “идол” означава “нищото.” В буквален смисъл **идолите са точно това – нищо.** Но в същото време само глупак може да твърди, че преклонението пред “нищото” е без последици. Вакуумът е нищо, но същевременно вакуумът притежава огромна сила. Той всмуква всичко около себе си. Лъжата е нищо, защото лъжата е едно твърдение, в което няма стойност. Но въпреки това лъжата ежедневно унищожава хората. Заблудата е нищо, защото ѝ липсва основа. Заблудените хора в най-добрият случай са изцяло загубени, а в най-лошият случай са безумни. Най-красноречив обаче е фактът, че ние неизбежно се приспособяваме и започваме да приличаме на онова, пред което се прекланяме (с каквито се събираш, такъв ставаш). Ако се прекланяме пред каквато и да е форма на “нищото”, това означава, че самите ние се превръщаме в нищо.

След като коравовратият ни отказ да влезем в Божието царство представлява самоунищожение, тогава защо да не се разкаем, защо да не се върнем и защо да не станем онова дете, което Бог е създал по свой образ и вечно да викаме “Авва, Отче”? Когато нашият Господ ни умолява да се разкаем, той ни умолява да се откажем от стремежът си към нищото, т.е. от лъжата, заблудата и духовния вакуум, с цел да установим, че сме потопени в истината, реалността, т.е. в Божието царство.

Трето. Третата сцена, описвана от пророците изобразява непокорни поданици, които се връщат при своя законен цар. Непокорните поданици са си мислели, че могат да царуват над себе си, но са установили, че единственият резултат от абсурдните им опити в това отношение е, че те са изпълнени с хаос и отломки. Непокорството им е било породено от това, че не са познавали самите себе си, а незнанието им е било пораждано от неблагодарността им към техния господар. Те знаят, че без господаря си са неуправляеми и

сега се връщат изпълнени с благодарност при своя законен цар, защото единствено той може да победи хаоса. Да се разкаем, това означава да се върнем при този цар, защото ако сме отделени от него, ние ще бъдем погълнати от безпорядъка. При това положение единственото разумно нещо, което трябва да направим, е да престанем с глупавото си непокорство и да паднем в краката на самия цар.

Четвърто. *“Божие царство приближи; покайте се и повярвайте в евангелието.”* Навсякъде в Стария Завет “добрата новина” е свързана с освобождението. Да вярваме в добрата новина, това означава да приемем с радост освобождението. И не само да посрещнем с радост освобождението, но и да се поставим изцяло в неговата власт. Ние, жителите на Запада, които толкова много се намираме под влиянието на гръцките философи, считаме, че да вярваме в нещо, това означава да прибавим тази вяра към мебелировката на разума си, т.е. да вярваме, това означава да увеличаваме собствения си резервоар от идеи. Но за жителите на Изтока, евреите, да вярваш, това означава да имаш доверие. Да вярваш в добрата новина, това означава да й имаш доверие – да повериш себе си изцяло на освобождението, което Бог е извършил за нас. Защото ние или се доверяваме на праведния Христос в който биваме покрити, когато се облечем с него чрез вярата си, или заставаме окъсани и мръсни пред Бога с дрипите на собствената си праведност. Ние или вярваме в победата на Исус Христос над всичко, което има за цел вечно да ни отделя от него, или упорстваме в опитите си сами да победим космическите сили, които се смеят над глупостта ни. Ние или вярваме в амнистията, която съдията ни предлага, защото самият той е поел наказанието, което се полага на нас, или се опитваме да се реабилитираме пред него тогава, когато собственото ни оскверняване го принуждава да се задъхва от погнуса в своята святост.

Да вярваме в добрата новина, това означава да се откажем от всичките си претенции, че сами можем да се освободим и да осъзнаем всичките си заблуди, свързани с освобождението ни от наказанието за греховете ни. Да повярваме в добрата новина, това означава да прегърнем самият освободител и да се оставим в ръцете му. От време на време се чувствам някак си самотен в стремежа си към евангелието и в страстта си да видя как хората биват пленявани от евангелието. Но когато започна да се чувствам самотен, аз си спомням за Илия, който веднъж също се почувствал така самотен, но Бог му казал, че има други 7000 верни израилтяни, които не са се поклонили пред Ваал (3Царе 19:18). Когато се сетя за историята на Илия, аз си припомням, че само в нашата църква има десетки братя и сестри, които вече са чули съобщението на Господа за царството и са се обърнали към него така, както ни учат пророците, оставили са се в ръцете му и живеят в новия свят, който той е създал. Десетки от присъстващите вече са направили това, обаче други не са. Няма ли днес да се присъедините ли към нас?

Сърцевината на проблема

Йер.17: 5-10; 1Пет.1:3-9; Мат.5:1-14

Виктор Шепърд – канадски пастор и професор по философия

Вече 31 години служа на Бога като пастор. През това време евангелието не е преставало да свети ярко за мен. Няма съмнение, че мнозина от вас могат да кажат същото за себе си. Ние знаем, че нищо не може да замени евангелието, просто защото евангелието, т.е. живеенето в присъствието и силата на Господ Исус Христос, прониква до сърцевината на човешката ни природа по-добре от всичко останало. Евангелието е ненадминато по предизвикването в нас на много големи промени. Да бъдем владени от евангелието; да знаем, че евангелието е другият израз на вътрешното ни същество и е характерът на Бога; да свидетелстваме постоянно за траещите цял живот промени, предизвиквани от евангелието пред хората, които трудно го възприемат. Какво означава човек да притежава такава увереност в евангелието, която никакво отхвърляне на намесата на църквата в обучението и в държавните работи не може да развонди? Какво означава човек да притежава такава увереност в евангелието, която никакво свещеническо предателство не може да намали?

От време на време аз се наслаждавам на някоя проста проповед, посветена на отделен стих от Библията, който ни напомня за истината и за решителността на евангелието. Един такъв текст от Проповедта на планината е: *“Блажени са чистите по сърце, защото те ще видят Бога”* (Мат.5:8).

Първо. Когато Исус казал, че хората с чисто сърце ще видят Бога, той не е искал да каже, че ние ще го видим с очите си. Слепите хора също няма да бъдат лишени от тази привилегия. Исус е имал предвид, че хората с чисто сърце интимно и истински ще познават Бога. Хората с чисто сърце ще бъдат запознати с разума, волята, целта и пътя на Бога, за да знаят към какви добри неща да се стремят и от кои лоши неща да се отричат. Хората с чисто сърце ще намират задоволство в Бога, който ги прави да не се подават на изкушенията на религиозните и идеологическите миш-маши, които на пръв поглед са привлекателни, но не

са хранителни за душата ни. Това е благословение, в което участваме, като част от обещаното за хората с чисто сърце.

Второ. Въпреки че нашият Господ знае и казва ясно, че хората с чисти сърца ще видят Бога, той знае, че човешкото сърце не е чисто. То трябва да стане чисто, да бъде направени чисто, защото сега не е чисто. Сегашното състояние на сърцето ни може да бъде описано с помощта на различни думи: разделено, развратено, продажно, мислещо само за себе си, сляпо, противоречиво, нечувствително, глупаво, неуправляемо, непостоянно. Този списък е безкраен. Толкова различни думи описват сърцето на пропадналото човешко същество, просто защото състоянието на сърцето е най-важното нещо, което притежаваме. Разбирате ли, “сърце” е метафора, образ, който Библията използва най-често, за да обясни какъв трябва да е човека, който се подчинява на Бога. “Сърцето” е единствената най-важна метафора за разбирането на сложността на човешката природа и за връзките на отделните съставни части вътре в нас. Сърцето е “управляващият център” за чувствата, мисленето, желанията и за разсъдливостта. Нека първо да се замислим за вълненията и за желанията. Сърцето е изворът на нашите чувства, желания и страсти. Обаче сърцето на пропадналата човешка раса е в безпорядък. Ние се стремим към неща, които не са предназначени и полезни за нас и не желаем нещата, които Бог е планирал за нас. Ние страстно преследваме нещо, което единствено ще се окаже, че е вредно за нас и със същата страст избягваме да вземем това, което ще бъде нашето спасение. Колко голямо е объркването в човешкото сърце? Като извор на чувствата, то се чувства отвратено, когато предпочитаната от него политическа партия загуби изборите, но в същото време е безразлично, когато Бог е лишаван от полагащата му се почит и уважение. Спомнете си как се чувствахте последния път, когато бяхте пренебрегнат. Даже когато това пренебрежение беше съвсем слабо забележимо, вие бяхте възмутен! А как се чувствахте, когато за последен път чухте, че обиждат Исус Христос? Възможно е да не сте почувствали нищо.

Сърцето е извор и на мисленето и на разбирането. **Това означава, че когато имаме покварени мисли, това също е доказателство за безредието в сърцето ни.** Това не означава, че не можем да мислим последователно, принципно и логично. Ние можем да мислим така. Пропадналият човек продължава да е способен да прави виртуозни алгебрични изчисления. **Проблемът е, че мисленето ни обслужва грешната цел.** Независимо от това, че мисленето ни продължава да е логично и последователно, сега то ни снабдява с благовидни обяснения за изкушението, извиняващи греха и правещи егоизма ни да изглежда напълно разумен и основателен, а извратеността ни да изглежда напълно приемлива. Павел казва, че мисленето ни е станало безплодно. С това не иска да каже, че не можем да разсъждаваме – устройството на разума оцелява след Грехопадението (иначе ние нямаше да бъдем хора). **Павел иска да каже, че нашето мислене ни води до безплодност, до задънена улица, до безизходно положение и причината за това е, че честността и почтеността на мисленето ни е деформирана.** (Способността ни да разсъждаваме честно, цялостно и почтено не е преживяла Грехопадението.) **Нашето мислене не ни води до интелектуална безизходица, точно обратното, то ни води до интелектуални богатства, които всъщност са човешка безизходица.** Когато говори за хората, че “*се развратиха чрез своите мъдрувания и несмисленото им сърце се помрачи*” (Рим.1:21), Павел не иска да каже, че в нас не могат да протичат биологичните процеси, а че човешката ни природа обслужва безизходицата и че ние съдействаме за употребата на биологичните и бактериологичните оръжия при военните действия. Не че не можем да създаваме чудеса на електрониката, а че използваме електронни средства за наблюдение и шпионаж и свръх усъвършенствани бойни припаси и по този начин убиваме човешкото в себе си. Сърцето е извор на мислите и на разбирането, **но когато сърцето ни не е чисто, мисленето ни, което работи непрестанно, подпомага унищожението и смъртоносния ни край.**

За нашите еврейски прародители сърцето е било извор и на волята и желанието. Волята ни направлява накъде да вървим. Ние притежаваме деформирана воля, която се стреми да върши това, което не би трябвало да върши. Нито едно дете не трябва да бъде възпитавано да се държи неправилно. Никой възрастен не трябва да бъде обучаван да бъде отмъстителен, да трупя недоволството в себе си, да бъде зъл и злобен, да завивжда. Винаги сам се чудил на онези интелигентни хора, които поддържат либералният мит за историята, според който историята е демонстрация на човешкия прогрес. Тези хора считат, че когато човечеството достигне до етап да е в състояние да направи нещо, то неизбежно е по-добро. Няма съмнение, че човечеството напредва в техниката (лазерната хирургия започна да заменя използването на скалпела), **но въпреки това човечеството никога не е напредвало по отношение на човечността.**

Как може някой да вярва в човешкия прогрес, ако заедно с мен наблюдава огромното изобилие на противното. **Ако се вземат предвид огромния брой поколения човешки същества, които са идвали и са си отивали от земята, общият извод е, ако по време на всяко поколение се е постигал и най-минимален прогрес относно човечността, до сега да бяхме станали ангели!** Тъкмо обратното, благодарение на сатанинският брак между технологиите и помрачените мозъци, **отминалият 20 век беше свидетел на невиждана диващина.** Всъщност, когато се замисля, аз не се удивлявам, че интелектуални хора вярват в мита за

прогреса на човечеството. В края на краищата, едно от доказателствата за помрачаването на ума е, **че хората предпочитат апетитната лъжа пред горчивата истина.**

Освен това сърцето е изворът на духовния живот. Ние бяхме създадени да познаваме Бога, да му отговаряме и да се радваме в него. Но сърцето ни, което е жертва на възможно най-жестокото заболяване, не разпознава Бога, а вместо това предпочита идолите, които са груби и едновременно с това са изтънчени. Ние не само не отговаряме на призивите на Бога, а вместо това даже го отблъскваме. **Ние не само не се радваме в Бога, а вместо това търсим да намерим задоволство навсякъде другаде, освен в Него.** Библията предпочита да използва една дума, с която обобщава всичко, казано до тук за сърцето: кораво. Кораво като камък, неподдаващо се, нечувствително, инатящо се, непреклонно. То не тупти, не пулсира, не изпомпва кръвта, която дава живот.

Трето. От друга страна, когато Библията говори за сърцето, което става ново в Божията ръка, тя използва чудесно многообразие от изрази: сърце от плът (то тупти, пулсира, бие, изпомпва), свято сърце, почтително сърце, разбито сърце, каещо се сърце, ново сърце, чисто сърце, обрязано сърце. Обрязано сърце? **Какво представлява обрязаното сърце? Обрязването е било незаличим белег,** безпогрешното доказателство и неподлежащият на замаскиране признак, **че конкретният човек е обещал да обича Бога, да му благодари, да му се подчинява и да се радва в него.** Пророк Исая и Апостол Павел, които са били юдеи и на които практиката на обрязването е била скъпа, въпреки това са настоявали, че ако сърцето на човека не е обрязано, няма никаква полза от каквото и да е друго обрязване. И двамата твърдят, че ако сърцето на човека не е обрязано, обрязването на друга част от тялото му е само заблуждаващ и измамващ белег. **Кръщение, което не е придружено от искрена вяра, членуване в църква, което не е придружено от някакво служение, посещение в неделя на църквата, което не е придружено от някаква саможертва – всички тези неща играят ролята на измамни и заблуждаващи белези.** Единствено обрязването на сърцето е белегът, който свидетелства, че човека е обещал да обича, да служи и да намира задоволство в Бога.

Четвърто. Исус твърди, че само хората с чисто сърце ще видят Бога. Чистото сърце не е състояние на вяръност, на безгрешност и на перфектност. Чистото сърце е всеотдайно, то се стреми към едно единствено нещо: към Бога и подчинява всичко останало на тази цел. Но ако сърцето е в обърканото състояние, което вече подробно разгледахме, ако сърцето е в толкова голямо объркване, то никога няма да е способно само, без чужда помощ да се очисти и тогава как човек може да има това чисто, всеотдайно сърце, което вижда Бога? Ако обърканото сърце не може даже да разпознае Божията истина, как може да стигне до състоянието, когато би могло да осъзнае, че е объркано? **Как може обърканото сърце да реши да бъде всеотдайно, когато то въобще не осъзнава, че е болно и би се присмяло над всеотдайността, когато чуе за нея?**

За да отговоря на тези въпроси, аз ще трябва да ви запозная с най-видимата страна от учението на вселенската църква. През цялата си история църквата говори много за “предшестващата милост,” която прави душата на човека да е склонна към разкаяние. Думата предшестваща (prevenient) се състои от две части: “pre” – преди и “venient” – идващ. Предшестващата милост е милостта, която идва преди да сме осъзнали, че имаме нужда от милост, даже още преди да сме чули за милостта. Предшестващата милост е скритата работа на Бога в сърцето на всеки човек, чрез която Бог тихо го подготвя за мига, когато утрото изгрява и истината заблестява и Онзи, който винаги е бил светлината на света, най-накрая бива разпознат и признат, че е такъв, какъвто е. Предшестващата милост е подготвителната работа на Бога, извършвана незабелязано от онзи човек, в който се извършва, чрез която той бива докарван до състоянието, когато чуе, че нашия Бог казва: **“Само чистите по сърце ще видят Бога,”** да потвърди, че това е вярно. В този миг чистотата на сърцето, т.е. всеотдайността към Бога, е най-важното за този човек, защото сега той повече от всичко иска да вижда Бога.

Когато нашите предшественици в християнското разбиране са говорели за предшестващата милост, те са знаели, че семето на евангелието, което са сеели, винаги е попадало в почва, която вече Бог е изорал, натопил, напоил и подготвил напълно, за да приеме това семе, което иначе никога не би поникнало и не би дало плодът на вярата. **Предшестващата милост е предварителната работа на Бога в разтревоженото сърце, благодарение на която тихо започваме да се чувстваме незадоволени от нещата, които до сега са ни задоволявали.** Предшестващата милост събужда в нас желанието за “нещо повече,” даже когато не можем точно да кажем какво точно е това “нещо повече,” благодарение на което ние се приближаваме към деня, когато евангелието зазвънява в ушите ни с такава достоверност, че ние започваме да се питаме къде ли сме били през последните 25 години. Предшестващата милост е тази подготвителна работа на Бога, която никога не сме осъзнавали, която ни довежда до състоянието съзнателно да станем ученици на Исус. С други думи, предшестващата милост е работила в нас и незабележимо ни е подгоняла, за да станем способни да виждаме, да искаме и да сграбчваме новото обрязано сърце, което не е нищо повече от това да се предадем и оставим в ръцете на Господ Исус Христос, за да може той да остави незаличимият си отпечатък върху нас.

Пето. И какъв ще бъде резултатът от цялата тази работа? Според Павел резултатът е, че когато Христос чрез вяра се всели в сърцето ни, ние получаваме способността да разбираме “*заедно с всички светии както е широчината, дължината, височината и дълбочината*” (Еф.3:17-18). Тук Павел говори за безграничните размери на Христовата любов към нас. Когато описваме Христовата любов с думите широчина, дължина, височина и дълбочина, по този начин ние казваме, че Христовата любов е заобикалящата ни среда, атмосферата в която живеем, независимо от състоянието в което се намираме. Любовта на Христос достига до такава височина, че се издига над най-високите постижения на културата. Любовта на Христос е толкова дълбока, че може да ни поеме и при най-дълбокото ни падение. Любовта на Христос е толкова широка и дълга, че всичко останало около нас е по-малко от нея. Когато бяхме родени, ние бяхме родени в тази любов и когато умрем, ние ще умрем в същата любов. Апостол Павел казва, че когато Христос обитава в сърцата ни чрез вярата, ние имаме силата да разбираме неугасимата и неизмерима любов на Христос към нас. Не е нужно да напомням, че разбирането на тази любов не означава, че ние просто придобиваме някаква бегла представа за нея. Да я разбираме, това означава да бъдем сграбчени и притежавани от нея. А да бъдем притежавани от Христовата любов, това означава да имаме всеотдайната страст към Онзи, който ни обича и точно тази страст означава човек да е с чисто сърце.

Апостол Яков твърди, че колебливият и непостоянен човек не трябва да очаква, че ще получи нещо от Господа (Як.1:7-8). Разбира се, че е така. Колебливият човек винаги се опитва да върви в две противоположни направления едновременно, винаги се опитва да е лоялен към две противоречиви неща едновременно, винаги се опитва да се стреми към две противоположни неща едновременно, вследствие на което постоянно е объркан, постоянно е разочарован, постоянно се тревожи. Датският философ Киркегор неуморно повтаря: “**Чистотата на сърцето означава да искаш само едно нещо.**” Павел е знаел, че да имаш силата да разбереш страстната любов на Христос към нас, това означава да бъдеш освободен, за да обичаш със същата страст.

Когато наистина обичаме нашия Господ по този начин, в нас се случва чудото с новото обрязано сърце. А когато получим обрязано сърце, онези неща, които извира от него, започват да ни ръководят. Тъй като сърцето е изворът на *чувствата и желанията*, ние започваме повече от всичко останало да желаем онова, което идва от Бога и поради това е добро и за нас. Тъй като сърцето е извор на *мислите и разбирането*, ние започваме да ценим високо Божията истина, истината за света, истината за нас самите, колкото и странни да изглеждат на хората, чието постоянно разтревожено сърце е причината да имат погрешна представа за живота и за смъртта и да считат, че Христовата любов и истина е чиста измама.

Тъй като сърцето е извор на *волята*, ние ще бъдем подкрепяни, за да бъдем достатъчно силни, за да искаме да живеем според истината и да започнем да го правим. Тъй като сърцето е изворът на любовта ни към Бога, ние усещаме вкуса на това да можем да го познаваме, да му отговаряме и да се радваме в него. Всичко това е плод на всеотдайната любов, която Исус нарича “чистота на сърцето.” Има още едно нещо от Божието Слово, което трябва да се уверим, че разбираме. Когато той казва: “*Блажени чистите по сърце, защото те ще видят Бога*” (Мат.5:8), той не е искал да каже, че те ще го видят в някакво далечно бъдеще. Той иска да каже, че сега всеотдайното сърце живее в интимна връзка с Онзи, който познава и цени високо. Всеотдайното сърце е наясно с Божията воля и с Божия път, които е единственият път за него. Всеотдайното сърце престава да е колебливо и нелучквашо.

В началото на проповедта ви казах, че евангелието никога не е преставало да свети ярко за мен и че влечението ми към Бога постоянно гори в мен. Увереността ми в евангелието е непоколебима. Вярвам, че и с вас е така. Защото единственото нещо, към което се стремим, е да упорстваме във всеотдайността, която ни дава възможност да виждаме Бога чрез очите на вярата сега и в бъдещата слава, когато вярата ще отстъпи мястото си на виждането, а надеждата – на изпълнената надежда, а любовта няма да отстъпи мястото си на нищо, единствено на още повече любов към Онзи, който ни е обичал, който сега ни е обича и винаги ще ни обича.

Така да броим дните си, че да придобиваме мъдро сърце

Пс. 90; Бит. 33:27; Рим. 2:4; Евр. 6:5; 2 Кор. 6:10; 1 Кор. 15:58

Някога старейшината на първата църква, в която служих ми каза: “През следващата година ще те заведе да ловим съомга нагоре по реката, ако доживеем до пролетта.” Когато този човек споменаваше за плановете си, той винаги добавяше нещо подобно. Той беше работил като дървосекач и беше виждал безброй чудеса, произшествия и трагедии, и знаеше прекрасно, че живота винаги е несигурен; че живота никога не може да бъде опитомен; че живота винаги е изпълнен с неочаквани и непредвидими неща; че във всеки момент животът може да промени посоката си, както и да свърши без никакво предупреждение. Но

моето поколение, което живее в епоха на изобилие и задоволеност въобще няма разбиране за това. Ние не признаваме, че животът е пълен с рискове, произшествия и изненади. Има много причини, поради което моето поколение не разбира това.

На първо място, то е израсло в атмосферата на най-малката физическа опасност и на най-добрата грижа за здравето, която светът познава. Дървесекачът може и да е застрашаван, че някое дърво може да се стовари върху него, но работещият в офиса рискува единствено да се пореже с ножица за рязане на хартия. А ако острието на ножицата е заразено, само едно посещение при фамилият лекар ще разреши проблема. Днес младежите и хората на средна възраст не са подложени на риска да умрат от пневмония. Докато в миналото предците ни умираха от такива излечими болести, като апандисит, днес възпаленият апандисит се премахва чрез обикновена операция.

На второ място обществото отстранява (нали знаете поговорката: “Далеч от погледа, далеч от мисълта.”) всеки човек, който не е образец на здраве. В резултат от това, на нас не ни се налага да виждаме хора с болно тяло или с болна психика. Парализираните отиват в специални домове, психично болните – в провинциални психиатрични болници, а изгубилите разсъдък си – в специализирани домове. Така около себе си виждаме само хората, които не са засегнати от произшествие, лош късмет или даже от пределното остаряване. Нашите прадеди са посрещали приятелите на умрелия в хола на семейството, а ние оставяме всичко на грижите на погребалната агенция, който успява така да говори, че никога не споменава думите “умрял” или “смърт”. Не е чудно, че моето поколение, което живее в епоха на изобилие, гледа на живота като на безкраен път, покрит с рози. Хората считат, че по този път има толкова рози, колкото е безкраен. На трето място, като заможни хора ние подсъзнателно считаме, че можем да си купим всичко, което ни е нужно. Ако имам нужда (или просто ми се прииска) да отида на двуседмична почивка на Хавайте, аз мога да го направя. За да отида до Хавайте е възможно да се наложи да отложим покупката на кожени седалки за колата си, но въпреки това, ако имам нужда или пожелаем, аз мога да си го позволя.

Тъй като има толкова много неща, които днес можем да контролираме (за разлика от предците си), **ние считаме, че няма нищо, което да е извън нашия контрол.**

Поне така разсъждаваме, докато “то” се случи. Тогава реагираме така, все едно че нещо съвършено чуждо, нещо съвършено неразбираемо се е стоварило върху нас и само върху нас.

Редовно ходя до погребалния дом, за да се срещам със някое семейство, чиято 93 годишна баба е умряла. Много по-често отколкото си представяте, някой от опечалените недоволства: “Защо нашата баба трябваше да умре? Тя беше в добро здраве.” Да, тя е била здрава. Тук предположението е, че ако бабата беше с лошо здраве, тогава смъртта ѝ щеше да е напълно логична и разбираема. Но бабата е била добро здраве и даже вчера е ходила да си купува някои неща в центъра на града. После ми казват, че това не е справедливо, въобще не е справедливо, че бабата е умряла, след като е била в добро здраве, въпреки че е била на 93 години. **Дали въобще живота е наш?**

Днес **ние считаме, че спокойствието, на което се наслаждаваме, подкрепено от нашето благоденствие, е удобство, което ни се полага по право.** Когато се окаже, че удобството ни може да се изпари, ние се борим и кроим планове, за да си гарантираме, че ще запазим това, което считаме, че ни се полага по право. Когато накрая се наложи да признаем, че нашите борби и планове не могат да гарантират удобството, което считаме, че е наше по право, ние започваме да плачем и да крещим, че сме превърнати в жертви. Животът не е такъв, какъвто очакваме да бъде: без пречки, без произшествия, без рискове, съответстващ до най-малката подробност на очакванията ни и разбира се – безкраен.

Преди възхода на съвременната медицина вълни от различни болести са потапяли хората от всички поколения в някаква смразяваща лотария: едра шарка, туберкулоза, дифтерит и още по-рано в миналото – холера. После започнахме да считаме, че всички тези ужасни болести завинаги са останали в миналото и лотарията вече не работи. Според някои хора, напредъка на общественото здравеопазване е довел до подобряване на самото човечество и ние, съвременните хора сме станали по-добри. Но после се появи спина. Внезапно се оказа, че никой здравомислещ човек не би повярвал, че има какъвто и да е напредък в състоянието на човечеството. В този случай всъщност човечеството не може даже да се оплаче, че е жертва на някаква бактерия (както е в случая с туберкулозата); ние трябва да признаем, че разпространяването на спина се дължи на самозадоволяване. Когато слушам хората да говорят за спина, тяхната тревога и гняв граничи с паниката: те знаят, че болестта се предава по пътя на самозаразяването и се страхуват, че сексуалният им партньор може да ги зарази.

Но дълбоко вътре в нас има и още нещо. По-надълбоко от разбирането ни, че в живота се крие опасност се намира **усещането от което не можем да се отървем, че сме дърво без корен.** Дълбоко вътре в себе си ние се страхуваме не от това, че могат да ни сполети някаква беда или нещастие, а че животът ни е краткотраен и преходен. Ние усещаме, че колкото и необятен да е космоса, в него няма нито едно ъгълче, което искрено можем да наречем “дом”. Дълбоко вътре в себе си ние знаем, че нямаме постоянен адрес. Не

че се страхуваме от нещо конкретно, защото няма нищо, което можем да сграбчим или да направим, което ще ни позволи да почувстваме, че нашият дом е тук. Самият аз съм убеден, че прекомерното фокусиране на обществото ни в телевизията, в глупавото веселие, в спорта и в много други неща е още един от начините, които отвличат вниманието ни, за да не мислим за състоянието на човека.

Псалмистът е бил по-мъдър от нас. Вместо да се опитва да отрече състоянието на човека (чуплив, уязвим, кратковременен) и да види как живота опровергава това отричане по някакъв начин, той признава това състояние и потвърждава, че то се отнася и за него самият. Животът отлита; плановите ни се разрушават; ние не можем да направим нищо, което да е постоянно и трайно, в което да се скрием в безопасност. Псалмистът казва, че това се отнася и за него самият и е в състояние да признае това, защото гледа към вечния Бог. *“Господи, ти си ни бил обиталище при всички поколения; от века и до века ти си Бог. Преди планините да бяха създадени, и още преди да беше създал земята и вселената, ти си Бог.”* (Пс.90:1-2 – мой превод) Състоянието на човека не намира своето разрешение в никоя от човешките реалности (земята и вселената); то не намира своето разрешение даже в нещата, които ни изглеждат древни, стабилни и непоклатими, като планините. Състоянието на човека намира своето разрешение в Бога и единствено в Бога. Ние не можем да променим състоянието на човека, независимо от усилията ни да направим това и от самозаблудата ни, че сме го променили. Ние можем единствено да гледаме към онзи, който ни е създал за себе си и поради това той е единственото ни място за живеене и той е единственият ни дом.

Вълнувам се всеки път, когато размишлявам над последното публично обръщение на Моисей. През време на десетилетията в пустинята той издържал на неопикуемото безсилие, породено от рухването на плановите. Хората му се карали, оплаквали се, биели се, изпадали в суеверие и го ругали по време на странстването им в пустинята. Сега Обещаната земя била пред очите им. Подобно на съвременните заможни хора, тогавашните израилтяни объркали дара с даряващият. Те си мислели, че интимните отношения с даващият могат да бъдат замени с насладата от подаръка, който им е дал. Малко преди смъртта си Моисей им казал, че пустинята не е техният вечен дом (въпреки че никои от израилтяните не е бил изкушаван да счита, че пустинята е техният вечен дом). Но Моисей им казал, че даже Обещаната земя не е техният вечен дом (а израилтяните са мислели, че Обещаната земя е техният вечен дом.) Моисей казва: *“Вечният Бог е твоя дом и отдолу са вечните муръци.”* (Втор. 33:27 – мой превод)

Когато казваме, че Бог е вечен, ние казваме, че Бог във всяко отношение е качествено различен от своето творение. Ако Бог се различаваше само количествено, той просто щеше да живее по-дълго от нас. Ние можем да си кажем, че ако искаме да живеем по-дълго, трябва да станем като него. **Но истината е, че Бог не живее по-дълго, защото не е подвластен на времето, а защото е вечен.** В това се състои нашата благословия, защото простото прибавяне на години към живота ни няма да промени състоянието на човека. За 180 мил. години от въглерода, сярата, азота и водорода ще се образува нефт. Но за 180 мил. години няма да се промени нищо в състоянието на човека. Но в Бога ние имаме това, което никое увеличение на времето няма да ни даде. В него ние имаме този дом, от който се нуждаем и за когото копнеем, с оглед на състоянието на човека, но за когото ние имаме само слаба представа и сами не можем да си го набавим.

Тъй като това, от което най-спешно се нуждаем и за което копнеем се намира единствено в Бога, той ни призовава да се “върнем.” *“Върнете се, човешки синове.”* (Пс. 90:3) Това е призив да се разкаем. Призивът да се разкаем е подсилен от увереността на псалмиста, че Бог *“ни връща обратно в пръстта.”* Бог не ни разрешава да забравим, че сме краткотрайни и чупливи създания. **Ние сме произлезли от пръстта и ще се върнем при пръстта.** Псалмистът ни напомня, че ние не сме супермен; ние не сме богове; ние не сме безсмъртни; **ние сме “немощни създания от пръст.”**

Колко немощни и краткотрайни сме ние? Колко бързо слизаем от сцената? Псалмистът три пъти отговаря на тези въпроси. Ние сме като листенце, плуващо в потока; за 30 секунди листенцето изчезва от погледа ни. Ние сме като сън; веднага щом спящият се събуди и започне ежедневието си, той забравя съня си. Ние сме като тревата, която сутрин е сочна и зелена, но през деня горещината я прави кафява и вечер тя изсъхва. Псалмистът не ни напомня за краткия ни престой на земята, с цел да ни депресира, а за да имаме реална представа за себе си. **Ние няма за дълго да сме тук, а и даже когато сме тук, живота ни е несигурен.**

Псалмистът подсилва призива на Бога да се върнем обратно и да се разкаем, като ни напомня, че живота ни не само е кратък и несигурен, а ни очаква и съд, тъй като сме грешници, които са провокирали Божия гняв. От наше име псалмистът плаче пред Бога: *“Ние сме унищожавани от твоя гняв и от негодуванието ти сме смутени.”* (Пс. 90:7 – мой превод) Оригиналната дума на иврит, която тук е преведена като “смутени” се използва за описване състоянието на войска, която е изправена пред поражение и знае това. Внезапно нейните стратегии, тактики, гордата ѝ история и увереността ѝ в себе си престават да означават нещо. Войска, която очаква да бъде унищожена нито има какво да каже, нито има какво да направи. Същата дума “смутени” е използвана за описание на състоянието на братята на Йосиф, когато той им се разкрил в Египет. Те му завиждали, отнесли се жестоко към него, като го продали като роб в Египет и

излъгали баща им за неговото изчезване. Но после настанал глад. Те отишли в Египет, където знаели, че трябва да получат позволение от най-високопоставеният служител на фараона, за да им бъде продадено зърно, иначе щели да умрат от глад. Те отишли в Египет, уверени че ще успеят да купят нужната им храна. Там се срещнали с най-високопоставеният служител на фараона. Точно когато те си помислили, че са успели да се доберат до зърното, служителят им казал кротко: “Знаете ли кой съм аз? Аз съм Йосиф, вашият брат, към когото някога се отнесохте подло и измамно си мислехте, че завинаги сте се отървали от него. Сега виждате Йосиф, онзи, когото отписахте като мъртъв. Какво ще кажете сега, приятели?” Безмълвни, те не казали нищо. Играта свършила и те знаели това. “Смутени.”

Вярвам, че и вие сте смутени като мен. Ако днес ние с вас сме смутени, тогава ние признаваме, че времето на сладкодумното лекомислие свърши. Времето за незначитане на евангелието приключи. Времето, (времето, което ни е дадено от Божието търпение и милост); времето за чуване и подчинение на евангелието е върху нас. Исус започнал земното си служение с декларацията, че в него на света е дошло Божието ефикасно управление. След тази декларация Исус произнесъл първата си заповед: **Покайте се**. Така той повтаря призива, който Отец отправил 1000 години преди това: **“Върнете се, човешки синове.”** Върнете се в смисъла да се върнем при онзи, който може да бъде наш дом, просто защото единствено той е това. Думите на нашият Господ са отразени вярно в свидетелствата на хората, които той събрал около себе си. Петър казва, че Бог забавя да изпълни присъдата си над нас, смутените, с цел да ни остави време да се разкаем и да се върнем при Исус, от когото цялото човечество се е отчуждило. Павел говори за богатствата на Божията милост, снизхождение и търпение. А след това добавя: **“Но не използвай користно Божията милост, снизхождение и търпение; не злоупотребявай с тях. Не знаеш ли, че тяхната цел е да те отведат до разкаянието?”** (Рим. 2:4 – мой превод)

Не е чудно, че псалмистът моли Бога **“Научи ни така да броим дните си, че да придобиваме мъдро сърце.”** (Пс. 90:12 – мой превод) “Научи ни да броим дните си” означава: “Стресни ни за важността на дните ни, той като разполагаме с малко дни и толкова много от тях вече са зад нас. Дари ни да виждаме дните си в светлината на вечната ти истина, цел и милост; дари ни оттук нататък да вървим в твоята светлина.” Аз знам колко важно е за мен да броя дните си; особено ясно разбирам това, когато погребвам някой, който е по-млад от мен. Погребал съм десетки хора, които са били на моята възраст. Поради това знам, че проповедта, която слушате сега може да е последната проповед, която ще чуете от мен. Поради това трябва да не пиляея 30-тината минути, която сте ми отделили, а да усилявам Божията истина, цел и милост, за да можете вие да се върнете при него. Когато се връща при Бога, псалмистът установява, че сърцето му се извисява в небето и пее. Така той на три пъти ликува. На първо място, сутрин след сутрин той се чувства задоволен от непоклатимата Божия любов, вследствие на което ще се радва и ще е щастлив през всичките си дни.

Няма заместител на личната връзка на всеки човек с Бога. Тези, които са **“вкусили добротата на Божието Слово и силите на идващата ера”** (Евр. 6:5), с убеденост и сигурност знаят, че Господ няма да ги изостави. Няма заместител на собственият ни опит с Божията милост. **Псалмистът не казва, че Бог ще направи вярващите да станат здрави и богати.** Но псалмистът твърди, че непоклатимата Божия любов ежедневно ще прониква в тях и те ще бъдат пропити от нея толкова обилно, че ще могат да опита вкуса ѝ. Ще я вкусат даже когато се намират в тежкото състояние на човека. Въпреки тежкото им състояние, въпреки че са отхвърляни и се намират в опасност, Павел говори за себе си и за спътниците си във вярата като за хора, които **“нямат нищо, но въпреки това притежават всичко; (че са) бедняци, които правят богати мнозина; (че са) натъжени, но винаги радващи се.”** (2Кор.6:10 – мой превод)

На второ място, пребиваващият в Божието обиталище псалмист вижда демонстрации на Божията работа, слава и сила. Църквата познава две специални демонстрации на Божията работа, слава и сила. Едната е възкресението на Исус Христос от смъртта. Другата е триумфа на евангелието, когато Исус Христос, чието е евангелието, разпали вярата в мъжете и жените, увеличава вярата им и подхранва тяхната любов, подчинение и обожание до края на живота им. Да броим дните си и да придобиваме мъдро сърце, това означава да опознаваме този Исус Христос, който е бил възкресен от смъртта и е станал Спасител на всички хора, които трябва да го чуят и да тръгнат след него.

На трето място, псалмистът знае, че Бог ще утвърждава работата на ръцете на псалмиста. Да броим дните си, това означава да сме наясно, че не разполагаме с много дни; означава да знаем, че малкото дни, с които разполагаме ще донесат плодове за Божието царство, дотогава докато ние вършим работата на царя. Въпреки, че дните, с които разполагаме са малко, вечният Бог ще направи работата ни в служба на царството вечно да дава плодове. **Павел ни казва, че трябва да работим за Господа, тъй като работата в служба на Господа никога няма да е напразна.**

Увереността ни във всичко това е вкоренена в истината, че вечният Бог е нашият дом. В края на краищата, състоянието на човека е непроменимо. **Животът е кратък, смъртта е сигурна, непредвидените**

неща са изобилни. Безполезно е да се оплакваме от това; да считаме, че сами можем да излезем от това състояние е глупаво. Ние сме същества, направени от пръст, които Бог продължава да връща обратно в пръстта, с цел да придобием мъдро сърце и да се върнем при него. Защото тогава неговата непоклатима любов ще ни намери, че сме радостни и го възхваляваме през всичките си дни.

Талантите, служението и растежа на вярата

1 Кор. 12:14 – 26

Спомням си мача, по време на който Джо Тисман, играчът на футболният отбор Вашингтон Редскинс си счупи крака. Група играчи се бяха струпали върху него и когато започнаха да се изправят, единият от тях замаха енергично към скамейката на Вашингтон Редскинс, за да извика доктора на отбора. В този момент телевизията показва близък кадър на контузения играч. Той лежеше по гръб на тревата и двата му крака до коленете бяха изпънати нормално, но по-нататък се виждаше, че под коляното единият му крак беше отклонен под ъгъл 45°. Тогава съдията отиде до Джо, повдигна внимателно странно стърчащата част от крака му и го постави успоредно на другия му крак. Три неща правят впечатление в този случай. Първо, контузеният играч изпитваше силна болка. Второ, счупеният му крак беше неприятен за гледане. Неприятен? Той беше ужасен! Трето, счупеният крак беше неподвижен и играчът не можеше да го използва за нищо. Единственото нещо, което трябваше да се направи беше колкото е възможно по-бързо да се намести счупеният крак. След това болката щеше да намалее, ще изчезне ужасния вид на счупения крак и постепенно кракът ще започне да функционира както преди.

Винаги е важно счупените крайници да бъдат наместени правилно. На гръцки процедурата за наместване на костите се нарича *katartismos*. Павел използва тази дума в Еф.4:12, когато казва, че светиите трябва да са подготвени “*за работата на служението, за изграждането на Христовото тяло.*” Даровете, с които Исус Христос е снабдил хората си в църквата в Ефес са имали за цел да наместват счупените крайници на всички християни в църквата, за да може църквата да извършва служението си. Счупените кости, които не бъдат наместени правилно, продължават да болят, не са приятни за гледане от другите хора и са безполезни за служението на църквата. Църквата трябва да бъде “подготвена” за служението в името на Исус Христос.

Но думата *katartismos* има и още едно значение: *да закръпя скъсана рибарска мрежа*. Със скъсана мрежа не може да се хваща риба, а със закръпена – може. Исус не каза ли, че учениците му ще бъдат рибари, които ловят хора? Ясно е, че църквата ще хваща риба само, ако мрежата ѝ е закръпена. Когато църквата е снабдени чрез даровете на своите членове се случват две неща.

Първо, счупените кости на самата църква биват намествани и така болката ѝ намалява, неприятните за гледане неща в нея изчезват и полезността ѝ се възстановява.

Второ, подпомага се работата на църквата сред неповярвалите, защото закръпените мрежи означават, че и други хора ще бъдат “хванати”; т.е. че други хора ще установят връзка с Исус Христос, когато чуят и се запознаят с него.

Следователно, независимо от вида на талантите, които притежаваме, *ние трябва да ги предоставяме на нашия Господ, като ги предлагаме да бъдат използвани от църквата*. Когато предлагаме дарбите си на църквата, те “подготвят светните” като: наместват счупените кости на членовете на църквата и закръпват рибарските мрежи, вследствие на което църквата изпълнява задачата си да бъде рибар на други хора и да вижда, как те са добавяни към тялото Христово. Някой може да възрази: “Всичко това звучи прекрасно, но аз изглежда нямам никакви дарби, които могат да бъдат полезни на някого, някъде или за някаква цел. Аз просто нямам никакви таланти.” Несъмнено скромността е искрена, но в същото време тя е неоснователна.

Всеки човек притежава някаква дарба, а още по-точно има поне няколко дарби. Когато казваме, че някой човек притежава дарби в контекста на живота в църквата, ние имаме предвид само два вида дарби: говорене и свирене на някакъв музикален инструмент. Например аз говоря, а жена ми свири, което означава че нашето семейство е талантливо. А другите хора не са ли надарени или са по-малко надарени? Трябва да разберем какво е определението за понятието “дарба.” Дарба, способност, талант е всяко нещо, което правим. Аз казвам “правим”, а не “можем да правим”, защото хората най-често си мислят, че не могат да правят много неща. Но е ясно, че онова, което могат да правят сега, те могат и трябва да го правят! Забелязал съм че онези, които ми казват, че не са талантливи, въпреки това правят нещо през деня; повечето от тях работят някъде, а останалите вършат някаква работа вкъщи. *Каквото и да вършим, това е наша дарба*. И тъй като всеки човек върши нещо, няма човек, който да е лишен от дарба. Хората, които твърдят, че нямат дарби, ми казват това, докато подготвят вечерята, или боядисват вкъщи, или косят ливадата. Докато вършат

нещо и то добре, те очакват да повярвам, че не могат да правят нищо! Те не искат да изглеждат смешни, но има нещо невярно в картината.

Всеки човек има не само една, а много дарби. Когато семейството ни посети Обществото “Йона” на шотландските острови, на нас и на другите посетители ни бяха възлагани ежедневни задачи по време на пребиваването ни. Не е нужно да казвам, че всеки от постоянно живеещите там членове на обществото знаеше своите ежедневни задачи и ги изпълняваше прилежно. Един от хората, с които разговарях беше юрист. Несъмнено юридическите му познания бяха дарба, но дали той притежаваше само този талант? Дали безплатните юридически съвети бяха единствената услуга, която можеше да окаже на обществото? Пред 7-те дни на нашия престой там аз забелязах, че този човек ежедневно чистеше тоалетните. Запомнете: всеки човек има много дарби, тъй като извършва най-различни работи. Трябва да разбираме, че чистенето на тоалетните е важна работа. Тя е важна, защото работата в обществото Йона – богослуженията, свидетелстването за Господа, евангелизирането, гостоприемството към чуждестранните посетители – тази работа е много важна и на тая работа би се попречило, ако тоалетните не са винаги чисти. Единственото нещо, по което трябва да се разсъждава тук е дали тоалетните е нужно да се чистят всеки ден и дали има разположение човек, който е способен да върши тази работа. Не е нужно да разсъждаваме, дали един юрист трябва да чисти тоалетните или не. Та нали Исус е миел краката на учениците си? Да не си помислите, че на мен ми беше възложено да проповядвам или да изнасям лекции. Не, беше ми възложено всеки ден да чистя камината в общата стая. Ние имаме много и най-различни видове служения, които трябва да вършим както индивидуално, така и колективно, а също и много неща, които можем да правим.

А дали самият факт, че някой притежава някакъв дар или талант го прави годен да служи на Бога? Съвсем не. Уинстън Чърчил и Адолф Хитлер са били надарени оратори. Но това означава ли, че на тях би трябвало да им позволят да проповядват? Съвсем не. Щом като освен да притежава дарба или талант, от какво още се нуждае онзи, който може да служи на Бога? Нужно е да вярва в нашия Господ Исус Христос, да обича християните и даже онези хора, които още не са повярвали в Христос. Без да имат вяра в Господ Исус Христос, хората могат да много неща, но те няма да са осветени от целта и истината на Божието царство. Без вяра в Исус Христос хората могат да направят много неща, но тези неща няма да бъдат направени с увереността, че те ще са притежание на Господа и ще го прославят и той ще ги използва. А без обич към християните и даже към хората, които още не са повярвали в Христос, мотивацията за вършенето на каквото и да е собствената прослава, или стремежа към обществено признание или е пораждано от чувство да лично превъзходство над останалите, което е рожба на завистта. Но във всеки случай няма да е налице любовта към християните, стремежът към подготвянето на светиите за тяхното служение и стремежът за изграждане на тялото Христово.

Единствено вярата в нашия Господ Исус Христос, заедно с любовта към онези, които той е обявил за свои хора, превръщат всеки дар, талант или способност в това служение, което служи на Господа, служейки на неговите хора. Когато Джо Тисман счупи толкова лошо крака си, той изпитваше много силна болка. Всеки, който видя тази сцена я оцени като ужасна и неприятна за гледане, а обездвижването на крака му наистина намали резултатността на неговия отбор. Всички хора се радваха, че кракът му беше наместен колкото се може по-скоро.

Преди години, в обръщението си към абитуриентите от една английска гимназия, д-р Албърт Швайцер казал: “Млади хора, аз не знам какво ви очаква, но знам следното: вие няма да станете наистина щастливи, ако не се научите да служите.” Днешната ми проповед е свързана по много начини със служенето и по-точно с това, как в нашата църква сега си служим един на друг и как като църква служим колективно сред обществото. Има много примери за това, как Господ работи в нашата църква. Има много неща, които трябва да прославяме. Ние се събираме и се покланяме пред Бога. Подкрепяме мисионери в Канада и в чужбина. Изучаваме Библията, имаме Неделно училище и специални лекции и всички те са в контекста на християнското образование. Раздаваме подаръци на Рождество Христово. Работим сред младежите и отпечатваме книги. Провеждаме студентски защиты на Християнското учение, както и без много шум помагаме на възрастни хора. Пеем християнски песни и се обучаваме за управление на личните си финанси. Ежеседмично се събираме, за да потвърждаваме, че сме грешни хора и да провъзгласяваме евангелието на Исус Христос.

Искам да се спра на две теми, свързани със служението, които ще нарека по-малка и по-голяма.

Първата и по-малка тема е просто важна. Всеки от присъстващите притежава духовни дарби, които може да предложи на църквата и на нейното общо служение. Всеки от нас има задължение към църквата да участва с дарбите си в нейното служение. Тук нямам предвид страданието, свързано с изпълнението на тези задължения. Господ ни е казал, че ако работим в служба на Бога, яремът ни е удобен и бремето ни е леко. Църковната работа в служба на Божието царство е неотложна. Ние нямаме право да решаваме дали да я вършим сега или да я отложим за по-късно. Трябва да действаме. Нека накратко да опишем начина, по който

се ръководи нашата църква. Управителния съвет на църквата и неговите комисии ръководят работата в нашата църква. Тези комисии са отговорни за финансирането и правилното счетоводно оформяне на парите ни, за имотите и за поддържането на църковната сграда, за финансирането на мисионерите, за християнското обучение, включително за Неделното училище, за организирането на богослуженията, включително музикалното оформление, за дейността на пасторите и организирането на взаимната ни подкрепа.

Във всички тези дейности има един елемент на неотложност, защото мандата на ръководителите на четири от комисии изтича и няма кой да ги замести. Всички комисии с изключение на една имат непълен състав. Но не е достатъчно просто да се кажат някакви имена и те да се запишат в съответното квадратче на организационната схема на управление на църквата. Ние може би се намираме в повратен момент от историята на нашата църква, когато цялата работа в църквата трябва да започне да се върши по различен начин. Аз съм израснал в църква на фермери, дребни бизнесмени, майки, които се грижат единствено за дома си и някои други, които на мен ми се струваха малко странни хора. Някои неща се промениха. Талантите на хора в старата ми църква в много отношения бяха по-различни от талантите на членовете в нашата църква. Например там се случваше някой фермер, без да е молен за помощ, някои зимен ден да изпрати трактор с гребло, за да почисти снега на паркинга до църквата. А днес хората имат таланти, които някога не бяха познати: да свирят на ки-борд, или да работят добре на компютър, да са опитни в отглеждането на бебета, да обучават, да имат музикални способности.

Но въпреки тези неща, миналата пролет ние имахме финансов проблем. Не можехме да съставим бюджета си, независимо от факта, че беше изключително скромен. Защо се получи това противоречие? Ние научихме, че Бог иска да има сърдечна връзка с нас, но в същото време знаем, че той е Бог, който управлява космоса и притежава неразбираема за нас власт и сила, че ни е създал не с някаква друга цел, а за да бъдем сърдечно обвързани с него. Ние знаем това, тъй като тези истини са споменавани хиляди пъти от тази катедра. Ние сме се молили за тези неща. Пяли сме за тях. Но въпреки това, ние имаме финансов проблем. И в същото време, **в нашата църква ние знаем, че всяко семейство осреднено дарява по-малко пари, отколкото сумата, която харчи в събота за сладолед, сладкиши и за ходене на кино.** Как е възможно човек да проумее това противоречие?

В опит да отговоря на този въпрос, позволете ми да премина към **втората тема**, която вече нарекох “по-голяма.” **Тя е свързана с участието в работата на църквата, със споделянето на духовните ни дарби помежду си като църква.** Мисля си, че ние трябва да споделяме дарбите си при богослужението и то заради собственото си спасение. Някой може би счита, че това е доста разтегливо обяснение. Как е възможно един страдащ човек да постигне спасението чрез присъствието си на серия от отегчителни срещи в църквата и това да е свързващото звено, а ако това наистина е така, дали въобще има смисъл от спасението? Но ние знаем кое е свързващото звено. Павел твърди, че ние можем да бъдем в правилна връзка с Бога и това е Божият дар за нас. Ние го наричаме милост и това е думата, която е най-често споменавана в нашата църква през последните 20 години. **Но запомнете този парадокс: безплатният дар на милостта не означава, че ние ще седим пасивно и ще очакваме в нас да се извърши трансформацията.** За да илюстрира това, Павел говори за сеене в духа и за жетвата на вечния живот. Семената, които сеете земеделецът, поникват и узряват под въздействие на силите на природата, които са създадени от Бога. Но въпреки това, земеделецът трябва да работи. *(Коментар: “Господ дава, но в кошара не вкарва.” Д.Пр.)* Земята трябва да се изоре, плевелите трябва да се плевят, посятото трябва да се полива, младите растения трябва да се подхранват. Според Павел, само ако постъпваме така, ние ще бъдем благословени с милостта. В църковната работа има много неща, които на пръв поглед не изглеждат, че са харесвани от Бога или пък че ни поставят в позицията на получатели на милостта. Но дейностите, които обикновено считаме, че обслужват тази цел – молитвата, преклонението пред Бога, постенето, изучаването на Библията, подчинението, изповедта – са дейности, които, когато бъдат практикувани от нас, Бог може да не е особено доволен. Ние сме нахални и самонадеяни, ако считаме, че можем да кажем на Бога кое наше поведение заслужава милост и коя – не. Да помним, че в един химн се казва: **“вярвай и се подчинявай, за да бъдеш щастлив в Исус.”**

Например, ние знаем, че е много трудно да накараш едно дете да се упражнява редовно и достатъчно в свиренето на пиано. Има ли някой да се учудва защо е така? Това е ужасно трудно. Наистина е трудно да се оборят отказите на детето, което не изпитва удоволствие от свиренето на пиано. Но Пабло Касалс, който свиреше виртуозно на чело, даже когато вече беше много възрастен, разказваше как всяка сутрин е изпитвал нужда да “постърже” на челото си, за да почувства, че денят му започва добре.

Християнското служение поражда желанието човек да прави още повече. Християнското служение може да се сравни с изкачването по стълби. Има периоди на изкачване и удивителните открития на духа ни биват последвани от равна площадка, след която следва ново изкачване нагоре. **И най-важното в този процес е да не се отказваме, а да продължаваме да вървим.** В този момент аз търсех подходящата дума, за да

описа как, след като веднъж човек е почувствал Божието удоволствие, иска по го почувства отново и отново. Това удоволствие е от този вид неща, които колкото повече ги имате, толкова повече искате да имате още от тях. Замислете се за пристрастяването. Когато чуем тази дума, ние си представяме как ограбваме другите хора, за да задоволим себе си, как нараняваме другите, за да задоволим страстта си и как стъпкваме другите хора, за да задоволим лакомията си. Но когато се стремим да задоволим страстта си към Бога, ние постъпват по точно обратния начин. Това е удивителна мистерия. Нека всеки да се старее да използва дарбите си за работа в полза на идващото Божие царство.